הארץ

1.10 ש"ח יום ה' כ"ט בתשרי תשמ"ח, 22 באוקטובר VOL.68/20814 OCTOBER 22 1987

שים לב (ללבשלך)!

שירות חדשני למנויים העשוי להציל אותך בזמן שכל דקה קובעת. התקשר מכל הארץ ובוא לפגישה בלי התחייבות.

טלפן עוד היום לשח"ל 03-330851

שח"ל

זינוק בוול־סטריט: המניות כבר עלו ביותר מחצי הנפילה ביום ב'

מדד דאו־ג'ונס עלה ב־186 נקודות, שיא של עליית שערים ביום אחד בניו־יורק, ושוב עומד על יותר מ־2000 נקודות ● דעות שונות של כלכלנים: יש הסבורים שהיציבות חזרה לבורסה; אחרים מזהירים: עדיין ייתכנו ירידות ● ההתאוששות אתמול מוסברת בעליית השערים בבורסות של טוקיו ולונדון שעות אחדות קודם לכן, בהודעת יו"ר הפדרל־רזרב שיסייע לבנקים לשמור על נזילות, ובהודעת רייגן שהוא מוכן כעת לשקול מסים חדשים

מאת שלמה שמיר

סופר "הארץ" בניו יורק

הבורסה בניו־יורק ננעלה אמש בסימן של "זינוק כלפי מעלה", שהוגדר בפי כלכלנים התחלה של התאוששות מן המפולת של יום שני. אחרים מהם אף טענו כי העלייה החדה במחירי המניות אתמול מוכיחה כי היציבות שבה לבורסה. אחרים ביקשו לנהוג בזהירות, ואמרו כי "עדיין ייתכנו ירידות חדשות".

ב־45 הדקות הראשונות לאחר פתיחת המסחר בבורסה אתמול, נסק מדד דאו־ג'ונס ב־158 נקודות. לאחר תנודות קלות, נרשמה, עם נעילת הבורסה, עלייה של 186.84 נקודות, שיא של עליית שערים ביום אחד בניו יורק, ומדד דאו־ג'ונס עמד, בסיכום, על 2027.85 נקודות.

בצירוף העלייה של 102 נקודות ביום שלישי, החזירו לעצמן המניות כחצי מערך הנפילה של יום שני. מספר המניות שנסחרו אתמול — 450 מיליון — עדיין גדול מהרגיל, ומהווה סימן כי ציבור הרוכשים הקטנים עדיין לא השתחרר מן העצבנות שאפיינה אותו בימים הקודמים. אך ראשי חברות ברוקרים טענו כי יש סימנים שאיפוק ושיקול דעת תופסים את מקום הבהלה.

אחת הסיבות להתאוששות המעודדת ולאווירה המרוסנת שהורגשה אתמול בבורסה בניו יורק, היא העלייה החדה בשערי המניות בבורסות של טוקיו ולונדון, שבגלל הבדלי שעות נודע עליה בניו יורק עוד לפני שנפתחה הבורסה.

פרשנים אומרים כי הודעת יושב ראש הפדרל־רזרב, אלן גרינספן, כי הוא מתכונן לרכך את מדיניות הורמת המזומנים לשוק הכספים, ולסייע לבנקים לשמור על נזילות, היא גורם מרכזי בהתאוששות שערי המניות אתמול. גורם חשוב אחר הוא התבטאות של הנשיא רייגן, שאמר שלשום כי הוא מוכן עתה לשקול הנהגת מסים חדשים, כאחד האמצעים להקטנת הגירעון בתקציב הפדרלי.

הנשיא נקט ביומיים שחלפו גישה פייסנית מורגשת כלפי המחוקקים חברי המפלגה הדמוקרטית, וציין כי הוא מוכן לקיים "ועידת פיסגה" עם ראשי שתי המפלגות, כדי לחון בצעדים לצמצום הגרעון בתקציב ובמאזן הסחר.

בתוך כך, גבר הביקוש לאיגרות־חוב ממשלתיות, ועלו שעריהן. גם התפתחות זו השפיעה לטובה על שוק הכספים ועל הרגעת הרוחות בבורסה.

פרשנים מציינים כי העלייה בשער הדולר בשוקי העולם, שנרשמה אתמול, גם היא סימן

(סוף בעמוד 4)

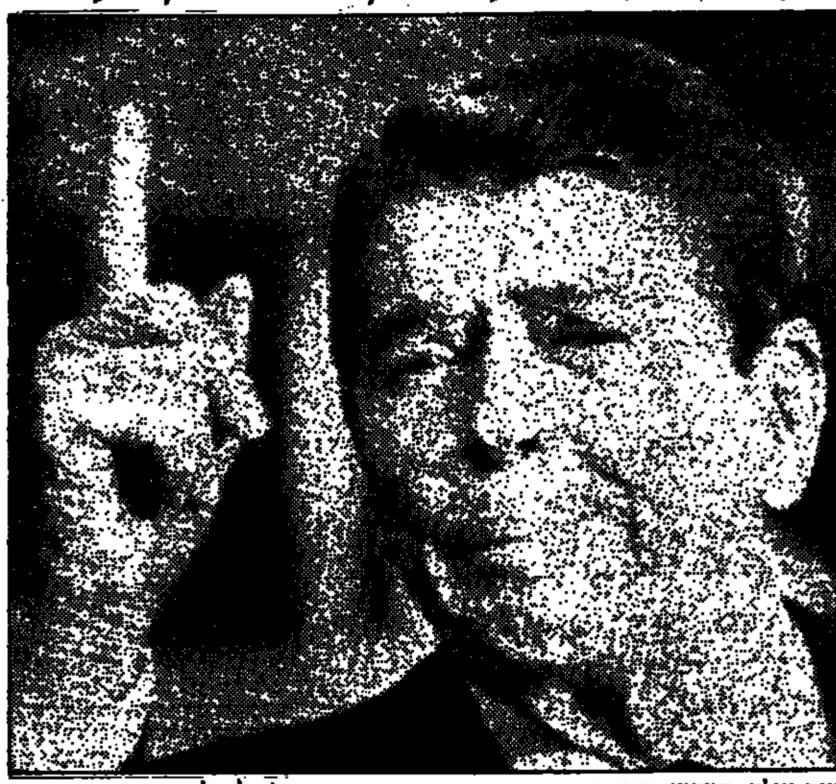

זה שוב עולה: הנשיא רייגן מסמן בידו את כיוון ההתאוששות של וול־סטריט, בשיחה עם עיתונאים. (תצלום איפי)

שווי המניות בבורסה בתל־אביב ירד ביומיים שחלפו ב־800 מיליון דולר

הירידה אתמול — כ־6% ● עוד 30 מיליון דולר נפדו מקרנות הנאמנות ● היום צופים התייצבות בבורסה

מאת יהודה שרוני

סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מדד המניות הכללי, בלי בנקים, חזר אתמול לרמה שהיתה באמצע ינואר. לאחר שירד ב־5.95 אחוזים, ל־116.13 נקודות.

שוק המניות איבד ביומיים שחלפו כ־800 מיליון דולר מערכו. שערי המניות ירדו אתמול עקב פדיון של 30 מיליון דולר בקרנות הנאמנות, שמנע ממנהלי הקרנות לקלוט את ההיצעים במניות הכבדות בירידות מתונות יותר.

הקרנות פדו ביומיים שחלפו תעודות השתתפות ב־90 מיליון דולר. קרנות שבהן מרכיב המניות התנפשיות גדול במיוחד, איבדו ביומיים שחלפו כ־15 אחוז, ואף יותר, מערכן.

(סוף בעמוד 4)

פרופ' סרנת: העליות אמש בוול־סטריט לא מבטיחות שמשבר כלכלי לא יגיע

שנים יבדקו כיצד הביאה מפולת בבורסה אחת לידי מפולות בכל הבורסות האחרות בעולם

מאת אריה לביא

פרופ' מרשל סרנת (57), פרופסור למימון בבית־הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית, הוא בעל שם עולמי בתחום זה. בזכות מומחיותו זו היה אחד מחברי ועדת בייסקי, שחקרה את מפולת מניות הבנקים.

● שערי המניות בוול סטריט עלו שוב. האם זהו סופו של המשבר?

פרופ' סרנת: את העתיד הקרוב לא ניתן לחזות. הוכנס גורם חדש של אירועים לשוקי ההון הבינלאומיים שייתן את אותותיו הרבה זמן. לא אחוש אם אוכיד למי ניתנה הנבואה. לא ניתן להעריך מה יהיה בבורסה. השערים יכולים לעלות או לרדת. לא כך הדבר לגבי משבר כלכלי עקב המפולת בבורסה. משבר כזה בהחלט אפשרי. היות שהבורסה תמיד חוזה מראש משברים כלכליים, יש על כך בדיחה מקצועית, ולפיה הבורסה האמריקאית הצליחה לחזות 10 מבין 6 המשברים בכלכלה האמריקאית...

● מזכירים רבות את המפולת של 1929. האם ההתרחשויות דאז עלולות להתרחש גם הפעם?

הפעם התגלתה מערכת בינלאומית חדשה בשוק ההון

(סוף בעמוד 5)

בבורסת טוקיו שוב מחייכים — עם עליית המניות, אתמול בבוקר. (תצלום איפי)

גלבריית וסולאו: לא צפוי משבר כלכלי

קמברידג', מסצ'וסטס (איפי ע"צ). שני כלכלנים דגולים בארה"ב — גלבריית וסולאו — אמרו כי אין לצפות לשואה כלכלית עקב צניחת המניות בוול סטריט, ואילו כלכלנים אחרים בארה"ב הביעו חשש מצמצום בהוצאות הצריכה ומהרעת השקעות חדשות והתוצאות לצמיחה של המשק האמריקאי. הנשיא רייגן אמר כי מה שאירע בימים האחרונים אינו חייב להוביל למיתון כלכלי.

הכלכלן ג'ון קנת גלבריית, מחבר "המפולת הגדולה, 1929" אמר אתמול שאינו סבור שצ־פויים אינפלציה גדולה ונסיגה כלכלית וכי האינדיקטורים הכלכליים אינם מצביעים על

(סוף בעמוד 4)

הצרכן בארה"ב החל "לחשוב פעמיים"; האטה ניכרת בתנועת הקונים בחנויות

מאת שלמה שמיר

בחנויות המפוארות בשדרה החמישית, במשרדי התיווך לדירות ובתים ובאולמות התצוגה של מכוניות חדשות בניו־יורק מורגשת האטה ניכרת בתנועת קונים עקב המשבר בוול־סטריט.

"וול־סטריט הוא היום הרחוב הראשי של אמריקה", כתב "וול סטריט ג'ורנאל", בסקירה על תגובת ציבור הצרכנים האמריקאי למתרחש בבורסה. מה שמאפיין ציבור זה עתה, על אף ההתאוששות של הימים האחרונים, הוא חרדה מופלגת. רבים מעריכים מחדש את הוצאות רכישתם של מוצרים, בעיקר מוצרי מותרות.

(סוף בעמוד 4)

כשליש מפודי מניות הבנקים כבר ביקשו להשקיע את כספם

האוצר: 68% מבעלי המניות נתנו הוראות לפדיון ● הערכה של הבנקים: רק כ־200 — 300 מיליון דולר יופנו לצריכה

מאת אריה לביא ודן מגיד

כשליש מבעלי מניות הבנקים, שביקשו לפדות אותן, כבר נתנו הוראות להשקיע את הכסף מחדש. כך מתברר מסיכומים ראשונים במערכת הבנקאות.

רוב המבקשים להשקיע את הכספים מחדש, מעדיפים תוכניות צמודות למדד או מסוג ברירה כפולה: דולר — מדד. רק מעטים מעדיפים קופות גמל. מספר המבקשים להשקיע בקרנות או באפיקי השקעה בוד־מאים אחרים — אפסי.

במערכת הבנקאות גם צופים שחלק ניכר מהכספים יחזור למערכת הבנקאות, שכן מי שקיבלו אשראי יבקשו להקטין את היקפו

(סוף בעמוד 4)

"חוסיין לא דחה ההצעה לשיחות ישירות עם ישראל בחסותן של שתי המעצמות"

— אך הוא לא יחליט לפני הפיסגה הערבית בחודש הבא, דיווחו שליחי־שולץ, מרפי וקלבריוס, אתמול לשמיר ● "ניו־יורק טיימס" ו"ואשינגטון פוסט": שולץ לא השיג דבר בסיורו במזרח־התיכון והוא סובל מתיסכול עמוק

מאת צבי בראל ועקיבא אלדר

שתי כותרות, האחת ב"ואשינגטון פוסט" והשניה ב"ניו יורק טיימס", הגדירו את ביקורו של שולץ במזרח התיכון ככישלון ואת שולץ עצמו כמי שסובל מתיסכול עמוק.

"ואשינגטון פוסט" כתב אתמול, כי שולץ מרוחו מסיכויי השלום במזרח התיכון קלושים ו"ניו יורק טיימס" כתב כי "שולץ מביע תיסכול משיחותיו במזרח התיכון".

בשיחת עיתונאים שערך שולץ בהלסינקי אמר "באופן ריאלי אין אני רואה איזה שהוא ענין שיכול לקדם עתה את תהליך השלום... אני חושב שהתקדמנו מעט כאן, אבל אין בידי להצביע על נושא כלשהוא (שיכול לסייע) בתהליך השלום".

שולץ נשאל על הדיווחים בישראל כי הוא תומך בחסות אמריקאית־סובייטית לשיחות בין ישראל לערבים. אך לא ניכר עליו כי הוא מעונין ברעיון זה או שיש ברעיון, לדעתו, כדי לדחוף את התהליך קדימה. על פי הדיווחים

(סוף בעמוד 5)

שובתי רשות השידור יוזמים 40 בימות־בידור לגייס כסף

העובדים מתארגנים לעבודות פרטיות ● 3 מהמפיקים הבכירים בטלוויזיה יועסקו בשבוע הבא בעבודות מלצרות ● השר נבון ממשיך לדון בהצעתו לחוקק חוק שיאפשר סגירת רשות השידור

מאת לילי גלילי

כתבת "הארץ"

שר החינוך, יצחק נבון, קיים אתמול מגעים עם שרים ומשפטנים בכירים על הצעתו לחוקק חוק שיאפשר את סגירת רשות השידור לשם הבראתה. כמו כן דן בהצעתו למנות בקרוב ועד מנהל חדש לרשות.

ערב כינוס אסיפת העובדים הכללית של עתונאי רשות השידור, נפגשו נציגי איגוד העתונאים עם השר נבון והציעו לפניו את דרישתם לכבד את עקרון חופש המקצוע וסולם השכר לעתונות הכתובה.

כמו כן הועלו לפני השר הצעה למנות ועדת מומחים בלתי תלויה, שתבדוק את דפוסי הניהול והעבודה ברשות השידור ותציע תכנית שיקום וצמצום כוח האדם.

כמו כן, דיווחו לשר על קיומו של דו"ח שהכינה חברת "אמן" לייעול הטלוויזיה, שנגנז, לטענתם, בשל

(סוף בעמוד 4)

יהודי נרצח בלנינגראד

נחום נימצ'נקו נרצח בדירתו לאחר שניסה לחקור פעילות של קבוצות אנטישמיות ● סברה: הרוצחים — קבוצה ניאו־נאצית

(ע). יהודי מלנינגרד, נחום נימצ'נקו, שניסה לחקור ולעקוב אחר פעילות של קבוצות אנטישמיות שהרימו ראש באחרונה בברית־המ"ם, ובמיוחד של ארגון "פמיאט" ("זכרון"), נרצח בדירתו ב־16 לחודש זה.

פעילי עליה מלנינגרד, שמסרו על כך למרכז למידע על יהדות בריה"ם בירושלים, חוששים שהרצח הוא מעשה ידיהן של קבוצות ניאו־נאציות, הפועלות בעיר כמעט באופן חופשי.

המשטרה בלנינגרד פתחה בחקירה, והפעילים היהודים דואגים לכך שיחקרו גם את הקבוצות הללו.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: ח"כ דב שילנסקי, יו"ר אגודת ידידות איטליה־ישראל

על: בקשתה של חברת הפרלמנט האיטלקי צ'יצ'ולינה להתארח בכנסת

(עמ' 2)

★

בג"ץ ידון תוך מספר ימים בעתירת הר"ש לאפשר הסגרת נקש מיד

(עמ' 2)

★

השיבושים בנתב"ג נמשכים: איחור בהמראות, עיכוב בפריקת מזוודות

(עמ' 2)

★

פרס נובל לכלכלה לפרופסור היהודי מארה"ב רוברט סולאו

(עמ' 6)

★

10 פקודים מ"יהודית העלית" של עירית ת"א חשודים בקבלת טובות־הנאה וגניבת סחורות

(עמ' 7)

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: גשם בצפון וב־מרכז.

הטמפרטורות:

● ירושלים: 20—14.
● תל־אביב: 24—18.
● חיפה: 24—19.
● באר־שבע: 24—17.

הגולן 21—14. צפת 20—13, טבריה 26—17, הטר כרזן 22—15. נתב"ג 25—17. ירדוח 28—18. אילת 28—19.

שערי הדולר

	שער הדולר	השנוי בש"ח
יציג	1.5968	+0.0038
נוסעים	1.8979	+0.0045
שחור	1.7300	−0.0100

שער הסל

יציג	1.6790	−0.0021

בגליון זה 14 עמודים

עורך את העמוד: משה ריינפלד

כדאי גם אשראי וגם זול

קנו עכשיו בקו־אופ ושלמו ב- 2.12.87

לבעלי כרטיסי אשראי ישראכרט, ויזה קו־אופ זהב ומועדון קונים.

• בסניפי סופר קו־אופ על כל קניה מעל 50 ש"ח

בסניפי היפר קו־אופ וקו אופ רעננה על כל קניה מעל 100 ש"ח

סופר קו־אופ • היפר קו־אופ של רשת הריבוע הכחול

קו אופ

על־אף צו של בית־הדין האזורי לעבודה לעובדי רשות שדות התעופה לעבוד כרגיל:

השיבושים בנתב"ג נמשכים: איחור בהמראות, עיכוב בפריקת מזוודות

רשות שדות התעופה בתצהיר לבית־הדין: נמנעו שירותי פיקוח ממטוס שהיה באוויר

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

השיבושים בתנועת המטוסים בנמל התעופה בן גוריון, נמשכו גם אתמול, על אף צו מניעה של בית־הדין האזורי לעבודה, המורה לעובדי רשות שדות התעופה לחזור לעבודה תקינה.

עובדי הרשות כיבדו להלכה את צו בית המשפט, אך עבדו לאט וגרמו איחורים שבין חצי שעה עד שעתיים בהמראת שבעה מטוסים מישראל, ועיכובים בזמן פריקת המזוודות מהמטוסים הנכנסים.

אתמול ב־10.30 בבוקר היה דיון בבית הדין האזורי לעבודה בת"א במעמד נציגי שני הצדדים, לאחר שימשה קודם לכן הוצא לבקשת הרשות צו מניעה נגד העובדים.

בתצהיר שצירף נציגה המשפטי של רשות שדות התעופה, עו"ד נחום פיינברג, לבקשה לצו, נאמר כי לא ניתנו שירותי פיקוח למטוס בהיותו באוויר. אב בית הדין, השופט דוד מודל קבע שאם אכן אירע המעשה כפי שפורט בתצהיר, "אנו רואים בכך פגיעה בבטיחות הטיסה, דבר הגובל בפיקוח נפש".

בתום הדיון אתמול בבית המשפט, הוחלט להשאיר את צו המניעה על כנו, ולשוב ולזמן את הצדדים להמשך הדיון ביום שני.

בתוך כך, נמשך הנתק בין נציגי ועד העובדים להנהלה, בעניין המשא ומתן על דרישות העובדים לתוספת שכר ייחודית.

מנכ"ל רשות שדות התעופה, צבי גב ארי, הגיב אמש על צעדי העובדים: "זו סחטנות; נסיון להשיג בכוח מה שלא מגיע. אני מקווה שהעניין יבוא לידי ביטוי משפטי, על כל המשתמע מכך".

בג"ץ ידון תוך כמה ימים בעתירת חריש לאפשר להסגיר את נקש מיד

היועץ המשפטי מבקש לצוות על בית־הדין הרבני לנמק מדוע לא יבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ שהוציא נגד נקש ● חריש: אין יסוד לחשש של בית־הדין הרבני כי רינה נקש תישאר עגונה, שכן ידוע היכן יימצא בעלה — בכלא בצרפת

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

בית־המשפט הגבוה לצדק ידון בימים הקרובים בעתירה שהגיש אתמול היועץ המשפטי לממשלה, יוסף חריש, נגד בית־הדין הרבני האזורי בירושלים, ונגד ויליאם נקש ורעייתו.

בג"ץ יצטרך להחליט אם להיענות לבקשתו של חריש להוציא צו על תנאי נגד ביה"ד הרבני, שיורה לו לנמק מדוע לא יבטל את צו עיכוב היציאה מהארץ שהוציא נגד נקש.

בעתירה, המשתרעת על 11 עמודים, מבקש חריש מבג"ץ להצהיר שצו עיכוב היציאה נגד נקש אינו תקף, ואינו יכול למנוע את ביצוע צו ההסגרה שעליו חתם שר המשפטים, אברהם שריר.

חריש מרגיש שאת צו עיכוב היציאה מהארץ נתן ביה"ד הרבני בחוסר סמכות, וכי צו ההסגרה של השר שריר גובר על החלטתו של ביה"ד הרבני ומאפשר להסגיר את נקש בהקדם לצרפת.

חריש שולל בעתירה את החששות בעניין עגינותה של רינה נקש, אם יוסגר בעלה לצרפת. לדבריו, לא קיים כלל חשש כזה מפני שמקום הימצאו של נקש, אחרי שיוסגר לצרפת, ידוע, (הכוונה שישהה בכלא צרפתי). היועץ המשפטי הוסיף כי בזמנו התייחס בג"ץ לחשש בדבר עגינותה של רינה נקש, ופסק כי אין זו סיבה לעיכוב ביצוע צו ההסגרה.

סופר "הארץ" מציין כי העתירה לבג"ץ הוגשה אף שביה"ד הרבני החליט שלשום לקצר את תוקף צו עיכוב היציאה מהארץ של נקש עד 1 בדצמבר.

בהתייעצות שהתקיימה אתמול בלשכת היועץ המשפטי לממשלה הוחלט שלא להמתין עד לפסיקת ביה"ד הרבני ב־17 בנובמבר, ולהגיש את העתירה מיד.

גופתו של סרן פראשי נמצאה בנחל נקרות

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

גופתו של סרן אחמד פראשי, בן 26, שנעלם בשטפונות בערבה בשבת, נמצאה אתמול אחר הצהריים בבוץ של נחל נקרות, ליד עין יהב.

בארבעת ימי החיפושים השתתפו כוחות גדולים של צה"ל, ובהם צוללנים של חיל הים.

דובר צה"ל מסר אתמול כי הלווייתו של סרן אחמד פראשי תיערך היום ב־15.00 בכפרו אבו סנאן.

סרן אחמד פראשי, קצין מבצעים ביחידה בדרום הארץ, יצא בשבת להלוך זוג צעירים שנסחפו בשטפונות בנחל נקרות. הוא הציל אותם, ולאחר שהגיעו למקום מבטחים, גילו כי מצילם נעלם.

קלמנוביץ' ודוידסון יוסגרו היום לארה"ב

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). שני אנשי העסקים הישראלים שבתאי קלמנוביץ' ודילי דוידסון יוסגרו היום לארצות־הברית. שוטר אמריקאי ילווה אותם בטיסה ישירה מלונדון לשארלוט שבמדינת צפון קארולינה לאחר ששר הפנים הבריטי חתם על צו ההסגרה.

קלמנוביץ', בעל זכיונות לכריית זהב בסיירה לאונה, וזכיונות אשר ביצועם עוכב בשל המעצר, ביקש להסגיר את עצמו מרצונו עוד לאחר מעצרו בחודש מאי האחרון, אולם מגבלות החוק הבריטי מנעו זאת ממנו. עוברת הסגרתו לארה"ב היום מהווה תקדים משפטי שכן על פי ההליכים המקובלים היו השניים צריכים להמתין עוד כחודשיים. פרקליטיהם עשו בשתי היממות האחרונות מאמצים ניכרים על מנת להחיש את ההסגרה והשיגו את הסכמת שר הפנים לכך.

בחודש אפריל הפקיד דוידסון המואשם על סך כ־2.5 מליון לישי"ט אשר ניתנו לו על ידי סוחרים אמריקאים שלום מכר יהלומים אותם הוא כורה באפריקה. הוא וקלמנוביץ', אשר נכח בבנק במנוסה קאולו בשעת הפקדה, מואשמים כי ניסו להונות את שלטונות הבנק בצפון קארולינה שעליו המשמשות משוכות. השניים טענו לאורך כל הדרך כי הם תמים מפשע וביקשו להתייצב בפני חוקרי אף־בי־אי בהקדם האפשרי. קלמנוביץ' שוחרר בערבות של חצי מליון לישי"ט כבר לאחר שבוע מאז המעצר בעוד דוידסון נותר בכלא כחודשיים.

פרס: נפגשתי בניו־יורק עם שר החוץ של אתיופיה

ביקש לאפשר יציאת 15,000 יהודים, אך נתקל ביחס קר ושלילי

מאת נדב שרגאי

"נפגשתי לפני מספר שבועות בניו־יורק עם שר החוץ של המשטר המרכסיסטי באתיופיה וביקשתי ממנו לאפשר יציאת 15,000 יהודים" — אמר אתמול שר החוץ ומ"מ ראש הממשלה שמעון פרס בנאום במליאת הכנס העולמי לדמוגרפיה יהודית בירושלים.

"שר החוץ האתיופי גילה יחס קר ושלילי לבקשתי. הוא טען כי אם יותר ליהודים לצאת יבקשו זאת גם מוסלמים ונוצרים" אמר. פרס סיפר כי שאל את שר החוץ האתיופי האם ביקשו קבוצות מוסלמיות ונוצריות לצאת את המדינה ותשובתו היתה שלילית.

פרס אמר שהבעיה הדמוגרפית של העם היהודי בתקופה זו, צריכה להיות לבעיה הקיומית שלנו. אין יהדות ללא יהודים ואנו עדים לתופעה הכפולה של הפחתת היהדות אצל יהודים והתמעטות היהודים בעולם. אשר ליהדות ברית המועצות אמר כי הוא רואה את הפתרון לסוגיה זו בשיפור יחסינו עם בריה"מ במהירות האפשרית. חיוניות שיקול כזה בחשיבתנו חייבת לבוא לידי ביטוי במגמות מדיניות החוץ שלנו כלפי המעצמה הסובייטית — אמר.

הרוקחים ועובדי המעבדות הרפואיות מפסיקים לשבות

רופאי בתי־החולים של קופת חולים משביתים היום את ביה"ח קפלן ברחובות ואת ביה"ח לחולי נפש־גהה ● אחיות בתיה"ח מתכנסות לכינוס חירום לדון בצמצום השירותים בשבוע הבא

מאת עדנה אריהר
כתבת "הארץ"

הרוקחים במוסדות קופת חולים החליטו אתמול, בלחץ ההסתדרות ומשרד הבריאות, להפסיק את שביתתם.

מהיום יפעלו כסידרם בתי המרקחת במרפאות ובתי החולים של הקופה.

ההחלטה לחזור לעבודה נתקבלה ברוב דעות בכינוס הרוקחים שהתקיים אתמול בבית החולים בילינסון בפתח תקוה.

מזכיר איגוד הרוקחים, חיים בושי, אמר ל"הארץ", כי על פי הבטחות ההסתדרות, יצורפו הרוקחים בכל מערכת הבריאות להסכם המסגרת עם הארגונים הפארה־רפואיים. הובטח כי במסגרת הסכם זה תהיה התייחסות לדרישות הרוקחים לשפר את תנאי עבודתם ואת שכרם. במקביל יהיה מ"מ יהודי עם הנהלת קופת חולים על שיפור תנאי עבודתם של הרוקחים בשירות הקופה. בושי הוסיף כי אם יתברר, בתוך כמה שבועות, כי אין התקדמות בנושא יישקל המשך המאבק.

רופאי בתי־החולים של קופת חולים ממשיכים גם היום בעיצומים. היום הם משביתים את בית החולים קפלן ברחובות, ובית־חולים לחולי נפש גהה בפתח־תקוה. בתי־החולים אלה יפעלו במתכונת שבת. מרפאות החוץ של בתי־החולים יהיו סגורות. הרופאים מתכוונים להמשיך בעיצומים גם בשבוע הבא.

עובדי המעבדות הרפואיות בשירות הממשלתי באיזור שבין חיפה לחדרה מפסיקים היום את העיצומים, וחוזרים לעבודה. אם עד תחילת השבוע הבא לא ייענה משרד הבריאות לתביעותיהם, יחדשו את העיצומים וישביתו הפעם את המעבדות בכל צפון הארץ.

כינוס חירום של אחיות בתי החולים יהיה היום בבית חולים תל־השומר. הכינוס הוא הכנה לקראת הפעלה מצומצמת של שירותי הסיעוד בבתי־החולים מראשית השבוע הבא.

האחיות הודיעו כי הן מתכוונות להפעיל באורח חד־צדדי את ההסכם שנחתם איתן באוקטובר אשתקד. בשלב ראשון יעבדו לשבוע עבודה של 36 שעות, במקום 40 שעות כעת, מתוך כוונה להמשיך ולצמצם את שירותי הסיעוד ב־25%.

היום אמורים שר האוצר ושרת הבריאות להיפגש לדון במצב מערכת הבריאות ובדרישות ארגוני העובדים הפארה־רפואיים לתוספת שכר.

צרפת לספרד: אל תשפרו מטוסי "מיראז' 3" בישראל; תוכניות המטוס נגנבו בעבר ע"י המוסד

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). צרפת הזהירה את ממשלת ספרד לבל תקבל הצעה של התעשייה האווירית הישראלית לשיפור מטוסי "מיראז' 3", משום שלטענתה נגנבו בשעתו תוכניות המטוס על ידי סוכני המוסד.

הספרדים פירסמו מכרז המבקש הצעות לעריכת שיפורים בב־75 מטוסים המהווים את עמוד השידרה של חיל האוויר שלהם. למכרז, העשוי להגיע לשווי של 250 מליון דולר נגשו ישראל, מפעלי מארסל דאסו וכן חברה ספרדית בעלת קשרים מסחריים עם בריטניה. ספרד שקלה את ההצעה הישראלית ברצינות רבה ונטתה להעניק לה קדימות בגלל נסיון הקרב של חיל האוויר. עקב כך נכנסו הצרפתים לתמונה והעבירו לשלטונות מדריד אזהרה חד־משמעית. הם גם לוחצים להעניק לדאסו את החוזה. פאריס טוענת כי הידע הישראלי מבוסס על תרשימי ה"מיראז'" אותו השיגו סוכנים ישראלים במרמה וללא קבלת רשות.

מקור ספרדי בכיר אמר שממשלתו לא תוכל להתעלם מן הפניה הצרפתית.

איראן: נגמול על הטבעת האסדות; נציגויות ארה"ב הועמדו בכוננות

טהראן: דחינו הצעת ארה"ב כי לא נגיב על התקפתה על 2 אסדות נפט ביום ב' ● ראש ממשלת איראן: רק לאחר שנבצע את מהלומת התגמול שלנו, נראה את החשבון כמחוסל

ואשינגטון (ע"ד, ע"צ). הנציגויות האמריקאיות בעולם הועמדו במצב של כוננות גבוהה מחשש לפעולת תגמול של איראן על הפגזת שתי אסדות קידוח איראניות, בידי כוחות ארה"ב במפרץ.

אתמול הודיע משרד ההגנה כי כוחות ארה"ב החלו ללוות עוד שיירת מיכליות כוויתיות דרומה, דרך המפרץ.

משרד החוץ חזר והזהיר את אזרחי ארה"ב, שלא לנסוע לאירן, מפני שמדינה זו, כפי שאמרה הדוברת פיליס אוקלי, "מנהלת מדיניות אנטי־אמריקאית חריפה ותומכת בטרור".

הדוברת הוסיפה: "הסכנה הנשקפת לאמריקאים גברה במידה משמעותית".

משרד החוץ האמריקאי מציין כי כ־2,600 אזרחים אמריקאים מתגוררים באיראן, רובם בעלי אזרחות כפולה.

מנהיגי איראן הבטיחו כי מעי זמור עימם לנקום פעולת תגמול על הרס אסדה לקידוח נפט. שלדברי הפנטגון היתה תחנת מכ"ם ובסיס לספינות קטנות שתקפו מיכליות כ־200 ק"מ ממזרח לבחריין.

ראש ממשלת איראן, מיר חוסיין מוסאווי, אמר כי איראן דוחה איגרת אמריקאית, שנשלחה אליה דרך סוריה, וכה נאמר שאם לא תגיב על התקפה האמריקאית ביום ב', לא תנקוט ואשינגטון פעולה נוספת.

"תשובתנו לאיגרת היתה כי לא נרשה שמהלומה כלשהי תישאר בלא מענה. אין כל אפשרות לפשרה, תגמול על התקפה", אמר מוסאווי לכתבים במטוס, שעה שחזר מביקור בסוריה.

"לאחר שנבצע את מהלומת התגמול שלנו, נראה את החשבון כמחוסל". הוסיף. הוא קרא לארה"ב "לשים קץ לפעולותיה המרושעות".

מוסאווי, שביקר בסוריה 3 ימים, אמר לרדיו טהראן כי "השיג שם תוצאות טובות ביותר. שיוסיפו להתקרבות מדיניות החוץ של שתי המדינות, כאשר לעימות עם הכוחות האמריקאית ובעיית הציונות".

פקיד בכיר במשרד החוץ האירני אמר אתמול בגן כי ההתקפות של הצי האמריקאי על אסדות הנפט האיראניות הן הכרזת־מלחמה, וכי התגובה האיראנית עשויה שלא להיות מוגבלת לאיזור המפרץ הפרסי.

מוואשינגטון נמסר כי רוב אזרחי ארה"ב תומכים בתקיפה ביום ב' על אסדות איראניות במפרץ בתגובה על ידי טיל איראני אל מיכלית נפט שהניפה דגל אמריקאי.

סקר דעת־קהל של רשת הטלוויזיה איבי־סי מלמד כי 76 אחוז מהנשאלים מרוצים מפעולה זו. 63 אחוז אף אמרו כי לא היתה בעוצמה מספקת. 80 אחוז הודיעו כי הם מצדדים בנוכחות האמריקאית המתגברת במפרץ.

מטוסי חיל האוויר העיראקי תקפו שלשום בלילה אנייה מול חוף איראן.

דובר צבאי בבגדאד אמר כי זו היתה התקפה מוצלחת, וכל המטוסים חזרו בשלום.

שיחת היום / ירח טל

עם: ח"כ דב שילנסקי, יו"ר אגודת הידידות הפרלמנטרית איטליה–ישראל
על: בקשתה של חברת הפרלמנט האיטלקי צ'יצ'ולינה להתארח בכנסת

הגברת חושפת את המצע שלה והח"כים רוצים לראות אותו

שחרר אותנו מהמתח — האם תזמין את צ'יצ'ולינה לכנסת?

תראה, הגברת נוהגת לחשוף בטלוויזיה את המצע שלה, ועד כמה שאני מבין בנושאים אלה המצע שלה נראה דיי־פה. לפי הפניות הרבות שהיו אלי בימים האחרונים מצד חברי כנסת ועובדי הבית אני מבין שגם הם מאוד מעוניינים לראות את המצע האורגינלי שלה, אבל למרות כל הרצון הטוב מצידי, עלי לפעול לפי הפרוטוקול ומשום כך הפניתי את הפונים אלי. אנשי יחסי הציבור של הגברת, חברת הפרלמנט, לשגרירות האיטלקית, ואם תבוא פניה מצד השגרירות לארח אותה בכנסת נשקול כדבר ובכל מקרה את האישור הסופי צריך לתת יו"ר הכנסת.

אינך חושש לפגיעה ביחסי הידידות בין ישראל לאיטליה אם תסרב הכנסת לארח חברת פרלמנט נבחרת מארץ ידידותית?

השגריר החדש של איטליה בישראל, אלברטו ליאונצ'יני־באסטולי, מפגין דווקא רצון טוב כלפי ישראל, אבל ייתכן שדווקא ממשלת איטליה, שלא מחייכת אלינו בזמן האחרון, הורתה לשגרירה כאן, למנוע מצ'יצ'ולינה לשעשע אותנו. בכל מקרה, אם האיטלקים אכן ייעלבו, גם אז אצא מרוצה, שכן הכנסת בוודאי תשלח אותי לרומא לפייס בינינו לבין חברי הפרלמנט האיטלקי הנעלבים, ובהם צ'יצ'ולינה.

שמעתי שבימים האחרונים נהפכת לפופולארי בחברי הכנסת, ורבים מהח"כים משתחרים לפיתחך. מה רוצים ממך?

מה הם כבר יכולים לרצות? — כמובן הזמנה לקבלת הפנים לצ'יצ'ולינה.

אולי תגלה לנו מי ומי בין הפונים?

אני אדם דיסקרטי, ומאחר שכל הפונים אלי הם גם בעלי משפחות, הם לא הראו לי אישור מבנות זוגם, לא יהיה זה הוגן מצידי להביך אותם. אבל אני יכול לגלות שבין חברי הכנסת שפנו אלי, אחדים שאינם נמנים עם המפלגה שלי, האשר מאשר מים פעם באימפוטנציה. רק למענם הייתי רוצה להביא את צ'יצ'ולינה לכנסת.

האם גם חברות כנסת פנו אליך?

חברת כנסת אחת שמעה איך הח"כים מתלוצצים איתי, אז היא אמרה "פויה הגברים", והלכה הלאה. היא העליבה את כל המין הגברי, וזו דווקא אחת שאני אוהב. אבל כנראה אין טוב בלי קצת רע.

האם גם לאורחים אחרים המבקשים להתארח בכנסת אתם בודקים כל כך בציציות?

אנחנו בכנסת התרגלנו לציציות מסוג אחר — לציציותיהם של הח"כים החרדים.

האם כבר חשבת על תוכנית קבלת הפנים, אם תצא לפועל?

גם על זה צריך להתייעץ, אבל מה שברור לי שלאירוע הזה אזמין גם חברי כנסת לשעבר כדי לחדש להם קצת את הנעורים.

והיה והכנסת לא תאשר את הביקור, אתה אישית מתכוון לפגוש בצ'יצ'ולינה?

אני מאוד מסור לתפקידי כיו"ר אגודת הידידות עם הפרלמנט האיטלקי, אבל דווקא בימים הקרובים אני מאוד עסוק בתפקידי התנועתיים והממלכתיים, ויהיה לי כנראה קשה מאוד להתפנות.

תהיה לך הזדמנות לפגוש אותה אחרי שעות העבודה במועדון הלילה השמאי.

עם משכורת של חבר כנסת, גם לאחר ההעלאה שטרם קיבלתי, אני לא יכול להרשות לעצמי את הלוקסוס להוציא 100 ש"ח לכרטיס וזוגי להופעה.

להופעה כזו חשבת ללכת עם אשתך?

אני כמו חברי כנסת אחרים המפגינים שרירים כלפי חוץ ומופיעים כגיבורים גדולים, ובבית אנחנו לא תמיד כאלה. בעניינים כאלה אני נועץ באשתי וצריך לקבל את אישורה.

דיפלומט ישראלי בוואשינגטון סיבך את ארה"ב עם הקנדים

הציר הכלכלי פנחס דרור ליגלג על הדרך בה ניהלה קנדה את מו"מ הסחר החופשי עם ארה"ב — ולאחר הסערה הסביר: לא צוטטתי כראוי

מאת צבי בראל,
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). התבטאות של הציר הכלכלי הישראלי בוואשינגטון על הסכם הסחר החופשי בין ארה"ב לקנדה עוררה סערת רוחות בקנדה, ולדברי דיפלומטים עלולה לגרום נזק ביחסים בין קנדה לארה"ב וקנדה לישראל.

הציר הכלכלי, פנחס דרור, צוטט בראיון לרדיו קנדה כמי שליגלג על הדרך בה ניהלה קנדה את המו"מ עם ארה"ב על הסכם הסחר החופשי ביניהן, והביע דעתו באומרו שארה"ב הרוויחה פי מאה מההסכם וקנדה הפסידה בו. ראיון זה הופיע דווקא בשעה בה סוערות הרוחות בקנדה בשאלת הסכם הסחר החופשי והתבטאותו של דרור עוררה תרעומת ויכוח פרלמנטרי סוער.

סגן שר החוץ הקנדי ג'יימס טיילור פנה לשגרירות ישראל בקנדה ודרש הסבר על התבטאותו של דרור. השגרירות התנצלה על התבטאויותיו של דרור והבהירה רשמית מסרה כי דרור לא נשאל ולא הביע עמדה ישראלית רשמית וכי אין הוא מודע למיגוון הנושאים המסחריים המתנהלים בין קנדה לארה"ב.

בשיחה עם "הארץ" אמר אתמול דרור כי דבריו לא צוטטו כראוי וכי הוא נשאל על ידי הכתב הקנדי על שיחות של הנספחים המסחריים שהתקיימו בוואשינגטון. לדבריו הוא לא הביע את דעתו האישית אלא מסר את דעותיהם של נספחים מסחריים, שחלקם סבר שההסכם טוב לקנדה וחלקם האחר סבר כי ההסכם עוזר לארה"ב.

האיידס יפגע תוך 5 שנים ב־500.000 עד 3 מיליון

בין חמישה לעשרה מיליון בני אדם בעולם נגועים בנגיף האיידס

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

בין חמישה לעשרה מיליון בני אדם בעולם נגועים בנגיף האיידס, ובין חמש מאות אלף ל־3 מיליון עלולים להיות קרבנות להתפתחות המחלה בגופם — זאת אמר אמש מנהל ארגון הבריאות העולמי, ד"ר יונתן מאן, בנאום שנשא בדיון על איידס, שנערך במליאת עצרת האו"ם. זהו דיון ראשון על מחלת האיידס בעצרת האו"ם.

היום אמורה להתקיים הצבעה על הצעת החלטה המדגישה את הסכנות הצפויות למיליוני בני אדם ממחלת האיידס, שקיבלה ממדים של מגיפה, וקוראת למדינות לנקוט בדחיפות אמצעים לבלימת המחלה. גוש המדינות האפריקאיות מסתייג מכמה ניסוחים בתוכן הצעת ההחלטה, ונראה כי ההצבעה תידחה.

ד"ר מאן אמר, כי התפשטות המחלה, בעיקר במדינות אפריקה והעולם השלישי, עלולה לגרום לעליה משמעותית בעקומת מקרי המוות במדינות אלה, ורבים מאלה שימותו ממחלה זאת נמצאים בגילאים 25–45 — נתון החייב לעורר דאגה רבה, משום שלפיו תפגע מחלת האיידס בעיקר באנשים יצרנים. הוא הזהיר מפני הנטיה לנדות את חולי האיידס מן החברה, דבר העלול לגרום להתפשטות המגיפה. ד"ר מאן ציין, כי הדרך בה נבחר לטפל ולהיאבק במחלת האיידס, תיקבע לא רק את התייחסות החברה לערכים אנושיים, אלא תכריע בין הצלחה לכשלון בבלימת המחלה.

תחזית התמ"ת: התפוקה התעשייתית השנה תסתכם ב־21.5 מיליארד דולר

מאת דן סגיר
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ערך התפוקה התעשייתית הכוללת לשנת 1987 עשויה להסתכם ב־21.5 מיליארד דולר. וללא יהלומים ל־19.5 מילארד דולר. נתונים אלה מסר אתמול משרד התעשייה והמסחר על־פי אומדנים ראשונים שערך מינהל התכנון והכלכלה במשרד.

משמעות הנתונים היא גידול ריאלי של כשבעה אחוזים בתפוקה, תוספת של כשלושה אחוז במספר העובדים וכארבעה אחוז ברמת הפריון והיעילות.

לדברי אנשי משרד התעשייה, ההתפתחויות בענפי התעשייה השנה לא היו אחידות. בעוד שבענפי המזון, הטקסטיל וההלבשה נרשם גידול בערך התפוקה בשיעור של כ־12 אחוז, ואילו בענפי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה נרשמה ירידה ריאלית של 1–2 אחוז.

הסבר המשרד לירידה בתפוקה בענפי המתכת והאלקטרוניקה הוא הירידה הריאלית ביצוא, שהיא בעיקרו תוצאה משחיקת הרווחיות לגוש הדולר.

מהממצאים הראשונים לשנת 1987 עולה גם שרמת ההשקעות הריאלית נשארה דומה לזו של 1986, דבר המצביע על כך שהגידול במלאי ההון היה נמוך ביותר.

הביטוח הלאומי עיקל 10 כלי רכב של בעלי חוב דרוזים ברמת הגולן

העיקולים — במסגרת מבצע לגביית 120 אלף ש"ח בחודש במקום 40 אלף ש"ח בפועל

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"

המוסד לביטוח לאומי עיקל בימים האחרונים עשר מכוניות של חייבים דרוזים ברמת הגולן. במבצע שנערך בשיתוף משטרת ישראל.

במסגרת המבצע עוצרים נציגי המוסד לביטוח לאומי את כלי הרכב העוברים באזור רמת הגולן, כדי לבדוק באמצעות קשר עם המרכז הממוחשב של המוסד אם בעל הרכב חייב כסף למוסד. המוסד לביטוח לאומי מתקשה בגביית חובותיו באזור רמת הגולן.

עקב עיקולי המכוניות פנו כיוזמתם מבוטחים רבים ברמת הגולן אל סניפי הביטוח הלאומי וביקשו להסדיר את חובותיהם.

פוטנציאל הגבייה מגיע ל־120 אלף ש"ח בחודש. אולם המוסד לביטוח לאומי מצליח לגבות רק כ־40 אלף ש"ח בחודש — 30 אחוזים מסך כלל הגבייה הפוטנציאלי. עקב עיקולי המכוניות, הוכפלה הגבייה מהתושבים והיא עומדת עתה על 85 אלף ש"ח בחודש.

ערב הסעודית שוקלת רכישת נשק מברזיל

ריאד (ע"ד). ערב הסעודית שוקלת שיתוף פעולה עם בראזיל. כך אמר שר ההגנה של סעודיה, הנסיך סולטאן אבן עבדול עזיז.

סוכנות הידיעות הסעודית הרשמית מציינת, כי הנסיך קיים שלשום שיחות עם שר הצבא הבראזילאי, ליאונידס פירס גונקאלווס. כשנשאל בדבר רכישת נשק מתוצרת בראזיל, השיב השר הסעודי כי בנושא זה תתקבל החלטה בעתיד הקרוב.

שר הצבא הבראזילאי הגיע לערב הסעודית ביום ב'. לביקור שיימשך ארבעה ימים. הוא נתקבל בשלום על ידי המלך פאהד.

ראיתי שמעתי

מרפי — שלף מעטפות
להט — שמו הועלה
דה פרה — התאהבה וניגנה

גם הפוליטיקה צועדת על קיבתה

עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'ארד מרפי, שהגיע אתמול מלונדון לדווח על שיחותיו של ג'ורג' שולץ עם המלך חוסיין, הוזמן לביתו של ראש הממשלה, יצחק שמיר, המחלים שם יחד עם רעייתו. מרפי שלף מתיקו שתי מעטפות והכל היו בטוחים כי שם טמון המסר המדיני החשוב. למקרא המכתבים מתברר כי שולץ שלח עם עוזרו מכתב תודה חם לשמיר על מידת הכנסת האורחים בעת ביקורו בארץ. במיוחד הודה שולץ על סעודת הערב שהגמה את השיחות עם שמיר שהיתה לדבריו "הארוחה הטובה ביותר שאכל אי פעם בישראל". גב' שמיר זכתה בברכה מהגב' שולץ על אותה ארוחה משפחתית שסעדו שני הזוגות בבית ראש הממשלה.

היה זה יום של איגרות. באותו יום קיבל שמיר גם אגרת ברכה מראש ממשלת ספרד, פיליפה גונזלס, שהודה לו במילים חמות על ברכותיו לרגל חגה הלאומי של ספרד.

א. לם

צ'יץ להנהלת הסוכנות היהודית?

כמה אישים אמריקאים בחבר הנאמנים של הסוכנות היהודית העלו אתמול את שמו של ראש עיריית ת"א, שלמה להט, כמועמד אפשרי לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית, במקומו של אריה דולצין, המסיים את כהונתו בעוד ארבעה חודשים.

שמו של להט עלה לאחר שהשר יצחק מודעי הודיע כי לא יהיה מועמד לכהונה זו. בעקבות הודעתו של מודעי שלשום הוגבשה בליכוד ההערכה כי גדעון פת יזכה בסופו של דבר במועמדות הליכוד לתפקיד יו"ר הנהלת הסוכנות. פת עצמו כבר נתן את הסכמתו לכך. אולם היא מותנית ככל הנראה בתמיכת הצירים היהודיים מארה"ב.

דולצין מתכוון להציע את עצמו להתמנות הנשיא העולמי של התנועה הציונית, כוונתו זו מעוררת מחלוקת פוליטית ובעבודה יש המתנגדים לה.

נדב שרגאי

לא רק ברכות, גם כסף

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, החליט אתמול להעניק מתנת "יום הולדת" לתיאטרון הלאומי "הבימה" החוגג השבוע מלאת 70 שנה להיווסדו. השר החליט להקציב לתיאטרון סכום ביחוד של 300 אלף ש"ח, כדי לאפשר לו לחדש ציוד. בדברי ברכה שיגר השר לתיאטרון הוא מציין, כי חגה של "הבימה" הוא חג לשפה העברית, לתרבות העברית, לתודעת עמנו ולשיבו אל הארץ.

הערב יתקיים בתיאטרון "הבימה", ערב הצדעה של אמנויות ישראל בהשתתפות התזמורת הפילהרמונית הישראלית בניצוחו של זובין מהטה, התזמורת הקאמרית הישראלית והמקהלה הפילהרמונית, מסקוסלנה, להקת המחול הקיבוצית, הגבעתרון, ותזמורת צה"ל. כן יוגש דיוקן באלבום "הבימה" מאת דן אלמגור בביצוע שחקני התיאטרון ו מקאמה שכתב חיים חפר לכבוד המאורע.

עש"ת

סרבני כסאות

ח"כ מרדכי וירשובסקי, שעבר מסיעת שינוי לרץ עוד לפני הפגרה, עדיין יושב ליד ראש סיעתו לשעבר, ח"כ אמנון רובינשטיין. הוא יושב, אך השניים מפנים זה אל זה ספק הצירצתי ספק גב, ונראה שהם אפילו נמנעים מלהתבונן זה בזה.

מזכיר הכנסת, שמואל יעקבסון, מסביר כי היה נענה לפנייתו של וירשובסקי לשבת במקום אחר, סמוך לכסאותיהם של אנשי רצ, סיעתו החדשה, אלא שכדי לבצע זאת, חייבים ארבעה ח"כים לעבור מן המקומות שבהם הם יושבים עכשיו. הארבעה הם דוד דנינו מן המפ"ל, אהרון אבוחצירא נציג תמ"י, הרשון שפט והרב אליעזר ולדמן מסיעת התחיה. ארבעתם סרבו.

וירשובסקי אינו עומד בתוקף על דרישתו לעבור, דבר שמן הסתם היה גורם להתערבותה של ועדת הכנסת. מאחר שכך, המצב יבוא כנראה על תיקונו רק בכנסת הבאה.

ע. בר

ז'קלין דה פרה; הצ'לו דיבר בשמה

הצ'לנית ז'קלין דה פרה, שהלכה השבוע לעולמה אחרי סבל של שנים, עוד הספיקה להגיע לקונצרט של התזמורת הפילהרמונית הישראלית בלונדון, אותו קיימה התזמורת במסגרת הסיור לאירופה בספטמבר. דה פרה ישבה בכסא גלגלים כשהיא קשורה אליו ברצועות רבות ועמה המטפלת שלה. היא שוחחה עם זובין מהטה ונהנתה מאד מהקונצרט.

דה פרה, שהיתה נשואה לפסנתרן המנצח הישראלי דניאל ברנבוים, סיפרה פעם על פגישתם הראשונה: "הוא היה במרכז העניינים ואני הייתי גבוהה, מגושמת ולא ידעתי מה לומר. מה יכולתי לעשות? לקחתי את הצ'לו וניגנתי". חוה הספיק.

רקדנית בטן כסיוע למאבק בהנהלת הסנה

ועד עובדי חברת הביטוח ההסתדרותית "הסנה" מנהיג חידוש במערכת יחסי העבודה בישראל. הוועד, בראשותו של אריה לביא, החליט להזמין למחר רקדנית בטן מול בית "הסנה" ברח' אלנבי בתל אביב, שם ממוקם המשרד לצרכן.

על גופה של הרקדנית ידבקו תלושי השכר של העובדים כמחאה על סירובה של הנהלת החברה להענות לתביעות השכר של העובדים.

אריה לביא

בעריכת עירית רוזנבלום

כינוס חטיבת הנגב — ביום שחרור באר־שבע

מאת איתן רבין

"אותם הנענו בדרום לשלום בין מצרים למדינת ישראל. אך האיומים והסכנות עדיין קיימים. אבל השאלה העיקרית היא מה תהיה דמותה של המדינה בתוך גבולותיה. בתשובה מה ידריך את העם ואת הנוער במדינת ישראל". כך אמר אתמול שר הבטחון, יצחק רבין, בכינוס חטיבת הנגב, לציון 40 שנה להקמת המדינה ויום שחרור באר שבע.

הכינוס, בהשתתפות מאות מתושבי באר שבע, לוחמי החטיבה, ומפקדים בעבר ובהווה, התקיים לרגלי אנדרטת חטיבת הנגב, סמוך לבאר שבע.

הנוסעים של אל על

אל על

	מעל' מינימום	מעל' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	12	16	גשום	9	17
אתונה	16	21	מע"ח	14	24
בוקרשט	7	14	מעונן	–	–
בזל	12	16	מעונן	5	15
וינה	10	16	מעונן	4	14
ז'נבה	10	17	מעונן	7	13
לונדון	9	15	ממטרים	12	15
ליסבון	9	13	ממטרים	12	17
מדריד	8	13	מעונן	10	16
ניו־יורק	7	12	גשום	11	19
פאריס	10	15	מעונן	12	18
פרנקפורט	9	14	מע"ח	6	11
ציריך	11	17	מע"ח	–	–
קהיר	20	26	מע"ח	17	27
קופנהאגן	7	12	מע"ח	9	13
רומא	17	22	מע"ח	10	23
שטוקהולם	4	9	מע"ח	8	11

EL AL אל על

נבון קורא להידברות ברשות השידור

לדברי שר החינוך, ההנהלה אחראית לחלק ניכר מן הליקויים ★ "ההצעה לסגור הרשות אינה באה בחשבון"

באולם המליאה

/ עמוס בדרור

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, קרא אתמול לצדדים ברשות השידור, לעשות כל מאמץ כדי לחדש את השידורים, ואמר שיש לקיים משא ומתן עם השובתים גם בזמן השביתה. לדבריו, הרשות זקוקה להבראה ובדיקה יסודית, שכן יש בה יותר מדי תקלות וסכסוכים.

בתשובה על קריאת ביניים של עובדיה עלי (ליכוד-חרות) מדוע אין הוא מביא לשינוי החוק, אמר נבון כי מפלגתו של עלי היא בין המתנעים זאת. נבון השיב על 8 הצעות לסדר היום, וציין כי ההנהלה אחראית לחלק ניכר מן הליקויים. הצעות אופרטיביות שונות שהוצעו במשך הדיון אינן יכולות לפתור את הסכסוך הנוכחי; גם ההצעה לסגור את הרשות אינה באה בחשבון, ולא בגלל הצד המשפטי. שכן רק הכנסת יכולה לעשות זאת. באמצעות חקיקה; בשלב הנוכחי אסור להיקלע למאבק של יוקרה, ואין להזרים עובדים על שום שובתים. בתשובה על שאלה, מדוע אין הוא מצווה לפתוח במו"מ אמר, כי הסמכות בעניינים כאלה היא בידי האוצר.

מרדכי וירשובסקי (רצ) אמר, שלא יעלה על הדעת שמדינה מודרנית תתקיים בלי טלוויזיה ובלי רדיו. החלל בוודאי יתמלא, ובסופו של דבר נבוא עצמנו עם רשות שידור מסחרית במקום ממלכתית, ויהיו "שידורים מטעם, גם אם יהיו חסרי טעם."

יאיר צבן (מפ"ם) אמר שהפסקת השידורים מקפחת את זכות הציבור לקבל מידע דרך צינורות המידע העיקריים, ואת זכות הביקורת התקשורתית על הממשל. ברשות יש ניהול כושל, ממלכה רקובה, ואכסלה סמויה. אך יש גם מסורת רבת שנים של צמידות העובדים לסולם העתנאים. כיום מקבל כתב בכיר בעל ותק של 11 שנה 894 ש"ח כנדרש במשכורת היסוד שלו, שהיא הקובעת לגימלאות. ביטוח לאומי, לפנסיה ולמקרה שיפגע. בתלוש יש יותר מ-100 יסי חופשה המגיעים לאותו עובד. אין זה פלא, כי בעת החופשה אינו זכאי לשעות נוספות ולהוצאות, שהן הבאות להשלים את הכנסתו למעשה.

עובדיה עלי (ליכוד-חרות) הציע להקים ועדה ציבורית, נוסח ועדת עציוני, לדון בדרישות השכר ובמבנה הרשות. עוד דיברו בנושא שבח וייס (מערך), שמעון בן-שלמה (ש"ס), גרשון שפט (התחיה), דוד דבינו (מפד"ל), ומאיר כהנא (כך). על פי הצעת השר הועבר הנושא לוועדת החינוך והתרבות של הכנסת, מלבד הצעת כהנא שהוסרה מן הפרק.

הוסרו הצעות בעניין חסינות מיעארי

שלוש הצעות לסדר היום באו אתמול לדיון בהחלטת בג"ץ. החלטה זו פסלה החלטה של מליאת הכנסת המסירה את "החסינות האוהרת" של ח"כ מוחמד מיעארי מן הרשימה המתקדמת לשלום. החסינות "האוהרת" מתייחסת להיות הח"כ חסין מפני חיפוש על גופו ומפני מעצר, והיא מבטיחה את חופש תנועתו בכל מקום בארץ.

היא הוסרה בשעתו עקב תלונה על השתתפותו בעצרת זכרון לאיסאם סרטאוי ממנהיגי אש"ף, שנרצח. באסיפה היתה תמונה של ערפאת, והדוברים שיבחו את מטרות הארגון ומנהיגיו. בג"ץ נימק את ביטול ההסרה בעיקר בכך שזה היה מעשה פוליטי ועל כן יש לראות בכך "דבר שנעשה למען תפקידו" כח"כ. על אלה יש חסינות שאינה ניתנת להסרה. בסופו של דבר הוסרו כל ההצעות.

גאולה כהן (התחיה) טענה שהחלטת בג"ץ לא היתה צודקת. חוק החסינות בא למנוע הסרה מגבלתית של ח"כ על ידי השלטון. היא אמרה שאין בג"ץ רשאי להתערב ענינית בהחלטות כנסת שהיו תקינות מבחינה טכנית. אין התערבות כזאת מתיישבת עם יחסים תקינים בין הכנסת לבין בג"ץ. שכן האחרון ממונה על חוקים אך אין הוא יכול לשים עצמו במקום המחוקק.

מוחמד מיעארי (המתקדמת) טען לעומת זאת שההחלטה היתה מוצדקת, מאחר שהרוב בכנסת לא הסתמך על מידע בדוק. שלילת זכויותיו של ח"כ פלשתיני באה לאותת לפלשתינאים אזרחי ישראל שאינם שווי-זכויות. זו גם המגמה לפסול את הפלשתינאים מלהתמודד על מקומות בכנסת הבאה.

מיכאל איתן (ליכוד-חרות) אמר שלבג"ץ יש זכות לפסוק מה שפסק, אולם על הכנסת ליזום חקיקה שתבהיר בדיוק מה שייך לתחום החסינות המהותית (שאינה ניתנת להסרה) לבין החסינות הדיונית (שניתנת להסרה), למשל במקרה שבו עובר הח"כ עבירה פלילית שאינה קשורה בתפקידו. לדעתו על פי המצב הקיים אין אפשרות הפרדה כזאת.

יו"ר הכנסת שלמה הלל נטל את רשות הדיבור, כמי שממונה על ביצוע חוק חסינות חברי הכנסת. הוא הבהיר, שהכנסת אינה מתרשמת בשום פעולה אחרי פסיקת הבג"ץ. הגוף שצריך לבצע הוא המשטרה, שכן קודם לכן נמסר לה שח"כ מסויים אינו נהנה מחסינות כשאר חברי הכנסת. ועתה קבע הבג"ץ שעל המשטרה להתייחס אליו כמו אל כולם. הוא הביע ספק אם יש צורך לדון במליאה, או אפילו בוועדה, בשאר ההצעות שהועלו. אך כדי לא להציע הסרה מסדר היום, הסכים לדיון בוועדה.

שולמית אלוני (רצ) אמרה שעל סדר יומה של הכנסת נושאים חוקיים כגון חוק יסוד החקיקה, וכן חוקה. זהו נושא מובהק השייך לתחום שני החוקים האלה, ולכן העברה שלו בנפרד לוועדה עלולה לגרום בלבול. עדנה סולודר ודוד ליבאי (מערך) הציעו להסיר את ההצעות מן הפרק, או להסתפק בדברי היו"ר שאמר כי הכנסת מן הראוי שתדון בנושאים העקרוניים שהועלו בדיון. אז אמר מיעארי שהוא מסתפק בדברי היו"ר, ואילו כהן ואיתן עמדו על דיון בהצעות. בהצבעה שבה ניצבו המערך והשמאל מצד אחד והליכוד עם הדתיים מצד שני, נמצא רוב של קול אחד להסרת כל הנושאים, והם הוסרו ב-18 קולות לעומת 17 שהצביעו בעד המשך הדיון בוועדה.

נבון נגד שכר לימוד חריג

כל אוניברסיטה שתגבה שכר לימוד מעבר למה שנקבע בהחלטת הממשלה - יוגבה הסכום החריג מתקציבה. היא לא תקבל תוספת תקציב שיקבלו האוניברסיטאות בשנה זו, כך הודיע סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון בתשובה על שאילתה בעל פה של יהושע מצא (ליכוד-חרות). עוד אמר כי רק אוניברסיטת בר-אילן עדיין לא הודיעה על היענותה לפניה, ואילו השאר מסרו שיגבו שכר לימוד כהחלטת הממשלה (1350 דולר).

הוא הוסיף, כי קיימת תוכנית רב-שנתית להוספת תקציבים מצטברים לאוניברסיטאות. לגבי שכר הלימוד, הכוונה היא שועדה ציבורית תקבע אותו החל בשנה הבאה, כפי שהיה בעבר כאשר השכר נקבע על ידי ועדת נבון ואח"כ ועדת קצב.

תקלה טכנית

עקב תקלה טכנית, שהתעוררה בגלל החגים, הועבר רק האוצר לביטוח הלאומי ב-18 באוקטובר במקום ב-15 בו, אמר סגן שר האוצר עדי אמוראי (מערך) בתשובה על שאילתה בעל פה של יאיר צבן (מפ"ם). החוב נבע מהתחייבות האוצר לשפות את הביטוח הלאומי בגין הפחתת תשלומי מעסיקים ועצמאיים במסגרת המדיניות הכלכלית. למעשה הועבר הכסף לביטוח הלאומי חמש שעות לפני שזה העביר לעתונות הודעה על אי-העברתו. אין לכך קשר לתשלום קיצבאות ילדים, אמר אמוראי, שכן אפילו במקרה של מחסור בכסף יכול הביטוח הלאומי למשוך כספים לצורך זה מבנק ישראל, בלי לשלם ריבית.

"הלביא מת"

"הלביא מת ולא יחזור" הבהיר שר הבטחון יצחק רבין בתשובה על שאילתה בעל פה של שמעון בן שלמה (ש"ס) שהתייחסה לדברי שרים ואחרים כאילו אפשר באמצעות גיוס כספים לפתוח את השאלה מחדש.

צבי זרחיה, מוסר: הוועדה לביקורת המדינה של הכנסת תסכם בקרוב את דיוניה על דו"ח מבקר המדינה בעניין דרך קבלת ההחלטות בפיתוח הלביא. עם סיום הדיונים תגיש הוועדה את המלצותיה למליאת הכנסת.

אבן בודק אפשרות לחקיקת חוקה

בוועדות ובסיעות

/ דן מרגלית

יושב ראש ועדת החוץ והביטחון, אבא אבן, נענה לפניית מכון "דפנה" — יוזם התוכנית "מורשת" — לבדוק את האפשרות של חקיקת חוקה בישראל. המכון מסר כי ישקול בחיוב מימונו של מחקר כזה, אם אבן יעמוד בראשו.

אבן נפגש כבר עם פרופסור אוריאל רייכמן ואחרים שעיבדו הצעת טיוטה לחוקה, אך עמדתו אינה זהה לשלהם, ולדעתו יש צורך במחקר נוסף.

פלד מזדהה עם סרבנות השירות

חבר הכנסת מתי פלד (המתקדמת) - שהוא אלוף במילואים — הזדהה אתמול רשמית עם סירובם של מתגייסים עתידיים מבין תלמידי השמיניות לשרת בשטחים המוחזקים.

"כל הכבוד לשמיניסטים המסרבים לשרת בשטחים הכבושים", נאמר בהודעה מטעמו.

הוא קרא לשר הביטחון יצחק רבין לא לממש את איומו לשולחם לכלא.

תחליף לנוטרימגן

חבר הכנסת דדי צוקר (רצ) פירסם אתמול הודעה, בה טען כי יש בארץ תחליף פשוט עבור תינוקות הניזוקים לנוטרימגן.

בהודעה בעלת הנימה הרפואית טוען צוקר כי אין צורך לשוטט על פני בתי המרקחת ב"מידרף" אחר הנוטרימגן הזה.

"בארצות הברית משתמשים הורים רבים שילדיהם רגישים לחלב באנזים טבעי בשם לקט איד. בתוספת אנזים זה ניתן להשתמש בחלב פרה, ואין צורך "להסתמך על יבואן מונופוליסט, שסחורתו תקועה במכס".

צוקר תמה על משרד הבריאות, שטרם הביא לידיעת הציבור אפשרות זו.

בתוכנית הבריאות: הרחבת פריסתם של שירותי הבריאות בצורה שיוויונית

מאת עינה ארידור
סופרת "הארץ"

יעדי תוכנית הבריאות של מדינת ישראל לשנת 2000 מתבססת על הרחבת הפריסה של שירותי הבריאות בצורה שיוויונית, שיפור איכות הטיפול ומתן דגש לרפואה מונעת וחינוך לבריאות. יעדי התוכנית הציגה אתמול שרת הבריאות, שושנה ארבילי-אלמוזלינו, בכנס של יום הבריאות הבינלאומי, שהתקיים בבית חולים אסף הרופא בצריפין, בהשתתפות נציגי ארגון הבריאות העולמי וראשי מערכת הבריאות בארץ.

שרת הבריאות הציגה מדיניות בריאות ארוכת טווח לקידום בעיות בריאות כמו שילוב הרפואה המונעת עם רפואת בית חולים, ביטוח בריאות חובה לכל, הפרדת פונקציות במשרד הבריאות, כמו הקמת רשות אשפוז עצמאית, שתתנהל כבסיס כלכלי לכל דבר.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

האגוד הארצי של השחקנים והבמאים בהסתדרות | מכון לבון לחקר תנועת העבודה

מזמינים את הציבור

לטקס הענקת מלגות על שם שחקני התיאטרון העברי:

רוזה ליכטנשטיין; שושנה בדע, שמחה צחובל; אברהם חלפי, חיים פרת.

שיערך ביום א' 25 10 87 בשעה 17.00
במכון לבון רח' נהרדעא 3 ת"א.

בתוכנית:
קטעי נגינה
דברי ברכה – הח' ירוחם משל – יו"ר מכון לבון
מקבלי המלגות – בקטעי קריאה ומשחק.
מנחה – הח' יצחק ברקת.
מקבלי המלגות: בן שלמה נילי, מטוריץ' איה, חרמון ליבית, טריפון כנרת, נגר דורלי, שמר אבי.
ועדת המלגות: הח"ח יצחק ברקת, פסח גוטמרק, נתן וולפוביץ אורי לוי יהודה פוקס טובה פרדו

הטייס הקרבי הסובייטי לשעבר, קולונל לב אובשיצר. להזדהן ידי טייסים ישראליים עם הגיעו לישראל. אחרי סירוב של 16 שנה להעניק לו היתר יציאה. (צילום: "ישראל סאן")

"אוהב אותה שבעתיים על אדמתה"

הטייס המצטיין אובשיצר עלה מבריה"מ

"כשם שאהבתיה מרחוקים אוהב אותה שבעתיים בדרכי על אדמתה" — אמר בהתרגשות הטייס קולונל לב אובשיצר, שהצטיין בקרבות אוויר במלחמת העולם השנייה והפך למסורב עלייה זה 16 שנה. הוא הגיע יחד עם רעייתו, אור לאתמול, בטיסה ממוסקווה, דרך בוקרשט לתל אביב.

בין קבלי פניו — בנה של אשתו, ד"ר אולנובסקי, חבריו לנשק ולפעילות למען עלייה, ידידים, אלוף משנה בחיל אוויר א., חברי המועצה הציבורית, ועוד.

כשהוא נרגש מאד, הודה אובשיצר לכל אלה שתמכו במאבקו בציינו, כי כל הזמן הרגיש את תמיכת עם ישראל וממשלתו והודה לכל היהודים בעולם, שלא נתנו לו להרגיש בודד במערכה. התמיכה שלהם "נתנה לי כח ותקווה".

בתשובה לשאלת עיתונאים הדגיש אובשיצר, כי אישורי היציאה לאידה נודל ולוולאדימיר סלפאק, אין פירושו הדבר כי בעיית יהודי בריה"מ נפתרה. רבים מאד ממשיכים לסבול ונאבקים בעקשנות, כדי ליישם את זכותם לעלות למדינתם ישראל, והוא הזכיר שמות כמו בוריס וגאלינה ליפשיץ, השובתים רעב למען עלייתם, משפחת טופלד שאינה יכולה להתאחד עם בנם בישראל ורבים רבים אחרים.

אלוף משנה א. ציין בדבריו שהוא שמח לראות את עמיתו למקצוע אובשיצר במולדתו ישראל בציינו, כי חיל האוויר הישראלי יודע על גבורתו כטייס מצטיין במלחמת העולם השנייה. הוא הזמין אותו לבקר בחיל האוויר הישראלי.

אובשיצר קיבל בשמחה את ההזמנה בציינו, כי "חלם לראות את הטייסים שלנו".

בין מקבלי פניו היה גם לאון צ'רני, עיתונאי מארה"ב, שהכיר אותו בעת ביקורו בברית המועצות ב-1973. הוא סיפר כי נשיא ארה"ב לשעבר ג'ימי קארטר היה מעורב במאבקו למען עלייתו. חבר לנשק ולפעילות למען עלייה, קצין בדרגת אל"מ, התחבק עמו ואמר לו "תראה בעצמך כפי שאנו רואים, כי ליהודים אין מקום אחר בעולם - אלא בישראל".

לייב אובשיצר, בן 68, היה מסורב עלייה 16 שנה.

בראשונה: בחירות למועצה המקומית רהט — בשנה הבאה

תוקם מועצה אזורית חדשה שתכלול את הישובים שגב שלום, ערוער וכסייפה

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

בשנה הבאה ייערכו בראשונה בחירות למועצה המקומית ברהט, שבה מתגוררים 17 אלף איש. כיום משמשים ממונים יהודיים בכל התפקידים הציבוריים הבכירים במיגזר הבדואי, והבחירות לרשות המקומית הן חלק מתוכנית שהכין סגן השר רוני מילוא הממונה על המגזר הערבי בעזרת מנצור אבו עג'אג', המשמש עוזר לענייני בדואים בדרום.

על פי התכנית, תוקם מועצה אזורית חדשה שתכלול את הישובים שגב שלום, ערוער וכסייפה. בשלב ראשון ימונה שם פקיד יהודי, אך לאור הנסיון שייצבר ברהט, יש בכוונה לקיים בחירות בקרב התושבים.

עידוד העיור

התכנית כוללת גם הטבות לעידוד מעבר הבדואים לישובי הקבע (רק 40 אחוז מהבדואים בדרום עברו לישובים כאלה). מילוא מציע לזרז את הליכי החקיקה למתן פיצויים לאנשים שיעברו לישובי קבע, כפי שנעשה בעקבות הקמת שדות התעופה בנגב. הבדואים שיעברו לישובי קבע יקבלו משכנתאות לתוכניות "בנה ביתך" ויונהגו שיפורים ברמת החיים בעיירות הבדואים כדי למשוך אליהן תושבים חדשים.

עידוד החקלאות

התכנית מציעה לבדואים המבקשים לשמור על אורח החיים המסורתי להקים 2-3 ישובים חקלאיים. לגבי מיליון דונם בדרום שורר סכסוך בין המדינה לבדואים והקמת הישובים תסייע לפתור את הבעיה. 84% מהבדואים מצביעים למפלגות ציוניות ומתנדבים לצה"ל. אבל ישנה חדירה גוברת של הרשימה המתקדמת ורק"ח, ועם תופעה זו מבקשת התוכנית להתמודד. מילוא מייחס את החדירה לעובדה שחלק הארי של המורים בישובי הבדואים באים מקרב ערביי ישראל בצפון ואלה מחדירים את השקפותיהם לתלמידים. התכנית למיגזר הבדואי כוללת "פרוייקט בגרות" במסגרת אוניברסיטת הנגב וריבוי מילגות לסטודנטים. השבוע נפתחה מכינה לסמינר למורים עבור צעירים בדואים, במגמה להפוך את כל סגל המורים לבדואים.

התחזית היא שאוכלוסיית הבדואים המונה 100 אלף תושבים תגיע ל-220 אלף בשנת אלפיים, על בסיס ריבוי טבעי של חמישה אחוזים. מילוא פנה לשר המשטרה שיקול בעבודות של ריבוי נשים, דבר המקובל בקרב הבדואים.

ערך את העמוד: חיים בל

<u>המשטרה חוקרת תלונתו של תושב פתח-תקווה:</u>

ילד בן 5 למשפחה חרדית מוסתר מן האב בידי האם

חשש שהאם מסתירה את הילד בשיתוף פעולה עם גורמים חרדיים קיצוניים, הסבורים שהאב אינו חרדי דיו

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

המשטרה מנסה מזה כמה חודשים לאתר ילד בן 5 ממשפחה חרדית, המוסתר ככל הנראה על ידי אימו, בעיקבות סיכסוך בין האב לאם, והליכי גירושין המתנהלים ביניהם.

תלונה על היעלמו של הילד הוגשה לפני כחמישה חודשים בתחנת המשטרה בפתח-תקווה. האב הביע את החשד כי אישתו מסתירה את הילד, כנראה בשיתוף פעולה עם גורמים חרדיים קיצוניים, הסבורים שהאב אינו חרדי דיו.

המשטרה עשתה צעדים לאיתור הילד, ונקטה אמצעים למניעת הברחתו מהארץ. הועברו הודעות לכל יחידות המשטרה ולנקודות ביקורת הגבולות. השוטרים התבקשו לגלות עירנות, ולמנוע את יציאת הילד מהארץ. בשלב זה, לא ברור אם אכן מצוי הילד בישראל.

לפני כשבועיים הועבר תיק החקירה בפרשה לידי היחידה הארצית לחקירות פשעים, שאנשיה מנסים להתחקות באמצעים מגוונים אחר עיקבותיו של הילד שנעלם. בין השאר, מנסה המשטרה להפעיל קשרים ומודיעים בין הדיוגים החרדיים, אך היא נתקלת בקשיים בקבלת מידע על הילד.

עניין החזקת הילד נמצא בדיונים משפטיים אחרים בין האב לאם. ככל הידוע, הוציא בית המשפט צו איסור פרסום על פרטים מההתדיינות המשפטית בתיק הזה.

האב טען באחרונה כי קיבל שיחות טלפון אנונימיות, שבהן נאמר לו כי לא יוכל להחזיק בילד משום שאינו מקפיד על אורח חיים חרדי קיצוני, והוא נוטה יותר מדי לכיוון העולם החילוני.

<u>בעקבות הודעת האוניברסיטאות על שכר לימוד בסך 2156 ש'</u>

התאחדות הסטודנטים ביטלה את השביתה שהכריזה

יוחלט על הצעדים הבאים במקרה ושכר הלימוד לא יופחת

מאת נורית אמיתי
סופרת "הארץ"

ראשי התאחדות הסטודנטים ביטלו את השביתה שהוכרזה על ידם שלשום, וזאת בעקבות הודעת ראשי אוניברסיטת בר אילן, ירושלים ותל אביב, על גביית שכר לימוד כפי שנקבע בממשלה בסוף השנה שעברה.

כזכור, הוחלט בממשלה לגבות שכר לימוד בסך של אלף ומתאיים דולרים כבמחירי יולי '86 שהם, כיום, 2156 שקלים.

בנוסף, אמורה לקום ועדה ציבורית, שתדון בנושא גובה שכר הלימוד באוניברסיטאות.

לאחר החלטת הממשלה, התכנסו ראשי האוניברסיטאות, והוחלט לגבות סכום הגבוה מזה שקבעה הממשלה, וזאת כדי לאפשר המשך קיום המוסדות להשכלה גבוהה.

אתמול אמורים היו ראשי התאחדות הסטודנטים, להתכנס לישיבת חרום, בה יוחלט על הצעדים הבאים, במקרה ושכר הלימוד לא יופחת. בעקבות הודעות אוניברסיטת בר אילן, תל אביב וירושלים, בוטלה הישיבה והוחלט שלא להשבית את שנת הלימודים הקרובה.

לראשי הסטודנטים באוניברסיטת תל אביב, נשלח מכתב ובו נמסר להם כי יומלץ לוועד המנהל של המוסד, לקיים את החלטת הממשלה.

גם במוסדות לא־אקדמאיים

מאוניברסיטת בר אילן, בה הוחלט אתמול על גביית שכר לימוד בסך של 2156 שקלים, כפי שקבעה הממשלה, נמסר כי הנהלת אוניברסיטת בר אילן נוטה להיענות לפניית שר החינוך והתרבות יצחק נבון, לגביית שכר לימוד על פי החלטת הממשלה. ההחלטה תובא לאישור ועדת הכספים של האוניברסיטה בחודש הבא.

עוד מסר דובר אוניברסיטת בר אילן, כי ההחלטה על גביית 1200 דולרים היא על בסיס התחייבויות שקיבלו האוניברסיטאות, משר החינוך ויושב ראש הוועדה לתכנון ותקצוב, להזרמת תקציבים שיאפשרו להם להתגבר על הגרעון התקציבי.

"אם לא יוזרמו הכספים שהובטחו, תשמור לה הנהלת אוניברסיטת בר אילן את הזכות לשנות את גובה שכר הלימוד.

שכר הלימוד בגובה שנקבע על ידי הממשלה, ייגבה גם במוסדות להשכלה גבוהה שאינם אקדמאיים

דוד ברקן, יושב ראש התאחדות הסטודנטים, הגיב כי התרגיל של שיתוף הסטודנטים כבני ערובה שחזר על עצמו גם השנה, הוכיח שוב את חוסר יעילותו וכי שהדהיי היחידה להאבק בממשלה היא עם הסטודנטים. עוד אמר, שהאוניברסיטאות צריכות להתייחס לסטודנטים כאל היילים במלחמה בנגד הממשלה ולא כבני ערובה.

השנה ילמדו כ־ 66 אלף סטודנטים בכל המוסדות להשכלה גבוהה ברחבי הארץ מהם כ־ 14 אלף סטודנטים חדשים.

באוניברסיטת תל אביב חל גידול במספר הסטודנטים שילמדו לתארים מתקדמים

כ־ 14 אלף סטודנטים ילמדו באוניברסיטת תל אביב, במסגרת קורסים שנתיים ולימודי הכשרה שונים. מספר זה כולל בין השאר את לימודי המכינה האקדמאית.

כן ילמדו השנה 180 סטודנטים מחו"ל העוברים למחייהם בקיבוץ געש ומשלבים לימודים ועבודה בקיבוץ.

ירדן העבירה עד כה סכום הזהה ל־6.16 מיליון שקל לפרוייקטים בגדה וברצועה

מאת אורי ניר

סך הכספים שירדן העבירה עד כה לביצוע פרוייקטים בגדה המערבית וברצועת עזה, במסגרת תוכנית החומש שלה לפיתוח השטחים, מגיע ל־1,353,994 דינארים ירדניים (6.16 מיליון שקלים).

העיתון הפרו־ירדני "אנהאר", המתפרסם במזרח־ירושלים, פרסם בגליונו מאתמול טבלה, המפרטת את כל הפרוייקטים שבעניינם כבר פורסמו מיכרזים.

באילת חוגגים אחרי החגים

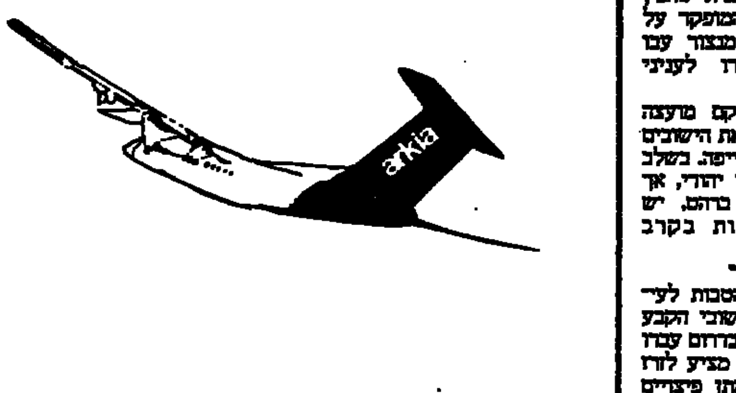

מבצע ארקיע באילת
שפע של מתנות למפשים
באמצע השבוע
באוקטובר - נובמבר '87

חבילות נופש מהנות באילת עם הרבה הטבות.
מוכנים לעשות חיים משוגעים?
מוכנים לטוס לאילת הלוך ושוב ולקבל חבילת נופש באמצע השבוע במחיר מוזל?
מוכנים לקבל גם כמה וכמה תוספות מיוחדות חינם?
הזמינו חבילת נופש הכוללת טיסה הלוך ושוב מת"א, ירושלים או חיפה ושני לילות במלון.

מלון ★★ כוכבים - החל מ־233 ש"ח
מלון ★★★ כוכבים - החל מ־244 ש"ח
מלון ★★★★ כוכבים - החל מ־277 ש"ח
מלון ★★★★★ כוכבים - החל מ־385 ש"ח

הטיסות ובתי המלון פטורים ממע"מ

טיסות לאילת בימים שבת א, ב, ג
טיסות מאילת בימים ב, ג, ד, ה
ניתן להאריך את הנופש בתוספת מחיר.
ילדים עד גיל 12 50% הנחה בטיסות.

חינם שיט של האכטה דן כולל ארוחת צהרים
חינם מכונית באד גט לתקופת הנופש (ולא כולל ק"מ וביטוח)
חינם כרטיס "סשדה בשניים"
חינם כניסה למוזיאון הבובות "ישראל פאלאס"

arkia ארקיע
קווי תעופה ישראלים בע"מ

להזמנות אנא פנה עוד היום לסוכן הנסיעות שלך או למשרדי "ארקיע" תל-אביב: ברכה הזמנות, טל. 03-5412222 (פתוח עד 22.00) רח' פרישמן 11 רמת גן: קניון איילון, 03-796762; חיפה: 04-643371; ירושלים: 02-225888; אריאל: אשל השומרון, 03-9366841; נתניה: 053-340734; קרית שמונה: 06-940245; ★ המחירים לאדם בחדר זוגי כולל ארוחת בוקר.
לאילת איזור הסחר החופשי ★ מספר המכוניות מוגבל ★ הטיסה מחירה ללא כל תוספת במחיר.

פקסימיליה MURATA
מורטה
חסכונית ביותר!
נצים מקבוצת כלל

מזג האוויר אשם!

המסיבה על הגג של העיר
נדחית

صكنا من الاجل

ספורט
בעריכת יחיאל ארזי

שתי החיפאיות מחוץ לאירופה

מכבי חיפה לחם — אבל נכנע ב־18 נק' בצרפת

גביע קוראץ'

ליון (שירות "ספורט הארץ"). הכל. מכבי חיפה מחוץ לגביע קוראץ'. אמש נוצחה חיפה ע"י וילרבאן הצרפתית 93—75. הפרש 18 נקודות, כלומר ב־4 נקודות יותר מאשר הניצחון במישחק הראשון בחיפה (103—89).
מכבי חיפה החמיץ אמש את העליה, באחר שברוב שלבי המישחק הצליחו הישראלים לשמור על הפרש סביר. רק לקראת סיום המישחק נשברה חיפה. וילרבאן הצליחה להגדיל את הפער ולעלות לרבע הגמר.
במחצית הראשונה התנהל מישחק צמוד מאד. כאשר הצרפתים בעידוד 3,000 הצופים הולידו בהפרשים נבוכים של [illegible]
רק לקראת סיום המחצית עלתה וילרבאן ליתרון בן 8 נקודות, 43—35. במיוחד במחצית זו שיחק מכבי חיפה היטב, ובעיקר בלט מישחק ההגנה של הקבוצה.
במחצית השניה הצליחה וילרבאן לברוח ככל שקרב הסיום. בדקה ה־36 איבדה חיפה את הכדור ונוריס בל קלע סל של שלוש נקודות וקבע 82—69. מיד לאחר מכן קלע בל סל נוסף והעלה את וילרבאן ליתרון בן 15 נקודות, 84—69. אז יצא החיפאי ג'ו בניון בחמש עבירות ומכבי נשבר ונוצח 93—75.
● לחיפה קלעו: בניון 20, שפע 18, פלאוארס 17, ברנע 7, רוזנברג 7, גודרון 4, שטיינהאואר 2.
● לוילרבאן הירבו לקלוע: רדן 17, באניז 17, קולט 13.
שפטו פלנטו מאיטליה וולנטי מפורטוגל.

קאזרטה הדיחה את הפועל חיפה 86—76

קאזרטה (שירות "ספורט הארץ"). הפועל חיפה הודח כאן אמש כצפוי ממישחקי גביע קוראץ', לאחר שנוצח ע"י מארחתו קאזרטה 86—76 במישחק הגומלין. במיפגש הראשון בחיפה ניצחו האיטלקים 103—91.
למרות ההפסד אמש, הצליח הפועל חיפה לעמוד יפה במשימה, כאשר נוצח בהפרש 10 נקודות בלבד. במחצית היתה התוצאה 41—34 לקאזרטה.
● להפועל חיפה קלעו: הלס 21, יוברטס 20, קסקי 13, יוסטון 10, שמטוב 9, גודס 3.
● לקאזרטה קלעו: שמידט 35, דלאגילו 15, דונאדוני 9, גלושקוב 7, ג'נטילה 7, אספוסיטו 7, ג'נראלי 4, סופאנו 2.

המשימה הקשה של אליצור בבלגיה: לשמור על 11 נק'

אוסטנד, בלגיה (שירות "ספורט הארץ"). משימה קשה מצפה הערב (21.00 שעון ישראל) לכדורסלני אליצור נתניה, חניכיו של צבי שרף: לשמור על הפרש 11 הנקודות מול סנאייר אוסטנד ולהעפיל לשלב רבע גמר גביע קוראץ'.
כבר במישחק הראשון בנתניה קיבלו כדורסלני אליצור את התמונה המדוייקת: זה לא יהיה טיול קל. הקבוצה הבלגית היוותה יריב שקול לאליצור, שרק לקראת סיום המישחק הצליח ליצור את הפער, בניצחון 77—66.
אליצור נתניה הגיע לאוסטנד כבר שלשום, והספיק להתאמן באולם בו יהיה הערב המישחק. הצפיה היא לאולם מלא ולעידוד מאסיבי של האוהדים הבלגים.
באליצור מייחסים את ההשתוללות של המאמן האמריקאי של אוסטנד, טרי קונץ, בשבוע שעבר בנתניה, ברצון שלו לחמם את העימות החוזר כדי ליצור אוירה סוערת הערב.
אליצור לא הציג בשבועות האחרונים יכולת טובה, ומטרתו של שרף הערב תהיה לשמור על הקצב הרצוי כדי למנוע מהקבוצה הבלגית "לרוץ ולברוח" ליתרון גדול מדי. המשימה העיקרית של כדורסלני אליצור תהיה לעצור את דאריוש וליג, שחקן־הרכש הפולני הקלע הבולט בקבוצה. שחקן נוסף, המהווה סכנה, הוא ריצ'י ג'נסון — כדורסלן מכבי חיפה בעבר. אליצור אמור לפתוח בהרכבו הקבוע: לוקס, וייסמן, גורוסון, ברכה ומאלוביק.

לרבע הגמר — בלי שום בעיות

הפועל השלים המיבצע נגד יריב אימון נוח

ענק אוטו מטיצקי

הפועל תל־אביב — אינטר ברטיסלווה 99—77 (57—44)

* המצטיין: ג'ונתן דלול.
הפועל תל־אביב השלים אמש ניצחון כפול על הקבוצה הצ'כית ברטיסלווה, שלא היוותה יותר מיריבת אימון נוחה.
אם במישחק הראשון עוד היו הצ'כים בגדר תעלומה, כבר ידע אמש מאמן הפועל משה ויינקרנץ היטב בפני מי עומדת קבוצתו. הדבר עזר לו לבחינת הרכבים שונים ולמתן דקות מישחק רבות לשחקני ספסל כמו רותם אריליך ושמעון אמסלם. אריליך שיחק היטב ובדקות בהן היה על המיגרש שפר מישחק הקבוצה.
המצטיין התורן היה הפעם ג'ונתן דלול עם 26 נקודות ומישחק לחימה מצויין. דקות טובות היו גם לקארל איימוס ולליוינגסטון סאונס. כללית, לא שינה הפועל תל־אביב פניו. מישחק הקבוצה מגובש, השחקנים נעים היטב בהתקפה ומקפידים על הצמידה עליהם. שום שחקן לא מנסה להתבלט. כולם עובדים למען כולם.
הפועל תל־אביב החזיק ברסן מהפתיחה והגיע ליתרון שיא במחצית הראשונה, 46—38 (דקה 12). עד לסיום המחצית ניצלו הצ'כים את החילופים הרבים כדי לצמצם ל־57—44.
במחצית השניה המשיך ויינקרנץ בניסיונות והיתרון עלה וירד חלי־פות, כשהשיא במחצית זו היה בדקה ה־33, 86—59.
● להפועל קלעו: דלול 26, סאונס 22, ברסר 13, איימוס 12, דוטיקמן 9, פרישמן 8, לאסוף 4, אמסלם 3, אריליך 2.
● לבראטיסלווה קלעו: מטיצקי 26, פרוהסקה 17, דופא 12, פטרושקה 10, קוברינקי 4, טרינקי 4, מיכאליק 4.
שפטו בס (צרפת) ואלדאה (גרמניה). 1,300 צופים באוסישקין.
אילן פיש

הערב (23.00) נגד בנפיקה

מכבי בליסבון: אין חשש ל"פעולת תגמול"

גביע האלופות

ליסבון (שירות "ספורט הארץ"). מכבי תל־אביב כבר הבטיח, להלכה, את השתתפותו בבית הגמר. הניצחון בשבוע שעבר 111—86 על בנפיקה ליסבון בתל־אביב צריך להבטיח ללא בעיות את מקומה של אלופת ישראל בבית הגמר.
למרות זאת, מתייחסים במכבי למישחק הערב (23.00 שעון ישראל) ברצינות רבה. עד כה לא הציגה הקבוצה הישראלית יכולת טובה וניצחון בליסבון, תוך הצגת מישחק משכנע, יוכל להחזיר לכדורסלנים הישראלים את הביטחון שאבד להם בתקופה האחרונה.
שחקן אחד יעמוד הערב במוקד: קן בארלו. הוא אולי הדוגמא הטובה ביותר למצבו של מכבי ת"א בתקופה זו. אין ספק שהוא כדורסלן טוב. אך נכון לעכשיו עדיין לא הש־לים את תקופת ההסתגלות שלו בקבוצה, ולכן אינו ממצה את יכולתו. הערב תהיה לבארלו הזדמנות לשחק ללא הלחץ של העיניים הישראליות הבוחנות, ואולי יוכל מישחק זה לתרום קצת להגברת ביטחונו העצמי. אולם בארלו אינו השחקן היחיד הזקוק לביטחון. מכבי ת"א כולו זקוק למישחק הזה כדי להיחלץ מהלחץ.
מכבי הגיע לליסבון אתמול אחר הצהריים וערך אימון. האולם המקומי יכול לקלוט 3,000 צופים, ורצפת המישחק מוקפת גדר דמויית כלוב. כל מה שחסר הוא, שהצופים המקומיים ישליכו גם בוטנים...
בנפיקה ליסבון אינה קבוצה גדולה. הדבר בלט בשבוע שעבר ביד אליהו. למרות זאת, מול הקהל הביתי ועם הרצון לשמור על כבודה, יכולה האלופה הפורטוגלית לשמש יריבת אימון טובה למכבי — אבל לא יותר מזה.

ג'וני בוסמאן מאיאקס אמסטרדאם מנתר מעל תומאס קרות מהאמבורג, שנכנעה אמש בביתה 1—0 למחזיקת הגביע האירופי בטורניר למחזיקות גביע. (צילום אי־פי).

הפתעות ראשונות בלילה אירופי גדוש כדורגל

באיירן מינכן נוצחה 2—1 בשווייץ ריינג'רס גברה על הפולנים 3—1

גביעי אירופה

נושאטל קסאמאקס משווייץ חוללה אמש הפתעה גדולה בגביע אירופה בכדורגל לאלופות, כאשר ניצחה בביתה את באיירן מינכן, אלופת מערב גרמניה, 2—1 לאחר שהובילה 1—0 במחצית לעיני 21,000 צופים. את השער הראשון הבקיע רוברט לותי השווייצרי בדקה ה־27. לותאר מתיאוס השווה בדקה ה־46. אולם סוטר הבקיע 4 דקות לאחר מכן את שער הניצחון.
קבוצותיהם של הכדורגלנים הישראלים, המשחקים במועדונים זרים, זכו אמש בהצלחות בפתיחת הסיבוב השני של גביעי אירופה בכדורגל, וכמה מהן עשו צעדים ממשיים בדרך לשלב הבא, שיהיה בעוד שבועיים.
גלאזגו ריינג'רס הסקוטית, בה מופיע הישראלי אבי כהן — שותף במחצית השניה — ניצחה במגרשה את גורניק זאברזה מפולין 3—1, לעיני יותר מ־41 אלף צופים. את השערים לריינג'רס הבקיעו: אלי מקויסט (6), איאן דורהאם (22) והאנגלי מארק פאלקו (44). לגורניק: יאן אורבאן (56).
אנדרלכט, אלופת בלגיה, ניצחה בפראג את ספארטה הצ'כית 2—1. את השערים לאנדרלכט הבקיעו הורוורס (27) ופריגאן (50).
אהרוס, אלופת דנמרק, נפרדה במגרשה בתיקו 0—0 מבנפיקה ליסבון, אלופת פורטוגל. כ־13 אלף צופים חזו במישחק.
פיליפס איינדהובן, אלופת הולנד, השיגה ניצחון חוץ נאה 2—1 בוינה על אלופת אוסטריה ראפיד וינה. את השערים לפיליפס הבקיעו: האן ארלה (7) והילהאוס (27). לראפיד: קראנצ'צאר (47, מ־11 מ'). 20 אלף צופים חזו במישחק.
לילסטרום, אלופת נורווגיה, נפרדה בתיקו 0—0 מאלופת צרפת בורדו.

איאקס ניצחה 1—0 בהאמבורג

האמבורג ממערב גרמניה נכנעה במגרשה לבעלת הגביע, איאקס אמסטרדאם 0—1, בטורניר למחזיקות גביע. הני מאייר הבקיע את השער היחיד בדקה ה־52, לעיני 24,600 צופים. הגיבור של איאקס היה השוער סטאנלי מנזו, שהציל שערים בטוחים, כאשר המערב גרמנים שלטו רוב הזמן. קבוצה הולנדית אחרת, דן־האג, ניצחה את יאנג בויס מברן 2—1, אחרי שהובילה 1—0. לדן האג הבקיעו רון דה רודה (3) והמקו בודה (71). לברן: דאריו זופי בדקה ה־62, לעיני 8,800 צופים.
מאליך מבלגיה, בה שיחק אמש החלוץ הישראלי אלי אוחנה כל 90 הדקות, לא הצליחה לנצח במגרשה את סנט מירן מסקוטלנד וסיימה עימה 0—0. יותר מ־6,000 צופים חזו במישחק.
בסאן סבסטיאן סיימה ריאל סוסיאדאד מספרד בתיקו 1—1 עם דינאמו מינסק מבריה"מ. גיארגי קונדראטייב הבקיע כבר בדקה ה־5 למינסק, אך אגוסטין גאחאטה השווה 4 דקות לפני הסיום, לעיני 25,000 צופים.
קבוצת אופי מכרתים, נציגת יוון, השיגה ניצחון דחוק 1—0 על אטאלאנטה מאיטליה. קאלמאר השוודית ניצחה במגרשה את ספורטינג ליסבון מפורטוגל 1—0. השער: טורביורן ארבידסון (83). אלפיים צופים חזו במישחק.

הפסדים למילאן וליובנטוס

אספניול ברצלונה מספרד חוללה הפתעה גדולה כאשר ניצחה בחוץ את מילאן האיטלקית 2—0. את השערים הבקיעו ואוזר ואבייחה (41) ופיצ'י אלונסו (49). המישחק נערך בלצ'ה בגלל עונש ביתי שהוטל על מילאן ע"י ועדת המשמעת של אופ"א לקיים את המישחק במרחק של יותר מ־500 ק"מ ממילאנו. 37 אלף צופים חזו במישחק.
הונוד מבודאפשט השיגה ניצחון חוץ 2—1 על שאבש מפורטוגל. ההונגרים הובילו 2—0 עד לדקה ה־87.
הקבוצה הבלגית פ.ק. בריז, בה מופיע החלוץ הישראלי רוני רוזנטל — לא שיחק אמש — נוצחה בבלגרד ע"י הכוכב האדום 3—1. את השער לבריז הבקיע לוק ביינס בדקה ה־42.
יובנטוס האיטלקית נוצחה באתונה 1—0 ע"י פאנתינייקוס. שער הניצחון הבקיע בדקה ה־6, דימיטריס סאראואקוס. 60 אלף צופים חזו במישחק.
ברונדבי קופנהאגן מדנמרק ניצחה את ספרטק מוסקבה 3—0 [illegible]. השערים: לארס אולסן (14), פר סטינסן (30) ובנט קריסטנסן (84). 19 אלף צופים חזו במישחק.
דנדי יונייטד מסקוטלנד נוצחה במגרשה על ידי ויטקוביצה הצ'כית 2—1. את שער הניצחון הבקיע סטניסלאב דוסטאל בדקה ה־77. כ־9000 צופים ראו את המישחק. בדי־ דנדי הבקיע איאן פרגוסון את שער השוויון למארחים בדקה ה־24. לאחר שיתוף קאמלה היקבה יתרון לאורחים. אבדרין מסקוטלנד ניצחה 2—1 את פיינורד רוטרדאם מהולנד. וילי פאלקנר (34) וניל מילר (68) הבקיעו למנצחים. לארס אלסטרופ (21, בבעיטת 11 מ') כבש להולנדים. 16 אלף צופים חזו במישחק.
אוטרכט מהולנד נפרדה בתיקו מוורונה מאיטליה 1—1. אלכס ואן גינקל (45) הבקיע לאוטרכט, תומאס בתנהולד (44) לוורונה. כר לה מצרפת ובאייר לברקוזן ממערב גרמניה נפרדו בתיקו 1—1, לאחר שהגרמנים הובילו 1—0 במחצית. שראייר הבקיע לזכות לוורקוזן (32) וטואראבטיני השווה בבעיטת 11 בדקה ה־69. לעיני 35,000 צופים.
מישחקה הראשון של ורדר ברמן ממערב גרמניה במוסקווה, נגד ספרטאק המקומית, נידחה בגלל ערפל שמנע מהמטוס הגרמני לנחות בבריה הסובייטית. הגרמנים נתקעו בדרך, ואולצו לטוס חזרה הביתה. המישחק נידחה למוצאי שבת.

בכדורגל

ניסן כהן מבית"ר "ייעדר מהדרבי" נגד הפועל בשבת

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

שיתופו של קשר בית"ר תל־אביב, ניסן כהן, בדרבי עם הפועל תל־אביב בשבת בבלומפילד מוטל בספק. הבדיקה שנעשתה לא אתמול לא הבהירה אם המדובר במתח בשריר או בקרע, אך בכל מקרה מעטים הסיכויים שישחק. גם החלוץ אלי תגר גורר פציעה מהמישחק עם סגל הנבחרת, אם כי לגבי שיתופו שוררת אפטימיות רבה יותר.
אצל הפועל המצב שפיר יותר. מלבד אליאור ברנס הפצוע, אין סובלים השחקנים מפציעות. לגבי המגן דוד הרשליקוביץ, שנכנס בצבא לשבועיים מהכרס — ייתכן כי יבקש היום או מחר חנינה, בתקווה שתסייע לשיחרורו.
הפועל תל־אביב ממשיך בהפצת כרטיסים מוזלים לבני־נוער — 5 שקלים הכרטיס.
● שמשון תל־אביב. החלוץ צהל ארמוני, ששבר את רגלו במחזור הפתיחה, יסיר היום את הגבס. השלב השני בהחלמתו יימשך כחודשיים, מועד שובו המשוער לפעי־לות סדירה. לעומת ארמוני, מתאמן הקשר אפרים ארביב בצורה סדירה. הוא ישוב לשחק בעוד כשבועיים. ארביב נעדר מאז פתיחת העונה בגלל זיהום קשה ברגלו לפני פתיחת העונה.
● מחזיקת הגביע האנגלי בכ־דורגל, קובנטרי, נוצחה במגרשה על ידי סאותהמפטון 3—2 במישחק החוזר בליגה.

מנסדורף לסיבוב השלישי בוינה, הדיח את דיקסון

טניס

וינה (ע"ד). הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף, המדורג שישי, גבר כאן על האמריקאי צ'ארק דיקסון 6—4, 6—0, 6—2 והעפיל לסיבוב השלישי של הטורניר המקומי.
השוודי מאגנוס גוסטאפסון הפתיע בניצחון על המדורג רביעי, הצרפתי הנרי לקונט, בסיבוב הראשון 6—4, 6—4, 6—2.
● קטני ג'ורדן מארה"ב הפתיעה את בת ארצה זינה גאריסון, שדורגה רביעית, כאשר גברה עליה 6—7, 6—2, 6—0 בסיבוב הראשון של טור־ניר הנשים מטעם וולבו בברייטון.

לוורקוזן והובנטוד עלו לשלב הבא

לונדון (ע"ד). לוורקוזן ממערב גרמניה, יובנטוד באדאלונה ובלגראד עלו לשלב הבא בגביע אירופה למחזיקות גביע בכדורסל.
נובי הביסה את הולס וינה 125—69 ובסיכום 222:154; לוורקוזן גברה על לבסקי סופיה 94—67 וב־סיכום 180—161; יובנטוד הכניעה את קונסרן לוכסמבורג 104—69 וב־סיכום 187—136.

גם לנדל ובקר עלו לסיבוב ה־2 בטוקיו

טוקיו (אי־פי). איוון לנדל ובוריס בקר עלו כאן לסיבוב השני של טורניר סייקו (375 אלף דולאר), אחרי ניצחונות על יריבים אמריקאים. לנדל גבר על ג'ונתן קאנטר 6—1, 6—4 ובקר ניצח את ג'ים גראב 7—5, 7—5.
אריק יֶלֶן ממערב גרמניה הביע את השוודי אולף שטנלונד 6—2, 5—7, 6—2 ובורדקוב כל־גרמני הדיח ראמיר קרטיך את וולפגאנג פופ 6—1, 6—1.

הם "שווים" 4.5 מיליון שקל

לא רק בישראל "עושים כסף" בטוטו. באנגליה זה קורה לעתים תכופות יותר, ובסכומים גדולים פי כמה. אליין וטומי מקרדי, מהעיירה קיגלי, זכו השבוע בפרס הראשון בהימורי חברת ליטלוודס בסך מיליון ו־650 אלף ליש"ט (כ־4 מיליון ו־400 אלף שקל). טומי מובטל זה ארבע שנים, ואליין היא מטרוננית למיכלי עסקים. עד אשר יתרגלו לעושר האגדי, הצטלמו השניים מאחורי הגה של רולס־רויס כבודק בתערוכת מכוניות הנערכת בלונדון. (צילום אי־פי).

התעמלות

ישראל במקום ה־24 באליפות העולם

רוטרדאם (ע"צ). מתעמלות ישראל מדורגות במקום ה־24 באלי־פות העולם הנערכת כאן, כשלזכותן 175.450 נקודות בתרגילי החובה.
בריה"מ ראשונה עם 197.500 נקודות, לפני רומניה 197.375, מזרח גרמניה 194.500, סין, בולגריה וארה"ב.
הרומניה בת ה־17 דניאלה סי־ליוואס מוליכה בקרב־רב עם 39.95 נקודות, לפני הסובייטיות וילנה שושונובה ואוקסאנה אומליאנצ'יק 39.65 נקודות.

כדוריד

ניצחון 18—17 לאלוף ברחובות

האלוף מכבי ראשון־לציון נזקק אמש למאמצים רבים, כדי לגבור במישחק חוץ על מכבי רחובות 18—17 (11—8).
יתר התוצאות: הפועל רמת־גן — מכבי נתניה 23—20 (9—6), מכבי פתח־תקווה — הפועל נווה־ים 19—17, הפועל פתח־תקווה — הפועל רחובות 27—25 (15—13), הפועל ראשון־לציון — אליצור הרצ־ליה 30—17 (14—6), מכבי קרית־שרת/חולון — מכבי ארזים רמת־גן 21—14 (9—7).
יוסף חבס

3 שופטי כדורגל מקניה הושעו לכל חייהם בגלל שוחד

ניירובי (אי־פי). התאחדות הכדורגל של קניה אישרה אתמול את עונשי ההשעיה שהוטלו על שלושה שופטים ועל יו"ר מועדון מקומי על ידי איגוד הכדורגל האפריקאי.
הארבעה נמצאו אשמים בני־סיון לשחד את השופט פראנק ואלדמארק מזימבאבווה, במישחק על גביע אפריקה לאלופות שהיה ב־16 במאי בין קבוצת ליאופארדס מקניה לנאציונל ממצרים. המישחק נערך בקאקאמגה, מערב קניה. הקבוצה מקניה היתה אלופת אפריקה.
יו"ר מועדון ליאופארדס, אלפרד סאמבו, הושעה לחמש שנים. שלושת השופטים יוסף עומאר, פרוטאס מאקוקהא ופיטר ואניאמה הושעו לכל חייהם. העונשים תקפים רק לגבי מישחקים המאורגנים על ידי האיגוד האפריקאי, בכלל זה גם הטורניר הקדם־אולימפי האיזורי.

דימונה אירחה את פיקוד הדרום

במישחק ראווה, שנערך בדימונה לרגל 40 שנה למדינת ישראל ו־32 לדימונה, אירחה אתמול העיר את נבחרת פיקוד הדרום שבה כיכבו שחקני נבחרת ישראל בעבר ובהווה — אפרים דוידי, בני טבק, ויקי פרץ, שלום חקבן, וכן הזמר צביקה פיק.
לעיני 5,000 צופים הסתיים המישחק בתיקו 1—1. את השער לפיקוד הדרום כבש משה ברשאבן, ולדימונה הבקיע רחת דורון. המצ־טיין היה יורם ועקנין.
האירוע אורגן ע"י רב סרן אייל מרני, קצין אימון גופני בפיקוד הדרום ומאיר צבי, מנהל אגף הספורט בדימונה. ראש העיר אלי הללי שיבח את אלוף הפיקוד יצחק מרדכי על היוזמה ושיתוף הפעולה בין צה"ל לאזרחים.

ניצחון כפול לארה"ב על בריה"מ בכדורעף

סיאטל (אי־פי). נבחרת ארה"ב ניצחה כאן את בריה"מ 3—1 (12—15, 15—6, 15—7, 16—14) במישחק כדורעף בינלאומי ידידותי. במיפגש קודם, שהיה בראשית השבוע בפורטלנד, ניצחו האמריקאים 3—2.

הניחוש שלי

ד"ר מרק רוסטובסקי:

בית"ר ירושלים יפסיד בפתח־תקווה

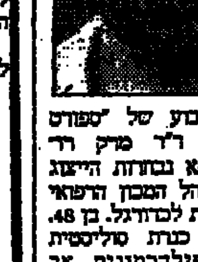

מנחש השבוע של "ספורט הארץ" הוא ד"ר מרק רוסטובסקי. רופא נבחרות הייצוג בכדורגל ומנהל המכון הרפואי של ההתאחדות לכדורגל. בן 48, נשוי לאנה, כנרת סוליסטית בתזמורת הפילהרמונית, אב לאריסה (20) וליובל (10).

1. מכבי ת"א — מכ. חיפה x
2. הפ. ת"א — בית"ר ת"א x
3. הפ. באר־שבע — מכבי פ"ת 1
4. מכבי נתניה — חולון 1
5. ב. יהודה — הפ. לוד 1
6. הפ. פ"ת — בית"ר ים 1
7. באר־שבע — שמשון ת"א 2
8. יבנה — בית"ר נתניה 1
9. הפועל יהב — הכח ר"ג x
10. רמת־עמידר — טבריה x
11. הפ. חיפה — הפ. חדרה 1
12. הפ. בת־ים — הפ. עכו x
13. הפ. יהוד — מכבי יפו x
14. הפועל ר"ג — שעריים 1

אורח השבוע שעבר אברהם בשוזי, מנהל נבחרות הייצוג של ישראל בכדורגל, ניחש ארבעה מישחקים, בהם שניים בליגה הלאומית.

=המשכים מעמוד 1

האטת־קניות בארה"ב

(סוף מעמוד 1)
בבוטיק המפואר של "גוצ'י", וב־חנות הבגדים היוקרתית "ברגדורף־גודמן" בשדרה החמישית, חלה ירי־דה של ממש בתנועת הקונים. מוכרים בשתי החנויות האלה עמדו אתמול באפס־מעשה, והמתינו לשווא ללקוחות הקבועים.
אולמות התצוגה של מכוניות חדשות במנהאטן נראו אתמול עזובים, ואנשים שעמדו לרכוש דירות פאר, הודיעו למתווכים כי הם דוחים את העסקות.
גם בענף מוצרי־החשמל בניו־יורק, ניכרת האטה בתנועת הקונים.
כתבים כלכליים עוקבים בתשומת לב מיוחדת אחרי תגובת בעלי הבניה של בתים חדשים, שהן ברומטר נאמן למצב הכלכלה ולאווירה הכללית השוררת בשוק.
יושב ראש חברת והדפנט, איר־ווינג שפירא, הציע אמש ל"אוהדים בעלי שכל ישר" שלא להיתפס לפאניקה. "שוק הכספים לכוד כעת במשבר הגיון, והתגובה הסבירה ביותר לאיש הקטן היא להמתין בצד עד שהמהומה תשקע".
איל ההון ארמנד האמר אמר בר־איון ל"וול־סטריט ג'ורנאל" כי אין כל יסוד להשוואה בין המפולת של יום שני לבין התמוטטות הבורסה באוקטובר 1929, ולכן אין מקום לבהלה. הוא הציע למשקיעים הקטנים לשמור על המניות שבי־דיהם. הדבר החשוב ביותר לבעלי העסקים הקטנים, אמר האמר, היא להבטיח את האשראי שלהם בבנקים, מאחר שהבנקים בוודאי יקבלו סיוע לשמירת הנזילות.
המיליונר משולם ריקליס אמר לעתון כי למשקיעים שיש להם תו־כניות השקעה הוא מציע שלא לני־טוש תוכניות אלה, ולרכוש עתה מניות. ריקליס, שעסק בעבר בני־תוח שערי מניות, סיפר כי הוא לא נפגע כלל מהמפולת, משום שזה כבר חדל לרכוש מניות, והעדיף לקנות איגרות־חוב פדראליות.
איל ההון, רוס פרוט, אמר כי אינו נוהג לתת עצות לאנשים השוקלים אם לרכוש מניות, משום שהוא חושש כי יישמעו לעצות של עצמו. פרוט גילה, כי זה שנה אין הוא מעורב בעסקי מניות.
בעלי־עסקים וחנויות בניו־יורק הביעו חששות לגורל עונת הקניות לחג־המולד, שתתחיל בחודש הבא. ההכנסות מבולמוס הקניות לחג־המולד הן כמחצית מכלל ההכנסות השנתיות של חנויות ועסקים רבים בניו יורק. המשך ההאטה בתנועת הקניות וריסון מתמשך מצד ציבור הצרכנים, עלולים לגרום הפסדים במימדים הרי־אסון לבעלי עסקים עצמאיים בניו־יורק.

זינוק בוול־סטריט

(סוף מעמוד 1)
שאמינות שוק הכספים האמריקאית גוברת, וכי קהילית הפיננסים הבינלאומית מכירה בעוצמה הבסיסית של הכלכלה האמריקאית ובחוסנו של הדולר.
אך למרות ההתאוששות המהירה והמפתיעה של שערי המניות בבורסה בניו־יורק, מומחים בוול־סטריט אמרו אמש כי יעברו שבועות עד שיהיה אפשר לקבוע בוודאות אם אכן היציבות בבורסה אינה ארעית, ובאיזו מידה תורה לשערי המניות.
ניו יורק (ע"צ). חברות אמריקאיות רבות, והבנק "סיטי בנק" וחברת הפלדה "יראס־אקס" הודיעו שלשום כי הן עומדות לבצע תוכנית לרכישה בחזרה של חלק ממניותיהן בבורסה עקב התמוטטות השערים.
תוכניות אלה יאפשרו למנוע יר־ידה תלולה בשערי מניותיהן. משקיפים ציינו כי החלטה זו תרמה רבות לשיפור המצב בוול סטריט.
"סיטי בנק" הודיע כי "ירכוש בחזרה את מניותיו בבורסה בהתאם לתנאי השוק", עד לתקרה של 15 מיליון מניות, כדי להביע את "אמונו בערך הנוכחי ובערך העתידי של מניות אלה".
חברת ההשקעות הניו־יורקית הגדולה "מריל לינץ'" תרחיב את תוכניתה לרכישת מניות, ותקנה 5 מיליון מניות נוספות.
חברת "יראס־אקס" הודיעה על כוונתה לרכוש עד 20 מיליון מניו־תיה בבורסה. החלטה זו "משקפת את המצב הפיננסי האיתן" של החברה, נאמר בהודעה.
גם החברות "הניוזול", "מקינגו־היל" "ראלג'יס" הודיעו על תוכניות דומות.
שאול צדקא, מופר "הארץ" בבר־יטניה מוסר: הבורסה של לונדון גילתה אתמול סימני התאוששות ראשונים לאחר שביומיים הקודמים ירדו השערים ב־500 נקודות. המדד אתמול עמד בסימן של אי־ודאות ותהפוכות, ולבסוף הסתכם בעליה של 142 נקודות.
מרגרט תאצ'ר, ששבה מארצות־הברית, ערכה אתמול פגישת חירום עם שר האוצר שלה, נייג'ל לאוסן, וזה אמר לה כי אין מקום לדאגה או לנקיטת אמצעים מיוחדים.
ברוקרים רבים האשימו את המחשבים ב"יצירת בהלה", והביעו תקווה כי המגמה שהסתמנה אתמול תימשך גם היום, וכי חלק מן ההפסדים יוחזר בתוך הימים הקרובים.
המניות שמכירה הממשלה לציבור גילו אף הן סימני התאוששות, אולם הציבור הבריטי אינו נוטה ליטול חלק במכירת חברת הנפט הלאומית העתידה להתקיים בשבוע הבא, אם הממשלה לא תחליט לבטלה.
דניאל דגן מופר "הארץ" באיר־ופה מוסר: הבורסות במדינות מערב אירופיות רבות נשארו אתמול פתו־חות גם לאחר שעות המסחר הרגי־לות כדי לטפל בזרם גדול של הוראות לרכישת מניות. אחרי הנ־פילה הגדולה בשערי המניות בת־חילת השבוע ניצלו אתמול משקיעים רבים את ההזדמנות לרכוש ניירות ערך במחירים נמוכים.
מומחים בבורסות תיארו את התייצבות השערים: מהירה ביותר, אך הוסיפו שהעליה של אתמול עדיין רחוקה מלכסות את הירידות המכאיבות בתחילת השבוע. עם זאת, מצפים רוב המומחים להמשך הרגעה ולעלייה נוספת בשערי המניות בימים הקרובים.
בבורסה של פרנקפורט התייצב אמש שער הדולר על 1.80 מארק, עלייה של פניג אחד לעומת היום הקודם. לדברי משקיפים בבורסה, ייצוב הדולר הוא אחד הגורמים לב־לימת אווירת הבהלה בקרב המשקיעים. גורמים אחרים הם הבטחות הנשיא רונאלד רייגן לחפש דרכים לצימצום הגרעון בתק־ציב הלאומי האמריקאי, והודעות מנהיגים מערב אירופיים על שיתוף פעולה גובר במגמה לבלום משבר כלכלי אפשרי.
בסך הכל אפשר לתאר את האווירה כאן כרגיעה. לדברי מומ־חים, משקיעים קטנים שלא נתפסו לפאניקה, ולא מכרו את ניירות הערך שברשותם, לא ייפגעו בטווח הארוך. בבורסה של פרנקפורט, שהיא החשובה ביותר בגרמניה, מצ־פים בימים הקרובים להמשך המגמה שכבר החלה, עליה הדרגתית בשערים בחזית רחבה.
ציריך (ע"ה, ע"צ). מחירי הזהב התאוששו אתמול, אולם רק במקצת, לאחר הירידה הדרמטית ביום שלישי.
עיסקות הזהב החלו בציריך ברמה של 466.55 דולר האונקיה, 1.30 דולר מעל מחיר הסגירה שלשום.
הסוחרים דיווחו על ביקושים גוברים למטבעות־זהב, וצורות אחרות של המתכת הצהובה, והביבות בעיקר על משקיעים קטנים, המחפשים מפלט בשעת־צרה בשווקים הפיננסים.
"האנשים פשוט מלקקים פצעיהם הבוקר, ומחכים לראות מה יקרה בבורסות", אמר סוחר זהב אחד בציריך.
יום קודם לכן נרשמו ירידות במ־חירי הזהב והכסף, וכלכלנים פירשו זאת במאמצים של מנהלי תיקים להשיג מזומנים מיידיים כדי לכסות הפסדים בשוקי ניירות הערך.
המחיר העתידי של הזהב (למסירה בדצמבר) ירד שלשום בניו־יורק ב־19.30 דולר ל־467.50 דולר האונקיה. ירידה דומה נרשמה גם במחיר הכסף, שירד 1 דולר ל־7.825 דולר לאונקיה.

מניות הבנקים

(סוף מעמוד 1)
או להחזיר. כספים אלה אומנם לא יגדילו את היקף הפקדונות אך יקטינו את האשראי.
על פי הערכות בבנקים, מתוך כ־900 – 950 מיליון דולר, לכל היותר, שיפדו, רק כ־200 – 300 מיליון דולר יופנו לצריכה. חלק מהצריכה הזאת כבר נעשתה באשראי שלקחו בעלי המניות המוסדות על סמך הכספים שיפדו.
מנתונים שקיבל האוצר מהבנקים המסחריים מתברר כי כ־68% מבעלי מניות הבנקים שבהסדר, שהיו רשאים לפדות אותן עד יום שלישי, הגישו בקשות לפדיון. האוצר יעביר להשכבותיהם את הכספים, שיסתכמו ב־1.4 מיליארד דולר, ב־30 באוקטובר.
כל בעל מניה יקבל 112 דולר על כל 100 דולר מניות שהיו ברשותו לפני נפילת שערי מניות הבנקים באוקטובר 1983. השער היציג ב־27 באוקטובר יהיה השער הקובע לצורך החישוב.
לדברי הממונה על שוק ההון באוצר, יהודה דרורי, בעקבות הידיעות על צניחת המניות בבורסה הניו־יורקית, כ־15% מבעלי מניות שלא התכוונו תחילה לפדותן, שינו את דעתם וביקשו ביום שלישי, היום האחרון, לפדות את מניותיהם. בשל כך נפדו עוד כ־300 מיליון ש"ח, ושיעור הפודים, שתחילה עמד על 50% — 55%, עלה עד לכ־68%.
שינוי זה, אמר יהודה דרורי, לא בהכרח יגדיל את הסכומים שיופנו לצריכה, ולדעתו, מי שנמלכו בדעתם ברגע האחרון יפנו, קרוב לוודאי, את כספם לאפיקי חיסכון והשקעה.
הממונה על שוק ההון צופה כי מחצית הכסף שיוצא מהוראה לפדותן, תופנה בשלב הראשון לאפיקי השקעה וחיסכון שהבנקים מציעים. הערכה זו מבוססת על הנסיון הקודם מפדיון מניות הקשישים. אף הם פדו כ־70%, ומחצית הכסף חזרה לחיסכון.
שאר הכסף יישאר בשלב ראשון במשכנתות בבנקים. אך, לטענת דרורי, לא כולו (כ־700 מיליון ש"ח) יופנה לצריכה, אלא גם חלק ניכר ממנו יופנה בעבור זמן לחיסכון.
דרורי סבור, אישית, כי אין כל סיבה לשער שלסיבוב הנוכחי של פדיון המניות יהיו השפעות דרמטיות על המשק.
אשר לזעזועים בבורסה התל־אביבית עקב הנפילות בבורסה האמריקאית, אמר יהודה דרורי שזהו מקרה קלאסי של פאניקה שבעקבותיה אנשים הפסידו כסף. אין, ולא היתה, כל סיבה לסגור את הבורסה עקב הזעזועים האחרונים, משום שאינם קשורים ישירות לנעשה בבורסות בחו"ל.
ודרורי אמר שהאוצר גורס שיש לתת לכוחות השוק לפעול את פעולתם, וההתערבות במסחר היתה מינימלית. אשר להשפעות לטווח ארוך, ציין הממונה על שוק ההון כי כל מה שמתרחש בכלכלה העולמית ישפיע, בסופו של דבר, כשוליים גם על ישראל.

"לא צפוי משבר"

(סוף מעמוד 1)
סוף עידן הצמיחה החזקה במשק האמריקאי. עם זאת נמנע מלומר אם צפויה ירידה נוספת בשוק המניות. גלברייית אמר שצניחת שוק המניות תרתיע משקיעים במניות בעלות סיכון גבוה ועלולה להשפיע על אורח־חייהם של העשירים.
בין ההקבלות העיקריות בין המשבר הכלכלי של 1929 לבין המצב הנוכחי, מנה גלברייית שוק הנתון בגיאות מלאכותית, מלא משקיעים שניצלו את הפריחה הכלכלית לצבירת חובות גדולים; בשני המקרים גרם המעבר מנכסים ממשיים ל"עושר של נייר" לשוק בלתי יציב. מבול השקעות הזרות שירד על ארה"ב הן ב־1929 והן באחרונה, כרסם באימון בשוק המניות, שכן משקיעים זרים בארה"ב שרויים בדאגה כפולה, הן לגורל השקעותיהם והן לגורל הדולר.
רוברט סולאו, חתן פרס נובל לכלכלה השנה, אמר כי הגרעונות התקציביים והמסחריים העצומים של ארה"ב תרמו להתמוטטות של וול סטריט, אך אין לחשוש משואה כלכלית.
לדבריו שילוב של גרעון במאזן התשלומים וגרעון בתקציב הפדראלי גרר את ארה"ב למצב צר־יכה גדולה מאד של הלוואות מחו"ל. דבר זה יאלץ אותה לעמול במשך שנים רבות כדי "להיחלץ מהבור שכרינו לעצמנו בשש־שבע השנים האחרונות". הוא מתח ביקורת על מימשל רייגן על שהוא מתנגד להעלאת המיסים ובכך מונע את צמצום הגרעון התקציבי ושולל מהמדינה אמצעים לפרוע את חובו־תיה כלפי חוץ ולהשקיע לקראת העתיד.
אלן סיני, סגן נשיא חברת המניות שירסון־להמן, אמר שיש לצפות כי במשך השנה הבאה תורגש ירידה בשיעור של 50 עד 60 מיליארד דולר בהוצאות הצרכנים בארה"ב. היא עלולה להגיע אף ל־100 מי־ליארד דולר. מכיון שהוצאות הצר־כנים הן המביאות לשני־שלישים של הצמיחה השנתית בתוצר הלאומי הגולמי, עלול הדבר לעלות לארה"ב באחוז או שניים של צמיחה כלכלית בשנה הבאה.
דונאלד ראטייצ'אק, מאוניבר־סיטת ג'ורג'יה, אמר שרבות מהחברות מבטלות הנפקת מניות בבורסה, ובמשך זמן מה תחול ירידה ניכרת בהשקעות. המיתון שנחזה ל־1989, יוקדם כנראה למחצית השניה של 1988.

רייגן עומד בהתנגדותו להעלאת שיעורי המס

ביום ג' יפרסם האוצר האמריקאי סיכומים לשנת הכספים שהסתיימה ב־30 בספטמבר. התחזית הרישמית האחרונה היתה כי הגרעון התקציבי יגיע ל־158 מיליארד דולר. הנשיא רייגן הסכים לשוחח עם הקונגרס על צמצום הפער בין הוצאות הממשלה והכנסותיה.
רייגן אמר עם זאת שלא נחלשה התנגדותו לשיעורי מיסוי גבוהים יותר ועוזרו הראשי לענייני תקציבים אמר שהנשיא לא יסכים להעלות מס. הדברים נאמרו שעה שהחל סיבוב השיחות הראשון בין הבית הלבן לראשי הקונגרס בנושא התקציב. קודם לכן התבטא הנשיא בצורה שהתפרשה כריכוך עמדתו כלפי דרישות הקונגרס להעלות את שיעורי המסים.

הירידות בבורסה בת"א

(סוף מעמוד 1)
מחזור המסחר במניות הזהר פשיות הוכפל אתמול ל־25 מיליון שקל. הכפלת המחזור מעידה על גידול ניכר במספר העסקות, ועל נכונותם של סוחרי הבורסה להמר, ולהגדיל את אחוז המניות בתיקי ההשקעות. עם זאת, רמת הנזילות בקרנות הנאמנות שואפת כעת לאפס. האוצר והסוחרים סבורים כי כל פדיון נוסף, בסדר הגודל שהיה אתמול, עלול לחדש את מגמת הירידות.
סוחרי הבורסה היו אתמול רגועים יחסית, ובמקרים מסויימים היו נכונים לשקול רכישת מניות שנשחקו ביומיים שחלפו שחיקה חדה. בסיום המסחר חל שיפור של ממש באווירה, והסוחרים גילו נכונות גדולה יותר לקלוט את ההיצעים.
בנק ישראל נמנע אתמול מלהתערב במסחר בבנקאיות, לאחר שלמניות אלה היה ביקוש של 60 מיליון שקל, שסופק בע־ליות שערים עד 1.5 אחוזים.
בבורסה צופים כי רמות התשואה לפדיון בבנקאיות, יתייצבו בזמן הקרוב ברמה של כ־14 אחוז לשנה.
ביקושים שהופיעו, בדרך כלל, בשוק איגרות החוב, סופקו בע־ליות שערים מתונות.
בבורסה צופים כי בשוק המניות תהיה היום התייצבות, ובחלק גדול מהמניות אף ניתן לצפות לביקושים. עם זאת, מתקשים להעריך אם מדובר בהתייצבות זמנית, או שהשוק צפוי לטלטלה נוספת.
פרשני הבורסה סבורים כי עדיין יש קשר בין הנעשה בבורסה בתל־אביב לבורסה האמריקאית. עם זאת, מציינים שחלק מהמניות שבו אל רמת מחירים המצדיקה, מבחינה כלכלית, את רכישתן, לשם השקעה ארוכת־טווח.

בימות־בידור

(סוף מעמוד 1)
מסקנותיו בנושא הניהול.
בתגובה אמרה הנהלה כי יישום תוכנית אבק, היה כרוך בסגירתה הסופית של הרשת או בהקטנתה של תחנת טלוויזיה חרשה.
במסגרת יוזמות הערכות של ועד השביתה, הוחלט על הקמתן של 40 בימות בידור בכל רחבי הארץ, שעליהן יופיעו טובי הבדרנים והמלווים, עם אנשי ציבור ואמני ישראל. ההכנסות יופנו לקרן השביתה של השובתים.
במקביל מתארגנים העובדים לעבודות פרטיות. בשבוע הבא, יועסקו 3 מן המפיקים הבכירים בטל־וויזיה בעבודות מלצרות בטלוויזיה.

מדינות מערביות נערכות לסיכול הצעת החלטה סורית באו"ם לקבוע הגדרה מחדש של המונח "טרור"

בריה"מ שומרת בינתיים על שתיקה, אך דיפלומאטים סובייטיים אמרו כי הם שוקלים הצעה, לפיה ועדת אד־הוק שהוקמה בעבר על ידי האו"ם, תחדש את פעילותה ותדון גם בנושא הטרור ★ מגעים בין משלחת ישראל עם משלחות שונות באו"ם כדי לגבש חזית מלוכדת נגד ההצעה הסורית

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

ארה"ב, מדינות מערביות וכן ישראל נערכות לסיכול הצעת החלטה סורית, שהאו"ם יכנס ועידה בינלאומית לדיון בטרור, ולהגדרתו מחדש של המונח "טרור".

שגריר לוב באו"ם, שהוא יושב ראש תורן של קבוצת המדינות הערביות, הציע אמש רשמית בוועדה המשפטית, שהאו"ם יזום כינוס ועידה בינלאומית לטרור, שתערך תחת חסות האירגון. יושב ראש הוועדה המשפטית הוא נציגה של לוב.

נציגים אמריקאיים ומערב אירופיים אמרו בשיחות פרטיות כי יתנגדו בתוקף להצעה זאת, ויעשו הכל לסיכולה. הם ציינו, כי המערב ממשיך לתמוך בהחלטה שנתקבלה בעצרת האו"ם לפני שנתיים, שגינתה כל סוג וצורה של טרור, ולכן אין שום הצדקה לכינוס ועידה בינלאומית בחסות האו"ם לדיון בטרור.

ברית המועצות שומרת בינתיים על שתיקה בנושא זה, אך דיפלומאטים סובייטיים אמרו כי הם שוקלים הצעה, לפיה ועדת אד־הוק שהוקמה בעבר על ידי האו"ם, תחדש את פעילותה, ותדון גם בנושא הטרור.

החזית הנגדית

נציגי משלחת ישראל מקיימים מגעים עם משלחות שונות באו"ם, במטרה לגבש חזית מלוכדת נגד ההצעה הסורית. אולם צויין, כי גם מול התנגדות נמרצת של ארה"ב והמערב להצעה, יכולה הקבוצה הערבית לגייס רוב בוועדה המשפטית, ולהעביר את הצעתה לכינוס ועידה בינלאומית לטרור לדיון במליאת העצרת.

דיפלומאטים ישראליים הדגישו בפני עמיתיהם במשלחות השונות כי מגמתה העיקרית של נציגי מדינות כלוב וסוריה, שמעורבותן בטרור הבינלאומי נחשפה בבירור, הן הן היוזמות הצעה לכנס ועידה לדיון בטרור.

העובדה כי שתי מדינות אלה פועלות להגדרתו מחדש של המונח "טרור", מוכיחה כי מדריכה אותן השאיפה להתחמק מאחריותן לפעולות טרור שבוצעו בעבר במדינות שונות, אומרים הדיפלומאטים.

הדיון בהצעה הסורית נמשך אתמול בוועדה המשפטית, ועדיין לא ברור מתי היא תועלה להצבעה.

הגברת הראשונה של ארה"ב, ננסי רייגן, מנופפת לעיתונאים, בעוד הנשיא רייגן מחייך מבעד לחלון, שלשום, במרכז הרפואי בבתסדה נאבאל. ננסי רייגן, שעברה בשבת ניתוח עקב סרטן השד שהתגלה אצלה, אמרה לכתבים שהיא חשה בטוב. (צילום: איפי)

בתום שיחות עם הנשיא רייגן

גאנדי: ארה"ב תימנע ייצור פצצת אטום פאקיסטנית

וואשינגטון (ע"ד). ראש ממשלת הודו, ראג'יב גאנדי, השב עתה משיחותיו עם הנשיא רייגן, הביע אופטימיות, שארה"ב תנקוט בצעדים כדי שפאקיסטן לא תייצר נשק גרעיני.

"אנו חשים שארה"ב מודעת עתה למה שמתרחש בפאקיסטן, ואין לי כל ספק בכך שוואשינגטון תנקוט בצעדים המתאימים", אמר גאנדי שלשום, עם תום ביקורו בארה"ב.

בפגישה עם כתבים הודיים לא מסר גאנדי פרטים נוספים, לאחר שקיים מסיבת עיתונאים בהשתתפות אמצעי התקשורת האמריקאיים.

עוד קודם לכן אמר גאנדי, כי הפסקת הסיוע האמריקאי לפקיסטאן תיכלום במידה משמעותית את המאמצים הגרעיניים של ארץ זו.

"סירת שמש" נתגלתה בתחתית הפירמידה הגדולה (חיאופס) במצרים, מלפני 4,600 שנים

קהיר (ע"צ). הפירמידה של חיאופס, המכונה גם בשם "הפירמידה הגדולה", לא גילתה עדיין את כל צפונותיה: חוקרים אמריקאיים ומצריים אישרו שלשום כי קיימת "סירת שמש" שנייה לרגלי מבנה זה, שהוא בן 4,600 שנים.

הסירה הראשונה נתגלתה במאי 1954. היא הוצאה ממקומה, הוצגה לראווה במוזיאון הנמצא בקרבת הפירמידה.

ממשלת מצרים הודיעה, כי לפי שעה לא תתיר את הוצאת הסירה השנייה מהמקום בו נמצאה, כדי למנוע נזק למוצג הארכיאולוגי, כפי שקרה כשהוצאה הסירה הראשונה מהמבנה, שאז נאלצו מדענים לבנות מחדש אי אלה חלקים.

הסירה השנייה, שבמשך שנים שיערו מדענים שהיא קיימת מבלי שיכלו להוכיח זאת, דומה במידה רבה לקודמתה, אמרו חוקרי "נשיונאל ג'יאוגרפיק סוסאייטי" מוואשינגטון ומומחים מצריים.

עד כה לא הצליחו המדענים להסביר, לאיזו מטרה נועדו שתי הסירות הללו, ואם הן נבנו כדי להוביל את הפרעה המת לעולם הבא, או שהן שימשו להעברת כמויות גדולות של אבנים וסלעים עצקיים, בנילוס, בעת בניית הפירמידה.

המדענים מתעניינים ביותר בשאלה, אם האוויר בשקע בעומק של 10 מטרים, שבו התגלתה הסירה, נשאר ללא שינוי במהלך 4,600 השנים האחרונות.

פיטר סאגם, מומחה לאטמוספירה באוניברסיטת קולוראדו, שעליו הוטל לבדוק דגמי אוויר שנלקחו מן החלל שבו נמצאה הסירה, סבור כי במהלך אלפי השנים חדר למקום אוויר מן החוץ, מפני שהפתח לא היה אטום לחלוטין.

בתמונה נראה מסך של טלוויזיה המראה את פנים השקע בו התגלתה הסירה. הכתמים הלבנים על המסך הם התיכות של מלסטר שנפלה, שבאמצעותו נהגו העובדים הקדמונים לחתום את הבור. (צילום: איפי)

הסובייט העליון אישר חוק שיתן יתר־תוקף לזכויות האדם

אזרחי בריה"מ יוכלו להתגונן נגד פגיעה בזכויות־האדם

לפי השינויים שאושרו רשאים עתה אזרחים להגיש תלונה ישירות לבית משפט ; אם דוחה בית המשפט את תלונתם, הם רשאים לפנות ישירות לערכאה גבוהה יותר ★ הפילוסוף הסובייטי גנאדי באטיגין: באטיגין מסביר כי יוקרתה של מדינה ורמת האימון שלו היא ראוייה, נקבעים על ידי מידת ההגנה על זכויות האדם באותה ארץ

מוסקווה (ע"ד). הסובייט העליון — בית המחוקקים של בריה"מ — אישר שלשום חוק שיתן יתר תוקף לחוק קודם להגנת זכויות האזרח, שאושר בחודש יוני.

לפי החוק החדש רשאים אזרחים להגיש תלונה, אם הם סבורים שעובד ציבור פגע בזכויות האזרח שלהם, כפי שהן מוגדרות בחוקה הסובייטית.

בגירסה המקורית של החוק נאמר, כי איש המבקש להגיש תלונה, חייב תחילה לפנות אל הממונה על עובד הציבור, שלדעתו פגע בזכויותיו, ורק אם זה אינו מצליח ליישב את המחלוקת, אזי רשאי האזרח לפנות אל הערכאות המשפטיות.

לפי השינויים שאושרו שלשום, רשאים עתה אזרחים סובייטיים להגיש תלונה ישירות לבית משפט, תוך חודש ימים מהמועד שנודע להם על פגיעה בזכויותיהם. אם דוחה בית המשפט את תלונתם, הם רשאים לפנות ישירות לערכאה גבוהה יותר.

במאמר שפורסם על ידי השבועון "זמנים חדשים" אומר הפילוסוף הסובייטי גנאדי באטיגין, כי המלה "דמוקרטיה" נוצלה בעבר כמסווה לכפיית קונפורמיזם. הוא מוסיף שבחברה דמוקרטית באמת יש לייחס חשיבות רבה יותר לזכויות האדם, מאשר לאינטרסים המעמדיים.

באטיגין מסביר כי יוקרתה של מדינה, ורמת האימון שלו היא ראוייה, נקבעים על ידי מידת ההגנה על זכויות האדם באותה ארץ. באטיגין דוחה מה שהיה מקובל במשך שנים רבות בעיקרון בבריה"מ, וקובע, שלאינטרסים האנושיים של הפרט יש "עדיפות מוחלטת על האינטרסים של המדינה, המעמד, האומה והאידיאולוגיה".

ההכרה בכל פרט כאדם ריבוני היא היסוד הראשון של דמוקרטיה, קובע באטיגין במאמרו. "לפני זמן לא רב העדפנו לדבר על הפרט רק כחבר בקולקטיב, במעמד ובחברה בכללה", הוא מציין.

לדעתו, רווחתה של חברה אינה ניתנת להגדרה כפונקציה של העושר הלאומי שלה, אלא נמדדת רק על ידי הרווחה ואיכות החיים של כל משפחה ושל כל אדם בנפרד.

הוא מגדיר כיסוד שני של דמוקרטיה כיבודן של דיעות שונות, ואומר כי יש לכונן מנגנון משפטי אמין, כדי להבטיח שלומם של אנשים בעלי דיעות הסותרות את אלה המקובלות בחברה.

"היום אנו מגלים הבנה מלאה למחיר שמשלמים על גישה קונפורמיסטית. אנו מתחילים ללמוד כיצד ניתן לחיות במצב שבו קיימים אינטרסים ודיעות שונים. אנו לומדים לקבל צורות שונות של חשיבה בהישג חברתי רצוי", אומר הפילוסוף במאמרו.

קארפוב ביקש וקיבל דחיית הסיבוב ה־5 באליפות השחמט

סוויליה (ע"צ, ע"ד). המשחק החמישי באליפות העולם לשחמט שנקבע לאתמול, נדחה לבקשת הטוען לאליפות אנטולי קארפוב.

לכל אחד מן המתחרים זכות לשלושה פסקי־זמן במהלך התחרות, בעלת 24 הסיבובים.

החלטת קארפוב לבקש דחייה, לא הפתיעה את המומחים העוקבים אחר הקרב בינו לבין האלוף קספארוב, לאחר שהאחרון גבר על קארפוב בסיבוב הרביעי ביום שלישי. התוצאות עתה הן 2:2.

המומחים ציינו כי קארפוב, 36, יבקש לנוח ולהתכונן היטב לקראת המשחק הבא, שיתחיל ביום שישי בשעה 4:30 אחר־הצהרים לפי השעון המקומי (1530 לפי שעון גריניץ').

בניצחון יזכה השחקן הראשון שיצבור 12:5 נקודות או 6 נצחונות. קספארוב, 24, ישמור על תואר אלוף העולם אם תהא התוצאה 12־12.

לאוסטרליה
בדרך הקצרה, המהירה והנוחה ביותר
★ טיסות בכל יום דרך אירופה, עם קשר מיידי מישראל.
★ טיסות במחירות נון־סטופ דרך בנגקוק (לא מעל ארצות ערב) בדרך לאוסטרליה.
★ טיסות אקספרס עם עצירה אחת בלבד במזרח הרחוק.
★ אפשרויות עצירה במזרח הרחוק לעסקים ולבילוי.
★ כל הטיסות במטוסי ג'מבו (747) החדישים ביותר.
נסיון של שנים בטיסות ארוכות ומוניטין בינלאומי רב בשירות ובאמינות, על הקרקע ובאוויר. ישנו את סיטונך במלונות של קנטאס לחוויה מהנה.
התקשר לסוכן הנסיעות שלך
QANTAS - THE AUSTRALIAN AIRLINE-ל
בן יהודה 1 תל־אביב 70. 03-652163.
QANTAS
נתיבי אויר אוסטרליים

ערך את העמוד: חיים גל

דניאל ברנבוים אמר "קדיש", וז'קלין דה־פרה הובאה למנוחות בבית העלמין היהודי של גולדרס־גרין, לונדון

מאת שאול צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

הגשם המתמיד הוסיף קדרות לאירוע הצנוע והמכובד, אשר התקיים אתמול אחר־הצהריים בבית העלמין היהודי של שכונת גולדרס גרין בצפון מערבה של לונדון. ז'קלין דה פרה, הצ'לנית הבריטית המחוננת, אשר הוגדרה על ידי ענקי המוסיקה של העשורים האחרונים כ"גאון", הובאה למנוחת־עולמים בגיל 42.

למרות שאיש לא הופתע ממותה, לאחר שנים רבות של סבל ממחלת הטרשת הנפוצה שקטעה בשיאה את הקריירה המזהירה שלה, לא היתה זו הלוויה מכופתרת וקרה. הרבה דמעות היו שם והן זלגו מעיני כל מי שבא לבית הקברות הזה — בו קבור גם זיגמונד פרויד — מכל קצווי העולם. וזובין מהטה, אשר טס ליום אחד מישראל, פנחס צוקרמן, יצחק פרלמן, מסטיסלאב רוסטרופוביץ', מנצחים, פסנתרנים, צ'לנים, כנרים, חברי תזמורות ורבים אחרים אשר הכירו את ז'קלין מאז נערותה, כאשר לפתע, בגיל 16, יצא שמה לתהילה בעולם כנגנית דגולה.

הבעל, דניאל ברנבוים, אשר בא עם אביו, אמר "קדיש" על הקבר בתום מסע הלוויה קצר מן המבנה השוכן בכניסה לבית העלמין. הרב פרידלנדר, אשר סעד את רוחה של דה פרה בשלוש שנותיה האחרונות, נשא דברים נוגעים ללב. קריאת פרק כ"ג מ"תהילים" מצאה רבים מהנוכחים מתייפחים בשקט ובאיפוק.

"משונה", אמרה לי האמפרסריו ליליאן הוכהייזר אשר היתה שם עם בעלה ויקטור, "רק ביום שני ישבתי במרפסת ביתי בימין משה בירושלים והסתכלתי על בית הכנסת הספרדי בו היא התחתנה ב־67' עם דניאל, כאשר לפתע הודיע הבי.בי.סי. על מותה..". אחרים סיפרו על גיורה, על אהבתה לדניאל, על כך שלפני 20 שנה, בתקופת מלחמת ששת הימים, מצאה עצמה קשורה בעבותות־אהבה גם לישראל.

כעבור שעה התפזר הקהל. על קברה של ז'אקלין נותרו רק זרי הפרחים.

ארונה של הצ'לנית ז'קלין דה פרה נישא אתמול למנוחות, בידי בעלה דניאל ברנבוים (ראשון מימין) וחברו פנחס צוקרמן (משמאלו). (צילום: איפי)

סיקים הרגו 10 הינדים בניו דלהי

ניו דלהי (ע"ד וע"צ). 10 הינדים נהרגו ושבעה אחרים נפצעו שלשום בלילה בניו דלהי, בידי שלושה סיקים שהתחפשו לשחקני קריקט, מסרה היום המשטרה.

את האחריות לטבח קיבל עליו האירגון "כוחות הנמרים בינדראנוואלה", תנועה סיקית קיצונית הנלחמת למען עצמאות חבל פנג'אב.

הרוצחים, שנעו על קטנועים בשכונה בדרום הבירה, ירו בנשק אוטומטי לעבר קבוצות אנשים, בטרם נמלטו באוטובוס.

אחד משלושת הסיקים נהרג במרדף בידי אנשי כוחות הביטחון במחסום כבישים. שני האחרים הצליחו להימלט, ולמצוא מקלט ביער, שם חיפשו אחריהם אתמול יחידות גדולות של משטרה וצבא.

"ניגריה לא תחדש יחסיה עם ישראל"

לאגוס, (ע"צ). ניגריה אינה מתכוונת לחדש את קשריה הדיפלומטיים עם ישראל — הודיע אתמול ראש המטה של חיל האוויר הניגרי, הגנרל איברהים אלפא, לסוכנות הידיעות הניגרית.

הצהרה זו סותרת את הידיעות שפורסמו לא מכבר בעיתונות הישראלית, אשר דיווחה על פגישה במרכז האו"ם בניו יורק בין שרי החוץ של שתי המדינות כדי לבחון נושא זה.

המשכים מעמוד 1

חוסיין לא דוחה

(סוף מעמוד 1)

נראה כי שולץ מתוסכל מכך שגם "רעיונותיו החדשים" לא הצליחו לשכנע איש בישראל או לגרום לתנופה מחודשת לתהליך.

נראה כי שולץ מאוכזב גם מיכולתה של הוועידה הבינלאומית לקדם את התהליך. על פי "ניו יורק טיימס" אמר שולץ לכתבים כי "התייעצויות רבות מידי על המודל של הוועידה הבינלאומית אינם הדרך להמשך, ועלינו לאמץ את מוחנו הרבה יותר בשאלת מהות השיחות".

שולץ נתן בדבריו גיבוי לעמדתו של שמיר באומרו כי הוועידה הבינלאומית במתכונת אותה מציעים הסובייטים "היא בדיוק אותה ועידה שממנה חוששים הישראלים ואני תמים דעים עם הישראלים בנושא זה, שכן לוועידה כזו יהיה תפקיד מתמשך ומהותי". לעומת זאת הביע התנגדות לבקשתו של שמיר לדרוש ממוסקבה הגירה יהודית ישירה לישראל. שולץ אמר כי הממשל האמריקאי תומך בחופש הגירה ונראה כי בקשתו זו של שמיר לא תועלה באוזני בני שיחו במוסקבה.

פקיד אמריקאי בכיר שנלווה למסעו של שולץ אמר כי אמנם צמצמו כמה פערים אך אלה עדיין רחוקים מלאפשר פתיחה של מו"מ ישראלי ערבי.

מהלסינקי יצא אתמול שולץ למוסקבה לשיחות על פירוק הנשק הגרעיני במוסקבה. בגלל ערפל כבד עשה את הדרך ברכבת ולא בטיסה, והוא מגיע הבוקר לבירה הסובייטית.

חוסיין אינו דוחה את ההצעה החדשה לשיחות ישירות עם ישראל בחסות שתי המעצמות - מסרו אתמול עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'רד מרפי והשגריר המיוחד וואט קלבריוס לראש הממשלה יצחק שמיר. השניים נשלחו מלונדון על ידי שר החוץ האמריקאי שולץ בתום פגישתו עם המלך חוסיין.

הפגישה עם שמיר, שבה השתתף גם השגריר תומס פיקרינג נמשכה כמעט שעתיים במעונו של ראש הממשלה ולאחר מכן נועד מרפי לסעודת צהריים במעונו של שר החוץ שמעון פרס.

מקורות בירושלים העריכו אתמול כי המלך חוסיין לא יקבל שום החלטה חד משמעית בנושא תהליך השלום עד לאחר הפיסגה ברבת עמון ב־8 בנובמבר. בינתיים קיים בלונדון התייעצות גם עם תת שר החוץ הסובייטי יולי וורונצוב. מניחים כי גם הסובייטים לא ישיבו תשובה ברורה עד הפיסגה בין רייגן לגורבצ'וב במחצית השנייה של נובמבר.

גורמים בליכוד צופים כי עם שובו ארצה יערים השר אריאל שרון קשיים על שמיר סביב המנדט שנתן לשולץ לבדוק את רעיון השיחות בחסות המעצמות. גורמים אלה טוענים כי ההצעה החדשה היא רעיון של פרס שהוצג לפני שמיר כהצעה אמריקאית. ראשי "התחייה" לא הסתפקו בהכחשות של לשכת ראש הממשלה והסיעה החליטה להגיש על רקע זה הצעת אי אימון בממשלה.

מרשל סרנת: העליות לא מבטיחות

(סוף מעמוד 1)

העולמי.

קשה להאמין כי משקיעים רציניים, ואפילו אנשים מהרחוב, לא יתרשמו מהתופעה החדשה של משבר שמתחיל בשוק הון אחד, ובמהירות עובר ממדינה למדינה סביב העולם. הרבה חוקרים יישבו תקופה ארוכה לנסות להבין מה שקרה, כיצד עולם התקשורת המשוכלל איחד בין שוקי ההון בכל העולם.

ב־1929 התמוטטה רק הבורסה האמריקאית. היא התמוטטה בגלל גורמים אמריקאיים. משום שהאמריקאים קנו מניות באשראי. זו היתה תופעה רגילה. זה קורה גם כיום, אך לא כפי שזה קרה ב־1929. היה גל של קניית מניות באשראי. כאשר נפלו השערים, הדבר גרר אחריו פשיטות רגל. נוהגים להתייחס, בין היתר, למדיניות מוניטארית לא־מתאימה בזמן של המשבר ב־1929, שהביא לכך שהצע הכסף נשמט.

● היכן ההבדלים בין שתי ההתמוטטויות?

המשבר הנוכחי לבש צורה אחרת. הרבה גורמים פעלו בעת ובעונה אחת. לכן העוצמה היתה גדולה יותר. גורם נוסף הוא שכעת יש מספר גדול של מניות הנסחרות בכמה מהבורסות בעולם, ומפולת בבורסה אחת גוררת מפולת בבורסה אחרת, וכך הלאה.

גורמים נוספים היו הגרעון הגדול בתקציב האמריקאי, הפער המדאיג במאזן המסחרי, הירידה המדאיגה של הדולר, חוסר ההתאוששות של המאזן המסחרי למרות ירידת הדולר. כל אלה לא היו ב־1929,

מרשל סרנת

ולכן לא צריך להסתכל אחורה אלא קדימה. כמו שלא צריך לשאול אם אסון צ'רנוביל לא יכול להתרחש שנית, אלא צריך למצוא דרכים שהוא לא יקרה שנית.

● היו שהאשימו את המחשבים של הבורסה בעוצמתה של המפולת...

גורם נוסף הוא התפקיד שמילאו הפקודות האוטומטיות באמצעות המחשבים. עדיין מוקדם לענות. זה צריך להיחקר. כולל הדרך שבה מזינים את המחשבים. איך זה משפיע, אם המחיר יורד מתחת למחיר מינימום, תופעה שכנראה קיבלה ממדים שלא היינו עדים לה עד עכשיו.

● אולי בזכות כך יש כעת גם עליות חדות במניות?

כן. זה נושא שצריך לחקור. אלה, בשלב זה, השערות, נושאים למחקר, שאי־אפשר לומר אותם בוודאות. נושא נוסף שהשפיע הוא החידושים מרחיקי הלכת בבורסה האמריקאית. השווקים החדשים, עם אפשרויות שלא היו בעבר. ניתן לקנות אופציות לא רק על המניה אלא גם על מדדי המניות, שווקים עתידיים. יש גם לבדוק כיצד כל אלה השפיעו על מה שקרה.

● האם אנו צפויים כעת למיתון בארה"ב?

אין ספק שהמפולת, גם אם היתה של יום אחד, מעוררת שאלה לגבי אפשרות של מיתון. אבל אני הייתי מדגיש שהמדיניות המוניטארית של ארה"ב הננקטת כיום, היא בדיוק ההיפך ממה שהיה ב־1929. הבנק המרכזי אמנם הזרים כספים, ולא רק הודיע שירים, קנו אגרות חוב, מזרימים כסף ומורידים את שער הריבית. הכדור עובר כעת לפוליטיקאים של ארה"ב, יפאן, שווקים בינלאומיים במזרח הרחוק, גרמניה ואנגליה. אני חושב שהמשבר ב"וול סטריט" יביא ל"עשיית חשבונות" מחודש לגבי ההסדרים הבינלאומיים, לגבי מטבעות ושערי ריבית. בפועל קיבלנו שיעור בית על הקשר בין המשקים בעולם.

● אפשר לחזור לסדר היום?

שוק ההון הזה לא יחזור לסדר היום. השאלה "איך זה יתארגן" תלויה, במידה רבה, במשקיעים ובגורמים פיננסים במספר רב של מדינות. שיהיה ברור: מה שמתרחש בתל אביב — לא קשור...

● האם יש מקום להקים קבינט כלכלי בינלאומי?

הם צריכים להחליט על זה. אני חושב שמה שהיה כאשר היינו עדים להכרזות בלתי מתואמות בין שרי האוצר, כמו בין שר האוצר האמריקאי לשר האוצר הגרמני, ערב המשבר, לא יקרה. ישקלו הכל בזהירות רבה יותר.

● המוסדות הפיננסיים בארה"ב לא נפגעו בשלב זה.

פרופ' סרנת: הבנקים בארה"ב כמו בארץ משמשים כבטוחות. וזה מעורר סימני שאלה לגבי העתיד. המוסדות הפיננסיים כעת הרבה יותר אקטיביים. יש כעת בארה"ב ביטוח נגד הפסדים. אם המפולת היתה נמשכת, המבטחים לא היו מצליחים לעמוד בעומס.

דבר מדאיג נוסף הוא המערכת הפיננסית שלא מתאימה לטפל במשבר כזה. היא כבר קורסת בגלל החובות של העולם השלישי.

"יהלום היסטורי" נמכר ב־3.85 מיליון דולר

ניו יורק (ע"ד). היהלום הלבן הראשון שהתגלה בדרום אפריקה, יהלום "פורטר רודס" בן 54.99 קראט, נמכר שלשום במכירה פומבית במחיר שיא של 3.85 מיליון דולר.

לורנס גראף, סוחר יהלומים מלונדון, רכש את האבן במכירה הפומבית של חברת "סותבי". לא נמסר מי מכר את היהלום.

היהלום נתגלה ב־1880 על ידי פורטר רודס במכרות קימברלי. במשך ארבעה חודשים שמרו בסוד את קיומו של יהלום זה, ואחרי כן הוא הוצג לראווה לפני הקהל הרחב, תמורת תשלום דמי כניסה.

מבעליו של היהלום בעבר — הדוכס מווסטמינסטר, המהאראג'ה מאינדור וסוחר היהלומים הארי וינסטון.

נפצח ברון

בהנחיית
שרהלה שרון
עם:
● מיכאל דיין - (אקורדיון)
● להקת "קולן" (מדריך מוסיקלי - צביקה כספי).
● להקת "הגבעטרון"
כרטיסים להשיג: "לאן" - רח' דיזנגוף 101 טל. 231185 ,230898 ובכל משרדי הכרטיסים בעיר.
יום ה' 12 בנובמבר שעה 20:30 בהיכל התרבות
בן 30 לתרבות
במסגרת ארועי 30 שנה להיכל התרבות

هكذا من الأصل

הצבא ההודי קורא שוב למורדים הטאמילים להיכנע

מאות לוחמים מאירגון "הנמרים הטאמיליים", כולם חמושים היטב, עדיין שולטים בג'אפנה, על אף הודעות הצבא ההודי כי הוא כבש את מרכז העיר

ג'אפנה (ע"ר וע"צ). הצבא ההודי שהטיל מצור על העיר ג'אפנה בצפון סרי לאנקה, נלחם שם בקרבות מבית-לבית עם המורדים הטאמי־לים, יצא אתמול שוב בקריאה למורדים להניח את נשקם.

בינתיים נודע, כי מאות לוחמים באירגון "הנמרים הטאמיליים", כולם חמושים היטב, עדיין שולטים בג'אפנה, על אף הודעות הצבא ההודי כי הוא כבש את מרכז העיר.

מורדים נושאי נשק אוטומטי ומילי כתף נראו מהלכים חופשי במרכז העיר, והוכיחו את שליטתם באיזור המסחרי, 12 יום לאחר שהחלה התקפת הצבא ההודי על מעוזיהם.

שגרירות הודו בקולומבו, בירת סרי לאנקה, מסרה כי כרוזים הוטלו על ג'אפנה מן האוויר, בהם התבקשו המורדים להיכנע, והובטחה להם הגנה אם יניחו את נשקם. הודעה בנוסח זה אף שודרה מספר פעמים ברדיו, והושמעה גם ברמקולים, בשפה הטאמילית ובאנגלית, לקווי המורדים.

"לא תחול הפוגה"

יחד עם זאת הדגישו מפקדי צבא הודו כי לא תחול הפוגה במסע הצבא ההודי נגד המורדים, כל זמן שהם ממשיכים לגלות התנגדות.

דוברת שגרירות הודו בקולומבו אמרה, כי "הוחלט לחזור על הקריאה להיכנע מאחר שמשידורי רדיו של המורדים התברר כי קבוצות גדולות בקרבם מצדדות כיום בהנחת נשקם".

היא אמרה כי הקרבות בג'אפנה נמשכים ללא הפוגה, וכי הצבא ממשיך בהתקדמותו למרכז העיר.

עוד אמרה, כי ב־12 ימי הקרבות נהרגו 127 חיילים הודים, 379 נפצעו ו־27 נעדרים. אבידות המור־דים הטאמיליים עד כה הם 607 הרו־גים לפי גופות שנספרו, ויותר מ־280 שבויים.

עד ראייה ראשון שחזר מג'אפנה, עיתונאי מקומי העובד בשביל רויטרס, ואשר את שמו לא ניתן לפרסם מסיבות ביטחוניות, מסר כי בינתיים מחזיקים המורדים בעמדה, הם הודפים את התקפות הצבא ההודי בפרוורי העיר".

פרס נובל לכלכלה לפרופסור האמריקאי רוברט סולאו

"הכלכלן הראשון שפיתח מודל מתימטי, המוכיח כיצד התקדמות טכנולוגית עשוייה להמריץ את התפוקה לגולגולת" ★ פרופסור סולאו הוא יהודי

פרופ' סולאו אתמול, בשמעו ברכות טלפוניות מידידים בביתו

שטוקהולם (ע"ר וע"צ). פרס נובל לכלכלה, לשנת 1987, הוענק אתמול לכלכלן האמריקאי-היהודי פרופסור רוברט סולאו – על כך הו־דיעה האקדמיה השוודית למדעים.

סולאו בן ה־63, איש "מכון מסאצ'וסטס לטכנולוגיה" שבקיי־מבריג' ארה"ב, זכה בפרס בסכום של 340.000 דולר, על "תרומותיו לתיאוריה של צמיחה כלכלית", נאמר בהודעת האקדמיה.

"סולאו היה הכלכלן הראשון שפיתח מודל מתימטי, המוכיח כיצד התקדמות טכנולוגית עשוייה להמריץ את התפוקה לגולגולת... למודל התיאורטי שלו נודעה השפעה עצומה על המחקר הכלכלי בכלל", נאמר בנימוקי הפרס של האקדמיה השוודית.

סולאו נמנה עם חסידיו של הכלכלן הבריטי המנוח, ג'ון מיינארד קיינס. התיאוריות שלו עומדות בניגוד חריף למדיניות של אי-התערבות, המקובלת בארה"ב בתקופת כהונתו של הנשיא רייגן.

כלכלנים שהגיבו על מתן הפרס לסולאו, אמרו כי העובדה שחתן הפרס נימנה על ממשיכי דרכו של קיינס מוכיחה עד כמה האקדמיה השוודית למדעים מתרחקת מן המדיניות של אי-התערבות בשוק החופשי שהנהיגו הנשיא האמריקאי רונאלד רייגן וראש ממשלת בריטניה מארגרט תאצ'ר.

"אין ספק כי יש כאן תנופה חוזרת אל התיאוריות של קיינס, אולם יש גם מעין טישטוש הגבו־לים בין שתי האסכולות הללו", אמר פרופ' ראגנר בנטצל, חבר ועדת פרס הנובל, במסיבת עי־תונאים. "האגפים הקיצוניים של שתי האסכולות התקרבו לעבר המרכז", אמר.

תרומתו הגדולה של סולאו לתיאוריה הכלכלית היתה ב־1956, כאשר במודל המתימטי שהוא בנה, הוא תיאר כיצד הגידול בהון מגיע גידול בתפוקה לגולגולת.

"סולאו בנה מיסגרת תיאורתית המאפשרת דיון בגורמים המונחים מאחורי הצמיחה הכלכלית", נאמר בנימוקים למתן הפרס.

סולאו, יליד ניו-יורק, הגיש את עבודת הדוקטורט שלו באוניבר־סיטת הארווארד ב־1951. כבר אז ני־מנה על סגל המכון הטכנולוגי במ־סצ'וסטס, והוא מכהן שם כפרופ' לכלכלה מאז 1958.

בעשור האחרון התרכז בעיקר בבעיית האבטלה ובבעיות כלליות של מדיניות כלכלית, והוא גם חבר במועצת היועצים הכלכליים של הנשיא רייגן.

יפאני שאיבד הזיכרון לפני שנתיים נתקף שיעול – ונזכר לטלפן הביתה

טוקיו (ע"ר). גבר בן 28, שנעלם לפני שנתיים בעיירת חוף, התקשר טלפונית למשפחתו מן הצד השני של יפאן, אולם לא זכר מה קרה לו מאז שנעדר.

משטרת יפאן מסרה אתמול כי האיש, קנישי קנמושי, עובד מדינה, התקשר טלפונית לביתו לפני שמונה ימים מן האי אוקינאווה בדרום יפן. היתה זו הפעם הראשונה שמשפחתו שמעה ממנו, מאז נעלם בחוף אישיגי באוגוסט 1985, באי ניאיגאטה בצפון יפאן, במרחק של 1,500 ק"מ מאוקינאווה.

קנמושי אמר כי הוא זוכר שירד לחוף במכונית כדי לשחות בים עם חבריו, אולם הוא איננו זוכר מה עשה מאז, וכיצד ומדוע הגיע לאוקינאווה, מסרה המשטרה.

עוד אמר קנמושי, כי בעת שנתקף שיעול, כששחה בים מול חוף אוקינאווה ב־11 באוקטובר, נזכר לפתע מיהו, וכי יש לו משפחה.

אביו של קנמושי, קואיצ'י (58), נפגש אתמול עם בנו במלון באוקינאווה. הוא אמר כי פניו ותיספורתו לא השתנו.

מטס חגיגי ליום ההולדת ה־100 בוטל כשהוברר שכלת השמחה הינה "רק בת 99"

בירמינגהאם (ע"ר). מאגי אסטון זכתה להפתעה אמיתית – כאשר משפחתה ערכה חגיגה לציון יום הולדתה ה־100, התברר לה שהיא רק בת 99.

כמחצית מתושבי הכפר סדג'לי שבמרכז בריטניה הוזמנו לחגיגה, והמשפחה אף דאגה לכך שמטוס יעבור בשמי הכפר, כשהוא מניף כרזה המברכת את מגי ליום הולדתה ה־100.

ברגע האחרון נשלחה הוראה, כי המטוס יופיע רק כעבור שנה.

"אני מאד שמחה שהתברר שאני צעירה בשנה. לא רציתי להיות בת 100, מאחר שזה יוצר את הרושם כאילו הינך זקן באמת", אמרה מגי לכתבים לאחר שבדקה את תעודת הלידה שלה.

נקבר חיים בקבר שנכרה עבור אחיו

אירלנד (ע"ר). בארמן ברימוס בצפון אירלנד, נקבר חיים כאשר נפל לקבר שנכרה לאחיו המנוח, נמחץ על ידי המצבה שנפלה עליו – נתגלה בחקירה שלאחר המוות.

האיש צ'ארלס רוג'רס, 67, נכח באת שניכרה הקבר לאחיו. כאשר דפנות הקבר צנחו פנימה, הוא התכופף כדי לחלץ אחד הקברנים ונפל פנימה בעצמו.

"ברגע שצ'ארלס צנח לקרקעית הקבר, התחדשה המפולת והמצבה נפלה עליו ביחד עם העפר שנערם סביב הקבר", סיפר הקברן מייקל קונברי, אשר במרדיו חפר נואשות בנסיון להציל את האח שנקבר בקבר אחיו, התברר בחד קירה ביום שלישי.

האיש הגבוה ביותר בעולם (2.46 מטר) ינותח בדרא"פ

יוהנסבורג (ע"צ). גבריאל מונג'אן, אזרח מוזאמביק בן 42, עזב לפני 15 יום את פורטוגל – בה הוא מתגורר כיום – והוא ממתין כעת לניתוח השתלת ירך בדרום אפריקה.

מונג'אן הוא האיש הגבוה ביותר בעולם, והוא מתנשא לגובה של 2.46 מטרים. הוא ינותח על ידי הד"ר פראנס ובר במיפאה פרטית ביוהנסבורג.

מאז שנת 1970 נאלץ מונג'אן ללכת בעזרת קביים, בעיקבות ניתוח שעבר בפורטוגל, ושגרם לכך שרגלו השמאלית קצרה בשישה ס"מ מרגלו הימנית.

ד"ר ובר, שלו ניסיון רב בניתוחים מסוג זה – הוא כבר ביצע 3000 החלפות של עצם הירך אצל חולים – הסביר לסוכנות הידיעות הצרפתית את הקשיים הנובעים מגובהו של המנותח: הצורך לבנות שולחן ניתוחים מיוחד, הכנת מכשירים גדולים מן המקובל, הבאת מיטה באורך כפול מזה של הדגם המקובל.

מונג'אן הגיע לדרום אפריקה בלוויית אשתו הפורטוגלית איניאסיה, שגובהה רק 1.50 מטר. בנם בן ה־8 של השניים נשאר בפורטוגל.

צמיחתו יוצאת הדופן של מונג'אן נגרמה מבעיות הורמונאליות.

עורך את העמודה: חיים טל

בספר חדש על חיי הזוג הנשיאותי קנדי:

"ג'ון קנדי היה מעורב בפרשיות אהבים עם נשים יותר ממה שהיה ידוע עד כה"

מאת שלמה שמיר
סופר "הארץ" בניו יורק

נשיא ארצות הברית לשעבר, ג'ון קנדי, היה רודף נשים מושבע, היה מעורב בפרשיות אהבים עם נשים במידה רבה יותר מכפי שהיה ידוע עד כה. זהו אחד הגילויים על חיי הנישואין של ג'ון וז'קלין קנדי, הכלולים בספר סנסציוני על חיי הזוג הנשיאותי, שיופיע בשנה הבאה.

פרטים על תוכן הספר, ששמו "אשה ושמה ג'קי", פורסמו אמש בעיתון "ניו יורק פוסט". העיתון טוען כי מחבר הספר, דיוויד היימאן, תיעד בקפדנות את פרשיות האהבים שהיו לקנדי עם נשים, מהן דמויות ידועות בעולם הקולנוע והבידור.

"לג'ון קנדי היה תיאבון מיני בלתי מוגבל וחוסר מעצורים", טוען מחבר הספר. החיזור אחרי נשים היה אצלו דרך חיים. היחסים שהיו לו עם נשים לא היו ארעיים וקצרים כפי שנדמה, אלא נמשכו תקופות ארוכות, והיו עמוקים ומשמעותיים לגביו.

כך גם היו, לדעת המחבר, פרשיות האהבה של הנשיא לשעבר עם כוכבת הקולנוע מרילין מונרו שהתאבדה ואנג'י דיקינסון.

רישומים מדוייקים

דיוויד היימאן, שאסף את החומר לספר מאז שנת 1984, ראיין מאות אנשים ונשים שידעו על חיזוריו של קנדי אחר נשים, ועל יחסיו הדוקים עמן. מסתבר, כי סוכני השירות החשאי, שהיו מופקדים על ביטחונו האישי של הנשיא לשעבר, התלוו אליו לפגישותיו החשאיות עם נשים, וניהלו רישום מדוייק של מועדי הפגישות והמקומות בהם נערכו.

על סמך החוק של מידע חופשי, השיג מחבר הספר רישומים אלה מגנזך האפ.בי.איי. ותוכנם מופיע בספר.

חלק גדול מהספר מוקדש לחייה של ז'קלין קנדי, ולנישואיה לאיל ההון היווני אונאסיס. עורכת טור הרכילות של ה"ניו יורק פוסט", הכותבת על תוכן הספר, אומרת כי התדמית שיוצר המחבר לז'קלין קנדי איננה מחמיאה לה.

היימאן כותב כי ז'קלין היא "קמצנית חולנית, הנוהגת לעמוד על המקח עם עובדים שביצעו עבורה בדירתה עבודות שונות". גם את השמלות המפוארות שהיא לובשת באירועים מיוחדים היא נוהגת להחזיר לחנויות למחרת היום, טוען המחבר.

הוא מוסיף כי ז'קלין קנדי אהבה את אונאסיס, "והיתה להוטה אחריו במידה גדולה בהרבה מזו שגילתה כלפי ג'ון קנדי".

ז'קלין קנדי, המתגוררת בדירת פאר בשדרה החמישית, שומרת בקפדנות על פרטיותה, וסירבה להעניק ראיון למחבר הספר.

"ויינברגר עשוי לפרוש"

מאת צבי בראל,
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שמועות חדשות ועקשניות על התפטרותו הצפויה של שר ההגנה כספר ויינברגר הוסיפו להשמע ביו־מיים האחרונים בוואשינגטון. ויינברגר שנשאל על כך בראיון לטלוויזיה נמנע מלהכחישם, ואמר כי אם יחליט להתפטר יודיע על כך "במועד ובמקום המתאימים".

זו הפעם הראשונה בה נמנע ויינברגר מלהכחיש באופן מוחלט את השמועות הללו כפי שנהג לעשות בעבר. לדברי משקיפים אמריקאים שוקל ויינברגר התפטרות בשל תסכולו העמוק מכך שלא שותף בשיחות עם הסובייטים וכי הסכם היסול הטילים לטווח בינוני נוהל באופן כמעט בלעדי על ידי שר החוץ ג'ורג' שולץ.

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03-38 38 38

קופת חולים מאוחדת

מלון צמרת טבריה — מלון צמרת כנען

אבלים על מות האדריכל

אירה אפרתי

הלוויה תתקיים היום יום ה' 22.10.87 בשעה 11.00

נפגשים בשער בית העלמין כפר סמיר־חיפה

התאחדות התעשיינים בישראל

כואבת את פטירתו של

בנימין אסטרוב

ז"ל

מנהל אגף הטקסטיל במשך שנים רבות

ומביעים תנחומינו העמוקים

למשפחה האבלה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אמנו ויקירתנו

אולגה פרוידמן־דרדו

ז"ל

הלוויה תתקיים היום יום חמישי כ"ט בתשרי תשמ"ח 22.10.87 בשעה 15.00 בבית העלמין שיכון ותיקים בנתניה

אבלים: בתה: רותי פרוידמן
בתה וחתנה: תמרה ואמיר כהן

לקלרה ובני משפחת אוסטרוב

אתכם באבלכם במות ידידנו

בנימין אוסטרוב

ז"ל

מנהל אגף הטקסטיל לשעבר

ישראל פולק
הנהלת תשלובת פולגת ועובדיה

מולי ליינס בר־דוד ז"ל

הלכה לעולמה

נפטרה ביום ד' כ"ח תשרי תשמ"ח 21/10/87 תובא לקבורה בבית העלמין בסביון ביום ששי ל' בתשרי תשמ"ח 23/10/87 בשעה 12.00

יושבים שבעה בבית ברגמן לוחמי גליפולי 55 יד אליהו ת"א

בנותיה ובני משפחותיהן
ורדה מור, גילה בר דוד,
ציונה קמלמן, שרון בר דוד
אחותיה ואחיה: יהודית ברדן,
רבקה ברגמן, סלי רוטברג,
בנימין ליינס.

החברה הישראלית לביטוח סיכוני חוץ בע"מ

אבלה על מותו של

מר **בנימין אוסטרוב**

חבר מועצת המנהלים

ומשתתפת בצער המשפחה

יושב־ראש הדירקטוריון
מר י. בליזובסקי

בצער רב ובכאב, מודיעים על פטירת יקירינו

חיים צבי וינד ז"ל

מראשוני המושבה הרצליה

ההלויה תצא היום, יום חמישי כ"ט בתשרי תשמ"ח (22.10.87) בשעה 14.00 אחה"צ, מביתו בהרצליה רח' רופין 6, לבית העלמין בהרצליה, רח' פינסקר.

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.

מתאבלים: אשתו טובה
בנו וכלתו שלמה וורדה וינד, רמה"ש.
בתו וחתנו תמר וניסים בכור, ארה"ב.
כלתו מלכה נדיב, הרצליה.
נכדיה: חיה, יובל, מרדכי, נורית,
רפאל ונועם.

מינהל מקרקעי ישראל

משתתפים בצערה של חברתנו לעבודה

רות שם־טוב

במות **אחותה** ז"ל

ושולחים תנחומים למשפחה

ההנהלה וחבר העובדים

לשלמה וינד ומשפחתו

משתתפים בצערך הכבד
במות אביך

חיים צבי וינד ז"ל

אברהם כהן ומשפחתו

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אשתי, אמנו, וסבתנו האהובה והמסורה

קלרה קרם

לבית קורנווסר

הלויה תצא היום, יום חמישי, כ"ט בתשרי תשמ"ח (22.10.87) בשעה 12.00 בצהריים, מבית המנוחה, רח' בארי 13, ת"א, דרך בית הכנסת "בית יעקב", רח' יהושע בן נון 9, לבית העלמין בקרית שאול

אוטובוס יעמוד לרשות המלווים
השבעה בבית המנוחה

האבלים: בעלה: יעקב קרם
בנה: משה וגיטה קרם ומשפ'
בתה: דבורה וזיסי סתוי ומשפ'
בתה: ציפי ודוד קמאי ומשפ'
הנכדים והנינים

קואופרטיב דן

משתתף בצער החבר

מרדכי כהן והמשפחה

על מות **האב** ז"ל

קואופרטיב דן

אבל על מות חברו – הגמלאי

אהרון נשיא ז"ל

ומשתתף בצער המשפחה

"ויטלגו" מפעלי טקסטיל בע"מ

אבלה על מותו של
ידיד וחבר מועצת המנהלים של החברה

בנימין אוסטרוב ז"ל

ומשתתפת בצער המשפחה

ההנהלה, מועצת המנהלים
ומשפחות ויטלה

לחבר מועצת המנהלים

אליצור דיבון ולמשפחה

אתך באבלך על מות

אמך ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים

חברי הדירקטוריון
המנהל הכללי וההנהלה

מכרזי השלטון המקומי

פרסום מס' 293/87

להלן תקציר מכרזי הרשויות המקומיות

תנאי התשלום: כמפורט בגוף המכרזים. נוסח מלא של כל מכרז נמצא לעיון ברשות המקומית המפרסמת. מסמכי ופרטי המכרזים ניתן לרכוש ברשות המקומית בסכומים הנקובים בטבלה. נוסח הפרסום – באחריות הרשות המקומית המפרסמת.

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
ע. תל-אביב	343/87	90	שיפוץ מערכת מיזוג אויר בבנין העיריה בכר מלכי ישראל תל-אביב-יפו	5.11.87	בנין העיריה, קומה 1 חדר 136	ש. להט
ע. תל-אביב	344/87	90	שתילת דשא, עצים ושיחים ועבודות גלות	5.11.87	רח' בן-גוריון 68 קומה ב' ח' 254	ש. להט
ע. בת-ים	45/87	200	שלוש גינות ציבוריות בבת-ים	4.11.87	אגף ההנדסה טל' 583964	א. קינמון
ע. חולון	19/87	150	פינוי אשפה גזם פסולת רחוב/פסולת תעשייתית	31.11.87	מזכירות העיר טל' 5027222	ח. שרון
ע. חיפה	52/87	181	הצעות מקבלנים לביצוע התקנת שתי משאבות בתחנת שאיבת מים מצפה הוד	17.11.87	אגף המים רח' שער פלמר 4 חיפה	א. גוראל
ע. חיפה	53/87		הצעות לאספקה התקנת מנוף סולם 17 מטר לביצוע עבודות של אחזקת תאורה	17.11.87	אגף אספקות עירית חיפה	א. גוראל
ע. נהריה	27/87	500	מכר הצמדת הרחבות השירה מכבר יהיעם	4.11.87	מח' מכבית טל' 04-922121	ח. לבב
ע. נתניה	101/87	100	עבודות פינוי אשפה מפחים מעגלות אשפה	13.11.87	אגף התחנפי העיר רח' ההסתדרות 6	י. אלראי
ע. נתניה	102/87	100	ביצוע עבודות מאוס רחובות בנתניה	13.11.87	אגף חזות העיר רח' ההסתדרות 6	י. אלראי
ע. פתח-תקוה	40/87	100	חומרי בנין	8.11.87	אגף המשק טל' 9371403	ד. תבורי
ע. פתח-תקוה	46/87	100	עבודות סלילה ברח' הנביאים, צבעים וסביבה	22.11.87	מנהל הנדסה חדר 309	ד. תבורי
ע. קרית אתא	7/87	300	ביצוע 2 כיתות + חדר כבי"ס כמ"צ	5.11.87	י. יזרעאלי טל' 04-444555	י. בן-דויאל
ע. קרית ים	13/87	300	סלילת רחבת חניה ומדרכות בגוה שושמר שר־לכים	30.10.87	מח' הנדסה טל' 051-874528	ז. בירם
מ.מ. גבעת עדה	4/87		שמירת לילה	30.10.87	אראלה גלבוע טל' 063-88125	י. הורין
מ.מ. זכרון יעקב	3/87	50	הסדרת שיפוצים ושיפוץ מדרכות ברחובות הנדיב וקטעים שונים	6.11.87	מח' מכבית טל' 063-90722	י. שינובסקי
מ.מ. נתיבות	11/87	150	סימון וצביעה של מסעות אספלטים	6.11.87	גב' רינה אדרי טל' 057-942361	י. אבו
מ.מ. נתיבות	12/87	150	ביצוע עבודות שיכום ותיקון מסעי אספלטים	6.11.87	רינה אדרי טל' 057-942561/3	י. אבו
מ.א. באר-טוביה	9/87	230	אחזקת שיפוצים ובדק בית	10.11.87	מזכירות המועצה טל' 08-583701/5	ח. חפיר
מ.א. באר טוביה	11/87	150	שרותי גננות	10.11.87	מזכירות המועצה טל' 08-583701/5	ח. חפיר
מ.א. באר טוביה	13/87		מכירת רכב אודי 80 1600 אוס' ש. 1986	10.11.87	סטלה או מיכה טל' 08-583761	ח. חפיר
מ.א. גולן	12/87		מכירת רכב סובדו 1980. סובד פנל 504 1982 טנדולט ליוהר 1982	30.10.87	מח' תחבורה טל' 06-961026	א. ליס
מ.א. חוף השרון	7/87		אחזקת כבישים	1.11.87	מח' מכבית טל' 052-70551	י. שניא
מ.א. חוף השרון	8/87		כבוד כבישים	1.11.87	מח' מכבית טל' 052-70551	י. שניא
מ.א. מבואות החרמון	10/87	250	שפוץ מקלטים – מושב אליפלט	10.11.87	מזכירות המועצה טל' 067-42928	ש. רובין
מ.א. מבואות החרמון	11/87	250	אטום מקלטים – מושב אליפלט	10.11.87	מזכירות המועצה טל' 067-42928	ש. רובין
מ.א. עמק יזרעאל	13/87		למכירה משאית אשפה דוס וולוו 1983 ־7	5.11.87	מח' תחבורה טל' 06-593016	מ. כוק
מ.א. עמק יזרעאל	12/87		מכירות רנו 1400 אוס' + מונן ש. 1984	5.11.87	מח' התחבורה טל' 06-593016	מ. כוק

משרות פנויות בשלטון המקומי

שם הרשות המקומית	מספר מכרז	מחיר מכרזים	שם המכרז	מועד אחרון להגשה	מלפון ומען לפרטים	ראש הרשות המקומית
מ.מ. אלפי מנשה	8/87		דרושים פסיכולוג/ית חינוכי/ת	6.11.87	מזכיר המועצה טל' 052-925111	ש. קטן
מ.מ. כפר יונה	8/87		דרושה עו"ס להצי מימד מטיפול משפחתי		מזכירות המועצה	א. הדקי
מ.מ. שדרות			דרוש מנהל אגף "ספה"	10.11.87	מזכירות המועצה טל' 051-897646	ע. פרץ
מ.א. עמק חפר	27/87		עו"ס כללי למגזר ערבי	1.11.87	תמר נביר טל' 053-666771	ע. דגני

החברה למשק ולכלכלה של השלטון המקומי

10 פקחים מ"יחידת העלית" של עיריית ת"א חשודים בקבלת טובות הנאה וגניבת סחורות

העירייה השקיעה כ־30 אלף דולר בשנה האחרונה בבדיקת החשדות נגד החשודים, המהווים כשליש מאנשי "מרחב הסיירת"

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל אביב

עשרה פקחים של עיריית תל־אביב נעצרו אתמול בחשד לקבלת טובות הנאה, גניבת סחורות והפרת אמונים, לאחר חקירה של יחידת המבקר בעיריית תל־אביב ומפלג ההונאות של המשטרה.

הפקחים שנעצרו עובדים ביחידת העילית של הפיקוח העירוני — "מרחב הסיירת", והם מהווים שליש מאנשיה.

בין תפקידיה של הסיירת: השתתפות בביצוע הסינדול ברחובי העיר, מלחמה ברוכלות ובסוחר ללא רשיון, הקפדה על הפעלת עסקים בהתאם לרשיון, מעורבות בכל מבצעיה של העירייה כגון מופעים בפארק או הריסת מבנים ללא רשיון.

הפקחים החשודים בגרימת שיבושים בעבודת הפיקוח, בכך שמנעו או מנעו מפקחים אחרים לרשום דוחות לעסקים ולרוכלים שסוחרו ללא היתר. העצורים נחשדים גם בגניבת סחורות במשך עבודתם.

כאשר הפקחים תופסים רוכל ללא רשיון, הם מחרימים את סחורתו. הסחורות — בדרך כלל, מיני מתיקה, כעכים, שלגונים ועוד — מיועדים למסירה למוסדות לנזקקים.

אך במקרים לא מעטים חשודים הפקחים כי נטלו את הסחורה המוחרמת כולה, או בחלקה, לבתיהם.

להם גיבה החקירה

כמה מהפקחים חשודים בקבלת טובות הנאה מבעלי מתנות, רוכלים ואחרים. יש בהם שקיבלו מוצרים שונים בלי לשלם כלל, או בתשלום סמלי, על־פי החשד.

החקירה בפרשה מתנהלת זה כשנה. ראשיתה בת־לונות שהגיעו מאזרחים, פקידי עירייה ועיתונאים על השוחות לחריגות בעבודת הפיקוח העירוני.

מבקר העירייה שמואל רובינצ'יק החליט לפתוח בחקירה פנימית, בגיבויו של ראש העיר, שלמה להט. העירייה השקיעה בחקירה כ־30 אלף דולר.

בהמשך החקירה החליט גם לבדוק את מידת מהימנותם של מנהל אגף הפיקוח, סגנו ומנהל הסיירת, אולם הוכח באורח חד־משמעי כי אלה חפים מכל חשד.

מעצרם של החשודים בוצע אתמול בבוקר. חלקם נעצרו בבתיהם ואחרים, מיד עם הגיעם לעבודה. הפקחים נחקרו על־ידי צוות החקירה במפלג ההונאות, בראשותו של רפ"ק יורם ספר.

מבקר העירייה מבקש מהציבור שלא להסס מלהתלונן על חריגות הידועות לו במערכת הפיקוח העירוני. כל המבקש למסור פרטים בעניין זה יפנה ליחידת המבקר טלפון 438505 או למפלג ההונאות במשטרה.

פקידים בעיריית ירושלים תובעים להוציא את ישיבת שובו בנים מהרובע המוסלמי

מעצרם של שלושה אברכים מהישיבה, החשודים בתקיפת ערבים השבוע, הוארך אתמול ל־48 שעות

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ"

פקידים בכירים בעיריית ירושלים תובעים להעביר את ישיבת "שובו בנים" שנמצאת ברובע המוסלמי בירושלים, למקום אחר.

התביעה, שכבר עלתה בעבר, נשמעת עתה שוב — על רקע התקרית האלימה, שאירעה לפני שלושה ימים, בין אחדים מתלמידי הישיבה לערבים מקומיים. בתקרית נפצעו ארבעה ערבים מקומיים.

מעיריית ירושלים נמסר, כי המוניטין האלים שר־כשה לעצמה הישיבה בשנים האחרונות מצדיקים את העברתה למקום רגיש פחות. בישיבת "שובו בנים" טוענים כי האשמים באלימות האשמו לשווא.

משטרת ירושלים תגיש כתבי אישום נגד שלושת החשודים מהישיבה. הם יואשמו בגרימת חבלה חמורה ונזק לרכוש.

במסדר זיהוי שערכה המשטרה זיהו עדי ראייה בתקרית את שלושת הבחורים, כמי שתקפו באמצעות צינור ברזל את הצעירים הערבים.

הרקע לתקיפה — ויכוח בין בחורי הישיבה לקבוצת ערבים על השאלה: מי צריך לפנות ראשון את הדרך בסימטה צרה: זה היורד מכיוון שער יפו, או זה שעולה.

הוארך מעצר החשודים בתקיפה

(ע). בית משפט השלום בירושלים האריך אתמול ב־48 שעות את מעצרם של שלושת תלמידי ישיבת "שובו בנים" שבמזרח ירושלים, החשודים שתקפו ארבעה ערבים ברחוב הגיא בעיר, ביום שני.

כתוצאה מהתקיפה, נפצעו ארבעת הערבים באורח קל. תלמידי הישיבה, נאמר בבקשה להארכת המעצר, תקפו את הערבים במוטות ברזל ואלות, השתוללו וגרמו נזק לחנויות.

החוקר טען כי האברכים נמלטו לאחר ההתפרעות לישיבת "שובו בנים" ושם נעצרו.

לטענת המשטרה, השתתפו בתקיפה בין שמונה ל־10 תלמידים מהישיבה. החשודים הם יורם ועיש (33), מרדכי אבידר (27) ויעקב בלסי (33).

לשכת המסחר המזרח־ירושלמית: להסיר את האנדרטה לזכר שחף

המצבה, שהוקמה ללא רשיון, "תהיה מוקד למתיחות וחיכוך"

מאת אורי נבו, סופר "הארץ"

לשכת המסחר במזרח־ירושלים פנתה בדרישה לעיריית ירושלים ולמפקד משטרת הבירה, תנ"צ יוסף יהודאי, בבקשה להסיר את האנדרטה שהוצבה בסימטת חאן א־זית שבעיר העתיקה, ליד המקום שבו נרצח בידיה תושב ירושלים, יגאל שחף, לפני כשבועיים.

חברי לשכת המסחר של מזרח־ירושלים טוענים כי האנדרטה תהיה מוקד של מתיחות וחיכוך בין יהודים לערבים, וכי יש להסירה כדי להשיב את המצב לקדמותו — לאפשר לסוחרים משלמי המסים להמשיך בפעילות תקינה ושלווה.

האנדרטה לזכרו של יגאל שחף ז"ל הוקמה בידי תלמידי ישיבה מהעיר העתיקה בירושלים, בלילה שאחרי הרצח, בלא רשיון מן הגורמים המוסמכים.

ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, הביע את הסתייגותו מהצבת האנדרטה במקום.

המוסד לביטוח לאומי

הודעה למעסיקים

שינויים בתשלום דמי ביטוח

אלה הנתונים לחישוב דמי הביטוח בעבור עובדים שכירים החל ב־1 באוקטובר 1987:

א) **המקסימום**
מקסימום ההכנסה לתשלום דמי הביטוח ‎4509.-‎ ש"ח לחודש (במקום ‎3675.-‎ ש"ח עד 30 בספטמבר 1987).

ב) **המינימום**
מינימום ההכנסה לחישוב דמי הביטוח ‎376.-‎ ש"ח לחודש (במקום ‎306.-‎ ש"ח לחודש עד 30 בספטמבר 1987).

ג) **שיעורי דמי הביטוח**
בשיעורי דמי הביטוח אין שינוי. שיעורי דמי הביטוח, לפי הטורים שבטופס 102, רשומים בטופסי הדיווח לחודשים אוקטובר־דצמבר 1987. הנשלחים למעסיקים בימים האלה.

ד) **ניכוי משכר העובד**
בשיעור הניכוי משכר העובד אין שינוי — 5.35% מן השכר ועד המקסימום. הניכוי המקסימלי משכר העובד — 241.23 ש"ח לחודש (במקום 196.61 ש"ח לחודש עד 30 בספטמבר 1987).

ה) **הכנסות פטורות מדמי ביטוח**
1) קצובת נסיעה — 83 ש"ח לעובד לחודש (בתוקף מ־1 באוגוסט 1987).
2) דמי הבראה — 615 ש"ח לעובד (החל ב־1 ביוני 1987).
3) את סכומי ההכנסה הפטורים מדמי ביטוח על־פי סעיף 9 (20) לפקודת מס הכנסה עדכן מס הכנסה. והם בתוקף מ־1 בינואר 1987.

ו) **תשלום קצבת ילדים בעד הילד הראשון**
* ההכנסה המזכה בקצבת ילדים בעד הילד הראשון בחודש אוקטובר 1987 — 1353 ש"ח לחודש (ההכנסה החייבת במס־הכנסה).
* קצבת הילדים בעד הילד הראשון בחודש אוקטובר 1987 — 45 ש"ח.

המח' להסברה וליחסי ציבור

דרישת שלום מיהודי גרוזיה

(ע). ראש הכנסייה בגרוזיה, הארכיבישוף אליאס השני היה אמש אורחו של נשיא המדינה חיים הרצוג. הארכיבישוף מסר את ברכת הקהילה היהודית בגרוזיה, ועמד על חופש הדת המוחלט, לדבריו, שממנו נהנים בני הקהילה. הוא ציין שהיהודים הגיעו לגרוזיה בשנת 600 לפני הספירה. אליאס השני הביא בפני הרצוג את חילוקי הדעות בין הכנסייה הגרוזית והכנסייה היוונית־אורתודוקסית. ביחס למנזר המצלבה בירושלים, השייך, לטענת הארכיבישוף, לכנסיה הגרוזית. נשיא המדינה הבהיר כי אינו יכול להתערב בחילוקי הדעות בין שתי הכנסיות ויש להעלותם בפני שר הדתות. בתמונה: הארכיבישוף בעת ביקור אצל שר הדתות זבולון המר, מחליפים תשורות. (צילום: יצחק אלהרר)

השופטים דחו בשאט נפש את הטיעון ש"הנאשמים עשו מה שהוטל עליהם ובכך באו על סיפוקם"

רוצחיהם של בוכריס, ג'מיל פארס וג'עפר אל־מסרי נדונו למאסר עולם

אחד השופטים, בבית המשפט הצבאי בשכם, הצבאיים צידד בעונש מוות: טעמים חוץ־משפטיים אינם ראויים לאימוץ, מכיוון שהמחוקק לא ביטל את העונש בספר החוקים ● מעשי הרצח – בהוראת החזית העממית ● ראש עיריית שכם המנוח נחשד בשיתוף פעולה

(ע). בית המשפט הצבאי בשכם הטיל אתמול ברוב קולות מאסר עולם על שני תושבי אזור טול כרם שהורשעו ברציחתם של אלברט בוכריס ז"ל, תושב עפולה, איש משמר הגבול רס"ר ג'מיל פארס וראש עיריית שכם ג'עפר אל מסרי, ובפציעתם של שני אנשים אחרים. שופט המיעוט סבר שיש לגזור על השניים גזר־דין מוות.

בגזר הדין אמר בית המשפט כי "הנאשמים ביצעו את המעשים הנ־פשעים ביותר האפשריים, מעשים נתעבים ושפלים, שמטרתם היא נטילת חיי אדם, ולמרבה הצער, בחלק מהמקרים, הצליחו הנאשמים במזימותיהם הרצחניות".

השניים, מועיד סאמר (25) ואחמד אבו־סעוד (31), הורשעו כי־להלן: ביולי 1985 קיבל אחמד אבו־סעוד הוראה ממפעיליו לרצוח יהודי בשכם תוך שלושה ימים ממועד קבלת ההוראה. הוא שוטט בשכם ב־30 ביולי 1985. משהובחין באלברט בוכריס המנוח, שנכנס למאפיה בעיר, עמד בפתח המאפיה, שלף את אקדחו וירה בגבו.

באוגוסט 1985 קיבל אבו־סעוד הוראה לבצע פיגוע נוסף, הפעם בג'נין. הוא נסע עם אדם נוסף ותר עמו אחר קורבן לרצוח. משהובחינו בעובר אורח, שסייר במקום עם אשתו וילדיו, ירה בגבו שלושה כדורים ופצעו קשה.

רצח שוטר משמר הגבול ג'מיל פארס בוצע ב־11 בינואר 1986. אבו־סעוד ומועיד סאמר מאשמים כי שוטטו בשכם, ומשהבחינו באיש משמר הגבול ג'מיל פארס נכנס לחנות עם שוטר נוסף בשם אוסאמה גאנם, ירה מועיד אל עבר גאנם ופצעו. פארס, שרץ מהחנות לשמע הירי, נורה אף הוא ומת.

ההוראה לרצוח את ראש עיריית שכם ג'עפר אל מסרי התקבלה בפברואר 1986, מכיוון שנחשד כמשתף פעולה עם ישראל וירדן.

ב־2 במארס 1986 ארבו שני המחבלים לראש העיר, ומשקרב, ירה בו מועיד מספר כדורים בגבו ורצחו.

בית המשפט התייחס בחומרה לכך שגם כשלא קיבלו הוראה ממפקדת ארגונם, "החזית העממית", למעשי רצח נוספים, גמרו אומר לבצע רצח על דעת עצמם.

השניים הורשעו בפציעתו בידי בגבו של חיים תנעמי ב־5 ביוני 1986 בעת ששהה בשכם.

בגזר הדין ציינו השופטים כי בבית המשפט לא הביעו הנאשמים צער וחרטה על מעשיהם הנפשעים. "יותר מזה", קבע בית המשפט בגזר הדין, "באת־כוחם, טענה בפנינו בשמם כי הנאשמים מרגישים שהם עשו את מחוייבותם לעשות, ובכך באו על סיפוקם".

"נבצר מאתנו להבין טענה זו וכיצד מסוגל אדם לבוא לידי סיפוק ברצח אנשים חפים מפשע. דברים אלה נרחים על ידינו בשאט נפש. קבלת סיפוק מנטילת חיי אדם היא פגיעה בכל אושיות המוסר והתרבות האנושית ומהווה את שפל המדרגה. דברים אלה מראים בעליל מי הם האנשים, מה הוא אופי ארגונם ומה הם מטרותיהם", אמרו השופטים.

דעת שופט המיעוט היתה כי טעמים חוץ־משפטיים אינם ראויים לאימוץ על ידי בית המשפט, מכיוון שהמחוקק לא ביטל את עונש המוות בספר החוקים. המקרה הנו, לדעת שופט המיעוט, הוא מקרה שבו יש להפעיל את סעיף 51 א' להוראות הביטחון הקובע, "הגורם בכוונה למותו של אחר דינו מוות או עונש אחר כפי שיראה בית המשפט".

דעת שופטי הרוב היתה כי היות והתביעה ביקשה להסתפק במאסר עולם, יש להתחשב בבקשת התביעה ולא להטיל את העונש המרבי.

עורך כתב־עת רפואי, שפקפק במכתב מערכת במהימנות נתוניו של חוקר, הורשע בדיבה

ד"ר ג'רי וסטין הזהיר במכתב למערכת "הארץ" על הסכנות הרדיואקטיביות שבעישון ● פרופ' יעקב רותם כתב במכתב שני כי אזהרותיו לא נשענות על "מקורות מדוייקים ובדוקים, אם בכלל"

מאת צבי הראל, סופר "הארץ"

בית משפט השלום בתל־אביב קבע השבוע כי פרופ' יעקב רותם, עורך ביטאון "הרפואה", הוציא לשון הרע על ד"ר ג'רי וסטין. הדיון באשר לגובה הפיצויים נקבע למועד מאוחר יותר.

הרקע לתביעת הדיבה – מכתבים למערכת "הארץ" שכתבו התובע והנתבע באוקטובר 1984.

את המכתב הראשון כתב התובע, ד"ר וסטין, מרצה באוניברסיטת תל־אביב. וסטין שלח למערכת "הארץ" שני מכתבים למערכת, שבהם התריע בפני הסכנות הרבות הצ־פונות בעישון סיגריות.

בין היתר כתב וסטין: "לו הייתי שר הבריאות, לא הייתי שבע כי לא יותר מסיגריה אחת ביום לאשה הרה עלולה לסכן את בריאות עוברה ואף את חייו". עוד כתב וסטין, כי "75 אחוזים מהרדיואקטיביות של הסיגריה נותן לסביבה, ועל־ידי כך מסכן את בריאותם של הסובבים את המעשן".

בתגובה לשני מכתביו של וסטין כתב פרופ' רותם במכתב ב"הארץ" את הדברים הבאים: "נראה לי שלא פעם ראה הד"ר וסטין צל הרים כהרים. באמתונה הביא אזהרה כנגד הרדיואקטיביות שבסיגריה... נתונים שהובאו במכתבו של וסטין — ובו קריאה נרגשת לכל חברי הממשלה שלא לעשן בישיבות הממשלה — לא נשענו גם הם על מקורות מדוייקים ובדוקים, אם בכלל".

"הפחד מסוכן מהסרטן"

עוד כתב פרופ' רותם במכתבו, כי גם אם כוונותיו של וסטין הן טובות, הוא זורע פאניקה בציבור, בלי שיתן מך בנתוניו תמיכה סטטיסטית.

רותם הוסיף, כי כאשר הוא נתקל באזהרותיו של וסטין, הוא נזכר בדברים שכתב עורך שבועון רפואי אמריקאי מפורסם: הפחד מפני הסרטן, המכה גלים בארצות הברית, מסוכן מהסרטן עצמו.

פרופ' רותם, שיוצג על־ידי עורך הדין ד"ר יהושע רוטנשטרייך, טען להגנתו כי כוונתו למקורות מדוייקים היתה כי במכתביו של וסטין למערכת, לא הופיע איזכור של המאמר שצוטט על־ידי התובע בעיתון "הארץ".

השופטת דרורה פלפל אימצה בפסק־הדין את טענותיו של פרקליטו של התובע, עו"ד גבריאל קלינג, שטען כי ההסבר שנתן הנ־תבע, באשר לאי־האיזכור הנוגע לציטוט המאמר, נוצר רק בדיעבד.

השופטת פלפל קובעת עוד, כי איש אינו מצפה מכותב מכתב למערכת שיצטט את מלוא האסמכתאות הרפואיות, ולכך נועדו הביטאונים המקצועיים. עוד קבעה השופטת, כי דבריו של הנתבע באשר לתובע, שלא נשען על מקורות בדוקים, מרמזים בעיני הקוראים כי התובע כתב את הדברים במעין "יריה מן השרוול" שאין לה תימוכין בספרות הרפואית. עוד ציינה השופטת כי המלים "אם בכלל", תורמים לדיבה שהוציא הנ־תבע על התובע.

לבסוף קבעה, כי במכתבו של פרופ' רותם היה פגיעה במקצועו האקדמי של התובע, במעגל הצר של אנשי מקצועו והסמוכים אליו ובעיני הציבור.

התביעה, שהוגשה בפברואר 1985, היתה על סך כעשרת אלפי דולר.

הוארך מעצרם של שלושת החשודים בהוצאת כספים ותרופות במרמה מקופת החולים מכבי

מאת צבי הראל, סופר "הארץ"

בית משפט השלום בתל־אביב ציווה אתמול לעצור לתקופה של שמונה ימים את שלושת החשודים בפרשה של הוצאת הכספים במרמה מקופת חולים "מכבי".

שני הרוקחים שנעצרו הם יהודה כהן (33) מרמת גן, שבשליטתו בתי המרקחת "יהוד" ו"כנט" בתל־אביב, ולינדה גרינזן (38), בעלת בית מרקחת "היגיה" ברמת־גן. החשודה השלישית היא יונה שמאי (45) מרמת־גן, המבוטחת ב"מכבי".

בבקשת המעצר טענו נציגי המשטרה, רפ"ק אשר שמיר ורפ"ק ידידיה המבורגר, כי בתי המרקחת "כנט" ו"היגיה" קשורים בהסכם התקשרות עם קופת חולים "מכבי" לאספקת תרופות למבוטחי "מכבי". לטענת אנשי המשטרה, קיבלו שני הרוקחים כספים עבור תרופות שלא סיפקו.

החוקרים טענו עוד כי בחיפושים שנערכו אצל החשודה יונה שמאי נתפסו פנקסי חבר של קופת חולים "מכבי" שהיו שייכים למבוטחי קופה שנים. הוברר כי הפנקסים אבדו או נגנבו והגיעו לשמאי בדרך כלשהי.

"שמאי היתה המוביל"

בעזרת פנקסים אלה, טענו החוקרים, נהגה החשודה לבקר אצל רופאים שונים, להתחזות כבעלת הפנקסים ולקבל מרשמים עבור עצמה, או עבור בני משפחתה.

עוד טענו החוקרים כי החשוד יוחר כהן נהג להפנות אנשים לרו־פאים שונים, תוך הדרכתם איזה תרופות לדרוש. חלקם של המרש־מים הגיעו גם לגרזון.

החוקרים הוסיפו כי נעשה שימוש ביותר מ־20 פנקסי חבר. הוברר, נאמר בבקשת המעצר, כי בתי המרקחות הודיעו על אספקת תרו־פות לחברים המבוטחים בכמות של פי חמישה מהכמות האמיתית שסופקה.

בבקשת המעצר נטען עוד, כי שמאי היתה הספקית הגדולה ביותר של המרשמים. הערכת המשטרה היא כי הוצאו מ"מכבי" מאות אלפי שקלים בשנתיים וחצי האחרונות.

השופט ארי זיו־אב קבע בהחלטתו: "שמאי היא המוביל בפרשה זו". עוד קבע השופט, כי גם כאשר אין לחשודים עבר פלילי, יש לנהל את החקירה כעת שהותם במעצר.

עוד מקרה כולירה — אצל נוסעת ששבה ממצרים

מאת עדנה אבירור, סופרת "הארץ"

מחלת כולירה התגלתה אתמול אצל אשה בת 49, תושבת ירושלים, 36 שעות לאחר ששבה מטיול במצרים. זהו המקרה השני של כו־לירה שהתגלה בתוך יומיים אצל מטיילים שחזרו משהות במצרים. המקרה הראשון אובחן אצל גבר בן 51.

האשה אושפזה בבית חולים "ביקור חולים", ובדיקות שנשלחו למרכז לכולירה של משרד הבר־יאות, אישרו את האבחנה כי האשה חלתה במחלה זו. מצבה של החולה מוגדר כטוב.

עם גילוי המקרה פתח משרד הבריאות בחקירה אפידמיולוגית, כדי לגלות אם אנשים נוספים בקרב חברי הקבוצה, או בני משפחת האשה, נדבקו במחלה.

מאחר ושאר חברי הקבוצה ששהתה במצרים הם תושבי שכונת התקווה בתל־אביב, פתחה לשכת הבריאות באיזור בפעולה לאיתור חברי הקבוצה.

גילוי המקרה בא לאחר הנחיות משרד הבריאות לכל המחלות בבתי החולים והמרפאות המחוזיות — לב־דיקת כל חולה המגיע לבית החולים עם שלשולים והקאות בכל דרגות החומרה.

מראש שירותי בריאות הציבור במשרד, ד"ר שלמה אבני, נמסר כי כל התוסעים לארצות שבהן מצויה המחלה: אפריקה, אסיה, וארצות אמריקה המרכזית והדרומית מתבקשים לסור ללשכת הבריאות כדי לקבל הדרכה למניעת ההידבקות במחלה.

הכולירה היא מחלת מעיים חמורה המלווה בשלשולים והקאות ויכולה לגרום אף למוות. ד"ר אבני מבקשת להדגיש כי לא קיים חיסון נגד המחלה.

תוקן מסוע הפחם בנמל חדרה

מאת אלי אלעד, סופר "הארץ"

חברת החשמל השלימה את תיקון התקלה במסוע הפחם בנמל חדרה וחידשה אתמול את הפעלתו הסדירה לאחר שהיה מושבת כשי־לושה שבועות.

השבתת המסוע גרמה עיכובים ניכרים בפריקת הפחם, הוצאות כספיות הנאמדות במאות אלפי דולרים.

מחברת החשמל נמסר כי הביטוח מכסה הוצאות אלה. אתמול החל בפריקת הפחם מהאניה "ליאון" של חברת אל־ים, לאחר שהמתינה לפריקתה 10 ימים.

ברט זוהר תובעת את המשטרה על שצותתה שלא כדין לשיחותיה

אשתו של מזכ"ל ההסתדרות הציונית, החשוד בשוחד מיני, מבקשת לקבל את סלילי ההקלטה שביצעה המשטרה במסגרת איסוף הראיות נגד בעלה

(ע). ברט זוהר, אשתו של חיים זוהר, מזכ"ל ההסתדרות הציונית העולמית בישראל שהואשם בקבלת שוחד מיני, הגישה אתמול תביעה לבית המשפט המחוזי בירושלים נגד משטרת ישראל, בטענה שהמשטרה צותתה שלא כדין לשיחותיה הפרטיות והאינטימיות.

זוהר טוענת בתביעה כי בעת דיון בהארכת מעצרו של בעלה התברר לה, כי במשך שלוש חודשים בוצעו האזנות סתר לטלפון בביתה, והוקלטו כל שיחות הטלפון שלה ושל בעלה.

לטענתה, הגבול ההיתר להאזנות סתר לשיחות בעלה בלבד ולא לשיחותיה.

באמצעות עו"ד עודד בן־עמי טוענת התובעת כי אינה מוצאת מנוח לנפשה, מכיוון שחודר לפרטיותה, האזינו לשיחותיה האישיות והאינטימיות, שלא כדין.

"כתוצאה מהפגיעה בפרטיותה של התובעת, מהאזנות הסתר, והי העובדה שהנתבעת ממשיכה להחזיק בסרטי הקלטה, נגרם לתובעת נזק נפשי קשה ביותר", נטען בתביעה.

התובעת מבקשת מבית המשפט לקבוע כי האזנה לשיחותיה היתה שלא כדין, להעביר לרשותה את סלילי ההקלטות ולפצותה על הנזק הנפשי שנגרם לה.

איך ניצח נכה בכיסא גלגלים במירוץ בחיפה

ראש העיר הורה על חקירה

מאת ירח טל, סופר "הארץ" בחיפה

ב"מירוץ חיפה הראשון", שנערך בחול המועד סוכות, זכה במקום הראשון נכה המרותק לכיסא גלגלים.

הדבר התברר רק עתה, בעקבות תלונות שהגיעו לעיריית חיפה מצד עשרות מתחרים נועמים שקבלו על הארגון הלקוי של התחרות.

התברר כי המארגנים קבעו את עיקר מסלול המירוץ במורד. הנכה ניצל את "יתרונו" ושחרר את הבלמים של כיסא הגלגלים שלו וכך צבר תאוצה במורד, בהותירו במרחק רב מאחוריו את מאות הרצים בעלי הרגליים הבריאות והתקינות.

ראש עיריית חיפה הורה על הקמת ועדת חקירה לבדיקת נסיבות כישלון "מירוץ חיפה הראשון".

4 חודשי מאסר לחיפנית נושאת נוגדני איידס על נשיאת נשק שלא כדין

ילדה לפני חודשים תינוקת שאף היא נגועה בנוגדני המחלה

(ע). תושבת חיפה (32) הנושאת בגופה נוגנים של מחלת האיידס, שילדה לפני חודשים תינוקת שאף היא נגועה בנוגדני האיידס, נידונה אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה לארבעה חודשים מאסר בפועל ול־18 חודשי מאסר על־תנאי.

הנאשמת, ששמה נאסר לפרסום, הובאה לדין בפני השופט מיכה לינדנשטראוס והורשעה, על־פי הודאתה, באשמה של נשיאת נשק שלא כדין והפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו.

הנאשמת ילדה לפני כחודשיים תינוקת באגלת בית השימוש, היא ביקשה כי בית המשפט יאפשר לה לבקר את בתה הפעוטה, המאושפזת במרכז הרפואי רמב"ם בחיפה.

סגן מנהל המרכז הרפואי, ההמטולוג ד"ר צבי כרישי, העיד בבית המשפט על מחלת האיידס. לדבריו, האשה נושאת בגופה את נוגדני המחלה באופן בלתי פעיל, אולם אין לדעת מתי אלה יתפתחו, אם בכלל, למחלה הנוראה.

השופט החליט שלא לגזור את הדין עד־תום עם הנאשמת, המליץ לשלטונות בית הכלא לאפשר לבקר את בתה הפעוטה, גם במשך תקופת מאסרה, שתחל בתחילת דצמבר הקרוב.

ההוצאה לפועל עצרה 76 תושבי בת ים במבצע גבייה

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" בבתי־ים

76 תושבים, חייבי חובות מבתים, נעצרו במהלך מבצע של הוצאה לפועל של משטרת מחוז תל־אביב, שנערך במשך שה ימים הסתיים אתמול.

נמסר כי במהלך המבצע בוצעו 1,314 פקודות גבייה מתוכן שלמו 500 פקודות. ב־738 מקרים נוספים הוגש שוב דוח"ח, אם מפני שהחייבים לא אותרו בבתיהם או בשל שינויי כתובות.

נעצר חשוד שניסה למכור "קוק פרסי" לבני נוער

מאת נורית כהנא, סופרת "הארץ" בחיפה

בעקבות מידע מוקדם על הפצת סמים בקרב בני נוער, שנמסר למשטרת זבולון, נלכד אתמול צעיר כבן 20, בשעה שורק מידו בייד כסף מגולגל שהכיל הרואין.

הצעיר, שעמד בפתח בית ספר בקריית מוצקין, ניסה למכור סם לבת 17. ניידת בילוש של משטרת זבולון הגיע למקום שבו עמד הצעיר. תוכן הנייר שנמצא בידי הצעיר נבדק, ונמצא כי מדובר ב"קוק פרסי", סם קשה ממשפחת ההרואין.

סוכן סמוי הביא למעצר 18 חשודים בסחר סמים באשדוד

בין העצורים אשה בהריון, אם לתינוקת

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

במבצע לביעור סחר הסמים באשדוד, עצרה המשטרה אתמול 18 חשודים בסחר סמים, בהם אשה בהריון, אם לתינוקת.

סוכן משטרתי סמוי, שהושתל בקרב החשודים בסחר סמים, עבר במשך חודשים אחדים בבי־תיהם וקנה את אמונם תוך כדי איסוף הראיות נגדם.

130 שוטרים, בפיקודו של מפקד מרחב לכיש נצב משנה טוביה גולן, פשטו אמש על בתיהם של החשודים ועצרו אותם.

האשה, הנמצאת בחודשי ההריון מתקדמים, שוחררה לאחר מעצרה עקב מצבה המיוחד.

הליכי הבחירות לוועד בתדיראן נפסקים עד לסיום הבירור בין הוועדים

מאת אבי בנאהו, סופר "הארץ" לענייני כלכלה

רשות השיפוט האזורית בהסתדרות החליטה על הפסקת הליכי הבחירות לוועד חטיבת הקשר והמערכות בתדיראן, שהיו אמורות להתקיים היום, עד לקיום הבירורים בהמשך לעתירה שהגישה הסתדרות המהנדסים בישראל בשי־תוף עם הסתדרות ההנדסאים והטכנאים.

העתירה הוגשה נגד מועצת פועלי חולון וועדת הבחירות לחטיבת הקשר והאלקטרוניקה, המונות יחד את החטיבה הגדולה ביותר בתדיראן, שם מועסקים כ־4,000 עובדים.

בעתירה ביקשו העובדים לבטל את החלטת מזכירות מועצת פועלי חולון מה־5 באוקטובר לקיים בחירות נפרדות לוועדת חטיבת קשר ובחירות נפרדות לוועד חטיבת מערכות.

השופטת מוצה לדיון החליטה לדחות את הליכי הבחירות עד לסיום הבחירות. בקרב העובדים בת־דיראן שוררת מרירות על רקע החשש שהנהלת החברה, המתנגדת להקמת ועד מרכזי לעובדים, בר־חשת. בתהליכי הבחירות ומגמה למנות אנשים מטעמה לוועדים, ובין היתר פעלה למינויו של חשב השכר של אחת החטיבות ליו"ר ועדת הב־חירות, על אף ששמו לא הוגש על־ידי העובדים.

יואל מסות, סמנכ"ל משאבי האנוש, של תדיראן, אישר בשיחה עם "הארץ" שהנהלת החברה מתנגדת להקמת ועד מאוחד. אך הוא הדגיש שבבחירות ועדי החטיבות עסקה מועצת הפועלים בחולון.

ערך את העמוד: ישראל עמרני

صكنا من الأجل

חדשות כלכלה

בעלי מניות המיעוט ב"דובק" מבקשים להחליף הדירקטוריון

מאת יהודה שרוני
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

בעלי מניות המיעוט בחברת הסיגריות דובק יבקשו מנציגים בדירקטוריון החברה, המתכנס היום, לדון בהחלפת הדירקטוריון הנוכחי באחר. ההחלפה אמורה להיעשות על־ידי כינוס אסיפה כללית שלא מן המניין שתבחר הרכב חדש לדירקטוריון. אסיפה זו חייבת להיות מכונסת בתוך 21 יום ממועד הדרישה.

בעלי מניות המיעוט בדובק, המיוצגים את משפחות שבור ופוליקנסקי, מחזיקים ב־36 אחוז ממניות החברה. קבוצת גהל — שעליה נמנה גם איש העסקים יוסף חכמי, המייצג את חברת הפניקס — הנמצאים את ההנהלה הקיימת, מחזיקים ב־35.1 אחוז מהמניות.

בעלי המיעוט אינם שבעי רצון מדרך תפקודו של הדירקטוריון הקיים, לרבות תפקודו של היו"ר, יצחק ברמן.

ברמן אישר, כי בכוונת בעלי המיעוט לדרוש את כינוס האסיפה היוצאת מן הכלל. לדבריו, המדובר בפעולה לגיטימית. ברמן הוסיף, עם זאת, כי על סדר־יום הישיבה יעמדו נושאים שוטפים, הנוגעים לניהולה השוטף של החברה.

בעלי מניות המיעוט בדובק ממתינים בדריכות לתוצאות חוות הדעת המשפטית, הנעשית על־ידי עורך הדין יהושע רוטנשטרייך, לגבי חוזה הפרישה של מנכ"ל דובק זורח גהל. נראה כי חוות הדעת תקבע אם יש אכן בסיס משפטי לתביעה לשינוי חוזה הפרישה של גהל, שכבר אושר בעבר על־ידי דירקטוריון החברה.

הפניקס הרוויחה 5.8 מיליון ש"ח במחצית הראשונה של השנה

9% פחות מהתקופה המקבילה אשתקד • גידול חד ברווח מביטוח חיים לצד הפסד בביטוח אלמנטרי

מאת אריה לביא
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

חברת הביטוח הפניקס הישראלי סיימה את המחצית הראשונה של 1987 ברווח נקי של 5.8 מיליון שקל, כתשעה אחוזים פחות מהרווח במחצית הראשונה של 1986.

התשואה על ההון מגיעה ל־17.8 אחוז. חברות הביטוח הגדולות האחרות טרם פרסמו תוצאות עסקיות למחצית 1987, אך מעריכים שהפניקס תהיה אחת משתי חברות הביטוח הרווחיות ביותר בהמשך 1987, כפי שהיה בשנים האחרונות.

בתוצאות העסקיות של קבוצת הפניקס בולטת עלייה חדה ברווח מעסקי ביטוח חיים, לצד הפסד כבד בביטוח אלמנטרי, המשקף את הקשיים שבהם מתלבט הביטוח האלמנטרי בתקופה האחרונה.

הרווח מביטוח חיים הוכפל והגיע ל־14.5 מיליון שקל, לעומת 7.3 מיליון שקל בתקופה המקבילה. הפרמיות בביטוח חיים גדלו ב־23 אחוז והגיעו ל־64.8 מיליון שקל, לעומת 52.4 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

בביטוח אלמנטרי עברה החברה מרווח של 1.5 מיליון שקל להפסד של 5.1 מיליון שקל. ההכנסות מפרמיות גדלו ב־19 אחוז והגיעו ל־98 מיליון שקל לעומת 82.5 מיליון שקל בשנה הקודמת.

ההפסדים בביטוח אלמנטרי נובעים בעיקר מעסקי ביטוח רכב שגרמו להפסדים במרבית חברות הביטוח.

חב' דרוקר זכריה הפסידה 16 מ' ש"ח במחצית הראשונה השנה

ההפסד המצטבר: 107.6 מ' ש"ח; ההון השלילי: 80.6 מ' ש"ח • הבנקים וסולל בונה ויתרו לחברה על 43 מיליון ש"ח בחובות

מאת אריה לביא
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

חברת הבנייה דרוקר זכריה הפסידה במחצית הראשונה של 1987 כ־16 מיליון שקל, בדומה להפסדה בתקופה המקבילה בשנה שעברה. ההפסדים נבעו בעיקר מהוצאות מימון שהסתכמו נומינאלית ב־11.5 מיליון שקל. כך התברר מדוחות הכספיים של החברה שפורסמו אתמול.

הדוחות למחצית 1987 מתייחסים לתקופה שבה קונצרן סולל בונה שלט עדיין בחברה וטרם הושג ההסכם שבמסגרתו נמכרה השליטה בחברה למשקיעים זרים, פעולה שאיפשרה את שובו של הקבלן דרוקר לראשות החברה.

ההפסד המצטבר מגיע ל־107.6 מיליון שקל, ובניכוי ההון של החברה בסך קרוב ל־27 מיליון שקל, מגיע ההון השלילי ל־80.6 מיליון שקל.

מהדוחות של החברה מתברר שהצדדים הקשורים לעסקה של מכירת השליטה בדרוקר למשקיעים מארה"ב, כלומר הבנקים וסולל בונה, ויתרו בספטמבר לחברה על חובות בסך 43 מיליון שקל.

מאז העברה השליטה בחברה למשקיעים זרים, חתמה החברה על ארבעה פרויקטים בהיקף 8.5 מיליון דולר, והיא מנהלת משא ומתן לקבלת עבודות נוספות.

הוקטנו המקדמות לביטוח הלאומי לאוקטובר–דצמבר — ב־9 אחוזים

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

שר העבודה והרווחה משה קצב אישר אתמול את המלצתו של הביטוח הלאומי להפחית ב־9 אחוזים את המקדמות, בגין דמי הביטוח הלאומי, המשולמות על־ידי העצמאים והמעסיקים לחודשים אוקטובר־דצמבר.

מנכ"ל המוסד לביטוח לאומי מרדכי ציפורי הציע להקטין את מקדמות העצמאים לביטוח הלאומי ב־9 אחוזים, מאחר ששיעור הגידול — בסך 22.7 אחוזים — בגטל התשלומים שנרשם החודש, עקב עליית מדד ספטמבר, אינו משקף נאמנה את העלייה הממשית בהכנסותיהם.

ההתחשבנות הסופית בדמי הביטוח עם המעסיקים והעצמאים, תיערך בעת קבלת השומות על־ידי המוסד לביטוח לאומי. במועד זה ייערך החישוב הסופי לתשלום הפרשות המעסיקים על בסיס ההכנסות הסופיות.

חילוקי דעות בוועדת הכספים מנעו מתן הקלות מס ליישובים בשטחים

מאת צבי זרחיה
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

חילוקי דעות בין חברי כנסת מנעו אתמול את אישורה של ועדת הכספים להענקת הקלות במס לשלושה ישובים בשטחים — בית"ר, מגדלים ובדולח — וכן ליישוב הר חלוץ שבגוש תפן.

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) תבע לדחות את הדיון בנושא, עד שדרוש התייעצות סיעתית. צבן אמר כי כל חברי הוועדה מאוחדים בדעה כי השיטה הקיימת בנושא זה עמוסת עיוותים. צבן הוסיף, כי מדי כמה חודשים, כאשר האוצר מביא לאישור ועדת הכספים רשימה חדשה של ישובים שלהם יש לאשר מתן הקלות ממס, מבהירה הוועדה כי זו הפעם האחרונה שהיא מאשרת את ההקלות, והתמונה המביכה חוזרת על עצמה: חברי הוועדה מדברים נגד השיטה ומצביעים בעד המשכה.

ח"כ דדי צוקר (רצ) גרס, כי יש לשנות את השיטה של אישור אוטומטי של הוועדה למתן הקלות מס, ללא כל קשר לעדיפות לאומית או למיקום גאוגרפי והרכב חברתי של היישובים.

ח"כ יהושע מצא (ליכוד) אמר, כי אלה המתנגדים להעניק הקלות במס ליישובים חדשים מבקשים "להנוק ולחסום את ההתיישבות החדשה ביהודה ושומרון". לדבריו, יש לעודד את ההתיישבות החדשה ולהעניק לה הקלות כמקובל. מצא אמר עוד, כי אין להפסיק הנהג לאישור הקלות במס ליישובים חדשים. עוד הוסיף: "אם ועדת שישנסקי (הבודקת העמקת הרפורמה במס וביטול הפטורים) תחליט אחרת, תימצא דרך אחרת לפצות את היישובים.

ח"כ דן תיכון (ליכוד) התנגד להענקת הקלות במס ליישוב הר חלוץ.

עורך את העמוד: ישראל עמרני

המחלקה המוניטרית בבנק ישראל מציעה לשנות ההסדרים בעניין נזילות הבנקים

מאת דן מגיד
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

אנשי המחלקה המוניטרית בבנק ישראל הציגו אתמול שינויים מתר כבים בהסדרי הנזילות עם הבנקים. על־פי ההצעה, תהיה תקופת המיצוע (חישוב ממוצע הגרעונות והעודפים) של גירעונות הנזילות קבועה ואחידה לכל הבנקים ואורכה יהיה חודש. עד עתה נמשכה התקופה שלושה שבועות ומועדיה היו שונים מבנק לבנק.

מרכיב שני בהסדר החדש הוא שמעתה תוקצה לכל בנק מכסה של הלוואה מוניטרית בגובה של 10 אחוז מחובת הנזילות שלו. השימוש במכסה מיועד לווסת את מצב הנזי לות של כל בנק – אין היא אמורה להיות מקור קבוע למתן אשראי לצבור או לשימושים אחרים. המכסה הכוללת לכל הבנקים תהיה עתה כ־300 מיליון שקל, שהם כ־3.5 אחוז מהאשראי השקלי הלא־צמוד.

מרכיב אחר בהצעה הוא שהבנקים יורשו מעתה להחזיק מלווה קצר מועד (מק"מ) לכיסוי חובת הנזילות עד לשיעור מרבי מסוים. שיעור הריבית על עודפי הנזילות המופקדים בבנק ישראל יופחת, והוא יהיה נמוך בשיעור מסוים מהריבית על חובת הנזילות. בצורה כזו מקווים בבנק ישראל ליצור תמריץ להשקיע גם את עודפי הנזילות במק"מ.

גישה חדשה לניהול הנזילות
בעלי ההצעה בבנק ישראל מקווים שבכלים המוניטריים החדשים תתפתח גישה שונה לחלוד טין אצל הבנקים בכל הנוגע לניהול הנזילות. ברגע שהבנקים ידעו שהד לק האשראי בבנק ישראל מוגבל, המערכת תהפוך רגישה יותר, על בסיס שוטף, לריבית בשוק הכספים.

הבנקים יצטרכו להחזיק נכסים נזילים כדי לענות על מצבים בלתי צפויים (לשם כך נקבע בין היתר המק"מ כנכס נזיל), ונראה כי ישנו את מבנה האשראי השקלי ויעדיפו לעבור לאשראי לזמן קצוב על פני השתכנות העיסקיים שבהם גובה האשראי ומועדי המשיכה מוכתבים ע"י הלקוח. כן מקווים שהשינויים יביאו למיתון התנודות בשערי הריבית.

אנשי הבנק סירבו לומר באיזו ריבית יקבלו הבנקים את המכסה של 10 אחוז מחובת הנזילות, אולם אמרו שזו תהיה בוודאי גבוהה מ־25 אחוז — שיעור הריבית הנוכחית הגבוהה ביותר על "הלוואה לבנק בודד".

במקרה הצורך, אם תיקלע המערכת לגרעונות נזילות, יערכו מכרזי הלוואה מוניטרית כפי שנעשה בשבוע שעבר.

הצעות העבודה לעיונם של ראשי הבנקים וחברי הוועדה המייעצת של הבנק והם ידונו בה בישיבתם הקרובה בשבוע הבא.

האשראי הלא צמוד גדל ב־67% מתחילת השנה

מאת דן מגיד
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

האשראי השקלי הלא צמוד לטווח קצר גדל ריאלית מראשית השנה ב־67 אחוז והוא עומד על כ־8 מיליארד ש"ח. סך הכל של האשראי במשק, הכולל פקדונות למתן הלוואות מסוגים שונים ("פמלות"), עומד על כ־40 מיליארד שקל, והוא עלה ריאלית מתחילת השנה ב־12 אחוז.

נתונים אלה מסרו גורמים בכירים בבנק ישראל, הטוענים שהפרסומים האחרונים שבאו ממקורות בנקאיים בתל־אביב לגבי גודלו של האשראי במשק (הסכום שהוזכר בפרסומים אלה היה כ־10 מיליארד שקל) הם מטעים, משום שהם משלבים סוגי אשראי שונים ויוצרים "יצור כלאיים" חסר משמעות, המציג רבע מתמונת האשראי הכוללת במשק.

לדברי אנשי הבנק, כשלושה רבעים מכלל האשראי במשק (כ־30 מיליארד ש"ח) הם בקבוצה גדולה של "פמלות" אצל מוסדות מקרנות הפנסיה של ההסתדרות (הסדר שבוטל ב־1979 אשר עדיין משפיע על שוק האשראי), "פמלות" במטבע חוץ, פקדונות לאשראי מכוון, אשראי מיובא על־ידי תושבי ישראל, שלא עובר במערכת הבנקאות הישראלית ועוד.

לדברי אנשי הבנק, התנועות והשינויים ב"פמלות" משפיע וגורם להעלאה של האשראי השקלי הלא צמוד, ואין בשינוי חלוקה פנימית זו בהרכב האשראי משום העלאה ישירה. אף על פי שחלה עליה באשראי השקלי הלא צמוד, לא רואים אנשי הבנק כל מקום לדאגה או צורך בפעולה מיוחדת לצמצום האשראי.

התעשיינים מתנגדים להצעת לשכת רואי החשבון להגיש דוחות מתואמים עפ"י המדד ולא הדולר

מאת יהודה שרוני
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

התאחדות התעשיינים מתנגדת ליוזמתה של לשכת רואי החשבון לפרסום גילוי דעת, שלפיו תגשנה פירמות עסקיות את הדוחות הכספיים שלהן כשהם מתואמים על־פי המדד במקום על־פי הדולר.

בתוכיד של לשכת רואי החשבון, נאמר כי הניסיון להחזיר את הגלגל אחורנית, ולהקשות על חברות תעשייתיות שכבר הגישו את הדו־חות כשהם מתואמים לדולר, אינו מעשי, ויגרום נזק לאמינות הדיווח של חברות, שרבות מהן מגייסות הון בחו"ל ונמצאות תחת עינן הפקוחה של המשקיעים.

עוד טוענים בהתאחדות התעשיינים כי הגשת דוחות על פי המדד בלבד, עלולה להיות חסרת משמעות במקרים מסויימים, מכיוון שאין ערובה לכך כי מדד המחירים לצרכן אכן משקף את השתנות הרכב הנכסים של חברות תעשייתיות. בהתאחדות מדגישים כי קיום מערכת מדידה בלבד, עלולה ליצור את הצורך בבניית שתי מערכות, אחת לצרכים פנימיים בדיווח דולרי, ואחת לצרכים חיצוניים.

מינהלת הסיוע לחקלאים מוכנה לצאת לשטח — אך אין עדיין הסכם

מאת אבי גנאור
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

אברהם סנפירי, העומד בראש מינהלת הסיוע למושבים ולחקלאים במצוקה, מסר אתמול כי אף על־פי שההסכם בין הממשלה, הסוכנות והבנקים עדיין תלוי ועומד, סיימה המנהלה את קליטת אנשי הצוות שיבצעו את העבודה בשטח, ונעשות ההכנות האחרונות לקראת תחילת העבודות.

סנפירי מוסר כי בסך הכל מונה כיום מינהלת הסיוע 28 איש, שמהם עשרה נקלטו מתוך המערכת (משרד החקלאות והסוכנות) ו־18 גוייסו כתוספת מקצועית חיצונית.

בקרוב יתקיים בתל אביב יום עיון מקצועי ראשון לאנשי המינהלה ולאחריו ייצאו הצוותים ליישובים ויחלו בסדרת הפגישות עם נציגים של אירגוני הקניות החקלאים.

בשלב זה לא נראה פתרון שיוביל לחתימה על ההסכם בין הממשלה הסוכנות והבנקים.

הבנקים עומדים על דרישתם לקבל ערבויות מדינה על חובות היישובים מאחורי הביטחון, ואילו משרד האוצר מתנגד. בסוכנות מסרבים לחתום על ההסכם מסיבות אידיאולוגיות, אבל מבטיחים להגיש מכתב כוונות ולעמוד בכל ההתחייבויות.

ראש הממשלה, ממלא מקומו ושר החקלאות מודעים לסבך שנוצר.

חברות תעופה אירופיות בודקות אפשרות לטוס ישירות לאילת

קל"ם הצטרפה אתמול לחברות התעופה לופטהנזה וסוויסאייר שהחלו בבדיקות לקראת פתיחת קווי תעופה ישירים מאירופה לאילת.

מחסור באורז שמחירו בפיקוח

מאת לאה פורת
כתבת "הארץ"

מחסור באורז, שמחירו נמצא בפיקוח, מורגש בחנויות ובמרכולים מזה שבועות אחדים. מחירו של אורז זה נמוך מכל סוגי האורז האחרים המצויים בשוק בשפע.

מנהלי רשתות השיווק טוענים כי המחסור נובע מסירובה של הממשלה לאשר את העלאת מחירי האורז בהתאם למחירי השוק. לדוגמה, סיפר אחד המנהלים, הוא נאלץ לשלם 80 אג' עבור ק"ג אורז, אולם עליו למכור אותו לצרכן במחיר המרבי הנקוב — 73 אג'.

נראה כי זו אינה הסיבה היחידה למחסור באורז שמחירו נמצא בפיקוח. בין היבואנים הסוחרים רווחת שמועה, שלפיה משרד התעשיה והמסחר עומד לשחרר את האורז מהפיקוח, בסוף נובמבר. כשהפיקוח יוסר, יוכלו היבואנים והסוחרים להעלות את המחיר כרצונם.

קצינת העיתונות במשרד התעשיה והמסחר אישרה בתגובה, כי למשרד ידוע על המחסור הקיים. לפיכך יבדוק המשרד את מצב המלאי במחסנים. עוד אישרה, כי המשרד שוקל הוצאת האורז מהפיקוח — תוך התחשבות במחירי האורז בשוק העולמי.

בבדיקת מחירי האורז, על כל סוגיו, עולה, כי בהשוואה למחיר הרשמי לק"ג אורז אמריקאי הנמצא בפיקוח, מוצעי השוק בסוגים שונים שמחיריהם נעים בין 1 ש"ח ל־1.80 ש"ח הק"ג. מדובר באורז אמריקאי משובח, אורז פרסי, אורז הודי ועוד. יש גם היצע עשיר של אורז מעובד — אורז פלאי ב־1.70 ש"ח הק"ג ואורז "אנקל בן" שמחירו 5.50 ש"ח הק"ג.

טיסת אל על 561, ת"א–ורשה–ת"א, יוצאת היום לדרך

מאת זוהר בלומנקרנץ כתב "הארץ" לענייני תעופה

היום תיערך טיסה ישירה מישראל לפולין. בראשונה מאז נותקו היחסים הדיפלומטיים בין שתי המדינות.

טיסת אל על 561, באמצעות סאן־דור, תצא בשעה 08.30 לוורשה. נתיב הטיסה יעבור מעל אוסטריה, יוגוסלוויה, הונגריה וצ'כוסלובקיה. במטוס, מסוג בואינג 737, יהיו 50 נוסעים מישראל.

בוורשה ישהה המטוס כשעתיים על הקרקע לפני שימריא חזרה לישראל. בשובו יבואו בו כ־50 חברי המגבית היהודית המאוחדת בארה"ב, כתום ביקורם בפולין. משך הטיסה בכל כיוון יימשך כשלוש וחצי שעות.

קורפו: משרד התחבורה שוקל הגבלות מנהליות על יבוא רכב

מאת יפעת נבו
כתבת "הארץ"

מערכת הכבישים בארץ, שהתי עבורה בה היא מהצפופות בעולם, לא תוכל להחזיק מעמד, אלא אם יושקעו בה משאבים גדולים בהרבה מאלה המושקעים בה כיום. כך אמר שר התחבורה חיים קורפו בכינוס חירום של המועצה הלאומית למניעת תאונות.

קורפו אמר כי במשרדו נשקלת אפשרות להטיל הגבלות מנהליות על יבוא רכב, כאחד הכלים וקמדרלהקטנת הצפיפות.

הבעלים החדשים של כלבו שלום מוסרים הניהול לידי הישראלים

מאת אבי גנאור, כתב "הארץ" לענייני כלכלה

במסיבת עיתונאים שקיים אתמול אפריים ריינר, נציג הקבוצה האמריקאית, שרכשה את כלבו שלום בתל־אביב, נחשפו כמה מהדמויות שהשתתפו בעסקה. בין הדמויות הבולטות: איש העסקים היהודי־אמריקאי דוד הרמלין, העומד בראש מסע השיווק הבין לאומי של ה"בונדס", ביל דווידסון, מיליונר יהודי־אמריקאי העומד בראש חברת "גארדיאן אינדסטריס" מוטורס, העוסקת בייצור מוצרי זכוכית, ומייקל אדלר מענף הביטוח והנדל"ן.

בראש הקבוצה האמריקאית ניצב מרווין גולדקלנג, פרקליט יהודי שמילא תפקידי ניהול בכירים בחברת ההשקעות "אינטגרייטד רסורסס", שממנה פרש לפני כשנתיים בהקימו בנק פרטי להשקעות — מ. ס גולדקלנג ושות', המתמחה בייזום עסקים הקשורים בישראל.

מרווין גולדקלנג

הבנק נוסד במרץ 1986 והחל בפעילותו בישראל לפני כשנה. בגיוס המשקיעים שרכשו 50 אחוז ממניותיה של חברת "אורמת טורבינות".

פעילותו של בנק ההשקעות מ. ס גולדקלנג בארץ מתבצעת באמצעות חברת גולדקלנג ושות' — בבעלותם המלאה של אפריים ריינר, לשעבר יו"ר מועצת המנהלים של בנק הפועלים אמפ"ל ורעייתו.

קבוצת המשקיעים האמריקאית, שאותה מייצג ריינר, רכשה את השליטה בכלבו שלום, אולם ניהולו נמסר לידי קבוצת המשקיעים הישראלים בראשותה של חברת "אלול", ואיש העסקים דוד קולי'ץ העומד בראשה. על קבוצה זו נמנים גם משקיעים מקומיים נוספים וביניהם הקבלן החיפאי אורי רודי.

לאפריים ריינר אין, בשלב זה, מניות בכלבו שלום, אולם בשיחה עם "הארץ" אישר כי לא מן הנמנע שגם לו יהיה חלק בבעלות — כפי שיש לו חלק בעסקים הנוספים של מ. ס. גולדקלנג ושות'.

ביל דווידסון, הנמנה עם המשקיעים בבנק ההשקעות של גולדקלנג וב"אורמת", שותף גם בחברת "אורמט", בבעלות "אורמת טורבינות" ומשפחת ריבכור. חברה זו מפתחת טכנולוגיה לבקרת איכות חזותית אוטומטית לייצור מעגלים מודפסים ודווידסון רכש כ־13% ממניותיה.

ריינר סירב למסור פרטים בדבר ההחום של שאר המשקיעים שגויסו על־ידי מ. ס גולדקלנג לרכישת הכלבו. אך לשאלת הכתבים ציין כי בעליו לא נפגעו כתוצאה מהמפולת שפקדה את הבורסה בניו־יורק, ואתמול העבירו המוצאה בסך חצי מיליון דולר על חשבון הרכישה.

דוד קוליץ, העומד בראש הקבוצה הישראלית, מסר אתמול כי בשלב זה הוא עדיין מנוע מלפרט את שמות אנשי העסקים הישראלים השותפים בעיסקה לרכישת הכל־בו.

קולי'ץ ציין עוד, כי בחירתו של המהנדס רן וקסמן, ממנהליה של חברת אשטרום לתפקיד מנכ"ל הכל־בו, נעשתה על דעת כל המשקיעים.

המחליפים שלנו אינם שחקני ספסל.

בדקת פעם את הרקורד של העובד הזמני שנשלח אליך מחברה לשרותי כח אדם?

אם אתה לקוח שלנו, אנחנו עושים זאת בשבילך ודואגים לכך שהעובד הנשלח אליך יהיה מקצועי, מיומן ובראש ובראשונה מנוסה בתחום הספציפי אותו ימלא אצלך.

אם, לדוגמא, אתה זקוק לחשמלאי מטוסים לא תקבל מאיתנו חשמלאי רכב, או אם אתה זקוק לכתבנית למעבד תמלילים WORDMILL אנחנו נדאג שתקבל עובדת המכירה את WORDMILL כמו את כף ידה ולא סתם כתבנית.

נכון, משמעות הדבר כי לפעמים אנו נאלצים לוותר על עובדים, אבל גם אתה לא מעסיק כל אחד. והנסיון שלנו, כחברה הוותיקה ביותר בארץ לשרותי כוח־אדם, מוכיח לנו שזה כדאי.

...אפרופו חשמלאי מטוסים - במחלקה הטכנית שלנו תמצא, חוץ מטייס, את כל מגוון המקצועות הטכניים בתחום התעופה.

חָבֵר מספקת שרותי כוח־אדם במחלקות המשרדית והטכנית - נשים וגברים בעלי מקצוע מעולים, בכל רחבי הארץ.

חָבֵר

חָבֵר עובד טוב יותר אצלך

תל־אביב, בן יהודה 100 טל. 03-221214, ירושלים 02-234265, חיפה 04-663966.

האזינו מחר
בשעה 15:00 לתוכנית על
פרו
גלי צה"ל מארחים את מדריכי נאות הככר בסדרה: עולם קטן – המדינות שמעבר לים.

Carmel PRODUCE OF ISRAEL
אגרקסקו –
החברה ליצוא חקלאי בע"מ
מספר הטלפון החדש שלנו בתל־אביב
יהיה החל מ־ 25/10/87
5610161

חגורות בטיחות מעכשיו גם בעיר

מ־1.11.87 חובה!

ב־1.11.87 יהיה השימוש בחגורות בטיחות בתוך העיר **חובה!**
לבטיחותך! חגור כבר מעתה חגורה בכל נסיעה.
חגורת בטיחות — החגורה שיכולה להציל חיים!

משרד התחבורה/מינהל הבטיחות בדרכים

הארץ

יום ה' כ"ט בתשרי תשמ"ח
22 באוקטובר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה והמנויים: תל-אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב החבצלת 2 טל' 02-224245-6 ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 04-661166-8 ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשום שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הריו, גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזדהה בהכרח
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

התחייה חושדת בשמיר

ראש הממשלה הדגיש בנאומו בכנסת, ביום ב', את התנגדותו הנחרצת לרעיון הוועידה הבינלאומית. אתמול הודיעה סיעת התחייה על הגשת הצעת אי-אמון בממשלה. איזה פגם מצאה בעמידתו של יצחק שמיר?

מסתבר כי ראש הממשלה הניח למזכיר המדינה של ארה"ב לבדוק אם המלך חוסיין ושליטי הקרמלין מוכנים להוליך את הוועידה הבינלאומית, שישתתפו בה כל חמש המדינות החברות במועצת-הביטחון של האו"ם, ב"חסות בינלאומית" שתכלול את ארצות-הברית וברית-המועצות בלבד. כתואם לכך, סוכם בין שמיר לשמעון פרס — לפי דיווח הסופר המדיני של "הארץ" מאתמול — כי "המתכונת החדשה לשיחות שלום לא תוגדר כוועידה בינלאומית אלא כשיחות ישירות במסגרת חסות של המעצמות".

הד"ר יוסי ביילין, איש אמונו של פרס, נשלח ללונדון — ככל הנראה כדי להסביר לשר החוץ הבריטי, סר ג'אפרי האו, מדוע הוחלט על מתכונת חדשה זו, שתשאיר, במשתמע, את ממשלת לונדון מחוץ לתמונה.

ברור כי השינוי חורג מגדר הסמנטיקה: החששות מוועידה בינלאומית מנומקים בכך שאין לצפות ממדינות גדולות כי יתפקדו בוועידה כזאת בתפקידי סטאטיסטים — והרי החששות אלה צריכות להתייחס בראש וראשונה לארה"ב ולסובייטים דווקא. מליון חצי יהודים אינם גרים בסין העממית ואין בידי ממשלת פקינג הכוח להתיר או לעכב את יציאתם; לא צרפת ולא בריטניה מעניקות לנו סיוע כספי. לפי הצעתו של ג'ורג' שולץ יתנהלו שיחות השלום בחסותן הבלעדית של שתי מעצמות-העל שבכוחן להפעיל לחצים מוחשיים על ישראל.

מסיכום ההידברות שבין ראש הממשלה לבין ממלא מקומו ושר החוץ, אין להסיק כאילו יצחק שמיר אימץ לעצמו את הצעת שולץ; הוא רק הסכים שמזכיר המדינה של ארה"ב יבחן אם המלך הירדני ושר החוץ הסובייטי יהיו מוכנים לאמצה. אבל העובדה שראש הממשלה נמנע מלדחות את ההצעה על הסף, די בה לקומם את אנשי סיעת התחייה לדידים, ריכך שמיר את עמדתו בשיעור שהוא בעיניהם בלתי-נסבל ואף מסוכן.

דוברו של ראש הממשלה ביקש להפריך את חשדותיהם של אנשי התחייה, אבל נוסח הצהרתו עקף את טענתם העיקרית. לטענה של הח"כ גאולה כהן, שמיר התקרב יתר על המידה אל ברית-המועצות (בנאומו בכנסת הודה שיש למדינה זו אינטרסים לגיטימיים במזרח התיכון) ולכן מנסה התחייה להפעיל את פעמון האזעקה.

מן ההתר שנתן ראש הממשלה לאורחו האמריקאי לצאת למסע גישושים אצל חוסיין ושוורדנאדזה, אין ללמוד כי סמך ידו על הצעת שולץ. ממילא אין לדעת כיצד יגיב עליה המלך האשמי, ואם תחדש ההנהגה הסובייטית את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל ותשנה שינוי משמעותי את מדיניות ההגירה שלה — כלומר תעניק חופש עלייה ליהודי ברית-המועצות — תמורת כרטיס-הכניסה לחסות הבינלאומית יחד עם ארצות-הברית.

ואולם יתכן כי תגובת התחייה אינה תסריט-שווא לגמרי; מפלגות קיצוניות מתנבאות לעתים בטביעת-עין חדה לגבי המפלגה-האם שפרשו ממנה. אין להוציא מכלל אפשרות שראש הממשלה מתחיל להבין כי עליו להתחשב בהתקרבות ההולכת וגוברת בין שתי מעצמות-העל, ולכן עשה פסיעה אחת — לא יותר מזה — כלפי שולץ. אם ישיג הלה את מבוקשו בלונדון ובמוסקבה, [illegible] הפוליטי להשתנות באופן שיחייב את ראש הממשלה לעשות בכך דיוניו, מה שנקרא פעם, בהקשר אחר, "הערכה מחודשת מכאיבה".

ההסלמה עדיין מבוקרת

למרות החששות מפני האלימות הגוברת של הפעולות ופעולות-הנגד האיראניות והאמריקאיות במפרץ הפרסי, מעשי האיבה הם עדיין בגדר הסלמה מבוקרת. הכוונה היא שאיראן לא רוצה עימות חזיתי עם ארה"ב. החשש בוואשינגטון ובבירות המערב — ובוודאי גם בטהראן — הוא שהקצב הגובר של ההסלמה יביא לאובדן השליטה עליה. היחידים שבוודאי שמחים לקראת אפשרות כזאת הם העיראקים, הרואים את הצלתם, בין במלחמה ובין באמצעות כפייתה של הפסקת אש, דווקא בהעמקת המעורבות האמריקאית.

גם הדינמיקה של חילופי האש המצומצמים היו עדיין, למעשה, בגדר פעולות מבוקרות. אך ברור למדי שהפתיל הולך ומתקצר: אחרי מיקוש מי המפרץ מסירות איראניות, בא הירוט האמריקאי של הסירות הממקשות, שבעקבותיו תקפו האיראנים מסוקים אמריקאים ואילו האמריקאים הטביעו את הספינות התוקפות. האיראנים הגיבו בירי טילים על מיכלית נושאת דגל אמריקאי; ארה"ב השיבה בחיסול דוברות נפט איראניות והשמדת ציוד מכ"ם על דוברה שנייה, שהיו משמשות כמקור לירי הטילים.

מיניסטר ההגנה האמריקאי ויינברגר הצהיר שכעת רואה ארה"ב את הפרשה כמחוסלת. אך לא כן טהראן, שטוענת כי כעת יש מצב מלחמה בינה לבין ואשינגטון (ואיימה בתגובה), וגם לא הסנאט האמריקאי, הלוחץ על הבית הלבן להפעיל את חוק "סמכויות מלחמה" שהיה מעניק לקונגרס זכות התערבות בצעדי הנשיא. דו"ח ועדת מומחים של ועדת החוץ בסנאט האמריקאי הזהיר, בינתיים, כי נוכחות צי ארה"ב לא יכולה להביא לניצחון עיראקי במלחמה, ושעיראק אף עלולה להפסידה. בסופו של דבר, ההכרעה תהיה בחזית היבשתית האיזוכה, המחייבת את פיצולם של הכוחות העיראקיים בין ההגנה על בצרה (ובגדד) בדרום לבין החזית הכורדית בצפון.

אופייני הוא שבעוד בריטניה (במידה מסויימת גם רוב שאר מדינות המערב) תומכת בפעולה האמריקאית האחרונה, בריה"מ, כצפוי, מגנה אותה. מדינות ערב, שהן כמצודדות בעיראק — האינטרסנטיות העיקריות — מגלות מידת הסתייגות באומרן שוואשינגטון יכלה לרסן ההסלמה מצד עיראק. המירוץ המתנהל בינתיים על בניית צינורות נפט, שיחליפו את המיכליות הבודדות, יכול להוביל לתוצאות הפוכות: הוא יכול לצמצם את היעדים להתקפות ימיות איראניות; אך, בהעדר כאלה, הוא יכול להגביר את ניסיונות איראן לתקוף יעדים יבשתיים בחופי נסיכויות המפרץ ובסעודיה.

חגיגה שלא במקומה

בכנסת פועלות שתי מגמות סותרות: להציג את המשטרה כזרוע חלשה וליזום מתן חנינה נרחבת הן לאסירים פליליים והן לטרור היהודי

מאת דן מרגלית

נכון להיום, גובר הרושם כי למחרת יום-העצמאות ייזכרו חגיגות ה-40 להקמת המדינה כפסטיבאל ארוך וממושך של חנינת אסירים. ייתכן כי מתנהלות הכנות לאירועים מרשימים וחשובים אחרים, אבל מבטר מתהווה התרשמות כי מה שמעניין את ישראלים הארבעים הוא חנינה.

זה מזכיר לי כי במערכת בחירות בשנות ה-60' התנהלה תעמולה ערה גם בבתי הסוהר. כאשר תמהו הקצינים על מה ולמה, שכן לאסירים אין זכות-בחירה לכנסת, הוסבר להם כי מפיצים בין בני משפחותיהם החופשיים, שאם תתחזק מפלגה מסוימת היא תכריז על חנינה כללית.

רעיונות כאלה פוקדים את ישראל לא רק כתום כל עשור לעצמאותה, אלא גם במהלך השנים, אולם הם מתרבים ומתחזקים במלאות לה 20, 30 ו-40. לפני עשר שנים עלתה הצעה דומה ואף נידונה בוועדה. בראשות המשפטן אהרון שימרון, שבחנה את היקף הפשע המאורגן בישראל. הוועדה התנגדה. היא סברה שאין לכך הצדקה. היא הכירה כי סמוך לחגיגות ה-20 בקשר למלחמת ששת הימים, כבר נעשה צעד דומה. כ-70 אחוזים מהפושעים שזכו בחופש המוקדם חזרו לכלא.

האם חגיגות הארבעים יפתחו את שערי בתי הסוהר?

הצפת עבריינות

מומחי הפשיעה הנוכחיים בישראל התלוננו של העבריינים מבכירים ממילא על מגמת התביעה כבוא לבקש הרשעה בבתי המשפט. עבריינים רבים שמים ללעג את החוק יום. מערכת המשפט, התקינה, מפרשת כל ספק לטובת הנאשמים. חנינה מיוחדת, יוצאת דופן, אפילו אינה כללית אלא סתם המונית — אינה עונה על התעצמות התופעה המדאיגה של חוסר ביטחון אזרחי. צריך לשאול נשים בודדות ובריות מבוגרים מה דעתם בנושא מעיק זה.

קשה גם להבין את עמדת הח"כים בשאלה זו. מצד אחד מתבהב ועוזי חים לגריל פוליטי, הצולה את המשטרה. מעל בימתה נשמעות התקפות חריפות, ולא אחת מוגזמות וארסיות, על אנשי החוק ועל שירות בתי הסוהר. קיימת טענה כי הם אינם יעילים דיים. מצד אחד מבקשים לשמוט את ההרשעות שהוכחו ולהכביד על המשטרה — חוף קשייה — בשיגור עוד אלפי עבריינים-בכוח אל הרחובות החשוכים.

כך גם לגבי בתי הסוהר. אם יש חורים בבנינה — מה ההיגיון להשליכה לסל? בוועדת הפנים נשמעו טענות נגד השר חיים בר-לב ונגד המפכ"ל דוד מיימון. אם יש לכנסת רעיונות והצעות ותקציבים לשיפור החיים בכלא — בבקשה, אבל איזה פתרון הוא להציף את הרחוב הישראלי בעבריינים דווקא כאשר טוענים כי הארגון הממונה על החוק והסדר סובל מקשיים? במונחים כלכליים זה כמו לפזר ביום אחד את כל מניות-ההסדר של הבנקים ולהכביד ללא צורך על המשק.

יוזמה מתוחכמת

למסגרת זו נכנסת גם סוגיית אסירי המחתרת היהודית. יש מי שסבור כי היוזמות הפרלמנטריות לשחרור "הבחורים הטובים" הן מס שפתיים של הליכוד והתחייה ו המפד"ל וש"ס לגוש-אמונים. כאילו היוזמה החדשה לשחרורם המוקדם נידונה מראש לכישלון, ואין חשש.

אך יוזמת החקיקה החדשה של מיכאל איתן מהליכוד וחבריו מן תחוכמת מאוד. לא מדובר בה בחנינה רק למורשעי המחתרת, אלא לקבוצה גדולה של אסירים על-פי קריטריון כללי. היא חופף את האינטרס של מורשעי המחתרת, ובהזדמנות זו המוזיד יזכה גם בשחרור עבריינים מסוכנים אחרים.

נראה כי אם יש ערך לצעדים הפגנתיים וסמליים, אזי שנת ה-40 להקמת המדינה אינה העיתוי הרצוי להעניק יתרון יהודי דווקא ליהודים שפנו אל דרך הטרור. פחות מכל צריכים דווקא אלה ליהנות מן החגיגה. והאבסורד יגדל אם עקב כך ייהנו מן הסלחנות שלא-במקומה גם אסירים ביטחוניים פלסטינאים, שלגם במובן אינו נמלא שמחה דווקא בה' באייר.

אין זאת אומרת שכל האסירים — לרבות מורשעי המחתרת היהודית — אינם ראויים להליכים הרגילים של חנינה, כפי שהם קבועים בחוק ומסורים בידי נשיא המדינה ושר המשפטים. אך אין צורך ביותר מזה.

חגיגות ה-40 יכולות להיות פתיחה לעניינים רבים שישראל מבקשת לסמל או לקדם. יש נושאים רבים להתלכד סביבם, מהמדע והספרות והאמנות והטכנולוגיה ועד לשלום ולביטחון ולעלייה. אבל הדגש ההולך וגובר כאילו מאליה, של יוצאי החגיגות הצפויות, עם חנינה לעולם התחתון, אינו נבלל בהם.

ובכל זאת, חוקה עכשיו

מאת פרופ' אוריאל רייכמן

הכותב הוא יו"ר צוות החוקה הוועד הציבורי למען חוקה למדינת ישראל.

הצעת החוקה שפרסמנו באחרונה קוראת לשינויים משמעותיים במשטר של מדינת ישראל. פרופ' אוריאל פרוקצ'יה ("הארץ", 16.10) בחר שלא להתייחס לגוף ההצעה, אלא הביע התנגדותו לעצם היוזמה לכינון חוקה.

פרופ' פרוקצ'יה קובע שיש חוקה למדינת ישראל, וזו מורכבת מחוקי היסוד הקיימים ומהלכותיו של בית המשפט העליון. קביעה זו משתתת על הגדרה לא מקובלת של המושג "חוקה". למדינת ישראל אין חוקה, במשמעות של מסמך העומד בראש מדרג המשפט ומעל לחקיקת הכנסת. אולם הוויכוח אינו על הגדרות משפטיות. השאלה המהותית היא, האם יש לחתור לשינויים במשטר. לדעתנו, ללא שינוי שיטת הבחירות, חיזוק מעמדה של הכנסת הרשות המבצעת, קביעת מגילת זכויות האדם ופיקוח חוקתי שיפוטי, עלולה להימשך ההתדרדרות בתפקוד הממשל, ועמה הסכנה לעצם קיומנו כמדינה דמוקרטית.

פרופ' פרוקצ'יה טוען כי קבלת החוקה אינה תולדה של מאמץ אינטלקטואלי, אלא פריו של הליך פוליטי. בכך אין רבותא. חוקה בנויה על הסכמה לאומית רחבה; האמנה החוקתית שלנו אכן תיקבע בסופו של דבר על-ידי העם. אולם כל הליך מסוג זה חייב יזום, עבודת מחקר והכנה, הסברה בציבור ומאבק להגשמת הרעיון. מה פסול רואה פרוקצ'יה בכך שפתחנו במסע זה? האם יש ספק כלשהו שללא המאמץ הגדול שהשקענו, לא היה הנושא עולה כלל על סדר היום הלאומי?

"בכל זאת, בגרנו"

פרוקצ'יה קובע כי בכך שאנו מציינים כי קיימת תמיכה רחבה בחוקה אנו זורים חול בעיני הציבור, שהרי לא כל התומכים בחוקה מסכימים להצעה של חוקה מסויימת. ברור שבשלב זה אין הסכמה מלאה על כל סעיפיה של חוקה מסויימת. אולם תמיכה בחוקה ממילא אינה כוללת, מבחינה עובדתית, את השוליים הקיצוניים של החברה הישראלית. ברור לכל שלא נעשה כאן ניסיון לכונן חוקה של מדינת הלכה או מדינה טוטאליטרית. אנו נמצאים בראשיתו של דיון לאומי יסודי ואופליסי", כדברי נשיא המדינה חיים הרצוג, שמטרתו "לעצב חוקה "אשר תגן על עקרונות חייה של המדינה ותבצר את הדמוקרטיה הישראלית... כפועל יוצא ממגילת העצמאות".

משיחות רבות שקיימתי עם אזרחים במקומות שונים בארץ — שרים, חברי כנסת וראשי ערים, ממפלגות שונות — מתברר כי ניתן להגיע לעיצובה של חוקה ראויה, ברוח הצעתנו, אשר תהא מושתתת על ערכי הדמוקרטיה וכבוד האדם ותחזק את המשטר בישראל. גם "קלגסי התורה" (ביטוי שזכות היוצרים לו שייכת לפרופ' פרוקצ'יה, ואין הוא מקובל עלי כלל) וגם השמאל ערים לתהליכים המדאיגים בחברתנו. אני משוכנע שהאחריות הלאומית תביא לכך שחוקה של מדינת ישראל תבטא את הייחודי לנו ולעובדת היותנו חלק ממשפחת המדינות של העולם החופשי.

כותב המאמר התעלם ממשמעות התפתחויות בחודשים האחרונים. משאלי דעת הקהל הוכיחו שהתגבש במדינה רוב משמעותי התומך בכינון החוקה. תמיכה זו, לראשונה מזה שנים רבות, פירושה נכונות לפתוח בתהליך של דיון-לגישור על פערים עקרוניים קיימים. ההליך לא יהיה קל — הוא יחייב את ההנהגה הפוליטית למאמץ אינטלקטואלי וגיוס כל הרצון הטוב והרגשת האחריות כדי להצליחו במשימה. עצם הנכונות להושיט היד, להבדיל מקידוש הקיים, מהווה תעודת כבוד לחברה הישראלית.

הסיבה להתפתחות זו היא ההכרה שנוצרה לנו ברורה מסגרת חדשה, לא כתכלית פורמלית, אלא כדי לרפא בעיות קשות שהתגלו בתפקוד רשויות השלטון, ואופן יישומו של ההליך הדמוקרטי בישראל והבטחת זכויותיו של כל אזרח במדינה. ראש הממשלה יצחק שמיר קרא, ביום פתיחת שנת המשפט, להתמודדות של "חברים מכל המפלגות" עם נושא החוקה. הוא הוסיף והדגיש כי "בעיות מסויימות בתחום זכויות האדם... שמנעו קבלת חוקה ב-1948, עוד לא נפתרו במלואן. בכל זאת בגרנו, במשך 40 השנה, בצורה המצדיקה ניסיון רציני לפתרונן". רצון זה לגבש את המאחד ומייחד אותנו כאומה, כדברי נשיא המדינה, היה צריך לעורר אנשים ככותב המאמר ליטול חלק בתהליך, לנסות לתרום לו, ולא להתריס כנגדו או לנסות לגמדו.

החשש מכריכת בנושאים אחרים

בחלק האחרון של מאמרו מבהיר פרוקצ'יה — והפעם כאסטרטג פוליטי — מהלך העלול להכשילו. את המאמר, לדבריו, לדרכו "בצורך הדחוף לחוקק מגילת זכויות... כריכתה בצד עקרונות חוקתיים נוספים ושנויים במחלוקת (הנהגת משטר נשיאותי או שינוי שיטת הבחירות) עלולה ליצור קואליציה רחבה של מתנגדים שיתקפו הלו יחד... ויקריזו את כל ה תבשיל".

מאז העלה פרופ' קלינגהופר הצעה לחוק יסוד זכויות האדם לפני 25 שנים, נעשו ניסיונות חוזרים ונשנים לקבלתם בכנסת של חוקים מסוג זה. עד כה לא הוכתרו המאמצים בהצלחה. קשה להניח שעצם הצעת החוקה יהיה בה כדי לסכל את סיכוייו של חוק יסוד כזה.

מגילת זכויות האדם היא חלק לא נפרד מהצעת החוקה. עצם העלאת נושא החוקה וכריכת פרק זכויות האדם ברפורמה משטרית כוללת מקנים למאוויים שמציג פרוקצ'יה סיכויים שלא היו להם בעבר.

חשוב להדגיש שקיימת גם אסכולה נגדית. התמכה על-ידי קבוצת חברי כנסת ופעילים, שאינה קטנה מהמחנה שעליו נמנה פרופ' פרוקצ'יה. מנוגה זה גורס כי יש לפעול תחילה לשינוי שיטת הבחירות ומבנה המשטר בישראל. לדעת המשתייכים למחנה זה, צורך זה הוא הדחוף ביותר. בשיחותי עם אנשי קבוצה זו השתמשו הם בנוסחים זהים כמעט לאלו של פרוקצ'יה: כריכת שינוי שיטת הבחירות בפרויקט מגילת הזכויות עלולה ליצור קואליציה של מתנגדים שתמנע את קבלת הרפורמה המוצעת כולה.

הגישה שהנחתה אותנו היתה שונה. הסיכוי היחיד לרפורמה משטרית הוא באיחוד כל המאמצים הנפרדים. החוקה לא תתקבל אלא אם היא תגבש את משאלות הלב לרפורמה ומדינה מצד שני המחנות, שהצבענו עליהם, גם יחד. אם בחזיל מניסיונות הטלאה וניגש לבדק בית יסודי, יתברר שבמסגרה שיגובש ניתן יהיה לשכן בעלי עדיפויות שונות ואפילו בעלי השקפות שונות. הצלחה בדרך קשה זו יהיה בה משום הישג אדיר של החברה הישראלית כולה, חיזוק כוחה של המדינה והבטחת ערכיה המוסריים.

נחום-תקום

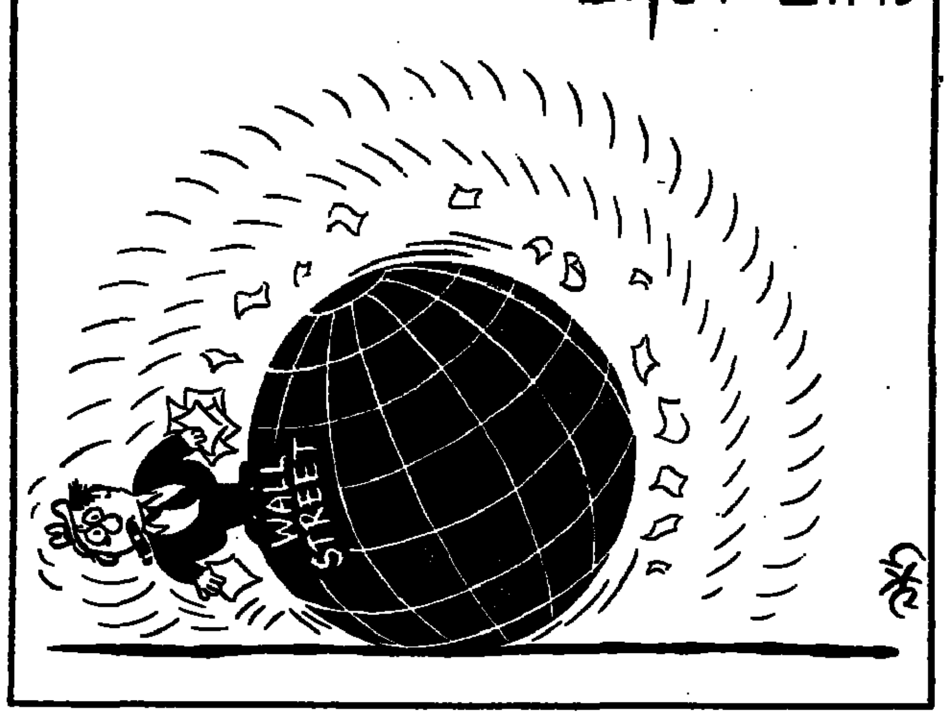

ועידת הירושה בפקינג

דנג סיאופינג דואג להמשך הרפורמות גם לאחר שיפרוש

מאת אליהו סלפטר

ב-25 באוקטובר עומדת להתכנס בפקינג הוועידה ה-13 של המפלגה הקומוניסטית הסינית העשויה לקבוע את דרכה של סין לשנים רבות, אולי עד מחצית שנות ה-90. היא תימשך כעשרה ימים ובסיכומה ידריעו על הרכב המוסדות החשובים ביותר: הוועד המרכזי בן 209 חברים, הפוליטביורו בן 20 החברים, והקבוצה הנבחרת שבנבחרת — הוועדה המתמדת, בת 5 חברים.

בחירת המוסדות החדשים, ביחוד של הצמרת, פירושה קביעת יורשו של דנג סיאופינג וארבעת שותפיו בוועדה המתמדת, וזה נחשב לנושא החשוב ביותר שעל סדר היום. אך אין הוא ניתן להפרדה מהנושא השני — ועדי המודרניזציה, קיצבה וסדר העדיפויות בה. בזהות האישים שייבחרו למשרות המרכזיות יהיו תלויים כיווני המודרניזציה. ולהיפך — מה שיוחלט על המודרניזציה ישקף את מאזן הכוחות בצמרת ויקבע את זהות המנהיגים הבכירים.

מבחינת דנג סיאופינג, בן 83, הוועידה צריכה להבטיח שתוכנית הרפורמות שלו אכן תימשך לאחר שהוא יפרוש ממשרותיו המרכזיות. הטקטיקה שלו היא בעצם ה התפטרות מהמשרות — עם שאר הישישים במנהיגות, שרובם נוטים לקו השמרני — והחלפתם במנהיגים "צעירים". כמעט בטוח שכיורשו של דנג בראשות המפלגה ייבחר ז'או זיאנג, כעת מ"מ מזכ"ל המפלגה וראש הממשלה. זאו, שיהיה מזכ"ל המפלגה ובכך האיש מספר אחד במנהיגות, יפרוש מכהונת ראש הממשלה. הוא היה האחראי המינהלי העליון על ביצוע הרפורמות של דנג. על בחירת יורשו לראשות הממשלה נערכת מערכה בין השמרנים והמתקדמים, כי לאיש המשרת כראש ממשלה יש השפעה גדולה מאוד על הקצב שבו יוכל המזכ"ל להגשים את הרפורמות. אחת מבעיותיו של זאו היא, שבהיותו ראש ממשלה לא היתה לו אפשרות לבנות מערכת תומכים בתוך ה מפלגה והוא עוסק בכך רק מאז נתמנה גם מ"מ מזכ"ל, בראשית השנה. רשמית בוחרת המפלגה רק את "המועמד שלה" לתפקידים ה ממלכתיים, אך בחירתו כמוה כקביעתו לתפקיד. שני סגני ראש הממשלה מועמדים לתפקיד ראש הממשלה: וואן לי, בן 71, ולי פנג, בן 59.

וואן נחשב לתומך עקבי ברפורמות של דנג ופעל לצדו בביצוע הרפורמות החקלאיות שהחלו ב-1979. אך וואן היה מקורב מאוד אל הו יובנג שנאלץ להתפטר ונשא מספר נאומים נלהבים בזכות ה שינויים הכלכליים. לכן יש כלפיו התנגדות של השמרנים במפלגה. הם הסכימו אמנם לתמוך ברפורמות הכלכליות בתעשייה ובמדע תמורת התחייבות של דנג לרסן ולהחדיר משמעת אידאולוגית בקרב האינטלקטואלים, אך הם חוששים שעם וואן לצד ז'או לא תהיה להם די השפעה במוקד הכוח במפלגה.

מעמדו של לי פנג

משקיפים בפקינג סבורים כי בעל הסיכויים הטובים יותר לרשת את ראשות הממשלה הוא לי פנג, הצעיר בהרבה מוואן אך נחשב למועדף על-ידי השמרנים. כאשר החלו השמרנים, בינואר, במערכה נגד "הליבראליזציה הבורגנית", הזדרז לי להתייצב לצדם — ולא בהכרח משיקולים אופורטוניסטיים. אלא בשל היותו בן-טיפוחיהם (הוא מומחה לאנרגיה, שרכש בראשית שנות החמישים, בתקופת הזוהר של הידידות הסינית-סובייטית השכלתו הסובייטית).

פנג הוא בנו המאומץ של צ'ו אן לאי המנוח וזה מעניק לו תמיכה בקרב הוותיקים. הוא מצדד בשמירת מידה ניכרת של תיכנון מרכזי (ירושה מתקופתו הסובייטית שלו). עם לי כראש ממשלה, השמרנים יהיו בטוחים יותר שהרפורמות הכלכליות לא "יתדרדרו" לכלכלת שוק בנוסח מערבי, ובעיקר שהן לא יביאו בעקבותיהן להחלשת מרכזיותה של המפלגה הקומוניסטית.

בקרב הרפורמיסטים מחולקות הדעות על לי פנג. יש החוששים שהשמרנים אכן צודקים בהערכתם כלפיו, אך יש גם המדאיגים פחות. הם מדגישים כי הוא טכנוקראט מעולה המבין את הבעיות והצרכים המעשיים ויודע שישקום כלכלת סין דורש טכנולוגיות ושיטות ניהול מערביות.

אם תתממש תוכנית השינויים הפרסונליים של דנג — ולדעת מומחים יש לכך כל הסיכויים — יפרשו פורמלית ארבעה מתוך חמישה חברי הוועדה המתמדת הנוכחית: דנג עצמו, הכלכלן צ'ן יון, בן 80, מהמבקרים והמתנגדים החריפים בעלי ההשפעה של דנג, וכמו כן ראש המדינה הפורמאלי לי סיאנ-ניאן, אף הוא כבן 80 ולא מן התומכים הנלהבים של דנג. הרביעי שיפרוש רשמית (אם כי למעשה כבר הודחק בראשית השנה) הוא הו יובנג. במקום ארבעת הפורשים "ייבחרו" לוועדה המתמדת, כנראה, לי פנג וואן לי — גם אם אכן לי הוא שייבחר לראשות הממשלה — וכמו כן סגן ראש הממשלה, יאו יילין הנחשב פרו-רפורמי, וחבר הפוליטביורו קיאו שי. כלומר לפחות שלושה מתוך החמישה יהיו פרו רפורמים.

אך העובדה העיקרית לכך שהרפורמות יימשכו היא אישית: דנג לא יפרוש לחלוטין מהפעילות הפוליטית. כוונתו להישאר יו"ר הוועדה הצבאית המרכזית של המפלגה והוא ישמור על השפעתו הבעייתית כ"בכיר הוותיק" — כמעט (אם כי לא לגמרי) כמו מאו צה דונג בשנותיו האחרונות.

לצד הדיונים על הארגונציה בצמרת (כלומר קביעת יורשי דנג וחבריו בפוליטביורו ובוועדה ה מתמדת), עלולה שאלת תקציב הביטחון לעמוד אף היא לוויכוח בוועידה. הנושא הועלה בפומבי במאמר שפרסם ג'אנג איי-פינג, מיניסטר ההגנה, אשר שלל כמוטעית מיסודה את הטענה שההוצאות על נשק ועיבוי הנשק מודרני אחד מטילות עומס כבד מדי על הכלכלה הסינית. היתה זו, לדעת משקיפים, פתיחת המערכה נגד קיצוצים נוספים בתקציב הביטחון.

זה עתה הושלמה תוכנית של שנתיים לקצץ את "צבא השחרור העממי" ב-25 אחוז, לקצת למעלה מ-3 מיליוני אנשים. ג'אנג תמך בקיצוצים. בהבנה שהכסף שייחסך יועבר לשיפורים איכותיים ולמודרניזציה הן בכוח אדם והן בחימוש. אך יש כנראה חוגים בין הרפורמיסטים הטוענים כי כעת, כשסין נמצאת במצב של שלום, "הגיע הזמן להחזיר את הנשק למחסנים ואת סוסי המלחמה למרעה".

יתכן שדנג סיאופינג, בתוכניתו להבטיח את תמיכת הצבא בהמשך הרפורמות הכלכליות והמדעיות, יצטרך להגיע להבנה עם הצבא על חלקו באמצעים. אך ספק אם לגנרלים תהיה השפעה מכרעת. ה השפעה המכרעת תישאר כנראה, כל עוד כוחותיו עמו, בידי דנג סיאופינג.

השורה התחתונה / יוסי שריד

הפלשתינאי המסוכן ביותר

לפני שלושה שבועות, נפגשתי פנים אל פנים עם האיש המסוכן ביותר בגדה-המערבית. אין פלא ששלטונות-הכיבוש כבר מתחקים על עקבותיו, ובעוד זמן קצר הם ישימו עליו את ידם. לכיבוש יש חוש מפותח להבחין מיהו האויב מספר אחד שלו.

עד לפגישתי אתו, לא תיארתי לעצמי כי נשקפת לנו סכנה כה גדולה. לתומי חשבתי שיש לנו עסק רק עם הטרוריסטים האלה, שכל פעולה שלהם מתוקת את הכיבוש. מאה שנות טרור הן מאה שנות כיבוש בכיפה; הדם שנשפך משמן את גלגליו וסך את רכיביו כמו בסיפולי עשרת-אלפים. עוד פיגוע רצחני — אלף פעמים אמרנו — אינו עוד מסמר בארון המתים של הכיבוש, אלא מסמר באפיריון האדום שהכיבוש נישא עליו. עם אויבים כמו הטרוריסטים המנוולים המטומטמים, אין הכיבוש זקוק לידידים.

לפני שלושה שבועות, התברר לי פתאום שלשאננות החוותה הזאת אין הצדקה. הכיבוש בסכנה. אי-אפשר עוד לסמוך בעיניים עצומות על הפלגים באש"ף, שמתחרים זה בזה בתרומתם להנצחת הכיבוש — מי מביניהם יגדיל לעשות למען נצח ישראל בשטחים. את העיניים מוכרחים לפקוח ולראות את הפלשתיני המסוכן מכולם, שבצדק הוא מבוקש עכשיו על-ידי זרועות הביטחון. הן רודפות אותו והן ישיגוהו.

שמו של האיש — ד"ר מובארק עוואד, שנולד ב-1943 בשכונת מוסררה בירושלים, איבד ב-1948 את ביתו ואביו, התחנך ברמאללה, השלים את לימודיו בארצות-הברית וחי בה שנים רבות. חזר ב-1983 כדי להישאר. ד"ר עוואד, פסיכולוג במקצועו, שמחזיק בדרכון אמריקאי, הקים לפני שנתיים את המרכז ללא-אלימות במזרח-ירושלים.

הראשון שהבחין בסכנה הטמונה בד"ר עוואד ובדרכו, היה העורך-דין מקריית-ארבע, אליקים העצני. כבר ב-1984 הוא הגיש נגדו תלונה תקיפה, שהיועץ-המשפטי דאז, יצחק זמיר, דחה אותה בביטול. לא כן היועץ-המשפטי הנוכחי. הוא הורה למשטרה לחקור את ד"ר עוואד, לאחר ששלמה באום — עוד לוחם מיומן של ערבים מסוכנים — עתר לבג"צ כשהוא מצויד במסמך מרשיע ומסגיר: היה זה מאמר של ד"ר עוואד — "התנגדות לא אלימה: אסטרטגיה לשטחים הכבושים" — שהופץ בגדה-המערבית, בערבית ובאנגלית.

העצני ובאום הבינו מיד, כי אם יתחבבו, חלילה, עקרונותיו של המאמר על הפלשתינאים, תמו ימי הכיבוש לנצח. מי שרוצה להציל את הכיבוש, חייב להיפטר ממובארק עוואד, ויפה שעה אחת קודם.

ובאמת, יש במאמר דברים מקפיאי דם. ד"ר עוואד מציע לאחיו הפלשתינאים לנהל את המרד והלוחם בכיבוש הישראלי באמצעים לא אלימים. במקום הרימונים, האקדחים, בקבוקי-התבערה, הסכינים ואפילו האבנים, הוא ממליץ על האמצעים האלה: לא לשלם מיסים, לא להציג תעודות זהות, לא למלא טפסים בעברית, להחרים סחורה ישראלית, לא להשתתף בהקמת התנחלויות, לשכב על דרך הבולדוזרים. לגלות התנגדות פאסיווית להפקעת קרקעות, לשבות, להפגין, להיעצר בכל הזדמנות, למלא את בתי-הסוהר הישראליים עד אפס מקום.

אם האמצעים האלה של מרי אזרחי-לא-אלים יוציאו את שלטונות-הכיבוש מדעתם והם ינהגו בשיגעון, גם אז ממליץ ד"ר עוואד שלא לירות אבל כן להיירות. דמים שפוכים — זאת אמונתו — צעקתם נשמעת יותר מצעקה של שופכי דמים.

ד"ר עוואד לא המציא את תורת ההתנגדות הסבילה. אבותיו הרוחניים, לפי עדותו — מי אם לא הם — מהטמה גנדי ומרטין לותר קינג. העצני ובאום, אנשים מאוד אינטליגנטים, מבינים היטב מה המשמעות הנודעת לאיזה מהטמה פלשתינאי בסביבה, שעלול לתפוס בהדרגה את מקומם של הרוצחים. אם בריאים יחליפו ביום מהימים את החיות הרגליות, כי אז מלאו ימיו של הכיבוש, זה הסוף שלו.

באום והעצני, שנראים ונשמעים בהתלהמותם הלאומנית כמטורפים, מייצגים נאמנה את הממסד הפוליטי בישראל, ליכוד ומערך כאחד, ששונאים שנאת מוות את המתינות הפלשתינית, ודווקא אוהבים את קצוותה הקיצונית. עם הקיצוניות אין בכלל שום בעיה — לא צריך להתחשב בה, בוודאי לא צריך לדבר אתה, צריך רק לשים אותה על הכוונת. עם המתינות יש בעיה גדולה — מוכרחים לשבת אתה, לשרת תת כוס קפה, ובלית-ברירה גם להציע לה משהו. זאת הסיבה, שבגללה מוכנה המנהיגות הישראלית להגיד כמה מלים טובות על המתינות הפלשתינית רק כאשר היא נרצחת — פלשתיני מתון הוא פלשתיני מת.

בחייו של עיסאם סירטאווי אפילו לא הסתכלו בכיוון שלו; במותו, ספדו לו כאן כפי שסופדים לנפש טובה וקרובה — נפלה, אבוי, עטרת השלום. פלשתיני מתון, שלא מת כמו סירטאווי אלא חי כמו מובארק עוואד, מוצג תמיד כבעל תחבולות, אש"פיסט צבוע דם בתחפושת, שמתינותו אינה אלא מסווה.

לפני חודשיים, בטרם התוודעתי לד"ר עוואד ולפעולתו, כתבתי במדור זה מאמר — "מדריך למיגור הכיבוש הישראלי" — שפורסם אחר כך בכמה עיתונים ערביים. גם אני קראתי לפלשתינאים להרהר כליל מהסורר ולנקוט באמצעים של מרי אזרחי-לא-אלים. אם באום והעצני והיועץ-המשפטי והשב"כ והמשטרה הם גיבורים גדולים על ד"ר עוואד, נראה אותם גיבורים כאלה עליי אדרבה. יוכיחו גם אותי להקירה ויעמידו אותי למשפט על דעותי שהן כדעותיו. אני, מיותר להדגיש, אוותר ברצון על חסינותי.

היועץ-המשפטי, השב"כ והמשטרה יודעים היטב שאי-אפשר להעמיד אותי לדין, כשם שאת ד"ר עוואד אי-אפשר. אפילו בימים נוגעים אלה, אין שום יכולת להכניס את רוח ההסתה והעיוותים של באום-את-העצני במערכת החוק המשפט כולה. אבל, שומרי ישראל האמיצים אינם מרכינים ידיהם בעוד כוחם יאלץ ד"ר עוואד לעזוב את הגדה כאשר יפוג תוקף הוויזה שלו. כדי להישאר, הוא מוכן לוותר על אזרחותו האמריקאית ולהחליפה באישור שהייה קבוע, אך בקשתו לא יינתן לו. בשעה שירצה ד"ר עוואד לשוב לארצו ולמולדתו — הדרך חזרה תהיה חסומה, השער הכניסה — נעול.

כך נרשום לעצמנו עוד ניצחון מוחץ במאבקנו רב-העלילה והד תושייה. עתיד הכיבוש, נגד ה מתינות הפלשתינית הקטלנית.

מעתה
השרות לאמריקה והקריביים
בתדירות עוד יותר גבוהה!!

ZIM HAIFA ★ ZIM TOKYO ★ ZIM NEW-YORK ★
ZIM PUSAN ★ ZIM SAVANNA ★ ZIM CALIFORNIA ★
ZIM IBERIA ★ ZIM GENOA ★ ZIM HONG-KONG ★
ZIM MONTREAL ★ ZIM LIVORNO ★ ZIM MARSEILLES ★
ZIM MIAMI / ZIM HOUSTON ★

שרות • יעילות • אמינות
צים חברת השיט הישראלית
צים ZIM

صكنا من الاحيل

יפאן, טאיוואן, הונגריה — ובעיקר פרסטון סטרג'ס

סיכום פסטיואל הסרטים בחיפה

מאת גידי אורשר

הפסטיואל של חיפה, שבו אנו עוסקים, מכנה עצמו "פסטיואל הסרטים"; זה של ירושלים מכנה עצמו "פסטיואל הקולנוע". ההבדל אינו רק סמנטי. "קולנוע" זה יותר כללי, יותר מגובש, גם יותר מחייב. סרטים הם המקרים שבהם נפגשים באולמות חשוכים. אבל גם כך וגם כך טוב שיש גם קולנוע וגם סרטים — גם חיפה וגם ירושלים.

לא מעט טענות הושמעו כלפי היצע הסרטים של פסטיואל חיפה וחלקן מוצדקות. אבל צריך לראות את ההיצע בפרופורציות — ואלה מרחיקות את הערות־לדע על מה שהוצג. פסטיואל מציג רק חתך של העשייה הקולנועית בארצות שמהן באים הסרטים — לא את החתך המשופר. טענה אחרת היתה כנגד הכמות של סרטי המפיצים שהוצגו בפסטיואל, ושיוקרנו במהלך השנה בהקרנות מסחריות רגילות. אלה באו על חשבון הסרטים המיוחדים שהובאו רק לפסטיואל. ספרתי כ־20 סרטי מפיצים מבין כ־55 הסרטים שהוצגו (המספרים על־פי התוכנייה). אבל בלי לנסות לתרץ, את מחלה חיפאית שהיתה חמורה יותר בשנים הקודמות. השנה נלמד הלקח, והכיוון, של ירידה בכמות הסרטים הללו, היה נכון. צריך להדגיש אותו.

הפסטיואל השנה התחלק לארבע קבוצות בולטות: הקולנוע המזרח אסיאתי, ההונגרי, המרכז־אירופי ושל פרסטון סטורג'ס, השקול כנגד כולם.

האסיאתים, שגרפו את מרב הנקודות בחיפה, היו היפאנים והטאיוואנים. היפאנים הוכיחו כי גם בקולנוע הם תלמידים משמעים וחרוצים היודעים להשתמש בשאריות המסורת של המייסטרים הוותיקים שלהם, לערבבם עם קולנוע מערבי ולהגישם מהבילים וערבים לחיך. "מוות בטוקיומקי", סרטו של יושימיטסו מוריטה, סרט מתח מסר גנן מאוד, עשוי בטוב טעם, ביכולת, בכישרון ובאפשרויות של הבעה קולנועית — הסרט הטוב בפסטיואל — זכה גם להערכת הקהל. נוספו לסרט כמה הקרנות: "מנהגי לוויה" של יוזו איטאמי. מחקר בצלולואיד על הרגלי הלוויה הצבועים והמסובכים של היפאנים — משהו שהזכיר את המונופוליסטים הדתי שלנו — העלה חיוך על השפתיים. כך גם "אשת מס" של אותו במאי. בנושא שגם הוא מתאים לחברתנו כבפפה ליד: העלמות מס והניסיונות לשרטן. "ההבטחה", סרט כבד וקשה של יושישיגה יושידה. הוא על זכותם של זקנים למות בכבוד כאשר הם רוצים בכך. בלי להיכנע לצווי החברה והרפואה המנסים להאריך את חייהם האומללים ללא צורך. עוד סרט בולט הוא הסרט התעודי למחזה "קדימה צבא האלוהים" של קאזו הארה. על מסע כפייתי שעורך תמהוני אחד בעקבות כמה חברים למחלקתו בזמן מלחמת העולם השנייה.

מטאיוואן באו שני סרטים, אחד מהם הפך, ובצדק, לחביב הקהל — "קיץ אצל סבא", של הו הסיאו הסיין, הבולט שבבמאי טאיוואן, על חופשה של שני ילדים קטנים בבית סבא בכפר, בגלל מחלת האם. מתוק מתוק ותמים.

ומאור לחשכה, מטוב לרע — הסרטים השוויצריים והאוסטריים, העינוי האמיתי של הפסטיואל. מה שהוקרן בפנינו בקבוצה זו היה אוסף של סרטים ספק ניסיוניים, ספק משעממים תפוחים. היו יוצאים מן הכלל — כמו "הרצח מפלודירזה", ניסיון אמיתי ומעניין להתחקות אחרי הלכותיו של רוצח שכיר, סרט שברונו גאנץ תרם לו רבות — אבל אלה היו כקול קורא במדבר.

נימה של הומור, החסרה במרבית סרטי הפסטיואלים באשר הם, סיפקו ההונגרים. יש להם איזה חן בסיסי, נונשאלנטיות טבעית וניסיון של שנים בעשייה של סרטים חביבים שיש בהם מהדבש של אהבת האדם ומהעוקץ של החיים הפוליטיים. העוקץ מכוון היטב ובינות קבוצות אל המשטר. המשלם את המשכן בסופו של דבר, וגם מבין את הסרטים.

חביבים כאלה היו "את האני והמהפכה", המתרכז בקורות משפחה אחת ב־1956, עם הרבה הומור עצמי; "סיפור אגדה הונגרי", סרט קצר שהתארך על המידה, חמוד עד האמצע, ו"נערות יפות", שריתק בעיקר את הצופות הצעירות — סיפור תחרות היופי הראשונה בהונגריה שהסתיימה בהתאבדות הזוכה, סרט דוקומנטרי העוקב אחרי המאורעות ומגיב עליהם.

והיתה גם נציגות יוונית ובראשה תיאו אנגלופולוס, בכיר במאי יוון, נכון לעכשיו, שהציג את "מגדל הדבורים". סרט די ברור שלו ששינה משהו בסגנונו המפורט והאיטי. והיו גם נציגויות אנגלית וצרפתית עם שני רההמרים.

והיה פרסטון סטורג'ס, כדי לשפוך שמן זית זך של הנאה על הסלט רב־הטעמים שהוגש מטעם המארגנים. סטורג'ס היה הסיבה לבוא הנה. הוא גם הסיבה לרוץ לסינמטקים שעוד מציגים מסרטיו. מצחיק עד דמעות, חכם כמו השורקל. נבון כמו היום והלילה והוכחה למי שחושב שקולנוע אמריקאי זה רק בידור. סטורג'ס יכול, בסרט אחד, להגיד הרבה יותר מעשרה במאים אחרים בעשרה סרטים.

מבין סרטי המפיצים, אי־אפשר שלא להזכיר שלושה: "מלאכים בשמי ברלין", סרטו של הגרמני ויס ונדרס. עבודת קולנוע קסומה. אחד הסרטים החשובים של התקופה האחרונה — סרט שיש בו ניסיון לצאת מהקוד האישי והאנליטי של הבמאי לסביבה חמה ואנושית יותר בסיפור חכם ומרתק, שילוב מהמם של תמונה וכמה פסקול ליצירה שלמה אחת שאי־אפשר להישאר אדיש כלפיה. לצדו מצא חן בעיני "בוקר טוב בבילוניה", סרטם האחרון של האחים טאביאני שהוקרן כסרט הפתיחה. שצולם ברובו באמריקה ויש בו הרבה על עצמם ועל הקולנוע שלהם.

האכזבה היא דווקא מאחד הצימוקים המרכזיים בעוגת הפסטיואל — "המתים", סרטו האחרון של ג'ון יוסטון. הכל שהאיש סיים את עבודת חייו בהדרת בתיאור סטאטי שכולו תפאורות ותלבושות של סיפורו הקצר של ג'ויס. הגדולה האמיתית, דווקא של הסקסס, מתגלה בדקות האחרונות כשנשמע ברקע קולו של המספר את הסיפור עצמו; עד אז הפיהוק היה כללי באולם, של אלה שלא יצאו.

וכאן, עם עוד כמה עשרות סרטים שאותם לא הזכרתי מחוסר מקום, תם לו פסטיואל הסרטים הרביעי בחיפה. אם יהיה חמישי, צריך להחליט בעירייה. זה יקרה אחרי חישוב החשבונות הכלכליים והאלקטורליים, שהרי שנת הבחירות מתקרבת. מה שכן. אם צריך לבחור בין הקולנוע או אמנויות אחרות, אזי תנו לנו קולנוע. ואם לא בחיפה, אז בתל־אביב. לירושלים אסור להיות לבד. זה גם לא טוב בשבילם.

רוני קובר: אפשר יהיה לשמוע ג'אז טוב גם באילת

פסטיואל הג'אז באילת — במסגרת מגמה חדשה בארה"ב ובאירופה:

קהל חדש לג'אז מתחדש

לא צריך לנסוע לניו־יורק או לפאריס כדי לשמוע ג'אז טוב — אילת קרובה הרבה יותר. ומזג האוויר השורר בה בראשית נובמבר בוודאי נעים מזה השורר בשני הכרכים לעיל. במוצאי שבת הבאה, ב־31.10, נפתח בשפיץ הדרומי שלנו פסטיואל ג'אז שלא היה מבייש כל עיר שהיא בעולם. עם נגנים ולהקות אמריקאיות (ואחת בבריטניה) מהטובות ביותר שתחום זה יכול להציע, לצד להקות ישראליות. שריבוין מרמז אולי על התקרבות המוסיקה הזאת בארץ.

הלהקות שיבואו מחו"ל הן: חמישייה חדישה של נגן הסקסופון מייקל בריקר (הכוללת בין השאר את אחיו רנדי ואת הגיטאריסט מייק סטרן); תזמורת הסאלסה־ג'אז (ג'אז בסגנון לאטיני) של טיטו פואנטה; רביעיית "קווסט" עם דייב ליבמן ורצ'י ביירארק; רביעיית רוני קובר; מל לואיס וחמישה סולנים מתזמורת הג'אז שלו; נגן החצוצרה רד רודני עם הסקסופוניסט אירה סאליוואן; ורביעייה של הגיטאריסט הבריטי ג'ים מאלן.

מלבד היות רובם יהודים (מה שמסביר את היענותם להשתתף בפסטיואל ללא תמורה כספית), מאפיינת את האמנים מחו"ל נגינת ג'אז איכותי ונטול סממנים של סגנונות מוסיקה אחרים כמו רוק. אף נגנים כמו מייקל בריקר, שבעבר ניגן ג'אז־רוק, מנגן כיום בסגנון בי־בופ מודרני.

על המגמה הזאת בג'אז האמריקאי, שהפופולאריות שלו נמצאת בתנופה בזמן האחרון, כתב רוברט פאלמר, מבקר הג'אז של "הניו־יורק טיימס" כתבה, שחלקים ממנה נביא להלן:

"הג'אז חזר"

"אומרים שהג'אז חזר. עד לפני זמן לא רב היתה הופעה של מוסיקאי ג'אז בטלוויזיה או במגאזינים ארציים בגדר חיזיון נדיר; תקליטי ג'אז הופקו על־ידי חברות קטנות או יובאו מאירופה או מיפאן; המונחים ג'אז ודיויד היו כמו מים ושמן. ואפילו יוצרי כלאיים מרוללים של ג'אז־פופ התחבאו מאחורי המונח 'פיוז'ן'. עתה מצהירים המשקיפים. אלה העוקבים אחר מגמות חורמים, כי הג'אז חזר. אבל המוסיקה הזאת לא הפכה רק אופנתית: היא השתלבה במסגרת תרבותית רחבה יותר. הג'אז מפגין כושר התאוששות חסר תקדים, ותחושת דעת לשמור על הישגים שהושגו בדמים.

"... חיותו המתחדשת של פסטיואל ג'י־וי־סי (לשעבר ניופורט) השנה היא רק סממן אחד לתופעה. חברות גדולות, מוסדות, אירגוני אמנות, ממשלות מקומיות והממשלה הפדראלית, מעניקות חסות לאירועי ג'אז וממממנות פרוייקטים של אמני ג'אז. סי־בי־אס, אר־סי־איי, אב־סי־איי וחברות תקליטים גדולות אחרות התעלמו לחלוטין מהג'אז לפני 10 שנים. עתה הן מתחרות על החתמתם של כישרונות, טריים ומבוססים, ומציפות את החנויות במהדורות חדשות של הקלטות ג'אז קלאסיות, על גבי תקליטים, ת"קים וקלטות.

"... מי מקשיב למוסיקה הזאת — קונה תקליטים ות"קים, בא לקונצרטים, מקיים את מועדוני הלילה? זה קהל צעיר, בעיקר תלמידי קולג', שגילו אף הולך ונהיה צעיר יותר", אומר ג'ורג' ויין, אביו ומפיקו של פסטיואל ניופורט, הקרוי היום ג'יי־וי־סי על שם הספונסור שלו. "אין הם יודעים גדולים באשר לעברה של המוסיקה, שורשיה. נראה כי הם מקבלים את המוסיקה כפי שהיא כיום כנתון; מוסיקה המוכרת מאוד למישהו כמוני נשמעת להם חדשה. אבל הם קהל טוב, נלהב מאוד".

"האפשרות ללמוד ג'אז באוניברסיטאות האמריקאיות התרחבה והלכה מסוף שנות ה־60 ותחילת ה־70... אוניברסיטאות רבות־יוקרה החלו לחפש אחר מוסיקאי ג'אז כדי לעמוד בראש מחלקות של מוסיקה שחורה ושל לימודים אחרים של תרבות כושית. נגנים מהדרגה העליונה, כמו מקס רודץ', ארצ'י שפ ודונאלד ברד. נענו לפנייה ללמד ולמלא תפקידים ניהוליים באקדמיה. נוכחותם בקמפוסים משכה מוסיקאים אחרים והעניקה לסטודנטים רבים חשיפה ממקור ראשון להתרגשות שבאלתורי ג'אז".

בהמשך כותב פאלמר כי אחד המאפיינים של נגני הג'אז המצליחים כיום הוא רב־גוניותם. נגן החצוצרה המבריק וינטון מרסאליס, למשל, מקליט תקליטי מוסיקה קלאסית לצד תקליטי ג'אז. אמנם הוא מבטל את שילוב הג'אז והרוק וכן את סגנון הג'אז החופשי כמסייה, אבל אחיו, נגן הסקסופון בראנפורד מרסאליס, המאפיין יותר את זן הנגנים החדש, מרגיש בבית באותה מידה כשהוא מנגן בי־בופ מורכב במועדון ג'אז במנהאטן, או כשהוא מלווה את סטינג במופע רוק באיצטדיון. "הוא האחיד עשו את הג'אז לקאריירה מושכת לנגנים שחורים צעירים, ואת תרומה זו שובה", מצטט פאלמר את ג'ורג' ויין, והוא מסיים את הכתבה באומרו: "הג'אז מצא גואלה מסחרית, וקהל חדש וצעיר. אלה הישגים מבוססים, שאין להניח, כי [...] יישחקו. יותר מאשר מופע, פסטיואל ניופורט השנה הוא הגיגה".

אם יבוא הקהל המקווה — כמו בניופורט — יכול פסטיואל אילת להיות גם זה וגם זה.

יפה ירקוני באולפן: מנציחה את עברה המוסיקלי

יפה ירקוני מנציחה מחדש כ־450 שירים ב־30 קלטות

"מי יודע כמה זמן אני עוד אשיר, בגיל 62", היא אומרת. הרעננות והתנופה שלה מותירים רושם שעוד הרבה, אבל ליתר ביטחון מנציחה יפה ירקוני את עברה המוסיקאלי על גבי קלטות — לפחות 30, שיכילו כ־450 שירים, אולי יותר. הקלטות יקובצו בחמישה אלבומי מתנה, שיכילו שש קלטות כל אחד, ושיחולקו על־פי נושאים: שירי ארץ־ישראל ושירי מלחמה (שלושה אלבומים), שירים סלונים ושירי ילדים.

העבודה מתחילה בכמה חודשי איסוף, שכן מ־200 תקליטי ה־78, המכילים שני שירים כל אחד, רבים כבר קשים להשגה וחלקם אינו בר־שמיעה. נוסף לאלה הקליטה יפה ירקוני במהלך הקאריירה שלה 60 אריכי־נגן — בסך הכל יותר מאלף שירים. ("לא אקח את כולם, לא את כולם צריך להנציח").

עד עתה הוקלטו בפרדיקס, שמפיקים האחים ראובני, 40 שירי ארץ ישראל. המנהל המוסיקאלי הוא עוזי אסנר, שעשה עיבודים חדשים לחמשת השירים המלווים אותה — אך נשאר נאמן למקור. ההקלטה נעשית בלי פליי־בק — המורת. שרה והנגנים מנגנים יחד: "אני צריכה שהתזמורת תלווה אותי ולא אני אותם", היא אומרת. האלבום הראשון צפוי בעוד חודש (אפשר יהיה גם לרכוש קלטות בודדות).

טובי השירים יופקו גם על גבי תקליט. ובעניין תקליטים, בקרוב יצא לשוק אלבום חדש של יפה ירקוני, "היא", שיהיה לדבריה פמיניסטי מאוד.

ססיליה פק: בתו של גרגורי פק

הסרט "פלאש" בפסטיואל הים־התיכון בוואלנסיה

הסרט "פלאש" של הבימאי דורון ערן יצג את ישראל בפסטיואל הים־התיכון שמתקיים החודש בוואלנסיה, ספרד. הסרט, שהוצג עד כה בארץ רק בפסטיואל ירושלים, עוסק במלחמת יום הכיפורים, ומככבים בו עמוס לביא, זאב שמשוני וניצה שאול.

ערן, העוסק כיום בעיקר בהפקה, עומד להפיק יחד עם דייוויד סול, בקו־פרודוקציה אמריקאית־גרמנית־צרפתית־ישראלית, את "בדרך לעין חרוד" על־פי ספרו של עמוס קינן. תחילת הצילומים צפויה באפריל. בימים אלה חתם גם על הסכם קו־פרודוקציה עם חברת הפקה אמריקאית לצילומי הסרט "אהבה אסורה", שיצולם בישראל, ושעלילתו נסובה על סיפור אהבה המתרחש בירושלים, בין בתו של עיתונאי ערבי לבנו של פוליטיקאי ישראלי. תככב בסרט ססיליה פק (בתו של גרגורי פק), יביים ג'ק פישר.

בן יפיק שרן קומדיה ישראלית בבימויו של דובי גל, שגם יגלם בה תפקיד של שוטר כדורסל שאינו מהסיא. שם הסרט: "מלך הסלים".

הוכפל תקציב הקרן לסרטי איכות

תקציב הקרן לעידוד סרטי איכות ישראליים הוכפל. מ־400 אלף ש"ח ל־800 אלף ש"ח בשנה. התמיכה לכל סרט שיאושר תעמוד מעתה על 100 אלף דולר במקום 70 אלף, ויגדל מספר הסרטים שיזכו מד תמיכה.

מקורות התקציב הנוסף הם של משרד החינוך, שזכתה לפתם כך סדרי עדיפויות.

השר יצחק נבון החליט על העלאת התקציב לאחר דיון עם אבנר שלו, ראש מינהל התרבות במשרד, ועם קבוצה של יוצרים בתחום הקולנוע.

מועדון מחט הזהב
SINGER
מבצע חגים
1. 50% הנחה על כל התיקונים למכונות תפירה ביתיות זינגר
2. 30% הנחה על כל מוצרי הסידקית.
3. מבצע "טרייד אין" — מכונת התפירה הישנה תוערך ותהווה תשלום ע"ח ההחלפה.
רק אצל חברי מועדון מחט הזהב.
תל־אביב — ק.ל. מרכז זינגר, ככר מלכי ישראל 19, 03־239453.
תל־אביב — מרכז התפירה, נחלת בנימין 61; מרכז סכמת תפירה, קינג ג'ורג' 8 · רחובות — ק.ל. מרכז זינגר, אחד העם 29 · ירושלים — ק.ל. מרכז זינגר, יפו 50; אלנבי אוזלאי, הנביאים 68 · חיפה — ק.ל. מרכז זינגר, הרצל 32; ששה באור, שפירא 13; אחים ערקי, יפו 44 · אשקלון — אור לכל, הרצל 59 · אשדוד — רשת ד', נורדוי · באר שבע — ר.ר. מחשבים, העצמאות 49; קמנמן אברהם · טבריה — כלבו תפירה · עפולה — ק.ל. מרכז זינגר, יהושע 6 · נצרת — בני שפיק, ואק ראש · בני ברק — לירית, רבי עקיבא 132 · ק. אתא — מרכז הרניה, העצמאות 58 · חולון בתרים — רבה, ה 62 · נתניה — ק.ל. מרכז זינגר, שמואלי 17 · פתח תקוה — בתנדוקוהולר, הרים וזה 18
לפרטים נוספים נא צלצלו לאורליה בטל: 03־239453/4/5
ק.ל. שווץ — ישראל בע"מ, יבואנים בלעדיים של זינגר בישראל. בשיתוף עם מועדון מחט הזהב, המומחים בארץ למכונות תפירה.
SINGER

משרד הבינוי והשיכון
רשם הקבלנים
סיווג קבלנים רשומים

בהתאם לסעיף 6 לתקנות רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (סיווג קבלנים רשומים), התשמ"ד — 1984, עודכנו היקפי הסוגים בכל קבוצה.

להלן היקף הסוג בכל קבוצה, מעודכן ליום 1 באוקטובר 1987 על־פי המדד שפורסם ב־ 15.9.87.

קבוצה / סוג	קבוצה א' באלפי ש"ח	קבוצה ב' באלפי ש"ח	קבוצה ג' באלפי ש"ח	קבוצה ג' ענף בניה במ"ר
1	260	425	625	1,250
2	520	850	1,250	2,500
3	1,040	1,700	2,500	5,000
4	2,080	3,400	5,000	10,000
5	בלתי מוגבל	בלתי מוגבל	בלתי מוגבל	בלתי מוגבל

היקף הסוג משתנה מדי שלושה חודשים. העדכון הבא יהיה ב־1 בינואר 1988.
קבלן רשאי לבצע עבודות הנדסה בנאות רק במסגרת הסיווג שאושר לו.
בידו של כל קבלן שנקבע לו סיווג בהתאם לתקנות מצויה הודעה מתאימה.

אריה בר־און
רשם הקבלנים

רוכש דירה
רכוש דירתך רק מקבלן בעל סיווג מתאים להיקף הבניה המבוצע על ידו!

משאבות סלע בע"מ
הודעה על תוצאות הנפקה לציבור

על פי תשקיף מיום 27.9.87 הוצעו לציבור 640,000 מניות רגילות, בנות 1 ש"ח, במחיר רכישה של 2 ש"ח (200%) למניה, ולעובדי החברה 33,600 מניות רגילות בנות 1 ש"ח במחיר רכישה של 1.33 (133%).

עד לשעת סגירת החתימות, נתקבלו מהציבור 76 הזמנות לרכישת 368,120 מניות לעומת 640,000 מניות מוצעות, דהיינו 76 רוכשים רכשו 57.5% מהמניות המוצעות ומעובדים נתקבלו 14 הזמנות לרכישת 21.120 מניות.

כל מבקש יקבל את מלוא הזמנתו. יתרת המניות שלא נדרשה על ידי הציבור תרכש על ידי החותמים להנפקה.

החברה מודה למזמינים על האמון שנתנו בה.

חדשות סוף שבוע
■ אסי דיין: דיינסטי שלא תראה ■ דן בן אמוץ עם משה קרוי ■ וולסטריט, היום בו נפלו השמיים: יקיר פלסנר היה שם ■ עזרא סדן, שאול אברון ■ יעקב אחימאיר על הסטודנט של שולץ ■ יהודה ליטני, אילן כפיר ■ רוטבליט מחזק את ידי השובתים ברשות השידור ■ נהרגה בדרך למכולת, מאת צבי גילת ■ עדנה שבתאי עם נועה אשכול ■ סיפור של דודו גבע ■ ב. מיכאל, 800 ק"מ על פז'ו 405. מבחן דרכים ■ איל חלפון במסע הבחירות של מאיר אריאל ■ אמנון לוי: דינר אצל ספינקא ■ בן 33 שווה 54 מיליון דולר, מאת אלעזר לוין ■ אורי מילשטיין על נחום גולדמן ■ אביגדור פלדמן על החיים ועל המוות ■ חדש במדור אוכל: קורס מנות אחרונות של ישראל אהרוני

אוניברסיטת תל־אביב
ההרצאה השנתית ע"ש מרגרט תאצ'ר
הרצאת הפתיחה
של
מר נורמן פודהורץ
עורך ה־"COMMENTARY"
בנושא:
מוהי הניאו־קונסרבטיביות?
תתקיים ביום ראשון, ב' בחשון תשמ"ח, 25.10.87, בשעה 18.00, בבנין הפקולטה למשפטים ע"ש טרובוביץ, אולם כס־המשפט ע"ש מלכה ברנדר.
קרית האוניברסיטה, רמת־אביב.
כניסה דרך שער רמניסיאנו (4)
— הציבור מוזמן —

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה
הודעה על פי סעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 (2), (1) לחוק התכנון והבנייה הנ"ל, כי הוגשה בקשה לועדה המקומית לתכנון ולבנייה של נהריה, למתן הקלה באחוזי הבנייה.
דהיינו הרחבת מגורים קיימים ב־2 מפלסים מעל לקיים בנצול של 40.9% בנייה במקום 37.5% בנייה המותרים.
שעל חלקה 226 בגוש 18209 רחוב אלוהורוב 12 נהריה
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה המקומית, כ־עיריית נהריה.
לכל מי שיש התנגדות, יוכל להגישה תוך 19 יום מיום פרסום הודעה זו.
ת. לבב
יו"ר הועדה (משנה) המקומית לתכנון ולבנייה נהריה

חשבשבת
פי.סי.סופט בע"מ
אלפי ממליצים אינם יכולים לטעות
דרך פ"ת 65, ת"א טל. (03)261146

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04־640775
פר־402
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על—ידי:
עינב .ש. וציביב .י. — לאשר הקמת בנין מגורים מדורג בן 2 קומות ברחוב אבתר רבין מס' 67 (מגרש 487) בגוש 12251 הר־הכרמל.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה למגורים מעל למותר.
2. בליטות למרווחים צדדיים של 40 ס"מ, לכיוון מזרח ומערב.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ב/איתמר ינובייץ
מהנדס העיר

המינהל האזורי לאזור יהודה ושומרון
קצין מטה לענייני פנים
מועצת התכנון העליונה
ועדת משנה להתיישבות
הודעה על הפקדת תכנית כללית מס' 410/4 לאפרת־גבעת הדקל המצאת בגוש 6 (מכמי) חלק מיסקבת עבר ד' ואד אל־ביר ובגוש 8 (מכמי) חלק מיסקבת עבר דואר אל חדר באדמות כפר אל חדר.
בהתאם לסעיף 20 לחוק תכנון ערים כפרים ובניינים מס' 79 לשנת 1966, מודיעה בזה ועדת משנה להתיישבות על הפקדת תכנית כללית מס' 410/4 לאפרת־גבעת הדקל.
התכנית נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית בבית אל ו/או במשרדי הועדה המקומית אפרת ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימים ב'ג'ה' בשעות 10.00—14.00.
כל מי שיש לו ענין בתכנית ורואה עצמו נפגע ממנה רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת ויצרף אליה את כל המסמכים התומכים בהתנגדותו. לרבות מפה או מסמכים אחרים המאפשרים זיהוי מיקומו של הנכס וכן המוכיחים זיקתו של המתנגד לנכס. כן רשאי המתנגד לפרט את הצעותיו לשינוי התכנית אם ברצונו בכך.
את ההתנגדות יש לשלוח למשרד קצין מטה לענייני פנים בבית אל ת.ד. 16 או למשרד מהנדס הועדה המקומית אפרת במשך חודשיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.
אורי בזק
קצין מטה לענייני פנים מפעל
יו"ר מועצת התכנון העליונה
22.10.87

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04—640775
פר־445
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
בשיר עודה לאשר תוספת בניה ובדיעבד לתוספות בניה ובניית 6 מחסנים דירתיים ושינויים ברחוב רענן 81, חלקה 83 בגוש 10755, כבביר.
הבקשה כרוכה בתוספת קומת־עמודים מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א',ג',ה', בין השעות: 08.00־11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר ינובייץ
מהנדס העיר

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר — 04־640775
פר־421
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965.
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
פטמה אבנייל — לאשר שינוי יעוד המבנה שימוש חורג לכל המבנה ממגורים לעסק ובשטח המיועד בחלקו לדרך, ברח' אר־זמחורי 5, חלקה 267 בגוש 10872, חליסה.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00—11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
ב/איתמר ינובייץ
מהנדס העיר

לא מכרת לא שילמת
בלוח העיר
קבלת מודעות
מ־8.00—20.00
03־371261

"אני אדם לא־קיים בארצי"

מפגש עם מילובאן דז'ילאס: הכופר־בקומוניזם הידוע מעדיף לחיות בארצו, למרות החרמתו ונידויו שם. אל גורבאצ'וב הוא מתייחס בבחינת כבדהו וחשדהו

מאת יעקב אחימאיר

להיות במחיצתו של מילובאן דז'ילאס — זה כמו למשש את ההיסטוריה כשהיא בשר ודם. דז'ילאס שהיה בעבר יד־ימינו של טיטו, שליט יוגוסלוויה, הוא בוודאי כיום ה"כופר" וה"סוטה" הידוע ביותר במערב — בעודו חי במולדתו, ובעיר־הבירה שלה, בלגראד. כופרים ידועים אחרים בשיטה הקומוניסטית, כמו אלכסנדר סולז'ניצין, העדיפו לצאת את מולדתם — ולהשקיף על הקומוניזם, או על ברית־המועצות, מבחוץ. דז'ילאס, שאמור לשוב מירושלים לביתו בבלגראד תוך ימים, אינו רשאי להוסיף לדעותיו ולהביא את ביקורתו הבוטה על המשטר בארצו — כשהוא בבית. אך הוא עשה זאת השבוע, בגילוי־לב ללא־דופי, בשיתוף עם קבוצה של כמה עשרות מלומדים, סובייטולוגים וסקרנים, באחד מאולמי־ההרצאות של "שומר האוניברסיטה" בירושלים, שהוא ארחו.

לטדי קולק, ראש עיריית ירושלים, נודע כי דרכונו של הכופר דז'ילאס, שנשלל ממנו בידי השלטונות לתקופה של 17 שנים, הוחזר אליו — והוא הודה להזמינו לביקור בארץ. דז'ילאס זכה למוניטין במערב לאחר שהעז לפרסם את ספרו "המעמד החדש" (תורגם לעברית) שבו מתח ביקורת נוקבת, אולי חסרת־תקדים בחריפותה ובהגינותה, על הביורוקרטיה. על המעמד החדש אשר צץ ביוגוסלוויה — וגם במדינות האחרות בגוש הסוציאליסטי, במזרח־אירופה. בתגובה, סולק דז'ילאס מן המפלגה, נחבש בבית־סוהר שנים אחדות, כשם שבילה שנים אחדות בכלא לפני שנהיתה מולדתו למדינה קומוניסטית.

ובימים אלה — הוא בירושלים. בעיניהם של אלה שעקבו מרחוק אחר דרך־התהפוכות שעשה האיש, באומץ־לב מופלג, תוך ישיבה בסוהר — הוא בבחינת אגדה מהלכת: שתקנית ומתייסרת, אידילית ונרגשת — אך בעיקר, חסרת־מעצורים בהערות שהוא משמיע, כאילו כבודו־אמנם על יוגוסלוויה ומשטרה הנוכחי בפרט ועל השיטה הקומוניסטית בכלל.

חיי היום־יום של הכופר דז'ילאס הם חייו של מנהיג־גיבלאות שאינו רשאי להשמיע ולו הגה בפומבי, בארצו. אמנם, הוא מספר, לפני כשלושה חודשים פורסם ראיון עמו בעיתון־נוער, אבל לבו מואס, פיו הסום להוסיף.

"איני יכול לפרסם דבר ביוגוסלוויה. ניסיתי לעשות זאת כמה פעמים ואין כל תשובה מבית־ההוצאה לאחר שבו הפקדתי לפרסום כמה סיפורים קצרים. אני אדם לא־קיים בארצי", הוא אומר לשומעיו בחיוך מריר. הוא מספר כי בארצו כל אחד יכול להשמיץ אותו, לפתוח עליו ביקורת ולפרסם עליו בדיות — אולם הוא אינו רשאי להגיב. "משמיצים אותי שאני בוגד, שאני סוכן של הסי־איי־אי, שאני קשור עם ארגון־מהגרים בעל אופי פאשיסטי — ועל כל אלה איני יכול להשיב", הוא אומר. לעומת זאת, ואולי כתוצאה, הוא רשאי "לפתוח את הפה" מחוץ ליוגוסלוויה, כפי שעשה זאת השבוע בירושלים. ואף לשגר למערב כתבי־יד לפרסום. הוא גם רשאי לקבל תמלוגים, אם כי מקוצצים.

דז'ילאס איננו רק מנהיג שסר חינו, אם לנקוט לשון המעטה, אלא גם סופר ברוך־כשרון. אני אומר לו לאחר הרצאתו, כי ספרו "ארץ ללא צדק" (תורגם לאנגלית) הינו הטוב שבספריו, לדעתי. ספר זה הוא אוטוביוגראפיה יפהפיה של אדם במחוז הולדתו — מונטנגרו — אולם הוא גורס כי דווקא זיכרונותיו מתקופת מלחמת העולם השנייה — "עת מלחמה" — טובים יותר. "וגם כתבתי סיפורים קצרים טובים". ("עת מלחמה" תורגם לעברית).

עדיין מגנה את סטאלין

דז'ילאס הכיר, כידוע, את יוסף סטאלין ועד היום — כמעט שלושים וחמש שנים לאחר מותו — אין הוא נלאה מלגנותו בחריפות, כאילו אכזריותו של הרודן הרוסי עדיין אינה ידועה לשימצה דיי־צורכה גם בימינו. "סטאלין היה מאוד כשרוני, אבל פנאטי. התוצאה של אישיותו — אימפריה גדולה, מעשים אכזריים. אבל בשום פנים ואופן אין להשוותו להיטלר", הוא אומר.

דומה כי מילובאן דז'ילאס עדיין אינו יודע כיצד לעכל את אחד מיורשיו של סטאלין, מיכאל גורבאצ'וב. "כללית", הוא אומר, "אני מתייחס אליו בחיוב — אבל בביקורתיות". הוא סבור כי בגלאסנוסט של גורבאצ'וב תומך בברית־המועצות הדור הצעיר, האינטליגנציה היוצרת, המשכילים שבקרב המפלגה. זאת כלפי פנים, ואילו כלפי חוץ עלול גורבאצ'וב לנהוג כפי שנהגו קודמיו: היה אם תתחולל התעוררות לאומית באחת ממדינות הגוש המזרחי, לא תהסס ברית־המועצות להגיב בכוח כלפי אותה מדינה, בדומה למה שהיה בעבר בהונגריה, בצ'כוסלובקיה או בגרמניה המזרחית. הוא מאמין — ואולי אף מקווה — כי גורבאצ'וב ישרוד; ואם לא, ישרדו תחתיו הפתיחות שפתח בחיים בברית־המועצות.

אולי מוטב להיפרד

גם מולדתו של דז'ילאס שרויה עכשיו בעיצומן של תהפוכות. האם תוסיף המדינה האחת להתקיים — או שמא תתפרק למעשה יוגוסלוויה מאוחדת ושש הרפובליקות המרכיבות אותה יצעדו כל אחת בדרכה הנפרדת.

דז'ילאס מהסס. אין הוא נחפז בניבוי על מולדתו, אך הוא מצייר בצבעים עזים תמונה של מדינה ומפלגה השרויות במשבר עמוק של מנהיגות ושל כלכלה. המפלגה הקומוניסטית אינה יודעת כיצד לנהוג, ובכל רפובליקה מידה שונה של חירות הפרט. דז'ילאס מדגים: בסלובניה, למשל, אין אסירים פוליטיים; בסרביה נוהג השלטון סלקטיביות במאסרים שהוא מבצע, וגם אז — רק במקרים קיצוניים, "אם מישהו תוקף בחריפות את טיטו". בבוסניה, יד הדמיון תיקצר מלתאר על שום מה הם מסוגלים שם לאסור... דז'ילאס אומר כי הוא "בעד יוגוסלוויה" אבל אולי מוטב להיפרד, או לכונן קונפדראציה.

וכך, במשך קרוב לשעתיים, באנגלית מהוססת אך מדויקת, עמד הקומוניסט־לשעבר ורגם בבליסטראות את השיטה החברתית־פוליטית אשר למענה לחם — אולם בגיל 76 היא עדיין מהרהרת אותו ומנסה לנרותו כליל. ללא הצלחה. הוא מספר כי הוא מאזין לשידורי הבי־בי־סי בשפה הסרבית וכתבי חוץ בבלגראד מתקשרים עמו. אשתו האיצה בו לסיים את שיחות הוויכוח שלו לאחר ההרצאה והוא המשיל משל על גורלו הגר במולדתו: "כאשר נשאתי אותה לאשה, היא היתה בדרגת קפטן ואני הייתי גנרל. היום, כך אומרים עלינו, היא נשארה קפטן ואני — חייל פשוט".

דין פרוטה / לאה פורת

המדינה יוצאת לחופשה

לא רק אזרחים — גם נציבות שירות המדינה מתלבטת בשאלה אם החיסכון בסגירת משרדי הממשלה בתקופות החגים שווה את הסבל הנגרם לציבור

האגדה מספרת כי כאשר הועלתה לראשונה ההצעה לעבור לשבוע עבודה בן חמישה ימים, לפני שנים מספר, הגיב מי שהיה אז שר העבודה יוסף אלמוגי: אי־אפשר להתחיל בבת אחת חמישה ימי עבודה בשבוע — צריך להתרגל לעבודה לאט לאט. קודם יום אחד בשבוע, אחר כך יומיים וכך הלאה, עד שנגיע לחמישה ימים בשבוע.

בדיחה ישנה, אבל נזכרתי בה בעקבות סגירת משרדי הממשלה, החברות הממשלתיות, מוסדות ההסתדרות, מוסדות ציבוריים ושורה ארוכה של משרדים פרטיים במשך כל ימי חג הסוכות. ומה היה לפני החג? המשרדים אמנם לא היו סגורים. אבל חלק ניכר מהעובדים היו בחופשה, וממילא השירות לא היה הכי הכי. לפני חודש וחצי, לדוגמה, התקשרתי לעובד בכיר במשרד התחבורה. אמרו לי שהוא בחו"ל וכאשר ישוב, יחזיר לי טלפון. חיכיתי וחיכיתי. ואכן, בתחילת השבוע, אחרי חודש וחצי, כאמור, טילפן. הוא הסביר שאחרי ששב מחו"ל, יצא לחופשה, יחד עם כל עובדי המשרד.

היציאה לחופשה של משרדי הממשלה והחברות הממשלתיות בתקופות החגים נעשית בצורה מאורגנת זו הפעם השלישית, על־פי הגדרתה של נציבות שירות המדינה. דובר הנציבות יהודה לבנון ביקש להדגיש כי החופשות המאורגנות כלולות בהסכם עם הסתדרות עובדי המדינה. דבר נוסף, כדי לתת מוטיבציה לעובדים, הוחלט כי במקום לנכות לעובדים שישה ימי חופשה, מנכים להם רק ארבעה ימים.

ומה עם הסוכריה לאזרחים? מסביר לבנון: מאחר וממילא עובדים רבים יוצאים לחופשה בחגים והשירות לציבור צולע בתקופות אלה, הוחלט כי מוטב להוציא את כולם לחופשה, ועל־ידי כך משיגים שתי מטרות: חוסכים את הוצאות התחזוקה, כמו חשמל, טלפונים, ניקיון, ומשפרים את השירות לציבור בשאר ימות השנה. זאת מפני שהעובדים לא יוצאים יותר לחופשות מפוזרות הפוגעות בטיב השירות.

העניין האחרון הוא לא לגמרי מדוייק, כי אם עובדים יוצאים לחופשה מרוכזת פעמיים בשנה, עדיין עומדים לרשותם מספיק ימי חופשה כדי לצאת לחופשות מפוזרות. אשר לחיסכון, זה עניין הראוי לבדיקה, במיוחד לאור העובדה שדווקא בתקופת החגים, כאשר לאזרחים יש יותר זמן לסידורים, משרדי הממשלה סגורים. ואמנם, ל"דין פרוטה" הגיעו תלונות: למשל, מאזרח שביקש להאריך תוקף של דרכון ולא הצליח, מאזרח שביקש לקבל רשיון נהיגה לאחר שתקופת השלילה שלו הסתיימה והוא הופנה ממשרד למשרד וכו'.

האמנם שווה החיסכון את אי־הנוחות והנזק לאזרח? כששאלתי את יהודה לבנון מנציבות שירות המדינה, כמה המדינה חוסכת כתוצאה מהחופשות המרוכזות, היתה תשובתו כי אין לו סטטיסטיקה כזאת. כשהבעתי את ספקותי לגבי כדאיות העניין בכלל הבעיה באחרים, הודה כי אכן יש התלבטויות בנושא. מסיבה זו, סיפר, הוחלט לפנות לכל העובדים הנותנים שירותים במשרדים, כדי לאסוף אצלם נתונים על מספר האזרחים שפנו אליהם. אם יתברר שפנו אזרחים רבים, ישקלו שוב את כל העניין.

טוב לשמוע שיש התלבטויות בנושא, אך ספק אם משאל בין העובדים התורנים יתרום מהו. הרי המשרדים הממשלתיים פרסמו מראש על סגירת המשרדים, וממילא אזרחים נמנעו מלפנות אליהם. אולי דרך טובה יותר היא לערוך סקר מדגמי בין אזרחים, ועל סמך תשובותיהם להחליט אם כדאי להמשיך בחופשות המרוכזות. לי עצמי יש ספקות רבים בעניין.

פיצוחים

הקורא נחשון גולן אוהב פיצוחים. אבל מרגיז אותו להיווכח כי כאשר הוא קונה פיסטוקים או שקדים באריזות של "גת", הוא משלם עבורם יותר מפי שניים מאשר כשהוא קונה אותם בתפזורת. למשל, בעד 100 גרם פיסטוקים באריזה שילם 3.48 ש"ח, בעוד שבחנות שוקלים אותה כמות רק 1.40—1.70 ש"ח; בעד 100 גרם שקדים מטוגנים ומלוחים באריזות אלומיניום שילם 3.34 ש"ח ובעד שקדים טבעיים באריזות צלופן שילם 3.24 ש"ח, בשעה ש־100 גרם שקדים בתפזורת עולים רק 1.60—2.00 ש"ח.

ההפרשים האלה נראו לנחשון לא־סבירים גם אם מדובר באריזה משוכללת. הוא לא התעצל וכתב להנהלת מפעל גת שבקיבוץ גבעת חיים. התשובה שקיבל היתה שהאריזות אכן מייקרות את המוצר, אך הן מאריכות את חיי המדף שלו. עוד כתבו כי הם עובדים בצמוד להוראות והנחיות משרד הבריאות ומשרד התעשייה והמסחר, כך שאינם רואים כל מקום להיכנס לפולמוס בעניין המחירים.

עשיתי בדיקה משלי בעניין המחירים. הלכתי לסניף ההיפרכל בקניון רמת גן והופתעתי לגלות שהמחירים בהיפרכל נמוכים מאלה ששילם נחשון גולן. על־פי הבדיקות שלי, המחיר של 100 גרם פיסטוקים מתוצרת "גת" באריזות אלומיניום הוא רק 1.76 ש"ח, 100 גרם שקדים מטוגנים ומלוחים באריזות אלומיניום עולים בהיפרכל 2.34 ש"ח ו־100 גרם שקדים טבעיים באריזות צלופן עולים 2.30 ש"ח.

התעלומה נפתרה כאשר התברר לי בשיחה עם מנהלת מפעל "גת" רעיה מגד כי המחירים שציין נחשון היו בתוקף עד לפני תקופה מסויימת והם ירדו (קורים גם דברים כאלה). כיום המחירים הרשמיים הם (ל־100 גרם): פיסטוקים 2.07 ש"ח, שקדים מטוגנים 2.75 ש"ח, שקדים טבעיים 2.72 ש"ח. זה עדיין יותר יקר מאשר בהיפרכל, מפני שיש רשתות המוכרות במחירים מוזלים. או מוסר השכל ראשון: לקנות איפה שיותר זול.

עם זאת, עדיין נשאר פער בין מחירי פיצוחים באריזה ובין מחירי פיצוחים בתפזורת. נכון אמנם שכל מוצר מוכן ארוז עולה מראש יותר, אבל אנו נוטים להסכים עם הקורא נחשון שהפער במקרה זה גדול מדי. עם זאת, אנו בעד הפעלת שיקול דעת של הצרכן. במלים אחרות, אם המוצר יקר מדי בעיני הצרכן, אל לו לקנות אותו. במקרה של פיצוחים, אם הם זולים יותר בתפזורת, למה לקנות אותם באריזות?

חניונים

בעקבות ידיעות שפורסמו באחרונה על תעריפים הנהוגים בחניונים, התקשר אלי קורא תושב גבעתיים והפנה את תשומת לבי לכך שבאחרונה נפתחו חניונים חדשים הגובים מחירים גבוהים בהרבה מהחניונים הקיימים, לעתים אפילו פי שניים. לדוגמה, בעוד רוב החניונים באזור תל אביב גובים בין 1.50 ש"ח ל־2 ש"ח לשעת החנייה הראשונה, יש חניונים חדשים המרשים לעצמם לגבות 4 ש"ח (!) לכל שעת חנייה. ביודעו שיש פיקוח על מחירי חניונים, תהה אותו קורא אם במעשי החניונים החדשים אין משום עבירה על החוק.

פניתי למשרד התעשייה והמסחר, והתברר שהחניונים החדשים אינם עוברים על החוק.

בעוד שעל החניונים הקיימים חל פיקוח שלפיו אסור להם להעלות את המחירים אלא באישור משרד התעשייה והמסחר, על החניונים החדשים לא חלה חובת הודעה על המחירים החדשים שהם גובים, בדומה, למשל, ליצרנים של מוצרי צריכה. מדוע? איש במשרד התעשייה והמסחר לא יכול היה לנמק את חוסר ההיגיון שבמצב זה. הסבירו לי רק כי אין אפשרות לקבוע מחיר מרבי לכל החניונים כי לא דומה חניון ברחוב דיזנגוף בתל אביב לחניון בעפולה. לכן, מה שנקבע הוא שכל המחירים שהיו בתוקף ב־1 ביולי 1986 הם בבחינת המחירים הקובעים, שמותר להם לעלות מעת לעת אך ורק בהתאם לשיעורים שקבע משרד התעשייה והמסחר.

לגבי חניונים חדשים, יצא המשרד מתוך הנחה שבגלל התחרות הם יקבעו מחירים בהתאם לשוק. המחירים הנגבים אמורים לשמש מחירים קבועים שייכנסו לכבגרת המחירים שלגביהם מותר להוסיף רק מה שמשרד התמ"ס יאשר.

נראה לי שהמשרד טעה בהנחתו. בענף החניונים אין תחרות. אדרבא, הביקוש להם הוא כה גדול שהם יכולים להרשות לעצמם לקבוע מחירים גבוהים בהרבה מאחרים ועדיין יהיו להם לקוחות שיעמדו בתור להחנות אצלם. והרי זה בדיוק מסוג המצבים שבהם אמורות הרשויות להתערב לטובת הצרכן. כאמור, השיקול של משרד התעשייה והמסחר היה מוטעה. עליו למהר ולפרסם צו המחייב כל חניון חדש להודיע מה יהיו התעריפים שלו. המשרד מצדו יבדוק כל מקרה לגופו. אם יראה שהחניון מגזים בדרישותיו, יהיה עליו לכפות על החניון להוריד את תעריפיו.

הבהרה

ב־2.8 פורסמה ב"הארץ" במדור "הרשות המשקי" ידיעה שלפיה פתח משרד התעשייה והמסחר תיקים משפטיים נגד שבעה חניונים בתל אביב בגין עבירות מחירים.

אחד מהחניונים הנזכרים בידיעה — חניון "נאות אביב", ב"לונדון מיניסטור" ברחוב אבן גבירול בתל אביב — הודיע לנו כי על אף שהדבר לא צוין בידיעה, עלול היה להשתמע ממנה כי הוגש גם נגדו כתב אישום, בעוד שהדבר אינו כך.

בבדיקה שערכנו התברר כי אכן לא הוגש כתב אישום נגד החניון הנ"ל, הגם שמשרד התעשייה והמסחר פתח תיק משפטי על שם החניון הנזכר בעקבות תלונות שנשלחו למשרד. תלונות אלה, התברר, לא היו מוצדקות.

קרב־רב / גדעון אלון

החרדים מחדשים את ההפגנות

אחרי פסק זמן של כמה שבועות, בגלל קדושת החגים, שוב משנסים החרדים את מותניהם, חופתים את שרווליהם, ומגבשים בחמ"לים (חדרי המלחמה) שלהם במאה שערים, בגאולה ותל־אריזה תוכניות מפורטות שתכליתן לחדש כבר בסוף השבוע הזה את ההפגנות ההמוניות נגד הקרנות הסרטים בלילות שבת בירושלים. מעתה שוב ייאלצו כוחות גדולים של משטרה ומשמר הגבול להצטייד בקסדות, אלות ומגינים ולוותר על מנוחת השבת שלהם. מעתה שוב "יגוייסו" אלפי ה"חיילים" של חסידויות הישיבות כדי להוכיח קבל עם ועולם שההפוגה בהפגנות ובעצרות העם ההמוניות נגד "חילול השבת", כהגדרתם, היתה זמנית בלבד, וכי הם דרוכים וערוכים להשיב מלחמה שערה נגד פורצי הגדר החילוניים.

למעשה, תכננו קברניטי ההפגנות להרעיש אותן בקול תרועה רמה כבר בשבת שעברה, אולם מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס דחה את בקשתו של ח"כ מנחם פרוש לקבלת רשיון. לפיכך, הסתפקו כמה עשרות חרדים בראשות פרוש האב בהפגנת משמרת מחאה שקטה ליד בית אגרון.

במקביל, השבוע החל בית המשפט העירוני בירושלים בדיון בתביעה שהגישה עיריית ירושלים נגד בעלי בתי הקולנוע "אורנע" ו"בית אגרון", המואשמים בהקרנת סרטים בלילות שבת בניגוד לחוק העזר העירוני. נציג העירייה, עו"ד יעקב קמינצקי, אמר בדיון שאין שום פסול בכך שהעירייה תשתמש גם בנימוקים דתיים בתוך חוק העזר, ובעניני שבת יש לכך חשיבות מיוחדת, משום שמדובר בשמירת צביונה הלאומי היהודי של המדינה. הוא הדגיש כי בתי המשפט לא פסלו מעולם את חוקי העזר בעניין הקרנות סרטים בשבת, משום שחוק העזר משתלב גם בהוראותיו של חוק שעות עבודה ומנוחה, האוסר פתיחת עסקים בשבתות.

באי־כוחם של בעלי בתי הקולנוע טענו כי העירייה חרגה מסמכותה בנושא זה, משום שחוק העזר אינו מגדיר את יום השבת. הם הביאו הגדרות ממילונים שלפיהם יום השבת הוא ממוצאי יום שישי ועד הצהרי יום שבת, ולכן, לפי פקודת הפרשנות, בתי הקולנוע לא הקרינו סרטים בשבת אלא בליל שבת. הם הדגישו שהשימוש בחוק למטרות דתיות נפסל כבר על־ידי בית הדין הגבוה לצדק.

הדמגוגיה של פרוש

חלק ניכר מנאום ארוך שנשא באחרונה באוזני אלפי חרדים בכינוס השבת ביוזמת אגודת ישראל, הקדיש יו"ר אגודת ישראל בירושלים ח"כ מנחם פרוש לראש עיריית ירושלים טדי קולק. בנימה דמגוגית, מאיימת משהו, ותוך התרגשות רבה, שיגר פרוש את חצי הביקורת שלו לעבר קולק. אליבא דהרב פרוש, קולק אשם בחילול השבת, בהפצת תעמולה נגד החרדים בחו"ל וכו'. הנה כמה ציטוטים מדבריו:

"במעמד גדול זה אני פונה אליך מר טדי קולק בקריאה מעומק הלב, רבבות הלבבות שאנו רואים כאן רוגשות, רועדות מהתפעמויות וכך לא רק בירושלים, אלא בכל הארץ וגם בתפוצות הגולה. תדע לך, מר קולק, אבותינו, אבות אבותינו בכל הדורות, מסרו את נפשם למען קדושת השבת. אנחנו כולנו נכונים למסירות נפש ממש למען קדושת השבת בירושלים עיר הקודש. חלילה לך וחלילה לך, מר קולק, להמשיך ברמיסת השבת על־ידי הקרנות סרטים בשבת קודש... למה ומדוע? למה, למה, מדוע, מדוע, תהיה אתה, טדי קולק פורץ גדר הגורם למדורת אש של מחלוקת אשר לא נדע לאן, עד להיכן, עלולה להוביל אותנו האש בידיך זו אתה רוצה לסמל את עשרים שנות איחודה של ירושלים?

"טדי, טדי, חזור בך, חזור בך, טדי קולק, אני פונה אליך, תרים ימינך בקום, בידך להחזיר את הגלגל, בידך להרים ימינך בקום, כי אתה טדי קולק שבהיותך לראש העיר ירושלים, הבטחת תמורת את דיבור השבת לכלל רבב בשבת, אתה תרמת למעלה מ־60 רשויות בירושלים, אתה טדי קולק בנית שנה אחרי שנה בניינים לחינוך העצמאי, לת"תים ולבית יעקב, וכך, אני מוכן להודות, נוצר הקשר והעזרה הגדולה אז אליך. מה קרה אתך? אנו פונים במעמד האלפים כאן ושואלים אותך: מי זה ואיזה הוא אשר הסית אותך מדרך; מי זה ואיזה הוא אשר הדיח בך רוח פחדים ממה? מהתעצמות כוח החרדים בירושלים, עד כדי כך לא למות להזהיר שאלה, אלה החרדים לדבר ה', הם הם הערובה היחידה לקיום האומה היהודית, לקיום עם ישראל!"

בהמשך נאומו האשים פרוש את קולק בניהול תעמולה בחו"ל נגד העדה החרדית: "קשה, קשה מאוד, ולא פעם מקומם, שאנחנו שומעים אותך, טדי, איך שאתה חרד וחושש מהתעצמות החרדים בירושלים. עד כדי כך שהוא לא נרתע מלבטא בנשימה אחת את התעצמות הערבים, אותם הערבים הרוצחים השפלים, אותם, יחד את כבוד־אותנו החרדים. ואני קובע זאת אחרי מסעי האחרון לארה"ב, זוהי התעמולה המועתקת המקוממת שטדי קולק מנהל בחו"ל... טדי, חשוב חשיבה רצינית מה שאתה עושה, אתה שנושא בתואר ראש עיריית ירושלים, איך אתה מרשה לעצמך להשוות המון מערבים עם המון מהחרדים?"

קבלת פנים צוננת לאידה נודל

הציבור החרדי לא נטל חלק בשמחת שחרורה של אסירת ציון לשעבר אידה נודל, אולי משום שחיללה את קדושת שמחת תורה ויצאה מבריה"מ במטוסו של איש העסקים היהודי ארמנד האמר לפני צאת החג, ואולי משום שאינה מקפידה על קיום כל המצוות. ביטוי בולט לכך נתן "המודיע", ביטאון אגודת ישראל, למחרת בואה ארצה.

בניגוד לכל העיתונים האחרים (לרבות ביטאון המפד"ל "הצופה"), שהקדישו את הכותרת הראשית לאידה נודל, והוליכו עורכי "המודיע" לה ציון בכל האפשר את הסיפור. הוא פורסם בעמוד האחרון, על טור אחד בלבד, תחת הכותרת "אידה נודל הגיעה לישראל". כותב הידיעה לא שכח להזכיר כי "רבים הביעו תמיהה על חילול החג שהיה כרוך בבואה לישראל. במיוחד מכיוון שהמיליונר ארמנד האמר העמיד את מטוסו הפרטי, שהביאה הישר ממוסקווה, הנסיעה היתה יכולה להידחות במספר שעות".

לעומת זאת, בשבועון החרדי "ערב שבת" (בגיליון ערב סוכות) מדגישים את המאמצים הבינלאומיים שעשה צדוק כוגן כדי לשחררה אל הזיק. בכתבה, המשתרעת על פני עמוד שלם, תחת הכותרת "אמא אידה", שנכתבה ופורסמה עוד בטרם הוברר שגורלו וחלה, שמו שמים, את קדושת חג הסוכות, מספר הרב כוגן שעשה פעמים רבות את הדרך מלנינגרד למוסקבה כדי לעודד את רוחה ולהושיט לה סיוע.

"כמו שגילה בעולם החופשי מהזדהות, עשתה אידה כל שביכולתה כדי ללמוד תורה", כותב "ערב שבת". "כהוכחה לכך מספרים ש'פעמים רבות פגש אותה הרב כוגן כשבידיה חומש והיא קוראת בו ברוסית או בעברית".

הרב כוגן גם נזכר בקורותיו כדי להמחיש את שמירת המצוות של אידה נודל. פעם אחת, כשביקר בביתה בסיביר, הוא טעם מהעוף שהביא עמו כחצי שעה לאחר שטעם חלב. אידה הודיעה, ושאלה כיצד עשה זאת, האם אין בכך משום איסור "בשר וחלב". הרב הסביר לה באריכות את דיני בשר וחלב על כל פרטיהם והרחם לשמוע ממנה, כי עד אז, מכיוון שלא ידעה את כל ההלכות על בוריין, נהגה להחמיר על עצמה ולא לאכול בשר וחלב במשך אותו היום.

כלכלה במשפט / משה קשת

יישומים מקומיים של קביעות בין־לאומיות

פסיקת בית הדין הרבני בפרשת נקש, על רקע הצו ההולנדי שניתן נגד שר המשפטים, מתקשרת לתחום "התנגשות הדינים", אשר הולך ותופס תנופה בטיפול בתביעות רבות ומגוונות בעלות אופי בין־לאומי.

בתביעות כאלה רשאי כמדומה בעל דין לבחור לעצמו את בית משפט הנוח עבורו, שאינו דווקא "הפורום הנאות" לבירור תביעתו, מתוך ציפיה שהישגיו יהיו טובים יותר בבית המשפט הנבחר על ידיו, מאשר בבית המשפט שהוא הפורום הטבעי לבירור, בדיוק כמו שבית הדין הרבני, שהוא הפורום הטבעי לדון בסכסוכים בעניני עגינות וגירושין, נבחר מטעמים מובנים לשמש זירת הבעיה בנושא הסגרה ששיפוט הנבכן נתון בידי בית המשפט הגבוה לצדק.

אין תימה איפוא שבתי המשפט ובתי הדין החלו להתגונן מפני הצפתם בתביעות מיותרות וכמעט טורדניות כאלה, מתוך שיקול כי ראויה כל תביעה להתברר בפורום הטבעי שלה וכי יש למנוע מבעלי דין לנצל את יתרונות הסמכות הפורמלית המוקנית לבית המשפט הרצוי לאותו בעל דין. משום כך מחקו בתי המשפט על הסף — או עכבו הליכים — בתובענות שהוגשו ל"פורום לא נאות", עוד בטרם הספיק המחוקק להתיר בחוק לעשות כן. שכן בתי המשפט עשו שימוש בסמכותם הטבועה והפנימית או ב"חקיקה שיפוטית". ארצות הברית, שהיתה מאז ומתמיד אבן שואבת לתובעים בנזיקין בשל סכומי העתק הנפסקים בה לקורבנות של תאונות, אימצה הלכה זו בשנות החמישים. השופטים האנגליים הלכו בעקבות עמיתיהם האמריקאיים ונתנו תוקף מחייב לאותה הלכה עצמה בראשית שנות השבעים, וכעבור שנים מעטות אושרה ההלכה גם בישראל, ואף נעשה בה שימוש רב במחיקת תביעותיהם הנזיקיות של תושבי שטחים בגין פיצויי תאונות, שהוגשו לבתי משפט ישראליים, כדי לזכות בפיצויים גבוהים יותר, שלא היו נפסקים להם בבתי המשפט של אזוריהם.

אך כפשוטה אין ההלכה גורסת אלא זאת כי רשאי בית המשפט למחוק את התובענה, משל כאילו בית הדין הרבני היה מוחק על הסף את התביעה שהוגשה אליו בעניין נקש. מסתבר כי לא רק בתי דין רבניים הם קנאים לסמכותם ומסרבים להיפרד מתיקים שהגיעו אליהם מפני עניינו המיוחד של אחד מבעלי הדין. אכן מה ייעשה כנגד בית משפט או בית דין המתבקש להפעיל את סמכותו, הנתונה לכאורה בידיו, אלא שהשימוש בה עשוי לפגוע במהלך העבודה של בית משפט אחר, שהוא הוא הפורום הטבעי לבירור התובענה? ואמנם בפסק דין חדיש של בית הלורדים האנגלי נפסק כי רשאי בית משפט לתת צו האוסר על בעל דין לנהל הליכים "מקבילים", בבית משפט או בבית דין אחר, גם אם לבית המשפט או לבית הדין האחר יש לכאורה סמכות שיפוט. הלכה זו שנפסקה בהרחבה על ידי הלורד ברנדון, הורחבה בהרבה אימרת אגב של השופט לורד... משנת 1959, אשר על פיה יש לבית משפט מקומי סמכות להורות לבעל דין — על ידי מתן צו מניעה נגדו — שלא להמשיך בדיון בו פתח בבית משפט זר. ואכן השימוש המתאים בצווי מניעה כאלה, עשוי היה למנוע מראש ניצול לרעה בסמכות חוקית, ואפשר שפסיקת בית הדין הרבני בעניין העגינות היתה באופן זה נמנעת, אילו עותרי הבג"ץ היו מבקשים כי יינתן צו ארעי כזה, בידי שהנשיא שמגר פסק בבג"צ אלוני נגד שר המשפטים, כי אם יינתן צו של שר המשפטים בדבר ההסגרה, הרי יש להניח כי בית הדין הרבני יפעל באותו אופן שהיה פועל בית משפט אחר, והיינו מתוך יחס כבוד לבית הדין לא ניתן כנגדו צו המניעה שיכול היה להינתן בדין ובסמכות.

אך צווי מניעה אינם הסעדים הדריגים היחידים בהקשר כזה, שכן שוב אין בתי המשפט מסתפקים במחיקה או עיכוב הליכים סתמי כאשר מועלית טענה של "פורום בלתי נאות". בשנים האחרונות פורסמו פסקי דין אמריקאיים שבהם אין בתי המשפט מסתפקים במחיקה או בעיכוב הליכי אלא מתנים את המחיקה בתנאים מסוימים ומפורשים, כגון מתן ערובות לקיום פסק הדין שינתן בארץ האחרת, תשלום מקדמה על חשבון פיצויים שיפסקו בארץ האחרת, גילוי מסמכים שיכולים לגלות פרטים חשובים בקשר לניהול המשפט בארץ האחרת, ובכלל התחייבותו של הנתבע שלא להעלות טענות מקדמיות אחרות בבית המשפט שידון לגופו של דבר. הכל מתוך חוסר אמון במערכת השיפוטית של המדינה האחרת העשויה ללכת שבי אחר הטענות הפורמליות של הצד הנתבע.

בהקשר הישראלי אין הנושא מצטמצם לפרשה מסוג זו של נקש או לעניני אישות, או לענינים בעלי אופי מסחרי אשר מבקשים לעוות את תוצאתם המשפטית על ידי הפיכתם לבעלי אופי אישי, או לעניין תביעות בין־לאומיות. כפי שמוכיחה העובדה שביהודה ובשומרון נוהגים של... בין האזורי הירדני, ואשר ההתנגשות הדינים בינו לבין החוק הישראלי פסקה מזה כבר להיות שאלה עיונית בלבד. לכן אפשר שתשאל השאלה, מה דינם של שני מתגוללים אשר יש סכסוך ביניהם בדבר הגדר המפרידה בין חצרותיהם? מה כוחם המשפטי, מבחינה המשפטית הבין־לאומית, של צווים שניתנו בנושאים אזרחיים כאלה על ידי המושל הצבאי האם מותר למי מבעלי הדין להביא את הסכסוך בפני בית משפט ישראלי?

אפשר איפוא שאת לקחה של פרשת נקש, במובן המצומצם של אכיפת המשפט, יחושו לא רק בני זוג מסוכסכים העותרים לקבלת צווי מניעה כנגד בתי דין רבניים עוד בטרם נתנו פסק בעניין הגירושים, אלא גם תושבי השטחים, בין ישראלים ובין אזרחים, העלולים לחפוץ לנצל את היתרונות שבבחירת בית המשפט התואם לציפיותיהם או לחסום את הגשה לבית משפט כזה. שכן, פרשת נקש תתן את אותותיה לא רק בהלכות הקשורות לסדרי שלטון תקין אלא גם לתביעות ממון. בכל מקרה ניתן להניח כי יגדלו מספר המקרים שבג"צ יהא מוכן לתת צווים למניעת קיום הדיון בבתי דין רבניים, או בתי דין אחרים, שלא להזכיר את השלכות העניין להעברתו של שיפוט לאחד מבתי המשפט היושבים כדין בשטחים המוחזקים.

"הבחירות הן עניין בשביל הגדולים"

הבחירות לנשיאות בהאיטי מותירות את האוכלוסיה אדישה, זאת לאחר שרק לפני זמן קצר יצאו האזרחים להפגנות סוערות, שבהן תבעו למחוק כל זכר למשטרו של הנשיא המודח פרנסואה דיוואליה

מאת דניס אוטאן־ג'יוז

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

פורט־או־פראנס

בשעה ארבע בבוקר, בעוד תושבי עיר הבירה ישנים, מקיפים פעילים של מיד"ה (התנועה להשבת הדמוקרטיה להאיטי) 15 ג'יפים, מחלקים חולצות כ"י, מחלקים הוראות ומדברים על התכנית היום. יו"ר מפלגה זו והמועמד לנשיאות, מארק באזאן, יוצא לאסיפת בחירות בפילאט, עיירה קטנה במורדות, הרחוקה מאם הדרך המקשרת את פורט־או־פראנס לקאפ־האיטיין בקצה הצפוני של האי. השיירה יוצאת לדרך וחולפת בקלות על פני המחסומים השמורים בידי כמה אנשים חרובצים שפופים מול הישובים הגדולים כמו מארק ר קנאויו. היא מאיצה את הקצב ומגיעה בשעת תפילת המיסה לפילאט השרויה לכבוד האירוע באווירה חגיגית. לאחר הטקס הולך באזאן במהירות בשבילי העיר־הקטנה המתפתלים מסביב לרחוב הראשי. ממרפסת הוולשת על הצד פנימית של בית־ספר מוצג באזאן כאיש החוק של האיטי, הרוצה "לתקן את המישגה שנעשה ב־1957", מועד היבחרותו לנשיאות של פרנסואה דיוואליה; בו המנך אז. תצלומי המועמד מכסים את הקירות. תלויים לצד צילומי יריבו העיקרי, לסלי מניגה, שביקר במקום זמן קצר קודם.

אנשים בקהל שואלים שאלות, דומות לאלה שישאלו כעבור זמן קצר בראוין טרומפאס. בכפר הקטן נשאל באזאן על־ידי אחד הצעירים, אם הוא מסכים למדיניות הכלכלית של שר האוצר לסלי דאלאטור. מישהו תוהה אם באמת מתכוננים לבחור נשיא. אולם רוב הצופים שומרים על שתיקה, אף כי אנשיו של באזאן מנסים לעודדם לשיחה. בערים כפלאואנס הגיעו רק מעטים לאסיפות מעין אלה. הופעות של פוליטיקאים מעוררות ליחס של זהירות יוזמת, ואף אחד מהם אינו מצליח לגייס קהל של ממש. לכל אחד מאותם עסקנים יש כמובן זוג קבוע של מאזינים, הקשורים בהם בקשרי משפחה או בידידויות נושנות. אך מחוץ למעוזיהם של המועמדים, בולטת הסתייגותה או היעדרותה של האוכלוסיה, שנתקפה התלהבות עם הפלתו של דיוואליה, יצאה להפגנות סוערות וקראה למחוק כל זכר למשטרו: משרת בפורט־או־פראנס נתן ביטוי לתחושה זו, כאשר השיב על השאלה בעד מי יצביע: "הבחירות הן עניין בשביל הגדולים, לא בשבילי". יליד האיטי שחי בארצות הברית, כריס סליימן, מסביר שבתקופת הדיקטטורה, ארגון בחירות פיקטיביות היה כרוך בהבטחות שלא קויימו ובדולרים. "כיום מציגים בדרך כלל רק את ההבטחות. והספקנות נשארת".

בחירות ערטילאיות

מאבק הבחירות הוחל רק באחרונה. בתחילת הקיץ עדיין קראו כמה ארגונים למען שינוי המצב מיסודו, חיסול מועצת הממשלה הלאומית, שהוקמה בידי אנשי הצבא שהפילו את דיוואליה, סיסמה שהועלתה לראשונה על־ידי הבישוף רומאלוס מג'ראמי בדרום מערב האי. אנשי השמאל ביטלו את האפשרות לערוך את הבחירות תחת המשטר הנוכחי המני. או עמד על הפרק ביום העם למאבק. אולם כישלונו של נסיון זה התיר את אותותיו. הכנסיה פירסמה באגרתה מסר של בישופים הקורא ל"השתתפות מאסיבית בבחירות הקרובות". אך הבחירות נראות ערטילאיות במידה רבה, מה גם שמועצת הממשלה הלאומית לא ערכה עדיין מסע הסברה בנושא. הגוף עליו מוטל על־פי החוקה לארגן את הבחירות, המועצה האלקטורלית, הזמנית, מוצא עצמו פועל בחלל ריק. המפלגות מנסות לקרוא לאוכלוסיה להירשם ברשימות הבוחרים, אך לתושבים דאגות אחרות. במצב זה קשה לחזות את שיעור ההשתתפות. "אין ספק כי יהיו לנו בחירות", הכריז איש פוליטי, "אבל איזה סוג של בחירות?" המצב גם מסתבך בשל ריבוי הבחירות השונות האמורות להיערך תוך 15 יום: בחירות של מועצות מינהליות מקומיות, בחירות ראשי ערים, חברי פרלמנט, סנטורים ונשיא הרפובליקה. ועדת ההסכמה, בה חברים חלק מאנשי השמאל המקורבים לקבוצת 57, עדיין לא בחרה מועמד יחיד משלה לנשיאות. הסקטור "המתקדם", "הדמוקרטי" או "המהפכני" — יהיו אשר יהיו כינויו — נשען בעיקר על ההתאחדויות איכרים, האיגודים המקצועיים, וקהילות דתיות של חברים שהשורה כדי להצליח בבחירות.

מעברו השני של לוח השחמט הפוליטי קיימת גם אי ודאות לגבי זהותו של המועמד הרשמי של המשטר הישן. שכן, גם אם החוקה אוסרת על "חברים נלהבים של הדיקטטורה" להגיש את מועמדותם, איש אינו מטיל ספק שמועמד כזה אכן יהיה. כפי שמדגיש משקיף, "קשה לנחש מי ינצל את המנגנון מאקוט לשעבר (המשטרה החשאית של דיוואליה, אך כוונתו למנגנון המשטר הישן בכללותו, על כל התעפיותיו). עתה רדומה רשת זו, אך די בהדיפה כדי לעורר אותה". במצב עניינים זה מבקשות מפלגות המרכז להימנע מתגובה כוחנית המאיימת עליהן, כך לדברי מארק באזאן. הן מנסות לגייס לעניינן כל מי שמגדיר עצמו כדמוקרט. לסלי מניגה, המזכיר הכללי של "מפלגת הדמוקרטים הלאומיים המתקדמים" והמועמד מטעמה לנשיאות, סבור עם זאת ש"גם אם יש נקודות שחורות, המצב הולך ומשתפר". הוא גם סבור שייתכנו בריתות וקואליציות בין מפלגות.

האווירה השוררת באי היא של היעדר ביטחון ופחד. תוך חודשים נרצחו קרוב לחמישים איש בנסיבות מסתוריות. ז'אן קלוד באוזה, מנהל המרכז למען זכויות האדם, סבור כי "התלכדו יחד כל התנאים לביצוע הפיכה". הבישוף גזוף לאפונטאן חושש ש"רוב האנשים יפחדו ללכת לקלפיות וההצבעה תהיה רק של מיעוט". בשולי הדרך בה עתידה היתה לחזור השיירה של מיד"ה לפורט־או־פראנס, נעצרה עם סיומה של אסיפה בכפר סמוך מכונית. והנהג הטיח במשתתפים: "ראו אתכם, יודעים מי אתם". אל דבריו התייחסו לא כאל בדיחה גרועה. הרחובות המבוטשים בבירה לאחר השעה 11 בלילה מוכיחים זאת, גם אם נראה שלפי שעה נשמר השקט.

חדש

בנק ישראל מציע:

הנפקה במכרז

שגיא סדרה 4218 ג'

צמודה למדד המחירים לצרכן

כולל מדד החודש האחרון (בעיקור 5)

הסדרה תוצא ביום שישי, 23 באוקטובר 1987, בסכום של 30 מיליוני שקלים חדשים.

הסדרה תוצע לציבור ביום חמישי, ה־22 באוקטובר 1987, באמצעות מכרז

הסדרה צמודה למדד המחירים לצרכן, שיפורסם עבור חודש אוקטובר 1987 ותפדה בתום 6 שנים, ביום העסקים האחרון של חודש אוקטובר 1993.

אגרות החוב ישאו ריבית בשיעור 4.75% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון, באוקטובר של כל שנה, החל באוקטובר 1988.

המדד הנוסף (בעיקור 5) על הריבית ועל הקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם כאמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן ובתקנות מילוות המדינה (סדרות מסוג "שגיא")

הזמנות יוגשו לבנק ישראל במחירים שלא יפחתו מ־94% מהשווי הנקוב.

מחיר המכירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים)

הסדרה תרשם למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום המדד לחודש אוקטובר 1987.

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

(*) התנאים המחייבים של הנפקה זו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "שגיא") ובתקנות מילוות המדינה ("מכרזים").

אתה צריך ליישם - חקר ישימות?

יגאל אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.

דרך חיפה 13 תל־אביב - טלפון: 252967 / פקס: 268020

למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

כלכלה ועסקים

ירידה מסוימת ברווחיות צפויה במאזני הבנקים לרבעון השלישי

בל"ל יצביע ככל הנראה על גידול ברווחיות ביחס לרבעון השני

מאת אריה לביא

מאזני הבנקים לרבעון השלישי של השנה, יולי–ספטמבר, יצביעו בדרך כלל על ירידה מסוימת ברווחיות לעומת הרבעון השני — כך נתברר בבירור שהגיע לסופר "הארץ". מאזנו של בנק לאומי יחרוג ממגמה זו ויצביע, ככל הנראה, על המשך השיפור ברווחיות, בעיקר עקב מימוש־הנכסים הגרוע.

הדו"ח הראשון שיתפרסם יהיה ככל הנראה של הבנק הבינלאומי, ביום שלישי ה־27 בספטמבר.

גורמים בבנקאים מעריכים שהירידה ברבעון השלישי תיפגע בעיקר עקב הקטנת הרווחים על מתן הלוואות. היקפו של האשראי החופשי, שעליו רווחיות הבנקים, היה בעבר גבוה במיוחד והמשיך לגדול, אך הגידולים המצטברים מאז שהבנקים נאלצו לגייס פיקדונות במחירים גבוהים במיוחד, בגלל גרעונות נזילות.

כמו כן, ביקש בל"ל לייקר את הריבית הבסיסית, עקב הגידול החד בריבית על פיקדונות שקליים.

במקביל, נאלצו הבנקים להמשיך ולהפריש סכומים גדולים לקרנות לחובות מסופקים. נוסף לכך, היתה הפעילות בבורסה בשפל, מצב שהקטין את הכנסותיהם מעמלות.

עם זאת מציינים הבנקאים, שהרווחיות תהיה גבוהה במידה רבה מזו של השנה שעברה.

בל"ל נקט אמצעים למנוע הדלפת המאזן

בנק לאומי נקט באחרונה שורה של אמצעים שנועדו למנוע הדלפת המאזן, כפי שקרה אשתקד, כאשר הנתונים פורסמו ב"הארץ" ימים אחדים לפני מסיבת העיתונאים המסורתית.

בבנק שקלו, בעקבות ההדלפה, לחקור במכונת אמת את בעלי הגישה לחומר. כן נשקלה אפשרות להכניס שינויי במאזן, על מנת להראות שהפרסום לא היה מדויק. מנכ"ל הבנק צדיק בינו דחה הצעות אלה, אך הכניס שינויים בשיטות של הכנת המאזן. מרבית העוסקים בהכנת המאזן יודעים כעת רק תוצאות של מגזר פעילות מסוים. לבודדים בלבד גישה לתמונה במלואה.

ביהמ"ש ידון היום בתביעת מפרקי פיט נגד הפניקס

מאת יהודה שרוני

שופטת בית המשפט המחוזי בת"א חנה אבנור תקבע היום את תקפותה של תביעת הענק שהוגשה על־ידי מפרקי חברת הברוקרים פיט נגד חברת הביטוח הפניקס ומנהליה, ותקבע את סדר הדין שבה תשמע תביעה זו. התביעה שהגישו מפרקי פיט, עורכי הדין מיכאל שפיגמן ויוסי שגב, בגין פעולות מרמה וגניבה שנעשו לטענתם בחברת הברוקרים, מסתכמת ב־120 מיליון דולר.

חנה אבנור: הכרעה חשובה

אחת הסוגיות המרכזיות שתוכרע היום היא, אם הליך הבירור המהיר שנקטו מפרקי פיט הוא הנכון או שמדובר בתביעה אזרחית רגילה, שדיון בה יתחיל רק בעוד ארבע שנים. מפרקי פיט טוענים כי אין המדובר בתביעה אזרחית רגילה, אלא בתביעת מרמה, שהדיון בה אמור להיות מהיר יותר.

ליועצים המשפטיים של חברת הפניקס יש אינטרס נוסף שתביעת מפרקי פיט תידון בהליך רגיל: במקרה זה יהיו המפרקים חייבים לשלם לבית המשפט אגרה של שני אחוזים מסכום התביעה, שערכה מסתכם ב־2.4 מיליוני דולר. הצדדים לפרשה ממתינים, בדריכות להחלטת השופטת, ובהתאם לכך יתכננו את צעדיהם הבאים.

עובר ומעביר / חיים ברנזון

המוסד לבוררות מוסכמת נגד הצמדת שכר

"לא אחת הבענו בעבר את דעתנו השלילית על שיטת ההצמדה של קבוצות עובדים שונים. במקרה הנוכחי, ההצמדה של המורים למהנדסים היא תמוהה במיוחד, שהרי מדובר בהצמדה של עובדים שתנאי השכר והעבודה שלהם שונים לחלוטין. בעוד שהשכר הבסיסי של המורים נקבע על יסוד ותק במקצוע ורמת השכלה, נקבע שכרם של המהנדסים בשירות המדינה בעיקרו של דבר עפ"י סולם דרגות, מהנדס־מהנדס בדרגתו". כך קבע לא מכבר המוסד לבוררות מוסכמת.

עם זאת, עקרון ההצמדה בין שתי קבוצות עובדים שונות אלה, קיים, נוהג ומיושם זה 22 שנה מאז 1956 ב"שיטת העוגן". בשיטה זו, הוצמד שכר מורה אקדמאי בעל תואר מ.א. בשיא הוותק שלו לזה של מהנדס בדרגה ותק מסוימת. זה היה העוגן בהצמדת שכרם של יתר המורים, בעלי רמות ההשכלה השונות, לזה של מורה בעל תואר מ.א. בשיעור יחסי מסוים. המוסד מכנה הצמדה זו "ניסיון להצמיד מין שלא במינו".

בתביעה של ארגוני המורים פסק המוסד מצד אחד לטובת המורים, בכך שהרחיב את האוכלוסיה המהווה של המהנדסים המצמדים וקיבל את טענת המורים שיש לכלול בהשוואה את כל המהנדסים המועסקים בשירות המדינה (לרבות במשרד הביטחון) ואלה שברשויות המקומיות (לרבות שלוש הערים הגדולות), אולם לא את אלה שבחברות הממשלתיות והתאגידים הציבוריים. מצד שני, נדחו התביעות העיקריות של ארגוני המורים להרחבת רכיבי השכר המשווים, ונפסק שאין לכלול בהשוואה החזר הוצאות רכב, תשלומים גלובליים של שעות נוספות ואש"ל, תוספת איזון ותוספות שכר אחרות. (בר"מ 11/86).

במשרד החקלאות עדיין מקווים שהקידוח בהרודיון ייצא לפועל

כץ־עוז: חלק מהתושבים המקומיים משנים את דעתם

מאת אבי גנאור

למרות הפרסומים שלפיהם ויתרו המשקיעים האמריקאיים על כוונתם לקדוח באר מים עמוקה באזור שבין בית לחם להרודיון, עושים ממשלת ישראל ונציגים ערביים של תושבי האזור מאמצים לשכנע את היזמים להוציא את הקידוח אל הפועל, זאת מחשש שהאזור כולו עלול לסבול בעתיד הקרוב ממחסור חמור במים. כך מסר סגן שר החקלאות אברהם כץ־עוז לסופר "הארץ".

לפני כחמישה חודשים נחתם הסכם בין ממשלת ישראל לבין קבוצת משקיעים אמריקאיים, המיוצגת בישראל על־ידי חברה מקומית בשם "מוריה אנטרפרייז", בדבר קידוח עמוק באזור הרודיון. הקבוצה האמריקאית כוללת אנשי עסקים נוצרים פונדמנטליסטים, הפועלים בעיקר ממניעים דתיים. היא הציעה לקדוח על חשבונה באר מים עמוקה בהשקעה של כ־15 מיליון דולר, בתנאי שחברת מקורות תתחייב לרכוש ממנה 13 מיליון קוב מים בשנה במחיר של 30 סנט לקוב.

התוכנית עוררה התנגדות מצד התושבים המקומיים, שהביעו חשש מפגיעה בבארותיהם (בארות פרטיות המהוות מקור פרנסה). הם הצביעו על ישראל כעל מי שמנסה לנצל את מימי הגדה לצרכי תושבים יהודים. האשמות אלה הובילו למחלוקת בינלאומית ולפניות אל הממשלה שתמשוך את ידה מהקידוח.

כץ־עוז: התושבים מתחרטים

סגן שר החקלאות אמר שעקב הלחצים שהפעילו על קבוצת המשקיעים, בארץ ובארה"ב, היא עומדת למשוך את ידה מהפרויקט. אלא שעתה, כאשר הובהר לתושבים בהרודיון ובבית לחם שהסיכויים שממשלת ישראל תקדח בעצמה בארות חדשות הם קלושים, שינו כמה מהם את עמדתם והם אף פועלים לשכנע את הקבוצה האמריקאית לבצע את תוכניתה המקורית.

סגן שר החקלאות אמר כי צריכת המים השנתית של ערביי הגדה עלתה בשנים האחרונות מ־15 קוב לנפש ל־25—30 קוב לנפש, בעיקר עקב העלייה ברמת החיים. בתל אביב צריכת המים היא 75—80 קוב לנפש לשנה.

להערכת הגיאולוגים, אזור הרודיון הוא אידיאלי לקידוח בארות מים עמוקות, מכיוון שניתן לשאוב את המים לפני שהם מומלחים בדרכם לים המלח. במשרד החקלאות אומרים כי אם אכן ייסוגו המשקיעים האמריקאיים מתוכניתם, תיאלץ מקורות לבצע קידוחים חלופיים בהתאם לאמצעיה, בקצב שלה ובטכניקה פחות מתקדמת.

מגדלי האבוקדו דורשים קרן משותפת עם הממשלה

טוענים: סכנת משבר מאיימת על הענף

מאת אבי גנאור

מנכ"ל מועצת הפירות עזרא מאיר קרא השבוע לממשלה להקים קרן סיוע למגדלי האבוקדו, שבמימונה ישתתפו הממשלה והמגדלים שווה בשווה, כשכל צד יקצה לקרן כ־5–6 מיליוני דולר. מאיר טען, כי למרות ההיקף הגדול של יבולי האבוקדו בעונה החולפת (130,000 טונות) ירדה רווחיות המגדלים בשיעור ניכר ועל הענף כולו מאיימת סכנת משבר. במועצת הפירות מבקשים אמנה עם הממשלה, שתבטיח את עתיד היצוא החקלאי ותעניק למגדלים "הגנה לימי סגריר".

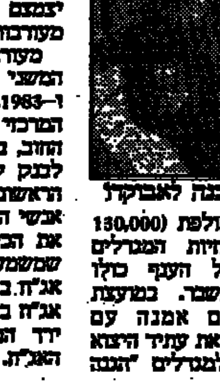

עזרא מאיר: סכנה לאבוקדו

האבוקדו הוא כיום ענף יצוא הפירות העיקרי (אחרי הדרים). מטעי האבוקדו משתרעים על כ־100,000 דונם. לדברי מועצת הפירות, הרווחיות הפוחתת ביצוא גרמה בשלוש השנים האחרונות לעקירת כ־15,000 דונם עצי אבוקדו. מאיר טוען כי רווחיות הענף ירדה השנה בכ־20 מיליון דולר.

מתוך יבול כולל של כ־130,000 טונות בעונה שחלפה, יוצאו לאירופה כ־100,000 טונות וכ־25,000 טונות הושמדו. התמורה למגדל הסתכמה בכ־920 דולר פר"ב לטונה. השנה צפוי יצוא של כ־50,000 טונות בלבד (בגלל המחזוריות ביבולי האבוקדו), והתמורה למגדלים תהיה קטנה מאשר בשנה החולפת.

באשר לשאר הפירות, מסר מאיר שעונת הקיץ מסתיימת בחוסר בשזיפים ובאגסים ובשפע של ענבים. יבול הענבים עמד השנה על 40,000–50,000 טונה. מהם כ־4,000 טונה הופנו ליצוא, 6,000 טונה לייצור צימוקים וכמות דומה לתעשיית היין.

במועצת הפירות טוענים שמגדלים "אינם מתלהבים" לייצא, בשל חוסר הכדאיות הנובעת מירידת ערך הדולר ובגלל המדיניות הממשלתית, המפלה לטענתם את היצוא החקלאי לעומת היצוא התעשייתי.

מייצאים סאברס נטול קוצים ומדונג לאירופה

מאת אבי גנאור

ישראל ייצאה השנה בראשונה 25 טונות של פרי הצבר (סאברס) לאירופה במחיר של 1600 דולר פר"ב לטונה, כך מסר מאיר לבנה מנכ"ל ארגון מגדלי הפירות בישראל בפגישה עם כתבים בתל אביב.

מדובר בצבר חדש דל קוצים בשם "עופר", שממנו נטעו באחרונה כ־1800 דונם. הצבר גדל בכל אזורי הארץ ונהנה מתקופת הבשלה ארוכה, המתחילה באפריל ביישובי הערבה ומגיעה עד נובמבר ביישובי הצפון. הצבר החדש עובר טיפול מיוחד במברשות, להסרת הקוצים, ונעטף בשכבה דקה של דונג לפני אריזתו בדרכו לאירופה. לבנה מסר שמשלוחי הפרי הראשונים לאירופה נתקבלו יפה.

בקרוב יוחל בשיווק זן חדש של פרי הקרמבולה, שיגדל בחממות ויהיה מתוק בהרבה מהזן הקיים. מגדלי הפירות מצביעים על הצלחה בשיווק פיג'ויה, קיווי, פסיפלורה, תמרילו ופיפינה, ברובם פירות חדשים בישראל הנטעים מהזנים ששנתיים לאחר נטיעתם הם כבר מניבים פרי ומתחילים להחזיר למגדל את השקעתו.

הפיקוח על הבנקים הקפיא קרן של גחלת לפרויקטים

מאת אריה לביא

הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל הורה לגחלת, חברת גמל חיסכון לתיכון של עיריית תל אביב, להקפיא את הרמתיה לקרן לפרויקטים משותפים, שהוקמה בשיתוף עם עיריית תל אביב. בבנק חשש שיש בהקמת קרן זו משום הזרמת כספים לעירייה, ולכן הוחלט להורות לגחלת להקפיא את הקרן.

גחלת הוקמה כקרן חיסכון לשכר לימוד בבתי הספר התיכוניים. כאשר חינוך זה הוכרז חינם, הוסבה הקרן לחינוך גבוה. הקרן מעניקה תשואה של 7 אחוזים למי שינצלו את כספי הקרן ללימודים גבוהים ותשואה של 5 אחוזים — אחרי 4 שנות חיסכון — למי שיעדיף למשוך את הכספים בלא לנצלם ללימודים גבוהים.

מרבית כספי הקרן בסוף יוני 1987, בסך 84.4 מיליון שקל מכלל המאזן בסך 85.3 מיליון שקל, היו מושקעים בהלוואות לעיריית תל אביב, המשלמת לקרן ריבית של 8 אחוזים. ההתחייבויות לחוסכים גדלו ל־81.4 מיליון שקל לעומת 79.7 מיליון שקל בסוף מרס 1987.

עודפי הקרן הצטמצמו בסוף יוני 1987 ל־117 אלף שקל, לעומת 297 אלף שקל בסוף אוגוסט 1986. מנכ"ל גחלת משה פסי מסביר זאת ברמת פדיון גבוהה מהרגיל, אך מציין שכאלף חוסכים חדשים הצטרפו באוגוסט ובספטמבר לגחלת.

חברות הביטוח מחפשות "פטנטים": הנחות סמויות

מנהלות מגעים עם מוסכים כדי שאלה יתקנו רכב בלא לגבות השתתפות עצמית

מאת אריה לביא

כמה חברות ביטוח מחפשות באחרונה דרכים כיצד לתת הנחות עקיפות בביטוח רכב, לאחר שנאסר עליהן לתת הנחות החורגות מתעריפיהן הקבועים. יצוין שהמפקח על הביטוח במשרד האוצר, יהודה דרורי, הידק באחרונה את הפיקוח על החברות בקשר להפעלת תעריפי ביטוח הרכב, במטרה למנוע מתן הנחות חריגות.

דרך אחת הנבדקת כעת על־ידי מספר חברות ביטוח, היא התקשרות עם מוסכים כדי שהללו יסכימו לתקן כלי רכב שנפגע בלא לגבות את דמי ההשתתפות העצמית. אחת החברות התקשרה עם שמאי רכב, המנסה ליצור קשר בין מוסכים לבין החברה וכך להכשיר אפיק למתן הנחה, מבלי שהדבר יתגלה בתיק המבוטח בחברה או אצל הסוכן — תיק העשוי להתגלות בביקורת שעורכים צוותים מטעם המפקח על הביטוח.

ל"הארץ" נודע שכבר נוצרו כמה התקשרויות עם מוסכים במרכז הארץ. חוגים בענף מציינים שהתקשרות כזו יוצרת מצב שבו בעלי המוסכים "מנפחים" את החשבונות המוגשים לחברות הביטוח. לכך תיודע השפעה שלילית על התוצאות העסקיות של החברות, שידרשו שוב ייקור תעריפים, חוזר חלילה.

שבתאי אנגל, סגן יו"ר איגוד חברות הביטוח, אמר ל"הארץ" שלא שמע עדיין על התופעה. אנגל משמש גם יו"ר ועדת המשמעת של האיגוד, והסביר שיבקש לבדוק את התופעה. זאת אף על פי שפורמלית, הועבר הפיקוח על תעריפי ביטוח הרכב למפקח על הביטוח ואילו ועדת המשמעת עוסקת רק בביטוחי דירות.

דוחות אקטואריים מתוקנים של מקפת — לאישור האוצר

מאת יהודה שרוני

הנהלת קרן הפנסיה מקפת תעביר בקרוב את דוחותיה האקטואריים המתוקנים ל־1985 לאישור אגף שוק ההון במשרד האוצר. הדוחות האקטואריים הקודמים לא אושרו על־ידי אקטואר האוצר בחוק הרמים, בנימוק שלא היו מושלמים.

במקפת טענו כי דוחות אלה לא היו מושלמים מכיוון שנערכו על־ידי יעקב אנטלר, אקטואר ההסתדרות, שמערכת יחסיו עם הקרן עלתה על שרטון. במקפת סבורים כי הדוחות הנוכחיים, הערוכים על־ידי יצחק בלאס, האקטואר הקודם של ההסתדרות, יאושרו ללא בעיות מיוחדות.

אפשרות למינוי מנכ"לים משותפים בבנק למסחר

מאת יהודה שרוני

בבנק למסחר נבדקת בימים אלה האפשרות לפתרון הסכסוך המתמשך הקיים בין שתי קבוצות בעלי המניות העיקריים — משפחת שמרון ואיש העסקים שמואל (שמילו) הבר. הצעת הפתרון המתגבשת היא מינויים של דני שמרון ושמואל הבר למנכ"לים משותפים בבנק.

מינויים אלה יסללו את הדרך להמשך תנופת הפיתוח העסקי של הבנק. ההצעה טעונה אישור מועצת המנהלים של הבנק.

השבוע בבורסה / יהודה שרוני

ערך החופשיות נשחק מתחילת החודש ב־805 מיליון דולר

ערך השוק של המניות החופשיות נשחק מתחילת החודש ועד שלשום ב־805 מיליון דולר, ושוויין של מניות אלה עומד על 4161 מיליוני דולרים. שחיקת ערך המניות קיבלה תאוצה חדה במיוחד בשבוע האחרון, בגלל מפולת שערי המניות בוול־סטריט. "כאשר בוול־סטריט מתעטשים, העולם מצטנן" הסביר אחד מסוחרי הבורסה. יש לציין כי למרות ירידה חדה זו, עדיין גבוהים שערי המניות החופשיות בכ־25 אחוזים בממוצע (נכון לשלשום) מאשר בתחילת השנה.

רמת השיא של המניות החופשיות השנה בסוף אפריל. מדד המניות החופשיות עמד אז על 175 נק', לעומת 125 נק' שלשום.

מדד המניות הכללי ירד ביום ג' השבוע ל־120.45 נק', בדומה למדד איגרות החוב הכללי שעמד על 120.32 נק' (הבסיס 100 — 31 בדצמבר 1986). עליית שערי איגרות החוב מתחילת השנה גם משתקפת ברמת התשואות לפדיון, הנמוכות יחסית באיגרות החוב.

מרדכי יונה: "חברה גדולה"

שיערוך נכסים מקפיץ מניות מרלז

הצהרתו של מרדכי יונה, הבעלים של מרלז, ברוזות הכספים של החברה שפורסמו לא מכבר, על כוונתו להפוך את החברה לאחת המובילות בענף הבנייה, מקבלת אט אט תוכן ממשי. בבורסה כבר מתייחסים למרלז כאל חברה גדולה. מניות החברה עלו בשבועות האחרונים בעשרות אחוזים, וזאת בניגוד בולט למגמה בשוק המניות.

הסיבה המעשית לעליות אלה: מרלז מתכוונת לבצע בימים הקרובים שיערוך של אחד מנכסיה, שיקפיץ את שוויה הנכסי בעשרות אחוזים.

הוועד הפועל בצל המשבר

ישיבת הוועד הפועל של הבורסה היום תתקיים בצל האירועים שפקדו אותה בשבוע האחרון. המשתתפים בישיבה יתבקשו לאשר מספר הצעות. כן יידונו מספר נושאים טכניים במסחר, ובהם נוהל מסחר בשברים, קביעת נוהל למכירה בחוסר במקרה ספציפי, והכנסת שינוי מסוים בנהלי הצעות הרכש.

סוף תקופה בבנק ישראל

בנק ישראל הרבה השבוע לפעול בעבור האוצר, כשברקע פדיון המניות הבנקאיות בהיקף של 1.25 מיליארד דולר. בסך הכל רכש הבנק המרכזי השבוע (עד שלשום) מניות בנקאיות בהיקף של 90 מיליון שקל. נתוניהם של היקפי הפדיון, הגבוהים יחסית, על־ידי הציבור מעידים שהמאמץ "לשמור" באופן מלאכותי על רמה נמוכה יחסית של תשואות המניות הבנקאיות, לא הועיל מבחינת התוצאות שרצה האוצר להשיג. נראה כי עם הפדיון, יצמצם הבנק המרכזי בהרבה את מעורבותו בשוק המשני.

מעורבות הבנק המרכזי בשוק המשני מזכירה את השנים 1982 ו־1983. באותן שנים נהג הבנק המרכזי לווסת את שערי איגרות החוב, בנימוק שהדבר עשוי לסייע לבנק להנפיק איגרות חוב בשוק הראשוני במחירים סבירים יותר. אנשי האקדמיה הדביקו לנימוק זה את הכינוי "מכפיל גליה" (מאורה שמשמעותו, אם בנק ישראל יקנה אג"ח בשקל אחד, הוא יוכל למכור אג"ח בשני שקלים. בסופו של דבר ירד הבנק המרכזי מויסות שוק האג"ח.

בנק לאומי מכר חלקו במלונות דן

אירועי שוק ההון לא הצליחו להעיב על עיסקה מוצלחת נוספת שביצע השבוע בנק לאומי, והיא מכירת חלקו של הבנק במניות מלונות דן. הבנק החזיק בחשבון הנוסטרו 11.5 אחוז מההון, אך החליט למכור 8.5 אחוזים בלבד תמורת 3.5 מיליוני דולר. הרוכשים הם בני משפחת פדרמן, בעלי השליטה במלון.

מניות מלונות דן הגיעו לחשבון הנוסטרו של הבנק מיד לאחר הנפקת החברה בבורסה. המכירה, הנעשית בעקבות המדיניות של צמצום החזקות הבנק בהשקעות לא בנקאיות. לפני כן כבר נמכרו החזקות במניות אפריקה ישראל, אלרון, הכשרת היישוב, אורדן, פקר פלדה ורבות אחרות.

בעריכת אברהם טל

שערי מטבע חוץ

21.10.87

המטבע	בנק לאומי מזומנים קניה	בנק לאומי מזומנים מכירה	בנק לאומי העברות והמחאות קניה	בנק לאומי העברות והמחאות מכירה	בנק הפועלים מזומנים קניה	בנק הפועלים מזומנים מכירה	בנק הפועלים העברות והמחאות קניה	בנק הפועלים העברות והמחאות מכירה	בנק דיסקונט מזומנים קניה	בנק דיסקונט מזומנים מכירה	בנק דיסקונט העברות והמחאות קניה	בנק דיסקונט העברות והמחאות מכירה	שער יציג	השינוי היומי
1 דולר	1.55	1.62	1.5871	1.6069	1.55	1.62	1.5856	1.6054	1.56	1.63	1.5891	1.6091	1.5968	0.0032
1 לי"ש	2.56	2.67	2.6267	2.6594	2.58	2.71	2.6622	2.6294	2.59	2.71	2.6354	2.6686	2.6305	−0.0192
1 מארק גרמני	0.86	0.90	0.8798	0.8907	0.86	0.90	0.8774	0.8883	0.86	0.91	0.8818	0.8929	0.8826	−0.0058
1 פרנק צרפתי	0.25	0.27	0.2634	0.2667	0.25	0.27	0.2629	0.2662	0.25	0.27	0.2635	0.2668	0.2646	−0.0033
1 גולדן הולנדי	0.76	0.80	0.7814	0.7912	0.76	0.80	0.7801	0.7899	0.77	0.81	0.7835	0.7934	0.7848	−0.0046
1 פרנק שווייצרי	1.03	1.08	1.0591	1.0723	1.04	1.09	1.0591	1.0723	1.04	1.09	1.0606	1.0740	1.0644	−0.0058
1 כתר שוודי	0.24	0.25	0.2495	0.2526	0.24	0.26	0.2491	0.2522	0.24	0.26	0.2498	0.2529	0.2508	−0.0007
1 כתר נורבגי	0.23	0.24	0.2399	0.2429	0.24	0.25	0.2394	0.2423	0.23	0.25	0.2402	0.2432	0.2410	−0.0007
1 כתר דני	0.22	0.23	0.2289	0.2317	0.22	0.24	0.2285	0.2314	0.22	0.24	0.2291	0.2320	0.2299	−0.0010
1 מרק פיני	0.36	0.37	0.3639	0.3685	0.35	0.37	0.3634	0.3680	0.35	0.38	0.3642	0.3687	0.3659	−0.0015
1 דולר קנדי	1.18	1.23	1.2065	1.2215	1.18	1.24	1.2061	1.2212	1.18	1.24	1.2084	1.2236	1.2146	−0.0070
1 דולר אוסטרלי	1.06	1.17	1.1329	1.1470	1.09	1.18	1.1325	1.1467	1.10	1.18	1.1346	1.1488	1.1407	−0.0019
1 ראנד דרא"פ	0.50	0.60	0.7721	0.7818	0.46	0.78	0.7722	0.7818	0.49	0.68	0.7738	0.7836	0.7782	−0.0058
10 פרנק בלגיים	–	–	0.4227	0.4279	–	–	0.4226	0.4279	–	–	0.4235	0.4288	0.4245	−0.0022
10 שילינג אוסטריים	1.22	1.27	1.2479	1.2634	1.23	1.29	1.2500	1.2656	1.23	1.29	1.2512	1.2669	1.2544	−0.0075
1000 לירות איטלקיות	1.18	1.25	1.2180	1.2332	1.19	1.27	1.2182	1.2334	1.20	1.28	1.2214	1.2367	1.2232	−0.0055
100 ינים יפניים	1.08	1.13	1.1072	1.1210	1.09	1.14	1.1049	1.1187	1.09	1.14	1.1093	1.1232	1.1116	−0.0042

עם מיכפל
משכורות ב־IBM/PC
זה קל, אמין ומיידי
03-333307/17
מיכפל השרות האישי ב־IBM/PC

המרכז הישראלי לניהול
הועדה לניהול כללי
הועדה לניהול פיננסי
ערב עיון בנושא
מדיניות שכר בישראל
הודעה
יום ה, 29 באוקטובר 1987
מלון מוריה-פלזה, ת"א
ההכבסות: 14.30 – 15.00
בצוות המרצים והדוברים
פרופ' צבי זוסמן, אוניברסיטת תל-אביב * מר חיים הברפלד, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות * חיים קמיביץ, מנכ"ל משותף, ארגמן תעשיות בע"מ * פרופ' גדעון פישלזון, אוניברסיטת תל-אביב * דב פלג, יו"ר האגף לבחון סוציאלי בהסתדרות הכללית * ירום גבאי, סגן הממונה על הכנסות המדינה * פרופ' אריה גלוברזון, אוניברסיטת תל-אביב * הלל דוראני, מנכ"ל מלם מערכות – ממונה לשעבר על השכר במשרד האוצר.
מנחה – מר עודד מסר, מנהל חברות
פרטים והרשמה: המרכז הישראלי לניהול, טל' 03-257202; 02-234863; 04-640678; 057-37914

בקר בתערוכה המקצועית הבי יוקרתית של השנה
הכן בתוך לחורף
התערוכה ה־5 לאנרגיה, מערכות חימום לקראת החורף, מיזוג אויר ואיוורור.
HOT 87
26־29 אוקטובר 1987
גני התערוכה ת"א
ביתן 31
ימים שני – חמישי
כנס אנרגיה
ENTEC 87
הכנס הישראלי הראשון של טכנולוגיות באנרגיה
26־29 אוקטובר 1987 גני התערוכה - מרכז הקונגרסים
רשימת מציגים

קרא הכל על מפולת המניות
WALL STREET JOURNAL
FINANCIAL TIMES
BUSINESS WEEK
THE ECONOMIST
INTERNATIONAL HERALD TRIBUNE
BARRON'S
מופץ ע"י סטימצקי
סטימצקי

הופיע
"ירחון חשב" אוקטובר 87
לפרטים והזמנות נא להתקשר
03-216291
חשב

מפעל מתכת חולון
מכרז 1/87
מכירת כ־350 טון פח בעובי 5 מ"מ עד 35 מ"מ וכיפות למיכלים במידות שונות.
טפסים להגשת הצעות ניתן לקבל במשרד המפעל, רחי המרכבה 31 אזור התעשיה חולון, בין השעות: 8:00-14:00 אצל יהודה לוי או נעמן טל. 801542, 03-808144
הצעות בצרוף המחאה בנקאית בגובה 10% יש להגיש עד ל־1.11.87 שעה 12:00
הנהלת המפעל אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

זהירות דופקים אותך III
מי אמר שרב קווי צריך להיות יקר?
טלפונים – טל: 321789 313920 03-314186

אל על מטענים לכל השערים
190 אנשי "אל על מטענים" בסניפי החברה בעולם – יטפלו אישית במטעני היצוא והיבוא שלך.
EL AL אל על

שערי המניות 21.10.87

בנקים שאינם נכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגוד ש	20775		10	+300	+1.5	+10
הספנות 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
הספנות א 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
כללי לא בהסדר	14998		338			−828
פ.י.ב.י 0.5	7990	תב	7240	−500	−5.9	−10601

בנקים הנכללים בהסדר ההצמדה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איחוד רג 100.0	100950		1345	+1800	+1.8	+11536
איחוד ב 100.0	99240		18			+86
איחוד בנ א	601000		25	+17800	+3.1	+58
אגוד 0.1	75450		481	+1685	+2.3	+3364
דיסקונט ב	126794		19	+60		+47
דיסקונט א	129500		3185	+3000	+2.4	+6553
דיסקונט שה ב	15060		80	+300	+2	+338
המזרחי ש	41800		3527	+1200	+3	+22951
המזרחי מ	41570		499	+800	+2	+1524
הפועלים מבכ	92502			+1502	+1.7	+10
הפועלים ש	68550		1916	+1150	+1.7	+18928
הפועלים מ	68800		954	+1400	+2.1	+2410
כללי א 1.0	174200		255	+2500	+1.5	+687
כללי שה 7	8400		240	+211	+2.6	+651
בלל 0.1	43750		8208	+850	+2	+29289
בלל שה 11	16022		327			+70
מימון המסחר 1.0	57100		5	+275	+0.5	+104
מימון המסחר 5.0	28850		104	+131	+0.5	+167

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדנים 0.1	25000		16	+700	+2.9	+18
לאומשכן ש	8400	תב	430	−768	−8.4	−843
לאומשכן מ	9025		20			
כרמל ש	6025		138	+123	+2.1	+100
כרמל שה 1	4050		120			−170
בנין ב' 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
פת משכ ש	2180	תב	3206	−271	−11.1	−5258
משכן ב ש	3270		1389	−151	−4.4	−1575
עצמאות 0.1	16500	תב	17	−1500	−8.3	−52
טפחות מבכ ש	18900	עב				
טפחות רג ש	19062		161			−77
טפחות שה 1	10279	עב				
טפחות שה 2	5350		72			−143
יעשר 1.0	3500		234	+161	+4.8	+149
יעשר 5.0	2723	בב		−143	−5	−8907
מרב 1.0	6900	תב	460	−824	−10.7	−867

מוסדות מימון

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
שלמון אש	840		17833	−28	−3.2	−25059
החקלאות מבכ א	208000	לב				
החקלאות מבכ ג	194000	לב				
לאומי תעש' א ש	12000	תב	106	−1205	−9.1	−1294
פתוח תעש' מבכ	140759	לב				
פת תעש' בב ג	482522	לב				
פת תעש' בב גג	287315	לב				
פת תעש' בב גגג	291000	לב				
פת תעש' בב ד	282206	לב				
פת תעש' בב דד	67129	לב				
מרכז קבלנים 5.0	1128		4475			−17650
תיירות בב	220000	לב				
כלל ליסינג 0.1א	19209	תב	65	−2000	−9.4	−51
כלל ליסינג 0.5ב	17080	תב	157	−1438	−7.8	−1112
כלל ליסינג אגח	16550		10	−349	−3.2	−100

ביטוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איילון	117		60155	−3	−2.5	−46656
אינש	129.5		18401	−3	−1.2	−658
אררט 0.1	895	תב	721	−150	−14.4	−1054
אררט א 0.5	724		818	−14	−1.9	−10818
בטוח משנה 0.1	374		1722	−4	−1.1	−3329
בטוח משנה 0.5	192	תב	11400	−17	−8.1	−21726
משנה אפ	247	תב	11810	−20	−7.5	−20668
משנה הש	102		37880			−44600
הדר 1.0	170		16622	−5	−4.8	−25181
הדר 5.0	150		10867	−5	−4.8	−48112
הדר אפ סד 2	151		10080	+7	+4.9	+31755
הפניקס 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
הפניקס 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
המסנה-הראל 1.0	5435	תב	252	−550	−9.2	−854
המסנה-הראל 5.0	4064	תב	973	−420	−9.4	−2333
מנורה 1.0	1965		205	+50	+2.6	+105
מנורה 5.0	1349		192	−60	−4.3	−257
סהר ג 1.0	547	תב	27839	−28	−7.5	−71528
סקוריטס 0.1	1090		691	−12	−1.1	−1846
צור ש	273	תב	7303	−20	−6.8	−5903
ציון השקעות 1.0	5621		15	−200	−3.4	−91
ציון השקעות 5.0	1511	בב		−79	−5	−665

מסחר

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אומר בגנא 1 ש	852	תב	4092	−50	−5.5	−4872
אומר בגנא 5 ש	500	תב	19265	−32	−6	−26146
מאיר עזרא 1.0	900		10488	−53	−5.5	−12564
מאיר עזרא אפ	532		840	−15	−2.7	−1060
כלל אפ 4	311		42685	−8	−2.5	−61114
כלל אגח 2	146.5		43486			−40011
קריסטל 1.0	745		1358	−24	−3.1	−1566
רפק 0.1	22190	בב	2	−1085	−4.7	−7
רפק 0.5	18508		123	−405	−2.1	−123
שופרסל א 2.0	11700	תב	1845	−1552	−11.7	−2842
שופרסל אפ	5685		964			
שופרסל אגח	107.5		79829	+5	+1.4	+151165

שירותים

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אשנון	575		34235	−18	−4.6	−59883
ספנות החפקה 0.1	850		2531	−48	−5.3	−3531
ספנות החפקה 0.5	266	תב	32388	−37	−12.2	−45611
קידר 0.1	950	תב	5141	−148	−13.5	−13081
קידר 1.0	245		14022	+6	+2.5	+7874
מוס' עיבוד 0.1	1774	תב	535	−240	−11.9	−1439
מוס' עיבוד 0.5	955		600	+10	+1.1	+850

מלונות ושירותי תיירות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
גלי זהר 1.0	2916	לב				
גלי זהר 5.0	2095	לב				−100
מלונות דן 1.0	1357	תב	601	−130	−8.7	−1477
מלונות דן 5.0	1029	תב	2100	−120	−10.4	−4605
חוף האלמוג 1.0	6447		352			−332
כנס מר 1 ש	2881	תב	191.3	+150	+5.6	+11.3
מלונות הירדן	2439		6			−18

מחשבים ושירותי מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איכות מחשבים	575	תב	6641	−90	−13.5	−9141
ת.ג.ל.ג 1.0	247		12599	−9	−3.5	−12144
יעצ 1.0	6550	תב	185	−680	−9.7	−730
מ.ל.ל. 1.0	13800		53	−212	−1.5	−45
מ.ל.ל. 5.0	2700	תב	938	−340	−11.2	−2094
ניקוב מחשבים 1	921	תב	5617	+68	+7	+8585
ניקוב מחש' 5	342		9777			−13888
ניקוב אפ סד 2	737		3459	+2	+0.3	+667
תים מחשבים 1.0	625	תב	7621	+40	+6.8	+11518

נדל"ן, בינוי ופיתוח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אורן 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אורן 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אזורים אפ	656		8187	−70	−9.6	−18868
אזורים אגח	143.5		29802	+5	+1.1	+26988
אילון 1.0	299	בב	14802	−53	−15.1	−81070
אל-רוב 1.0	271	תב	11911	−50	−10	−7234
אפריקה 0.1	44207	תב	402	−6000	−12	−469
אפריקה אפ	27857		115			−88
אגיס	4100		259	−80	−1.9	−259
אלקן 0.1	3100	בב	444	−367	−10.6	−1176
אלקן 0.5	2300	תב	1942	−160	−6.5	−4460
ברנוביץ 1.0	2605	תב	418	−292	−10.1	−1499
ברנוביץ 5.0	2200	תב	987	−279	−11.3	−2742
דנקנר 1.0	5800		751	−280	−4.6	−976
דורי 0.1	145.5	תב	8740	−5.5	−14.9	−14001
דורי 0.5	114.5	תב	6100	−20	−14.9	−17333
המכלול 1.0	884	בב		−47	−5.1	−2195
המכלול 5.0	479	בב		−25	−5	−891
ח.ל.ב 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
ח.ל.ב 0.5			—	הפסקת	מסחר	—
חברה לירושלים	279	תב	11931	−15	−5.1	−18652
ירושלים אפ	101		32501	+2	+2	+31685
כנים 0.1	4011	תב	4356	−620	−13.4	−7438
כנים 0.5	3349	תב	3325	−450	−11.9	−4726
יעבד 0.1	3040	תב	1457	−380	−11.1	−1714
ישראלום 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
ישרס 10.0	16825	תב	333	−1700	−9.2	−980
כנן פיתוח 1.0	8797	תב	58	−1555	−15	−148
לוטד 1.0	4161	תב	466	−600	−12.6	−913
לוטד 5.0	1842	תב	1260	−200	−9.8	−2600
מ.ת.ב. 1.0	361	לב				−945
מ.ת.ב. אפ 2	217	לב				
מ.ת.ב. אגח	113	לב				
מגורי בניה 1.0	597	לב				+395
מישגאל 5.0	305		4205	−5	−1	−44585
מישגאל אפ	125	תב	14353	+7	+5.9	+31025
מנרב 5.0	1368		1125	−71	−4.9	−1920
מ-ילו 1.0	1278	בב	5358	−226	−15	−16208
ליבנשטיין 1.0	491		1267	−19	−4.2	−1567
ליבנשטיין 5.0	171		6575			
ליפשיץ 1.0	368	תב	2995	−65	−15	−8017
ליפשיץ 5.0	251	תב	29093	−32	−11.3	−97199
ליפשיץ אפ 1	163		10055	−9	−5.2	−11662
ליפשיץ אגח	102		51750			+22152
נאות אביב 0.5	3575	תב	801	−320	−8.2	−1891
נכסי אזורים	304		30723			−26221
סהר השקעות 1.0	718	תב	1540	−80	−10	−4913
סולף 1.0	5700		15			
עמר השלע סד 1 ש			—	הפסקת	מסחר	—
קסריה 0.1	3067	בב		−161	−5	−1435
קסריה 0.5	1330	תב	2251	−80	−5.7	−2151
רסקו 1.0	380		6201			−960
רסקו 5.0	185	תב	9836	−0.5	−5.4	−26745

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
הגמבן אפ	980	תב	475	−66	−6.3	−3083
הגמבן אגח	122		16050	+2	+1.7	+56050

חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מטעי הדר 0.1	2763		320			−166
מטעי הדר 0.5	2300		300	−360	−13.5	−2631
מהדרין 0.1	6000	תב	882	−441	−6.9	−2166
מהדרין אפ	3601		255	+9	+0.3	+38
נכסי הדרים 1.0	1500	תב	2125	−149	−9	−4101
פריאר 0.5	2280	תב	1850	−275	−11.1	−1846

מזון וטבק

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אסאס	1800	תב	854	−118	−6.2	−871
בלומפוסט 1.0	1515		28	+15	+1	+3
בלומפוסט 5.0	805	בב		−43	−5.1	−1530
דובק מב ש	5050	תב	2518	−423	−7.8	−2558
דובק מב מ	5040	תב	2045	−423	−7.7	−3111
נבכל 1.0	429	תב	4335	−76	−15.1	−5311
נבכל 5.0	538	עב				
נבכל אגח	104		3470	+2	+2	+580
טמפו בירה 1.0	31100		177	−1200	−3.7	−200
טמפו בירה 5.0	23500	תב	158	−2625	−10.1	−413
יטבת 1.0	1100		210	+2	+0.2	+225
יטבת א 5.0	670		794	−19	−2.8	−994
יטבת אפ 2	419		488			+287
מן 1.0	504	בב	2260	−89	−15	−4910
מן 5.0	437	לב		−25	−5	−4075
מעפוסט 1.0	15300	תב	363	−1384	−9.1	−488
עסיס ב 0.5	352	תב	12316	−20	−5.4	−35350
אסל שקל 1	2415	תב	304	−400	−14.2	−515
שמן מבכ א	1730		794	+9	+0.5	+28

טכסטיל והלבשה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אתא בר 1 ש	502	תב	7701	−40	−7.4	−14790
אתא אפ	328		1915			−352
אתא אגח	104		8528			−9826
אופים 1.0	616	תב	2296	−68	−9.9	−2775
אופנת ברוך 1.0			—	הפסקת	מסחר	—
אופנת ברוך 5.0			—	הפסקת	מסחר	—
אפ א			—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	10600	תב	221	−1465	−12.1	−492
דלתא-גליל 1.0	2500	תב	6771	−326	−11.5	−9308
דלתא-גליל א 3.0	2178	תב	1555	−150	−6.5	−4098
מנורות מאחד 1	1420		34	−20	−1.4	−34
מנורות מאחד 5	731					
ויסלר 1.0	288	תב	4250	−17	−5.6	−5451
ויסלר 5.0	214	תב	2735	−36	−14.4	−5881
חדיגן 1.0	4986	תב	148	−450	−8.4	−263
זיקית 1.0	1900	תב	1350	−180	−8.7	−2982
זיקית 5.0	1618		2261	−20	−1.2	−3571
זיקית אפ	881		920	+40	+4.8	+1710
כתר	231	תב	5187	−41	−15.1	−9937
כתר אפ	144		17969			−3631
לודזיה 0.1	937	בב	888	−70	−7	−2472
לודזיה 0.4	720	תב	1885	−54	−7	−7005
ליבנת 1.0	257	תב	13057	−34	−11.7	−20306
מקס 0.1	4893		230			+65
מקס 0.5	2945		222			−201
עיט 1.0	407		3571	−20	−4.7	−3354
עיט 5.0	220	תב	5095	−24	−9.8	−4397
עיט אפ	201		10979	+5	+2.6	+6525
עיט אגח	112		25800	+3	+2.8	+19410
פסק סריגה 1 ש	270	תב	5185	−15	−5.3	−17832
פסק אפ	165		10242	−5	−2.9	−13288
מגלה א	1364	בב	5210	−241	−15	−13035
פוליגון א 0.5	9400	תב	237	−1477	−13.6	−534
פרטר	795		180	−12	−1.5	−269
ניבור סריגה	7508	תב	424	−1325	−15	−656
תעש רוגוזין 1.0	2205		836			−272

שרף נאמנות
בטחה כלל
ניהול תיקי השקעות, ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

מתכת ומוצריה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אורדן 0.1	8663	תב	1281	−600	−6.5	−1812
אורדן 0.5	6835	תב	700	−500	−6.8	−1048
אלומת 1.0	7455		20			−20
אלומת 5.0	5391	עב				
כבלים ש	367		12556	−13	−3.4	−11241
כבלים אגח	98.5		82350			−85538
התכוף 1.0	597	תב	3638	−66	−10	−5638
התכוף 5.0	375	בב		−20	−5.1	−5158
התכוף אפ	3300	בב	80	−450	−12	−245
זיקה 1.0	2990	תב	21	−332	−10	−100
זיקה 5.0	1406	בב	52.5	−156	−10	−16.3
קופסאות פח 5.0	3700		520	−90	−2.4	−587
כבלי ציון 1.0	2523	תב	1656	−270	−9.7	−3818
כבלי ציון 5.0	1200		1870	−25	−2	−5264
כבלי ציון אפ	275		6285	+25	+10	+20911
מודן 1.0	696	לב				+398
קרמני 1.0	239		3706	−3	−1.2	−5043
קרמני 5.0	122.5		15563	−20	−14	−12275
מתעש 0.1	32976	תב	63	−3200	−8.9	−65
מתעש 0.5	12750	תב	370	−1500	−10.5	−657
מקר פלדה 1.0	2868		2198	+1		+356
קינג 1.0	827	בב	208	−70	−7.8	−1525
קינג 5.0	470	תב	1634	−43	−8.4	−5700
קליל 1.0	2128	תב	1738	−160	−7	−5374
קליל 5.0	1750	תב	914	−150	−7.9	−1416
קליל אפ	812		8788	+12	+1.5	+5092
קליל אגח	110.5		25988	+5	+2.3	+53562
שלודה 5.0	6035		371	+60	+1	+3
תעשיות לכיש 1.0	955			+85	+5.8	+450
תעשיות לכיש 5.0	511		449	+20	+4.1	+449

חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אלביט 5.0	335200	תב	82	−32000	−8.7	−165
אלקו 0.1	6218	בב	375	−1097	−15	−594
אלקו 0.25 ש	4200	תב	2673	−526	−11.1	−3364
אלקו 0.25 מ	4607					
אלקטרה 0.1	1849	תב	2476	−240	−11.5	−7220
אלקטרה א 0.5	1460	תב	6580	−112	−7.1	−12537
אפ 5	998		9709			−4549
אגח 3	148.5		95334			−46334
אית 1.0	19680	תב	139	−2630	−11.8	−880
כלל תעש אלק'	2160		3498			−63
מטקטרוניקס 1.0	1309		6362	−50	−3.7	−7362
מטקטרוניקס 5.0	960	תב	10926	−56	−5.5	−18377
מיכסטנר 1.0	513	תב	2915	−30	−5.5	−3915
מיכסטנר 5.0	410	תב	3982	−22	−5.1	−5982
ציקלון 1.0	1557	תב	550	−250	−13	−768
ציקלון 5.0	855		765	−45	−5	−836
קבוצת אלף 1.	5322	תב	180	−591	−10	−510
קבוצת אלף 5.	2685	תב	650	−190	−6.6	−1262
ת.א.ת. 1.0	969	תב	2068	−171	−15	−4655
ת.א.ת. 5.0	500	תב	10089	−80	−13.8	−37226
ת.א.ת. אפ 1	14800	עב				
תדיראן	690	תב	6899	−70	−9.2	−12903

מוצרי בניה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
א.י.ב. תעשיות 1.	171.5		168683			−118262
א.י.ב. אפ	560		6265	+8	+1.5	+25897
א.י.ב. אגח	128		17863	+3	+2.4	+55587
אקרשטיין 1.0	552		3156			−3656
אקרשטיין 5.0	584		7666			−694
אקרשטיין אפ	521		2400			
אקרשטיין אגח	129.5		21024	+5	+1.2	+22161
אבים בלוקס	147.5		50044			−26525
בלוקס אפ	91.5	תב	24548	+5	+5.8	+76647
בר-כון 1.0	1168	בב		−62	−5	−7795
בר-כון 5.0	608	בב		−32	−5	−14886
פרומסטבטון 1.0	5877	תב	45	−655	−10	−50
פרומסטבטון 5.0	2700	בב	150	−150	−5.3	−1406
מ.ל.ב. 1.0	735	תב	794	−130	−14.7	−809
מ.ל.ב. 5.0	649		440	+14	+2.2	+440
מגדל השק בתעש	540	תב	3548	−40	−6.9	−3390
מחצבה ולפמן 1	20943	לב				
מחצבה ולפמן 5	14600	עב				
נגב קרמיקה	418		14894			−15481
נגב קרמיקה אפ	288		4830	+17	+9.5	+9856

כימיה, גומי ופלסטיק

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אגן 5.0	1900		5545	−76	−3.9	−8095
אליאנס ב	2025	בב	120	+90	+4.7	+130
גל תעשיות 1.0	600	תב	3500	−65	−9.8	−6155
גל תעשיות 5.0	430		260	+12	+2.9	+940
גל אפ	239		6055			−5570
גל אגח	100.5		25216	+5	+2.6	+59614
דשנים 0.1	3515		272			−7295
דשנים 0.5	1535		3252	−80	−5	−3027
חיפה כימ' 10.0	874		26519	−10	−1.1	−39874
ליפסקי 1.0	2170		2500			+2104
מקטרה 1.0	6142	תב	7	−800	−11.5	−227
מקטרה 5.0	4383	תב	19	−500	−10.2	−871
נבו 1.0	24093	תב	178	−1700	−6.6	−288
נבו 5.0	19400	תב	264	−1097	−5.4	−463
פיקלאס	465	תב	10509	−30	−6.1	−11129
פיקלאס אפ	170		3407			−3735
קים כימיקל 1.0	4517	תב	519	−300	−6.2	−719
קים אפ	2541		500	+48	+1.9	+8
קים אגח	107		5975	+2	+1.9	+53520
תיא 5.0	3285	תב	1440	−420	−11.3	−2097
פרופרום 10.0	52165	בב		−2745	−5	−1087
הוד א 5.0	8383		19	+85	+1	+2

עץ, נייר ודפוס

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
כתר	210	תב	26690	−12	−5.4	−52299

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דפרון 1.0	8585	עב				
דפרון 5.0	5605	עב				
תבנ. 1.0	9500		420	−400	−4	−536
יצ"א 1.0	1611	תב	384	−180	−5.8	−1109
לבידי אשקלון 1	558	תב	4466	−50	−8.2	−5105
מלס ב 0.5	38760	תב	30	−6840	−15	−50
סקאניה 1.0	2698		320			−354
רים 0.1	389	תב	4082	−43	−10	−2312
רים 0.4	222	תב	4883	−35	−13.6	−4753
תעל ב 0.2	17800	בב	205	−1150	−6.3	−885

תעשיות שונות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבין 1.0	365		3160	−15	−4	−4699
אבין 5.0	154	תב	4800	−17	−9.9	−4518
חמישה יוד	2988	תב	210	+180	+6.4	+312
הגבלק 1.0	1330	בב	825	+36	+2.8	+323
הגבלק 5.0	1242	בב		−65	−5	−6074

השקעות בתעשיה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
כור בכ' ש	6219	תב	859.1	−691	−10	−1347
תעשיות אפ	155		94852			+174685
תעשיות אגח	108		42485	+5	+0.5	+47975

חברות השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אדיק ש	6298	תב	335	−1112	−15	−1198
ארקפה 0.1			—	הפסקת	מסחר	—
אלגר ש	1126	תב	10404	−199	−15	−12147
אפיק 1.0	361	לב				−5500
אפיק 5.0	256	לב				
גחלת 1.0	951	תב	429	−106	−10	−429
גחלת אפ	784		71			
גחלת אגח	105		4000	+5	+1.5	+999
הגאר 1.0	525	תב	1282	−93	−15.1	−4255
הגאר 5.0	360	תב	1325	−63	−14.9	−2592
חברה לישראל 5.0	3700	תב	3385	−575	−13.5	−10711
הלמן 0.1	115000					
הלמן 1.0 ש	21100	תב	145	−2460	−10.4	−204
אמפא א 0.5	22900	בב	58	+233	+1	+5
פועלים השק ש	787	תב	18658	−45	−5.4	−53778
דיסקונט השק אפ	1200		19544	−70	−5.5	−29550
דיסקונט השק אגח	108		34284			+10847
מזרחי השק ש	29500	תב	46	−1850	−5.9	−75
כור השקעות 1242	12659	עב				
חירון 1.0	1847	תב	1111	−120	−6.1	−1531
חירון 5.0	1148	בב		−60	−5	−12754
יצוא ש	12180		183	−250	−2	−343
ירדן א 0.1	1333	בב	690	−235	−15	−1056
כלל 50.0	1082	תב	1350	−180	−14.5	−4660
מגור 0.1	405	בב	1550	−45	−10	−2105
מגור א 0.5	391		1000			
מגור אפ	213		5774	−5	−2.5	−6377
מגור אגח 1	119		10500			−11459
פז השק ש	2343	תב	3986	−260	−10	−10730
פמה א 0.1	7613	תב	140	−700	−8.4	−179
פמה 0.5	5670	תב	1100	−600	−9.6	−4161
פריון ב 2.5	12825	תב	794	−1000	−7.2	−2355
קידן 1.0	92.5		20258			
קידן 5.0	67.5		19364			−15227
קידן אפ	46		83489	+3	+7	+131639
קידן אגח	100		23700			+4905

נסחרות במט"ח

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בינת מ			—	הפסקת	מסחר	

רשימה מקבילה

מסחר שרותים מלונאות מחשבים

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
הראל 1.0	1400	תב	134	−91	−6.1	−134
יסקל	252		5384	−13	−4.9	−4517
קונטרסים 0.1	835		231	+1	+0.1	+269
קונטרסים 0.5	432		2366			
קונטרסים אפ	141.5		7804	+5	+4.8	+24888
קופל 1.0	699		540			
תבל	267		2147	−10	−3.6	−5684
גני הדר	142		14894	−5	−0.4	−44409
גני הדר אפ 1	112		29026			−121866
הפניה הישראלית	71		33322	−5	−2.1	−48615
דנה מיכון 1.0	5410	תב	260	−955	−15	−338
כלל מחשבים 1.0	7174			−378	−5	−819
משוב מחשבים 1.0	361	תב	500	−41	−10.2	−1941
משוב אפ	257	בב	244	−4	−1.5	−1548
רשף	565		4254			−2874

נדל"ן בינוי חקלאות

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
אבנרים 1.0	1511	בב		−69	−5	−5082
בר-יקר גת 1.0	4284		140			
דוקר 1.0			—	הפסקת	מסחר	
דוקר 5.0			—	הפסקת	מסחר	
עזד 5.0	1834		1549			−1922
רסקו מבל	2308	לב				−94
רסקו רג	1928	לב				−162
שמר 5.0	1860	בב	3292	−230	−11	−4734
שמר אפ	710		851			

תעשייה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מים גליקו	374	לב				
אקסטון 5.0	1396	לב				
מתכת טרום 1.0	70		46008	−3	−4.1	−72637
מתכת טרום אפ	32	תב	187426	+5	+20.8	+266991
אלקול	148	תב	17963	−26	−14.9	−28869
אלקול אפ 2	66		40081			−19456
דקטר 1.0	2140	תב	3	+107	+5.5	+19
נקה כימיקל 1.0	4600		171	−151	−3.2	−257
ת.ג.ל. 1.0	1615		57			−28
ת.ג.ל. 5.0	1600	תב	142	−109	−6.4	−216
אודע מיימן	692	בב	14288	−40	−5.5	−28954
גולן	543		31408	−3	−0.6	−58053
מוזק	385		5526	−20	−4.9	−6795
מאור טכנולוגיה	153		8752			−11643

השקעה

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
איתם	460		500			−500
איתם אפ	126.5		2575	+3	+2.4	+31575
אמישר בכ'	1377		1602	−30	−2.1	−2041
ישום השקעות	171		33404			−33948
ישום אגח-אפ	110.5	תב	48800	+6	+5.7	+52595
לנדקו 0.1	1572	לב				−50
לנדקו 0.5	588	לב				−640
עין השק ב 0.1	2052	בב		−108	−5	−366
עין השק ב 0.5	992	בב	685	−180	−9.2	−526

חיפושי נפט

שם המניה	השער אתמול		המחזור ש"ח	השינוי נקודות	השינוי ב%	הצע/ביקוש ש"ח ע"נ
דלק נפט 1	3780	תב	780	−400	−9.6	−1276
דלק נפט 5	2148	תב	556	−170	−7.3	−2292
דלק חיפ' אפ 2	1422		1561			−595
פז חיפושי נפט	23600	תב	657	−1765	−7	−820
יואל 5.0	533		37414	−45	−7.8	−85805
יואל אפ	139		81354			−51308
מ.ג.ן. 1.0	4989	תב	554	−880	−15	−730
מ.ג.ן. 5.0	2617	תב	1152	−290	−10	−2809
מאול ב 0.3	6551		53			−52
נפטא ש	2669500		1			

משתנים

שם נייר ערך	סה"כ מחזור אלף שקל	שער קבוע משתנים בנקודות	שער מרב. בנקודות	שינוי יומי כולל %	מס' עסק' כולל במשתנים
בנק בינלאומי 85	7528	6885	7110	−6	22
הסנה ש	76925	227	234	−6.02	19
כלל סחר	111041	357	362	−5.73	35
שופרסל ב 10.0	2810	9084	9084	−7.5	19
דלק ג ש	36027	2192	2252	−6.24	40
אפריקה 1.0	1802	35693	35695	−7	17
אזורים 1.0	43581	857	862	−7.51	32
בסיס הבנין	8849	2738	2738	−7.75	14
הכשרת הישוב	789	60910	60910	−.2	36
כלל בנין	19092	617	617	−5.95	11
עלית	3857	14033	14053	−2.25	22
פולגת ב 4	11210	817	826	−4.95	17
קופסאות פח 1.0	19585	3730	3730	−3.99	20
אלרון 3.0	25	258267	248928	−7	6
טבע ש	4810	9736	9736	−6.5	44
ים המלח	21584	2519	2519	−2.25	35
פטרוכימיים 10.0	74731	748	752	−2.72	33
מפעלי נייר 10.0	265	307504	307504	−7	65
מרכזית ב 0.1	627	11522	11522	−3.75	5
כלל תעש' 1.0	371166	204	204	−4.23	56
אי.די.בי פתוח 2.0	4192	7818	7818	−7	23
אלרן ש	17001	958	958	−6.99	17
חברה לישראל 1.0	14692	3792	3792	−5.74	47
דיסקונט השק ש	23412	2228	2228	−5.51	36
כלל 10.0	82563	1051	1051	−6.49	71

אתמול, צהריים, 21.10.1987 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

ל־1 שטרלינג	$ ארצות הברית	1.6575/1.6585
ל־$1 ארה"ב	מרקים גרמניים	1.8020/1.8030
"	גולדנים הולנדיים	2.0280/1.0290
"	פרנקים שווייצריים	1.4982/1.4992
"	פרנקים בלגיים	37.52/37.55
"	פרנקים צרפתיים	6.0270/6.0300
"	לירטות איטלקיות	1501.00/1302.00
"	יינים יפאניים	143.25/143.35
לס.ד.ר.	$ ארצות הברית	1.2730/1.2735

שער הזהב — $ ארה"ב אונקיה לזהב, פיקסינג

מסירה עתידית (פורוואורד)

	$/ליש"ט	פר"ש/$	מרק/$
1 ח'	1.6541/1.6555	1.4926/1.4942	1.7966/1.7979
3 ח'	1.6497/1.6512	1.4835/1.4855	1.783/1.7877
6 ח'	1.6415/1.6435	1.4702/1.4737	1.7725/1.7740

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

מותנו ירידות השערים

יום המסחר בבורסה היה אתמול בסימן של מיתון במגמת הירידות. זאת לאחר ירידות שערים חדה שפקדו אותו שלשום. המסחר אתמול הושפע משני גורמים עיקריים: ראשית, השינוי בבורסה האמריקאית, שלפי שעה קשה לדעת אם הוא זמני או לא. שנית, המשך הפדיונות בקרנות הנאמנות, שאתמול הסתכמו ב–30 מיליון דולר. חידוש מגמת עליות השערים בבורסה האמריקאית שהחל שלשום, המשך גם אתמול, הביא למיתון מסויים במגמת ירידות השערים, ולעליות שערים מסויימות, בעיקר בכתבי האופציה ובאיגרות החוב להמרה. ששערן נשחק שלשום בצורה חדה. למרות זאת, הגופים המוסדיים היו מאוד זהירים ולא ששו לקלוט סחורה, אלא בירידות תלולות. הדברים אמורים במיוחד לגבי קרנות הנאמנות, שעד כה פרו את התעודות מאמצעים הנזילים, ואם יימשכו הירידות, הן עלולות גם למכור מניות כדי לפרוע תעודות. המסחר במשתנים החל עקב כך במגמה חיובית, אולם ירידות השערים החדות במניות טבע ואלרון, גררו את כל השוק כלפי מטה. לכן, אם בסיבוב הראשון ירד מדד המשתנים ב–3.98 אחוזים, הרי בסיבוב השני הוא כבר ירד ב–5.81 אחוזים.

ירידות חדות במיוחד היו במניות הבנק הבינלאומי, הסנה, נייר חדרה אלרון ואי.די.בי. פיתוח. מחזורי מסחר גדולים במיוחד נרשמו למניות כלל ישראל, נייר חדרה. ירידות מתונות יחסית, נרשמו באופן מפתיע למניות ים המלח, המפעלים הפטרוכימיים והכשרת היישוב. מחזור המסחר הכולל במשתנים הסתכם ב–8.4 מיליון שקל. מחזור המסחר במניות המפשרות נגל אתמול, הסתכם ב–25 מיליון שקל. יש להניח כי אם שוק המניות ישוב ויעלה, אזי שערי המניות דלות הסחירות יעלו במהירות גדולה יותר מהמניות הכבדות. מכיוון שמנהלי הקרנות הנאמנות ימהרו ויספקו את הביקושים לכבדות, על מנת להגדיל את נזילותן.

מדד	יומי	שינוי ב%
מדד מניות כללי	118.92	−1.25
כללי ללא בנקים	116.13	−5.59
מדד אג"ח כללי	120.39	+0.06
אג"ח צמוד מדד	120.31	+0.04
אג"ח צמוד מט"ח	118.33	+0.11

ביקוש של 60 מיליון שקל לבנקאיות

מניות הבנקים שבהסדר נהנו אתמול מביקוש כולל של 60 מיליון שקל. ביקוש זה סופק בעליות שערים של עד 1.5 אחוז, במחזור של 11 מיליון שקל. בנק ישראל, לראשונה זה תקופה ארוכה, לא התערב אתמול במהלך המסחר. הניח לכוחות השוק להכתיב את התשואה. יש להניח כי בימים הקרובים יחולו שינויים נוספים ברמת התשואה לפדיון, עד להתייצבות הסופית, ברמה הגבוהה מזו שהיתה ערב פידיון הבנקאיות.

רגיעה מסויימת

הרגשנות הרבה שאפיינה את הבורסה שלשום, נעלמה אתמול במקצת. מה שעזר להתייצבות השוק, שלפי שעה אין לדעת אם היא זמנית. היתה העובדה שמפולת השערים בחופשיות, לא הדביקה את אפיקי ההשקעה הסולידיים בכלל, ואת שוק איגרות החוב בפרט. במספר ניירות ערך, ובעיקר בכתבי האופציה והאג"ח להמרה, הביעו המשקיעים את אמונם בשוק, והזרימו ביקושים שסופקו בעליות שערים. גם במניות אחרות, שהיצעים בהם נקלטו שלשום בצורה סבירה, הופיעו אתמול ביקושים שסופקו בעליות שערים של עד 7 אחוזים.

	תשואה שנתית דולרית ב%
בל"ל 0.1	13.72
הפועלים ש	14.21
אי.די.בי. רג	14.16
דיסקונט א	13.60
המזרחי ש	13.47

TELEX עתיר TELEX
הפתרון האידאלי למשרד הממוחשב
ATIR
מערכת הטלקס החכמה והאמינה
לפרטים: עתיר טל' 909175, 9341162, 03-900048
חיפה והצפון כרמל טרידינג טל' 378737, 04-374045
TELEX עתיר TELEX

תשואות המק"מ עולות

רמות התשואה לפידיון במלוות קצרי המועד מכל הסוגים, עלו אתמול, והן נעות עתה מ–17 אחוזים לשנה במלווה הנפרה בעוד ששה ימים, ל–14 אחוז לשנה במלוות הנפרים בעוד 145 יום. מחזור המסחר במק"מ היה גבוה יחסית, והסתכם ב–31 מיליון שקל. גם בשוק אגרות החוב היה מחזור גבוה יחסית, שהסתכם ב–15 מיליון שקל. פעילות גבוהה במיוחד היתה באיגרות חוב ארוכות המועד מסוג גליל.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
1047	6	99.74	17.10
1117	13	99.44	16.95
1127	20	99.17	16.50
1137	27	98.91	16.00
1147	34	98.62	16.10
1217	41	98.42	15.20
1227	48	98.12	15.50
1237	55	97.88	15.30

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי היומי אחוזים
אב	5367.45	5293.50	−49.14	−0.92
אבוקה	468.70	466.45	−12.53	−2.62
אגח	253.63	252.08	0.39	0.15
אויר	1684.64	1673.05	−4.57	−0.27
אודם	2422.51	2406.10	−89.85	−3.60
אופיר	1989.17	1975.96	3.40	0.17
אור	431.40	427.90	5.44	1.29
אוריין	142.49	141.53	−0.06	−0.04
אורי	282.28	280.20	−0.67	−0.24
אורן	788.87	783.69	−7.92	−1.00
אייל	4043.48	3965.18	−2.70	−0.07
אירים	5424.48	5305.51	3.87	0.07
איתן	754.18	748.70	1.24	0.17
אלון	615.52	610.79	1.82	0.30
אלמוג	667.93	663.37	−6.39	−0.95
אנליסט	100.14	97.81	−0.44	−0.45
ארז	331.99	329.76	−11.54	−3.38
אש	155.58	152.16	−7.59	−4.75
אשל	185.57	184.56	0.27	0.15
אתגר	250.68	249.10	0.87	0.35
בדולח	2362.91	2347.72	−62.92	−2.61
ברוש	526.45	523.06	−12.13	−2.27
ברק	506.95	503.46	−13.85	−2.68
ברקת	307.53	306.12	4.69	1.56
גביש	1537.95	1527.96	−11.50	−0.75
גבע	111.99	110.34	−0.03	−0.03
גורן	438.30	435.63	0.46	0.11
גיא	101.12	99.62	0.44	0.44
גיל	3366.39	3302.75	−40.46	−1.21
גלית	629.74	622.50	2.19	0.35
דוכיבן	374.01	371.50	−9.00	−2.37
דוכיפת	494.64	491.25	−3.51	−0.71
דולב	245.71	239.85	1.39	0.58
דורון	1544.22	1516.67	8.19	0.54
דותן	264.74	259.64	0.28	0.11
דליה	585.61	576.01	−1.30	−0.23
דרור	340.12	334.05	−7.66	−2.24
דקל	394.21	391.64	−15.93	−3.91
הדס	402.09	398.32	−4.46	−1.11
הוד	543.87	535.04	4.48	0.84
זהבית	2757.22	2703.16	0.00	0.00
זוהר	105.50	103.94	0.16	0.15
זיו	130.52	128.62	0.28	0.22
זמיר	484.63	481.28	−15.29	−3.08
חוחית	160.38	159.29	0.85	0.54
חליפין	138.20	137.87	0.49	0.36
חלמיש	214.44	213.60	0.31	0.15
חן	145.90	145.61	0.23	0.16
טופז	1456.58	1443.61	4.09	0.28
טל	6312.08	6243.51	−5.36	−0.09
יבול	442.31	439.49	−0.48	−0.11
יהלום	2325.77	2310.45	−72.21	−3.03
יהודית	384.69	381.44	0.00	0.00
יערה	438.73	436.04	−1.45	−0.33
כוכב	327.51	325.30	−11.44	−3.40
כחל	132.52	131.61	0.13	0.10
כלנית	645.22	634.48	−1.78	−0.28
כספית	255.83	254.63	3.39	1.35
כרמל	150.77	147.76	0.32	0.22
כתר	1216.89	1193.16	2.56	0.22
להב	4832.89	4740.60	−47.74	−1.00
לפשטים	124.01	122.65	0.23	0.19
לפיד	393.60	385.91	−10.30	−2.60
לקט	1856.55	1842.75	1.32	0.07
לשם	359.93	358.50	0.29	0.08
מבחר	1297.37	1289.02	−1.63	−0.13
מבטח	3817.29	3792.70	3.97	0.10
מגד	252.47	250.84	0.03	0.01
מגן	3649.82	3627.51	−6.99	−0.19
מגל	402.17	399.71	−1.04	−0.26
מור	1768.84	1757.11	−60.19	−3.31
מורן	887.00	878.76	−8.06	−0.91
מטח	25704.88	25305.53	232.93	0.93
מימד	988.54	982.15	6.88	0.71
מעוף	4574.14	4545.30	−49.34	−1.07
מעיין	754.93	750.46	−0.61	−0.08
מקשה	366.42	364.93	−0.03	−0.01
מרגלית	1370.39	1361.17	−29.29	−2.11
מרווח	120.46	120.00	−0.33	−0.27
מרום	1289.32	1280.90	1.06	0.08
נגה	143.50	141.37	−0.50	−0.35
נמיר	298.13	296.73	−12.58	−4.07
נטע	501.81	491.60	−2.68	−0.54
נילי	152.18	149.92	−1.40	−0.93
סביון	659.41	648.25	−4.68	−0.72
סגולה	137.20	136.22	−0.26	−0.19
סלע	356.96	355.38	0.20	0.06
סנונית	512.20	508.72	0.71	0.14
סער	389.67	387.45	−4.14	−1.06
ספיר	177.90	177.88	2.59	1.48
עדיף	369.41	367.20	−6.17	−1.65
עידית	769.85	766.64	−21.16	−2.69
עידן	483.11	476.03	0.95	0.20
עינבר	1261.74	1251.98	10.59	0.85
ענת	2510.28	2491.03	−16.82	−0.67
עפרוני	482.04	478.77	−0.39	−0.08
ערמון	135.31	134.52	0.46	0.34
פאר	1646.13	1635.02	−29.03	−1.74
צבר	554.66	550.73	−1.81	−0.33
צופית	478.79	475.51	−6.86	−1.42
צוק	124.10	124.10	0.08	0.06
צמיד	1083.24	1075.08	0.84	0.08
צמיחה	535.05	527.21	2.13	0.41
צמרת	1860.74	1849.14	18.56	1.01
קלע	2266.31	2261.72	−34.46	−1.50
קשת	101.35	100.70	0.02	0.02
רונית	18586.25	18439.18	−128.97	−0.69
ריבון	129.97	129.75	0.11	0.08
רקפת	783.70	770.56	−6.89	−0.89
רשף	410.32	407.08	0.95	0.23
שביט	436.75	433.88	0.10	0.02
שחם	338.63	336.22	1.95	0.58
שירה	456.74	453.47	−2.71	−0.59
שמיר	392.85	390.13	−0.85	−0.22
שנהב	768.91	758.13	−21.48	−2.76
שסק	825.97	806.08	−13.99	−1.71
שקד	184.77	183.51	0.55	0.30
תאנה	252.22	249.71	−5.54	−2.17
תדהר	537.15	536.08	−16.81	−3.04
תירוש	533.99	527.89	0.90	0.17
תנופה	101.57	100.97	0.02	0.02
תפוח	236.49	235.10	0.29	0.12
תמוז	192.87	191.51	−0.60	−0.31
תרשיש	1473.91	1464.06	1.75	0.12
תשרי	524.10	516.97	−1.29	−0.25

שערי אגרות החוב

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי ב%
4101	392.4	+0.1
4102	152.8	−−
4103	146.8	+0.1
4104	142.2	+0.1
4301	142.2	+0.1
4302	135.6	−0.2
4303	138.6	−0.1
4304	136.5	−0.2
4105	119.6	−0.1
4106	116.5	−0.1
4107	116.1	−0.1
4108	114.2	−−
4109	110.8	−−
4110	109.6	−−
4201	137.6	−0.2
4204	128.2	−0.3
4205	125.9	−0.3
4206	122.8	+0.1
4207	122.5	−−
4208	120.9	−−
4209	118.4	+0.1
4210	115.2	−−
4211	114.9	+0.1
4212	113.5	+0.1
4213	110.8	−−

3% מלווה מדינה (הצמדה 100%)

סדרה	שער	שינוי
3601	41040	−26
3602	37846	−24
3603	35199	−24
3604	31772	−550
3605	28997	−518
3606	27857	−499
3607	25892	+266
3608	24497	+258
3609	23330	+252
3610	21134	+294
3611	20416	+291
3612	19823	+290
3613	18574	+7
3614	17735	−120
3615	16671	+189
3616	15016	+12
3617	14209	+5
3618	13747	+1
3619	12812	−30
3620	11964	−38
3621	11453	−90
3622	10416	+22
3623	9730	−79
3624	9175	+48
3625	8367	−4
3626	7741	−4
3627	7181	−3
3628	6612	−22
3629	6197	−21
3630	5976	−20
3631	5533	+42
3632	5211	+40
3633	4925	+39
3634	4307	−20
3635	4074	−19
3636	3925	−19
3637	3687	−10
3638	3433	−10
3639	3144	−9
3640	2607	−35
3641	2260	−31
3642	2072	+26
3643	1799	+23
3644	1584	−22
3645	1429	−20

4.25% גליל

סדרה	שער	שינוי
3701	1250	+37
3702	939.7	+0.4
3703	805.2	+5.1
3704	689.8	+4.5
3751	372.1	+0.1
3752	145.2	+0.1
3753	139.4	+0.2
3901	135	+0.5
3902	128.6	+0.4
3903	131.5	+0.5
3904	129.4	+0.5
3754	130.5	+0.6
3755	125.8	+0.6
3756	121.4	+0.6
3757	119.1	+0.5
3758	117.1	+0.7
3759	116.7	+0.6
3760	115.2	+0.7
3761	112.7	+0.7
3762	109.6	+0.6
3763	109.4	+0.7
3764	107.7	+0.3
3765	105.1	+0.3
3766	103.9	+0.3
3791	110.5	−0.3
3792	108.5	−0.4
3826	130.6	−−
3827	128.2	−−
3828	123.8	−−
3829	121.5	−−
3830	119.3	−−
3831	119	−−
3832	117.4	−−
3833	114.9	−−
3834	111.8	−−

4% ,6% ,7% פיתוח (הצמדה 80%)

סדרה	שער	שינוי
3502	193000	−−
3503	174000	−−
3504	171310	−−
3505	164600	−−
3521	164750	−−
3522	158200	−−
3523	149700	−−
3524	148200	−700
3525	146100	−−
3526	146000	−−
3527	143200	−−
3528	140750	+1700
3529	139400	+320
3530	135910	+180
3531	135200	−−
3532	131400	−−
3533	131100	−−
3534	123533	−1000
3535	123780	+80
3536	124200	−2200
3537	123600	−−
3538	116865	−800
3539	118303	−−
3540	123500	−−
3541	118051	−−
3542	118200	−−
3543	111400	−1500
3544	111960	−1000
3545	109700	−−
3546	109451	−−
3547	109400	+600
3548	109200	+620
3549	102000	−1500
3550	103250	+50
3551	103000	+220
3552	94801	−−
3553	94400	+400
3554	94401	−−
3555	94200	+100
3556	89930	−170
3557	90400	+100
3558	90000	−600
3559	86501	+501
3560	81800	+50
3561	81600	−−
3571	81700	+100
3572	82301	+301
3573	81800	+100
3574	75610	−390
3575	75588	−888
3576	75437	−894
3579	69706	−869
3577	75978	+29
3578	70259	+28
3580	64780	−36
3581	58957	−38
3582	56788	−34
3583	52780	−960
3584	50232	−951
3585	47677	−938
3586	43314	+136
3588	43278	+139
3589	39521	+127
3587	43848	+16
3591	40007	+15
3592	39976	+15
3593	39930	+16
3590	39373	+15
3595	37556	+14
3594	37686	+61

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	162000	+100
2002	160300	−−
2003	157000	−−
2004	155900	−−
2005	146100	−−
2006	147200	+50
2007	143000	−−
2008	144900	−−
2009	143300	−−
2010	143900	−−
2011	140400	−−
2012	139500	−−
2013	140200	−−
2014	137300	−−
2015	136200	−−
2016	139200	−−
2017	134300	−−
2018	134000	−−
2019	133200	−−
2020	130700	−−
2021	129700	−−
2022	122900	−−
2023	122000	−2200
2024	115000	−−
2025	116688	−−
2026	119800	−−
2027	115700	+1800
2028	116000	+1400
2029	107820	−−
2030	108500	−−
2031	107400	−−
2032	105700	−−
2033	100091	−−
2034	102588	−−
2035	93500	−−
2036	92100	−−
2037	89095	−−
2038	87300	−−
2039	85400	−−
2040	83800	−−
2041	80740	−−
2051	79800	−−
2052	76000	−−
2053	79881	+2252
2055	74098	+2186
2054	71989	+22
2056	66815	+21
2057	66094	+1660
2059	60233	+1575
2058	64844	−1867
2060	61864	−1819
2061	43489	+225
2062	39748	+212
2063	37970	+209

צמודות זהב

סדרה	שער	שינוי
5 יד	134	+1.5

ארמון

סדרה	שער	שינוי
2508	114.1	−−

רימון

סדרה	שער	שינוי
7006	196.5	−1.6
7007	186.1	+0.2
7008	176.9	+0.2
7009	170.4	+0.4
7010	161.3	+0.5
7011	149.7	−1.7
7012	148.9	−1.6
7013	140.8	−1.4
7014	122.9	−1.1
7015	101.9	−1.2
7016	101.2	−1.3
7017	103.5	−1.4
7018	103.3	−1.4
7019	103.7	−1.4
7020	103.5	−1.4
7021	102.6	−1.4
7201	101.1	−1.8

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	13552	+172
6102	8243	+196
6103	7442	+166
6104	6896	+200
6105	6537	+191
6106	6289	+18
6107	6062	+17
6108	4320	+66
6109	4108	+65
6110	4038	+62
6111	3387	−19
6112	3292	−17
6113	2198	+8
6151	862.1	+1.8
6152	826.4	+1.7
6153	719	+5.3
6154	706	+5.2
6155	458.1	−7.2
6156	375.6	+9.2
6157	276	+1.6
6158	261.5	+1.6
6159	224.3	−1.7
6160	211.1	+0.7
6161	204.3	+0.6
6162	182	+0.6
6163	169.6	+0.8
6164	162.9	+0.5
6165	155.5	−0.4
6166	144.7	+0.4
6167	141.8	+0.6
6168	139.6	+0.6
6169	132.7	−2.3
6170	124.2	+1.3
6171	85.5	+0.2
6172	87.5	+0.3
6801	94.9	+0.3

100% מט"ח

סדרה	שער	שינוי
אל אפ	1421	−30
אלבים	219	−1
אלתא	1072	+20
אלסינט	2224	+56
טאיטקס	941	−10
תעד 84	101.1	−1
תעד 85	591	−−
הב היס	247.2	+7.2
דיס הב	196.2	−2.8
כור	166	−0.9
כלל	463.7	−−
מבצ ד	198	−−
מבצ ב	276	−−
מבצ י	316	−−
דן	133	−−
סול בנ	190.5	−−
תיעוש	228.4	−−

מדד מט"ח

סדרה	שער	שינוי
בלת	146.2	+2.8
דיס הב	157	−−
כור	138.5	−−
כלל	193.5	−−
בנ דיס	152.7	+0.1
בינא בנ	144.8	−−
בינא בנ	140.5	−−
בינא בנ	128.9	−−
לאומי	136.6	+1

عكا من الاهل

מכתבים למערכת הארץ

נשים בעמדת הגנה והתנצלות

בקשר למאמרו של רומן פריסטר "דרך גבר באשה" ("הארץ" 16.10), ברצוני להתייחס לנקודות הבאות:
במאמר מצוטט כי "מי שדורש שוויון מוחלט בין גבר לאשה מתעלם לעתים מחוקי הביולוגיה. לא שמעתי על גבר שילד או היניק תינוק. לא שמעתי על אשה הסובלת מבעיות זיקפה או שפיכה מוקדמת". שוויון זכויות אין פירושו שבני אדם צריכים להיות זהים, אלא בעלי זכויות שוות, באשר הם בני־אדם. נשים אינן צריכות להיהפך לגברים כדי להיות זכאיות לשוויון זכויות. אילו היו נהפכות לגברים — הבעיה לא היתה קיימת.
ייתכן אמנם שחלק גדול מה־נשים מעדיפות להינשא לגברים מצליחים, ומוצאות את ייעודן בגי־דול ילדים ובניהול משק בית". זה עדיין אינו שולל את זכותה של כל אשה הרוצה בכך — למצוא את ייעו־דה בדרך אחרת.
אך עובדה היא שאשה השואפת להתקדם ולפתח קריירה נתקלת במערכת המקשים. גם כשיש לה כישורים העולים בבירור על אלה של מתחריה הגברים, יעדיפו גברים לקדם גברים אחרים ולא אותה.
יש שיטות רבות לבלום נשים המעוניינות להתקדם. לא רק שכל מוקדי־הכוח נמצאים בידי גברים וקידומן של הנשים תלוי בהם; דרך מאוד יעילה "לשבור את האויב" היא להציג נשים קריירסטיות כ"משונות, לא נשיות, תוקפניות, שונאות גברים, לסביות מתוסכלות, ועוד"... לא זו בלבד שאשה נתקלת בהתנגדות ובעוינות ששום גבר אינו נתקל בהן, והיא גם נאלצת לעמוד בעמדת הגנה והתנצלות. "למרות ההצלחה שיש לי לנסות ולהחדיר לתחומים שאינם שלי — אני באמת אדם נורמלי".
מדברי הפתיחה למאמר מתקבל, שהעובדה שלנשים הרוצות בכך אין הזכות והאפשרות לעצב את חייהן בדרך שהיו מעוניינות בה — אינה נראית חשובה דיה למר פריסטר. לדעתו, יש די בעיות אחרות, חשובות יותר, ואין צידוק להטרידו בעניינים שוליים שכאלה. סליחה!

דלית גולן
תל אביב

הגימלה הזועקת של עובדי המדינה

עם הפרסום בעיתונות כי עובדי הציבור יקבלו תוספת שכר של 21 אחוזים, שהם בין 500 ל־800 שקל לחודש, קיבלתי תלוש גימלה של חברה בעבודה שעבדה 20 שנה בתפקיד בכיר של מפקחת משק ארצית על בתי חולים ממשלתיים.
לכולנו היתה דבורה מנצר למופת במסירותה במילוי תפקידה. אלמנה, אם לבת וללא כל גימלה מבעלה המנוח, היא מקבלת גימלה חודשית (לפי התלוש המצורף של חודש אוגוסט) בסך 277 שקל!
האם כזו עיניו של שר האוצר מראות את העוול המשווע הנגרם לגימלאי המדינה, תוך שהוא מת־עלם ממסקנות ועדות המומחים שלו, שרק ב־2–3 השנים האחרונות נשחקה הגימלה ב־26.7 אחוזים, ומסתפק בזריקת "עצם" של תוספת 5 אחוזים. (לוותיקי הגימלאים, המהווים רק כ־20 אחוזים מכלל הגימלאים, ניתנה תוספת של 10 אחוזים).
טיעונם של יועצי השר, כי כל אחוז עולה לאוצר 5 מיליוני שקל, הוא שקר גם, כי השחיקה מתייחסת לגימלאי הדירוג האחיד בלבד, שהם רק מחצית ממספר גימלאי המדינה.

אליעזר יצב
יו"ר ארגון גימלאי משרד הבריאות בנפת ירושלים
ירושלים

לתת להם לשבת בנחת

חול המועד סוכות. אחרי שעה 9:00 עולה אשה זקנה לאוטובוס. בעלה, אחריה. תומך בה. הנהג מתניע בעוצמה, האוטובוס מזנק אל התחנה הבאה. הזקנה מתנדנדת, הכיסא לידה פנוי אך היא אינה מצ־ליחה להתיישב. בעלה מנסה להו־שיבה ללא הצלחה.
תחנה שנייה. עולה ישיש עם מקל. אנשים טובים מושכים אותו אל המושב הפנוי. האוטובוס מזנק שוב והישיש כמעט נשמט ממושבו — נאחז בכל כוחו שלא ייפול. בינ־תיים הזקנה מצליחה להתיישב. בעלה עוד לא; אולי בתחנה הבאה.
עולים עוד אנשים צעירים. יו־שבים מיד, אם יש מקום. האוטו עוצר בעצירה אדירה. נערה צעירה די מלאה משתטחת על רצפת האו־טובוס הלא כל־כך נקייה. קמה, מנקה במבוכה את בגדיה. מתביישת.
הגענו לעוד תחנה, ושוב זינוק ועצירה וחוזר חלילה. רק שלא יעלו עוד זקנים לאוטובוס.

הדסה ניר
ירושלים

הפרסומת של "אל על" מרגיזה

סליחה, אבל הפרסומת החוזרת ונשמעת ברדיו "הלב ממריא אל על" — מרגיזה. יש הרבה ציניות (ומעט צביעות) בסיסמאות אלה זמן קצר לאחר שביתה פראית של הטיי־סים שאילצה מאות נוסעים להיות תקועים שעות ארוכות בנמל התעו־פה וגרמה להם מפח נפש, שיבוש תוכניות ונזקים כספיים. לא היתה זו השביתה הראשונה וגם לא האחרונה. זכורים לי היטב דברי אחת הנוס־עות המתוסכלות ברדיו: "אני יותר לא אטוס אל על בחיים שלי".
נא להשאיר את הזכויות על "כשהם ממריאים בכחול ולבן, הלב מתרונן בחזה" — לחיל האוויר. הזכויות לעניין זה הן שלהם בלבד.

אילן שלגי, עו"ד
נודים

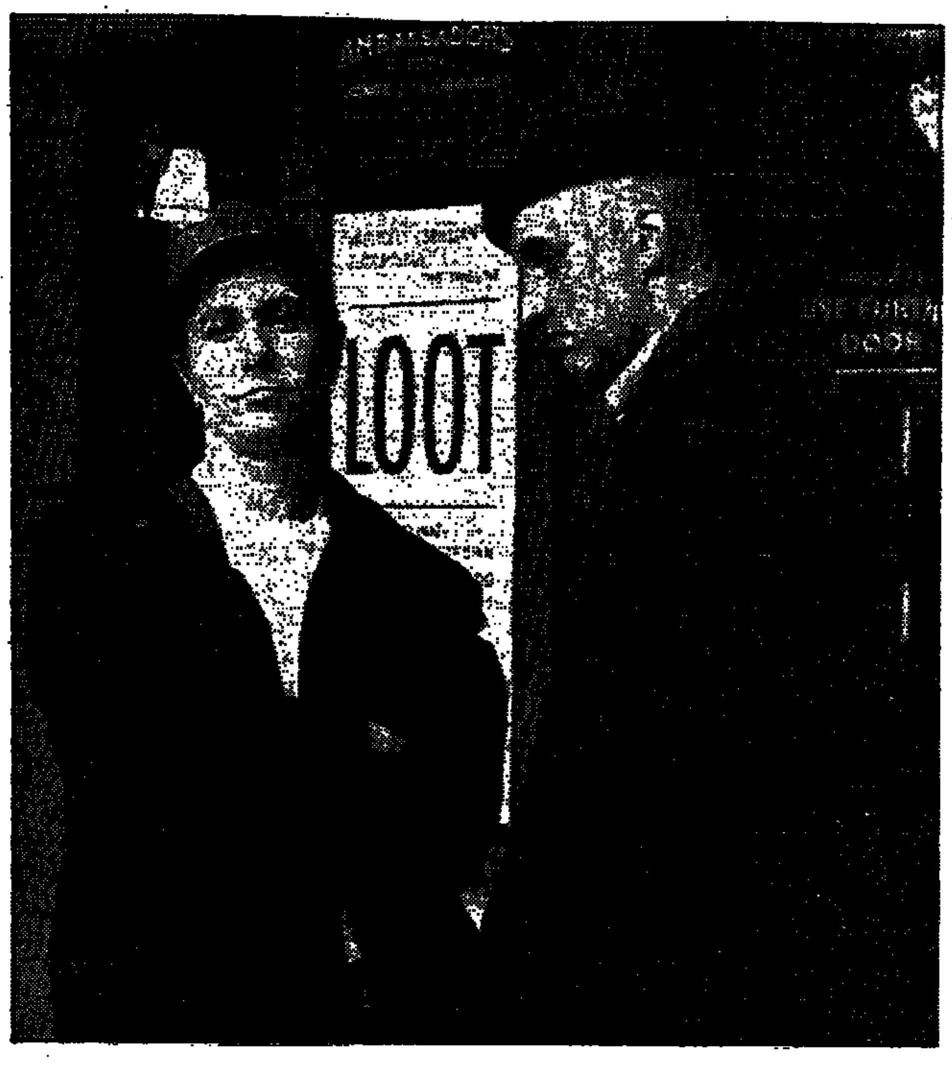

זוג במעמד נשוי: גארי אולדמן (משמאל) ואלפרד מולינה

קולנוע / גידי אורשר

תמונות מחיי נישואין

"זקוף ת'אוזן", קולנוע מוזיאון תל אביב

היה היה פעם קולנוע אנגלי. עת הפריחה האחרונה שלו היתה בשנות השישים העליזות, עם רחוב קארנבי והזיפשטיות וסרטי כיור־המטבח. אחר כך באו הפקות קטנות ומקר־מיות, מצד אחד, והפקות ענק חסרות ייחוד במימון אמריקאי, מהצד השני. אלה היו השנים היפות של הטלוויזיה. כיום נראה שבא עידן חדש גם לקולנוע. כך, על כל פנים, אפשר להתרשם מכמה סרטים אנגליים אחרונים. נושאיהם שונים ומשונים, אך המשותף להם הוא התפיסה המינימליסטית, הרואה בסי־פור, בעיבוד הדמויות ובגילומן את הגרעין הקשה של ההצלחה. ממש כמו בטלוויזיה.
סטיבן פרירס הוא דוגמה מאלפת בתהליך זה. את הקריירה האקדמית שלו החל בלימודי משפטים בקיי־מבריג' ואחר כך יצק מים על ידיהם של אנשי תיאטרון וקולנוע, בהם גם קרל רייז, אלברט פיני ולינדזי אנדרסון. אחרי סרט קצר ועבודה בעבור טלוויזיית יורקשייר, ביים את הסרט הארוך הראשון שלו שנקרא בארץ "אדי הבלשי" — דרמת בלש פרטי ברוטב אנגלי, לאו דווקא תמיד, עם פיני בתפקיד הראשי. אחר כך ביים במשך ארבע עשרה שנים סרטי טלוויזיה. פרירס חזר לקולנוע עם "המכבסה היפהפיה שלי" ועכשיו הוא מציג את "זקוף ת'אוזן", סיפור חייו ובעיקר מותו של ג'ו אורטון, אחד המחזאים המעניינים של אנגליה בשנות השישים.
פרירס בוחר לספר את סיפורו של אורטון האיש, לא המחזאי, ופרשת יחסיו המוזרה עם קנת האליוול. כך הוא מרחיב את עיסוקו במיליה שהחל לטפל בו בסרטו הקודם — בהומוסקסואלים. זאת אולי הבעיה העקרונית של הסרט, הירידה לסי־פור רכילותי, מקרה פרטי. אורטון מעניין יותר כסופר ומחזאי מאשר כאדם. נכון שפרשיית היחסים שלו עם האליוול, שהיה הדומיננטי בין השניים בתקופת היכרותם הרא־שונה, מעניינת ובנויה היטב. אבל הסימפטיה אליה שמורה בעיקר לקהל שמוכן מראש לקבל את הסיפור.
פרירס יודע לצלם את התפאורה של אלן בגט, יודע לשים רגשות, לבחור שחקנים ולהפעילם. את המיומנויות הללו רכש בטלוויזיה. גארי אולדמן (קודם סיד ב"סיד ונאנסי") הוא אורטון מרתק, סקסי ומלא חיוּת, מושך נשים וגם גברים. הוא קורץ מחומר שקוצי יי־הודי. כך גם אלפרד מולינה כידידו רוצחו האליוול. הסיפור של האליוול ששיאו ברצח, מחולל במהלך האיר־ועים. אבל ונסה רדגרייב מגישה משחק מתוכנן חלאס שוק מרביק פה ושם מצגות בריד גובהותו. כך שהוא בעצם סרט של שניים.
האווירה ברורה מאוד והסרט גם בעל כיוון מסוים, תשמור לכל אורכו. וזה, בסרט אנגלי, יכול להי־חשב כמעט להעזה. אבל העניין שבו הוא שאלה של טעם, שאלת יחסו של הצופה לנושא. עם זאת, אין לזלזל במקומו של הסרט בעשייה הקולנועית האנגלית. הוא בהחלט חלק חשוב ממנה.

הארץ ממליץ

האלמנה השחורה (תל־אביב) — הוא סרט מתח פסיכולוגי של בוב רפלסון, על קשר ריגשי הנוצר בין רוצחת (תרזה ראסל) ובין חוקרת פדרלית היוצאת בעקבותיה (דברה וינגר).

חנות מעבר לפינה (ת"א, חיפה) — קומדיה רומנטית מ־1940, על זבן וזבנית בחנות סידקית בבודפשט בבימויו של ארנסט לוביטש ("להיות או לא להיות")

נרדפי החוק (ת"א) — סרטו המקסים של ג'ים ג'ארמוש על שלישייה תמהונית בשולי החיים בארה"ב, הבורחת מבית הסוהר ומנסה לחיות את חייה בדרך הפשוטה ביותר. הנהוה ביותר האפ־שרית. קומדיה דרומית.

שם הורד (תל אביב) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של ההיסטוריון אומברטו אקו.

המשפחה (ת"א) — משפחה איטל־קית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדן.

ז'אן דה פלורט (תל אביב, יר־ושלים) - הראשון בין שני סרטים על פי ספרו של מרסל פאניול "מי הגבעות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'ראר דה פרדיה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

בלוז לחופש הגדול (תל־אביב, חיפה) — בוגרי שמיניות ב"חופש הגדול" האחרון לפני גיוסם, בת־קופת מלחמת ההתשה.

מרשים מיוחדים

בית האמיצים (ת"א) — מיצג מרתק ויוצא דופן של מוסיקה, תנועה, מילים, צבעים וקולות. מופע של לורי אנדרסון.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ה' 22.10
תיאטרון הבימה:
מחכים לגודו 20.30
התיאטרון הקאמרי:
תגובת התיאטרון הקאמרי בכנ"ס — ערב פתיחה חגיגי ב"היכל התרבות" ב' 20.30
רכוש נטוש – שלומה: 21.00

קבלת מודעות 24 שעות ברחוב
מודעות משפחתיות דחופות
ואל יתר סוגי המודעות ל' הארץ
מתקבלות 24 שעות ביממה
ב' רחוב דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118 (מול כסית)
טל. 246363 239952

לוח העיר
זה עובד!
קבלת מודעות בטלפונים:
03-293648
03-290697

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־8 בערב עד לשעה 7 בבוקר בחברת מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 823333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'–ה' — 8.00–20.00
ביום ו' — 8.00–15.00
טלפונים: 03־433500
שירות - שירות רפואי ביתי
(24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים):
ירושלים, מוקד יום - 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג - 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן ב"ד
תל־אביב, מוקד יום - 218820, 218898
מוקד לילה - 631011 מנוי 8752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן כ"ד
"שקט" — שירות רפואי לקט
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 19–24:
טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222
מרפאות שיניים לעזרה ראשונה:
תל־אביב:
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד הכספומט)
טלפון: 294869, 285822־03
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03־284649 פתוחה בימים א'–ה' בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשב לבית —
שירות מניעתי לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
7549111 איתורית 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111.
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז סיוע לנפגעות אונס
(24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819.
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־382611
מרכז סיוע למכורים לחץ מטעם "מעגלים"
א רה 11.00–13.00
ב ריד 16.00–18.00
טל: 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב
יד ביד - קו קשבת לילד ולהורים תל אביב - לילד 226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־17.00–20.00, 222732
ירושלים - 243358
חיפה והצפון — 229488
הגליל המערבי 04־922222
קו אלי - האגודה להגנת הילד עזרה במצבי אלימות כלפי ילדים 261070 א'–ה' 16.00–20.00
אנוש לשירות אדם — חברה סיעודית לשירות הציבור בגוש דן 24 שעות ביממה
טל' 03־5461727/8
שח"ל — שירותי בריאות טלפוני לחולי לב בגוש דן 830848
ויצו — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות טל' 03־5461133, 08־550506
הוועד למלחמה באיידס — הסברה וסיוע לחולים. מידע טלפוני 24 שעות בטלפון: 03־290101, 03־203121. קו פתוח בכל יום ב' 19.30–23.00. ת.ד. 33602 ת"א

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים
שערי צדק — (פנימית, נשים)
הדסה ע"כ — (כירורגית, אורטופדית, עיניים, א.א.ג)
בקור חולים — (ילדים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב שלמה המלך שלמה המלך 78 246461
קופ"ח מכבי בן יהודה 26 203492
ירושלים אמיר דוד ילין 31 222788
חיפה נורדוי נורדוי 13 664039
חולון ובת ים קופ"ח עין יהב 2 884854
אהרון הופיין 52 889153
רמת גן פינצי חיבת ציון 43 782821
נתניה מקסים סלומון 2 617836

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

08.00 טלטקסט. חדשות
08.05 שעת כושר
08.15 יהדות. שנת שבתון
08.40 ראשית הקריאה
09.00 גאוגרפיה של א"י (ב)
09.20 מדעי הטבע ד'–ס'
10.10 אנגלית ה'
10.30 בבית של פיסטוק
11.00 אנגלית ד'
11.15 ערבית מדוברת ד'–ה'
11.30 אנגלית ה'
12.00 מדעי הטבע על־יסודי
12.25 אנגלית ט'
13.00 היסטוריה. מתולדות ישראל
13.30 מוסיקה. ג'יימס גאלאווי
14.00 טלטקסט. חדשות
14.05 בלי סודות
14.30 קשר משפחתי
15.10 רחוב סומסום
15.40 שעת כושר
15.50 טלטקסט דפי מידע. הדפוס
16.00 יהדות. שידור חי
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 ריק רק
18.00 הבלבלים. סדרה בהנפשה
18.25 פסוקו של מקום. יריחו
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) מגאזין לאמנות
19.00 (ע) מפגש. אקטואליה
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מבט ספורט
21.00 חדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 אף פעם לא מאוחר
22.00 המשפחות אחרי אילת
22.50 מטלוק. סדרת סרטי מתח
23.40 הגיע זמן לשון וחדשות

ערוץ 2

19.00 דובי כפת לי
19.30 תצפית. חסידות, לייזרים
20.00 בידור 2. פסטיבאל
20.30 בידור 2. סיפור פריצה
21.00 פופ 2

ירדן ערוץ 6

17.30 חלומות גינו (סדרה צרפתית)
18.00 רחוב קרנו (סדרה צרפתית)
18.30 עולם הצמחים
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 רגעים מביכים בחיים (קומי)
21.30 הכוכבות והתבות (דראמה)
22.00 חדשות באנגלית
22.20 סרט קולנוע

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 ילדי החבובות (מצוירת)
15.30 הבית המעופף (מצויר)
16.00 שוכני הסלעים (לילדים)
16.30 סרט. "אמא רווקה" עם ג'ינג'ר רוג'רס
18.00 נובה
19.00 חדשות
20.00 סקירת הגברת קינג (בלש)
21.00 הדרך לשמים (דראמה)
22.00 לאור הירח (בלש)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים (סדרה)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 מן הסרטים
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מפגשים מוסיקאליים
16.00 אתנחתא
17.30 קשת של צלילים
18.06 אנתולוגיה בצליל
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלודיה. רגע מוסיקאלי
20.30 אשרה

23.00 דור הזהב

רשת א'

16.05 ארץ לא נודעת
17.10 צבעי הקשת. שירי עדות
19.30 שידורים לעולים
22.05 יש לי חלום

רשת ב'

18.06 שירים עבריים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 השבוע בכנסת
20.05 שדרים
22.05 הלילה הזמר
00.05 יומן חצות
00.15 להאזין בשלווה. שירים

רשת ג'

18.06 קולבו
20.05 סימני דרך
21.05 מופע רוק
23.05 הלילה הוא שירים

גל"י צה"ל

18.05 שעה קלה על כלכלה
18.45 משולש. עיונות בענייני השעה
20.05 ספרא וסייפא. ספרות צבאית
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על הרכש ועל הכישוף
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה
23.55 שירת חצות
00.05 שירי לילה

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיו קל — עברית קלה
08.05 הזמנה. עם בני הציל
09.05 סלולריה. שירות מידע
10.05 שירקה. מצלות ושירים
11.05 מנגני בוקר
12.05 מזרח ים תיכוני
14.06 בראש צעיר — מגאזין לילדים
15.30 האוניברסיטה הפתוחה

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 שיחות ענין
09.05 סבב הבוקר
10.05 כל צבעי הרדיו
12.10 אלף־אלף ב־ב'

13.05 בנתיבי החדשות המקומיים
14.06 להזמת לאו לאו–תרבות האמנות
14.30 בד צוזק–הדי הזמר
15.05 שירים ושיחים
15.55 קראתי ספר. סופרים מגלים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על מספרים ומכשפים
17.05 רגעי קסם

רשת ג'

06.05 בחורה לאוקר־לוהטים
07.05 שיר בבוקר בבוקר־מוקדם
09.05 זה כבר תשע עם אבי אתגר
10.05 דברים טובים. עם שבירה אימבר
11.05 שבעים פי יותר. שירי שבעת השבועים
12.05 אבהה יומיומית
13.05 רק בני הל
14.06 לי ולך שיר הרינה
15.05 חרב. חדש הבוקר
16.05 הבנה יוונית

גל"י צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מבזקים עין־חדשות
07.07 שבע אחרי שבע
08.05 בוקר טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אל הבוקר. עם אלי יזראלי
10.05 מוסיקה עם אולי יונג
11.05 נגן לעצבים
13.05 אחד אחד — להיטים עבריים
14.05 דרדרה יומי
15.05 שירים לנץ
16.05 ארבע אחר־הצהריים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 מאבובה בבסיס
22.05 המסקה ערב
23.05 קול הצ'או הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — אשה מסורה 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — הסודי 5.00, 7.30, 9.40
בית ציוני אמריקה — יומן אהבות 4.30, 7.15, 9.30, סרט אילם 11.30 בלילה
בית לסין — בלוז לחופש הגדול 11.15
בן יהודה — הבלתי משוחדים 4.30, 7, 9
גורדון — פורסט רצפקה 4.30, 7.30, 9.30
גת — המכשפות מאיסטוויק 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 1 — שם הורד 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — לו היית כאן 11.00, 13.00, 3–5, 7.30, 9.45
דיזנגוף 3 — גבר מאוהב 11.00, 13.00, 5.00, 7.30, 9.45
דקל — האלמנה השחורה 7.15, 9.30
דרייב אין — משפחת פלורד 7.15, 9.30, סקס 12.00
הוד — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 5.00, 7.15, 9.30
חן 1 — מסאל באקס 5.00, 7.30, 9.50
חן 2 — לבו של אנג'ל 5.00, 7.35, 9.50
חן 3 — פגישה עיוורת 5.00, 7.35, 9.50
חן 4 — הנבל האהבה הממאסה 5.00, 7.35, 9.50
חן 5 — אני והמכונה 5.00, 7.35, 9.55
לימור — מעקב הוואי 5.00, 7.15, 9.30
לב 1 — המשפחה 2.00, 4.40, 7.30, 9.50
לב 2 — גברים גברים 2–5–8–10
לב 3 — משפחת המלוכלכים 2–5, נרדפי החוק 7.50, 10.00
לב 4 — חומו מלך ירושלים 2–5, 7.50, 9.45
מוזיאון ת"א — זקוף ת' אוזן 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — רובוקופ 5.00, 7.30, 9.40
סינמה 2 — משפחת פלורד 5.00, 7.30, 9.30
פאר — בייבי אירוונה 5.00, 7.30, 9.40, בעמדו דהן הולדים 11.45
סינמטק ישראלי — המיפגש לניגוד הכוכבים 8.30
מק' גינוני הגדול 10.30
פאר — לוחמה דתית 5.00, 7.30, 9.30
פריז — לא יכולה בלי זה 12, 2, 4, 7.15, 9.30, שטוד הבוהרים 11.30 בלילה
צפון המעודש — זאן דה פלורט 4.30, 7.00, 9.30
שחף — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
תכלת — בלוטש 7.30, 9.40, מנגני פיינטון — צבע הכסף 11.45
תכלת — חנות מעבר לפינה 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — החוזה לטפטים המורים 5.00, 7.15, 9.30

חולון

ארמון — קרוקודיל דנדי 7.30, 9.30, מרתון 11.30 בלילה
סבוי — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
רינה — השוטר מבוורלי הילס 2, 5, 7.15, 9.30
בכורל — מסאל באקס 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — גבר מאוהב 8.30
חוד — הבלתי משוחדים 7.15, 9.30
חן — האלמנה השחורה 7.15, 9.15

ירושלים

מגוון — אני והמכונה 7.15, 9.15
אדיסון — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 4.30, 7.00, 9.15
אוריגל — מסאל באקס 4.30, 6.45, 9.00
אור 1 — זהב רטוב 4.30, 7.00, 9.00
אור 2 — חומו מלך ירושלים 4.30, 7.00, 9.00
אור 3 — נחש מכתב אור 4.30 לא שם זין 7–9, 48 שעות 11.15 בלילה
אור 4 — לא יכולה בלי זה 4.30, 7–9, רומן ורדים 11.15 בלילה
אור 5 — 007 באור מסוכן 4.30, 7.00, רובוקופ 9.15 בלילה
אורנע — המשפחה מאיסטוויק 4.30–7, 9.30
בית אגרון — בעבר לשיא 4.00, 007 — כרור הדעם 6.00
אכסים להכים 8.15, מינק סלודהחזכה 10.00
שבון חשים 12.00
סינה — 007 7.45, כרור הדעם 9.45
בהיר — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.15
מיטאל — משפחת פלורד 7.00, 9.30
רון — האלמנה השחורה 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — מתוך של מקן 7.00, 9.30, זאן דה פלורט 7.00, 9.30
עדן — הסודי 4.30, 7.00, 9.00
בנייני האומה — מעבר לשיא 4.15, אנשי השוו 6.00, ב.א.ג. 8.00, קיקה קולה קיד 10.00

רמת גן

ארמון — מסאל באקס 4.30, 7.30, 9.30
אורדע — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הסודי 5.00, 7.30, 9.45
הדר — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
לילי — פרוזף להזם 5.00, 7.15, 9.30
רב גן 1 — המכשפות מאיסטוויק 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 2 — הנבל האהבה הממאסה 5.00, 7.30, 9.50
רב גן 3 — מעקב הוואי 5.00, 7.30, 9.50, בקוב השפעו 9.50
רב גן 4 — שירת הדרום 5.00, עם הודף 7.15, 9.50
סביון — לא שם זין 7.15, 9.30

נתניה

סמוכיר — המכשפות מאיסטוויק 5.00, 7.00, 9.15
עיון — מסאל באקס 5.00, 7.00, 9.15
רדוד — אני והמכונה 7.15, 9.30
מופעורון — מעקב הוואי 9.00

חדרה

חרוה — לבו של אנג'ל 7.00, 9.15
חוף — לוחם עם בכור 7.00, 9.15

טבריה

יד שמונית — הבלתי משוחדים 4–7, 9.30

רמת השרון

כוכב — קרוקודיל דנדי 7.00, 9.30

עכו

אודיטוריום — סוד ההצלחה 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורלי — חנות מעבר לפינה 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — זהב רטוב 4.30, 7.00, 9.15
בית העם — משפחת פלורד 9.15
חן — מניכה עיוורת 4–7, 9.15
עצמון 1 — רובוקופ 7.15, 9.30
עצמון 2 — החוזה לטפטים המורים 4.30–7, 9.15
עצמון 3 — רובוקופ 4.30–7, 9.15
קרן אור המחודש — חומו מלך ירושלים 4.30, 7.15, 9.15, הכגב תודיע 11.30 בלילה
מור — המודף 4.30, 7.00, 9.15
רון — הבלתי משוחדים 4.30–7, 9.15
רב גת 1 — מסאל באקס 4.15, 6.45, 9.15
רב גת 2 — אני והמכונה 4.30–7, 9.15
אורות — חומו מלך ירושלים 7.00, 9.15
הדר — בלוז לחופש הגדול 9.15
מור — פגישה עיוורת 7.00, 9.15
סביון — מסאל באקס 6.45, 9.15
שביט — זאן דה פלורט 7.00, 9.15
פנק — רובוקופ 5–7, 9.15

בת־ים

אורדים — לא שם זין 7.15, 9.30
עממיאות — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 5.00, 7.15, 9.30

ראשל"צ

ג.ג.רון 1 — הבלתי משוחדים 4.30, 7.00
ג.ג.רון 2 — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 4.30–7, 9.30

כפר סבא

חן — המודף 7.00, 9.15
בית בזיל — המכרים של אלכס 8.30
עבל — לא שם זין 7.00, 9.15

הרצליה

דוד — סוד ההצלחה 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל — לבו של אנג'ל 7.00, 9.30
היכל — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 5.00, 7.15, 9.30
תפארת — המודף 7.15, 9.15
חן אכזיה — מכשפים שבלב 7.00, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1 — הבלתי משוחדים 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — השוטר מבוורלי הילס מס' 2 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — הגיבורה האמריקאי 3 5.00, 7.15, 9.30

בית שאן

בתנ"ס — ילדים חורגים לאלוהים 7.00, 9.15

רמת השרון

כוכב — קרוקודיל דנדי 4.15, 7.00, 9.30

באר שבע

רון — החוזה לטפטים המורים 4.30–7, 9.30

עפולה

מועדון — מעקב הוואי 9.00
היכל התרבות — שם הורד 9.15

תיאטרון התמונות של
קנדינסקי
הופעה נוספת בת"א
אודיטוריום רוהל בית דני
היום יום ה' 22.10 בשעה 18.45
קו אוטובוס בת"א – 16, 43, 41
כרטיסים:
ת"א – אודיטוריום רוהל טל: 382580
הדרן קסטל טל' 444725 והשרון.
תאטרון שרובר רים
מוצ"ש 24.10 בשעה 21.00
כל הכרטיסים אזלו
בס-גלים